

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Saksliste styremøte nr 4-2013 20.06.2013

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	SAK NR 15 REFERAT FRA STYREMØTER.....	6
1.1.	Forslag til vedtak	6
1.2.	Vedtak i styret.....	6
2.	SAK NR 16 STATUS ØKONOMI	6
2.1.	Forslag til vedtak	6
2.2.	Vurdering av daglig leder	6
2.2.1.	Årets midler	6
2.2.2.	Budsjett for året	6
2.2.3.	Fordelte midler i 2013.....	7
2.3.	Vedtak i styret.....	7
3.	SAK NR 17 DRANGEDAL KOMMUNE KULTURSAL	7
3.1.	Forslag til vedtak	7
3.2.	Vurdering av daglig leder	7
3.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	8
3.3.1.	Sammendrag	8
3.3.2.	Skolen som kulturbærer og møteplass	8
3.3.3.	Anleggssituasjonen i Drangedal.....	8
3.3.4.	Areal til kulturformål i Drangedal 10-årige skole	8
3.3.5.	Økonomi.....	9
3.3.6.	Synergieffekt og overføringsverdi for andre kommuner	9
3.3.7.	Vedtak i styret.....	9
4.	SAK NR 18 SENTER FOR PORSELEN OG DESIGN	10
4.1.	<i>Forslag til vedtak</i>	<i>10</i>
4.2.	Vurdering av daglig leder	10
4.2.1.	Sammendrag	10
4.2.2.	Betydningen for Telemark	11
4.2.3.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	11
4.2.4.	Forhold til ESAS støttereglement	11
4.3.	Vurdering fra fylkesrådmann	11
4.4.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	12
4.4.1.	Sammendrag	12
4.4.2.	Telemark Museum.....	12
4.4.3.	3 årlig prosjekt oppstart 01.07.2013	13
4.4.4.	Gjennomført forprosjekt.....	13
4.4.5.	Hvorfor gjør vi dette	14
4.4.6.	Hovedmål og delmål.....	14
4.4.7.	Muligheter ved prosjektet	15
4.4.8.	Gevinster i prosjektet.....	15
4.4.9.	Økonomiske gevinster	15
4.4.10.	Budsjett og finansiering	16
5.	SAK NR 19 HØGSKOLEN I TELEMARK	17
5.1.	Forslag til vedtak	17
5.2.	Vurdering av daglig leder	17
5.2.1.	Sammendrag	17
5.2.2.	Søknaden	17

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

5.2.3.	Misforhold mellom faste studieplasser og uteksaminerte	17
5.2.4.	Betydningen for Telemark	18
5.2.5.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	18
5.2.6.	Forhold til ESAS støttereglement	18
5.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	18
5.3.1.	Sammendrag	18
5.3.2.	Innledning	19
5.3.3.	Generelt om høghskolen	19
5.3.4.	Strategisk og økonomisk samarbeid	19
5.3.5.	Definerte ressursbehov	20
5.3.6.	Konkret forslag	20
5.4.	Vedtak i styret.....	21
6.	SAK NR 20 BLUESSEUM NOTODDEN	21
6.1.	Forslag til vedtak	21
6.2.	Vurdering av daglig leder	21
6.2.1.	Sammendrag	21
6.3.	Vurdering av fylkesrådmann.....	22
6.3.1.	Forhold til ESAS støttereglement	22
6.4.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	22
6.4.1.	Beskrivelse av søkeren	22
6.4.2.	Utstillingsrommet.....	23
6.4.3.	Blues som merkevare.....	23
6.4.4.	Attraksjonskategorisering	23
6.4.5.	Målgrupper.....	23
6.4.6.	Investeringsbudsjett og finansieringsplan	23
6.5.	Vedtak i styret.....	24
7.	SAK NR 21 TELEMARSKFESTIVALEN	24
7.1.	Forslag til vedtak	24
7.2.	Vurdering av daglig leder	24
7.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	24
7.3.1.	Bakgrunn	25
7.3.2.	Unike konsertopplevelser	25
7.3.3.	Prosjektbeskrivelse ny markedsføringsstrategi	25
7.3.4.	Nye tiltak som festivalen ønsker støtte til	26
7.4.	Styrets vedtak.....	26
8.	SAK NR 22 REE MINERALS	26
8.1.	Forslag til vedtak	26
8.2.	Vurdering av daglig leder	27
8.2.1.	Sammendrag	27
8.2.2.	Saksbehandlingstid	27
8.2.3.	Innovasjon Norge	27
8.2.4.	Hva skal gjøres.....	27
8.2.5.	Forekomsten.....	28
8.2.6.	Verdi av forekomsten.....	28
8.2.7.	Tidshorisont	28
8.2.8.	Infrastruktur	28
8.2.9.	Selskapets økonomiske stilling	29
8.2.10.	Vurdering i forhold til planstrategier.....	29
8.2.11.	Forhold til ESAS støttereglement	29
8.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	29
8.3.1.	Sammendrag	29
8.3.2.	Hva skal utvikles i 2013	30
8.3.3.	Konsekvenser for positiv vs. Negativ utfall av utviklingsarbeidet.....	31

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.3.4.	Konsekvenser ved avslag	32
8.3.5.	Økonomi	32
8.4.	Vedtak i styret	32
8.5.	Sak nr 23 Lindheim Ølkompani	33
8.6.	Forslag til vedtak	33
8.7.	Vurdering av daglig leder	33
8.7.1.	Sammendrag	33
8.7.2.	Betydningen for Telemark	34
8.7.3.	Finansiering	34
8.7.4.	Vurdering i forhold til planstrategier	34
8.7.5.	Forhold til ESAS støtterelement	34
8.8.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	34
8.8.1.	Søknaden	34
8.8.2.	Status Lindheim Ølkompani pr 09.06.2013	35
8.8.3.	Produktet Lindheim Ølkompani	36
8.8.4.	Om mikrobrygget øl	36
8.8.5.	Økonomi	37
9.	SAK NR 24 MERSMAK	39
9.1.	Forslag til vedtak	39
9.2.	Vurdering av daglig leder	39
9.2.1.	Vurdering i forhold til planstrategier	39
9.2.2.	Forhold til ESAS støtterelement	39
9.3.	Søknaden fra Mersmak	39
9.3.1.	Søknad om støtte til investering av utsyr	39
9.3.2.	Detaljert kostnad:	40
9.3.3.	Finansiering	40
9.4.	Vedtak i styret	40
10.	SAK NR 25 GRÜNDER UKE	41
10.1.	Forslag til vedtak	41
10.2.	Vurdering av daglig leder	41
10.2.1.	Sammendrag	41
10.2.2.	Målsetting med gründer uka	41
10.2.3.	Arrangementet i 2013	42
10.2.4.	Samarbeidspartnere	42
10.2.5.	Vurdering i forhold til planstrategier	42
10.2.6.	Forhold til ESAS støtterelement	43
10.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	43
10.3.1.	Kort beskrivelse	43
10.3.2.	Prosjektbeskrivelse	43
10.3.3.	Målsettinger	43
10.3.4.	Utvikling i 2013	43
10.3.5.	Finansiering	44
10.3.6.	Tids- og kostnadsplan	44
10.4.	Vedtak i styret	45
11.	SAK NR 26 TELEMAR FYLKESKOMMUNE TRAINEE	46
11.1.	Forslag til vedtak	46
11.2.	Vurdering av daglig leder	46
11.2.1.	Sammendrag	46
11.3.	Beskrivelse av prosjektet fra søker	46
11.3.1.	Bakgrunnen for søknaden	46
11.3.2.	Sammendrag av søknaden	47
11.3.3.	Oppdragsgiver Prosjekt eier	47
11.3.4.	Hva skal utvikles	48

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11.3.5.	Hva skal resultatet bli	48
11.3.6.	Gevinster etter gjennomføring	48
11.3.7.	Konsekvenser ved avslag på søknad.....	49
11.3.8.	Budsjett og finansiering	49
11.3.9.	Forankring i forhold til formålet med TUF.....	50
12.	SAK NR 27 ADMINISTRATIVE RUTINER.....	50
12.1.	Forslag til vedtak	50
12.2.	Vurdering av daglig leder	50
12.3.	Vedtak i styret.....	50
13.	SAK NR 28 INFORMASJON TIL STYRET	51
13.1.	Forslag til vedtak	51
13.2.	Vurdering av daglig leder	51
13.2.1.	Mindre tiltak	51
13.2.2.	Verdikonferanse	51
13.2.3.	Søknader som er kommet inn	51
13.2.4.	Stort press	52
13.2.5.	Konkrete utviklingsplaner	52
13.3.	Vedtak i styret.....	52
14.	NESTE STYREMØTE	52

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

1. SAK NR 15 REFERAT FRA STYREMØTER

1.1. Forslag til vedtak

De utsendte referatene fra tidligere møter godkjennes.

1.2. Vedtak i styret

2. SAK NR 16 STATUS ØKONOMI

2.1. Forslag til vedtak

Styret tar informasjonen til etterretning og er enige med daglig leder i de vurderinger som er gjort.

2.2. Vurdering av daglig leder

2.2.1. Årets midler

Det er totalt 46 MNOK til fordeling for året. Det er disponert 38,5 MNOK før dette styremøte. Daglig leder foreslår å bruke 3,1 MNOK på dette styremøte. Da er det til rest 4,4 MNOK å fordele-

2.2.2. Budsjett for året

Det er budsjettet med at vi skal dekke inn 2,5 MNOK til profilering av Telemark, daglig leder vil foreslå at vi ikke bruker disse midlene til andre tiltak. Det gjenstår da ca 2 MNOK å bruke til frie tiltak resten av året. Det er en mulighet til at vi bør øke budsjettet på profileringstiltak.

Det er tidligere vedtatt å avsette 5 MNOK til et større fond, dette beløpet er inkludert i de midlene som er disponert. Daglig leder vil anbefale at dette gjennomføres for året.

Det vil si at det er mindre midler vi kan disponere resten av året.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

2.2.3. Fordelte midler i 2013

Telemark Utviklingsfond TUF			Søknader bevilget av i Styret 2013	
Søknader behandlet	Søknad Behandlet	Saks nr	Tiltak - Aktivitet	Innvilget år 2013
Prosjektnavn				
Administrasjonskostnader TUF	14.2.2011	Sak 1/11	Dekking av adm utgifter TUF	1 500 000
Til regionalt samarbeid Kraftkommuner	14.2.2011	Sak 1/11	Dekking av admin kostnader i Kraftkommuner henhold til vedtekter for TUF	2 684 410
Driftskudd Telemarkskanalen	14.2.2011	Sak 1/11	Tilskudd til driftskostnader Telemarkskanalen, innvilget årlig t.o.m. 2015. Index justeres.	2 614 032
Dekking av sluseavgifter Telemarkskanalen	14.2.2011	Sak 1/11	Tilskudd til sluseavgifter Telemarkskanalen, innvilget årlig t.o.m. 2015. Index justeres.	1 307 016
Geoparken	14.2.2011	Sak 1/11	Geoparken, overtar del av avtalen TFK	1 199 347
Regionalpark Telemarkskanalen	14.2.2011	Sak 1/11	Regionalparken Telemarkskanalen	906 300
Bok og Blueshus Notodden	14.2.2011	Sak 2/11	15 MNOK Tilskudd til bygging av nytt Bok og Blueshus på Notodden. Årlig utbetaling over tre år 2012, 2013 og 2014	5 000 000
Telemark Interkommunale Næringsfond	25.3.2011	Sak 6/11	Tilskudd til TIN overtar del av avtalen TFK, midlene fordelses til Telemarkskanalen og Telemark Reiser	3 253 029
Telemarks historie	26.4.2011	Sak 16/11	Eget prosjekt for å skrive Telemark sin historie 5 ml over tre år	1 666 667
Til mindre tiltak	26.04.2011	Sak 9/11	Bevilget fast til mindre tiltak daglig leder har fullmakt til å bevilge inntil kr 50 000	1 000 000
Telemark som Olympisk øvelse	05.12.2011	Sak 37/11	Telemark som Olympisk øvelse	2 024 000
Arrangere VM i Wakeboard	17.02.2012	Sak 7/12	Støtte til gjennomføring 2 MNOK, frem til 2014. år 2012 kr 375 t, år 2013 275 t, år 2014 1,35M	275 000
	22.04.2013	Sak 4/13	Samarbeid i Telemark om datalagring	100 000
	22.04.2013	Sak 5/13	Utvikling av dommer app	350 000
	22.04.2013	Sak 7/13	Selskap for matauk	700 000
	22.04.2013	Sak 8/13	Etablering av næringshage i nytt bygg Kviteseid	1 475 000
	22.04.2013	Sak 9/13	Etablering av næringshage i nytt bygg Fyresdal	1 475 000
	22.04.2013	Sak 10/13	Selskap for å utvikle røyeoppdrett	2 400 000
	22.04.2013	Sak 11/13	Etablering av Offshore virksomheter	1 000 000
	16.05.2013	Sak 14/13	Prosjekt	2 250 000
			Konferanser	250 000
			Avsetning til fond	5 000 000
Sum dette år			Fordelt	38 429 801

2.3. Vedtak i styret

3. SAK NR 17 DRANGEDAL KOMMUNE KULTURSAL

3.1. Forslag til vedtak

Styret i Telemark Utviklingsfond kan ikke imøtekomme søknad om kr 5.300.000,- til å bygge kultursal i forbindelse med bygging av ny skole i Drangedal.

Det vil etter styrets syn være utenom de tiltak som fondet skal bidra med støtte til.

3.2. Vurdering av daglig leder

Drangedal kommune bygger ny skole med egen kultursal integrert i denne. De ønsker at Telemark Utviklingsfond skal bidra med kr 5.300.000,- til prosjektet.

De har tidligere søkt Telemark Fylkeskommune om det samme. Der fikk de avslag om støtte, fylkeskommunen avsto søknaden. De anmodet samtidig Drangedal kommune om å søke Telemark Utviklingsfond om behandling av søknaden.

Daglig leder mener et er fornuftig av kommunen å legge opp til sambruk av kultursal og skolebygg. Det vil utvilsomt være til nytte for bygda.

Daglig leder mener at dette ikke er innenfor rammen av det som Telemark Utviklingsfond skal støtte.

Dersom Drangedal kommune skulle få annen offentlig støtte bør Telemark Fylkeskommune være den instansen som skal gi nødvendig støtte.

Viser til vedlegg og saksbehandling fra TFK.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

3.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

3.3.1. Sammendrag

Drangedal kommune vil med dette tillate seg å søke kr. 5.3 mill. i tilskudd fra Telemark utviklingsfond til kultursal i Drangedals nye 10-årige skole. Søknaden fremsendes til Hovedutvalg for kultur, Telemark fylkeskommune ved Geir Berge Nordtveit og vi tillater oss å be om at Hovedutvalget anbefaler søknaden overfor Telemark utviklingsfond.

Salen vil åpnes for bruk høsten 2013, men det vil være uproblematisk for prosjektet å fordele tilskudd mellom 2013 og 2014, dersom det er ønskelig.

Den nye kultursalen vil være en kombinasjonssal for skolen, kulturskolen og kommunens kulturliv. Salen med sin størrelse, utforming, fleksibilitet og tekniske utrustning, vil kunne tjene som en eksempelsal for andre byggherrer i Telemark som ønsker å trekke inn kulturperspektivet i sine nye skolebygg.

3.3.2. Skolen som kulturbærer og møteplass

I dagens samfunn har skolen også en rolle som kulturbærer. Skolen har oppgaver knyttet til å gi skoleelevene kjennskap til kunst og kultur, som aktiv utøver og som publikum. Skolen er en sentral arena for elevenes møter, kommunikasjon og læring knyttet til begreper som estetikk, kultur og dannelse. Skolen er også gjennom Den Kulturelle Skolesekken en stor arrangør av profesjonell kulturformidling, og bærer et stort ansvar for at barns første møter med kulturytringer blir gode og positive opplevelser.

3.3.3. Anleggssituasjonen i Drangedal

Situasjonen i Drangedal innen anlegg for kulturformidling og aktivitet er som i svært mange kommuner. De lokalene som benyttes er i hovedsak forsamlingslokaler, bygdelagshus osv. bygget på 50 og 60 tallet. Gode anlegg for sin tid, men i dag har de ikke nødvendig kvalitet for å yte opptredende gode rammer for formidling, de er dårlig teknisk rustet og de gir begrensede muligheter i forhold til å gi publikum gode kulturelle og kunstneriske opplevelser.

Ved skolene er det gymsaler med manglende utrustning som benyttes. Saler som ikke kan blendes, publikum på løse stoler på flatt gulv, "gymsalbelysning", elendig akustikk og hvis det er en scene, er denne "et hull i veggen" uten støttefunksjoner.

3.3.4. Areal til kulturformål i Drangedal 10-årige skole

Kommunestyret vedtok i forbindelse med utbygging av Drangedal 10-årige skole, å bygge en kultursal for bruk til kulturaktiviteter for kulturlivet, skolen, kulturskolen og andre. Salen ligger sentralt i skoleanlegget i direkte tilknytning til skolens foaje.

En moderne kultursal skal på den ene siden være en arena for de som opptrer, samtidig som det skal gi gode forhold for publikums opplevelse. Dette er det samme forholdet enten det er snakk om barn, ungdom eller voksne.

I tillegg til de tradisjonelle kulturaktivitetene, skal en slik sal også kunne benyttes til andre brukere, som f. eks. seremonier, firmautstillinger, dansetilstelninger, dekkede langbord osv.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Salen vil være dimensjonert og gitt en utforming som svarer til faglige og tekniske krav som stilles til et moderne anlegg, blant annet vil Norsk Musikkråds anbefalinger til etterklang ivaretas.

3.3.5. Økonomi

Anlegget er en integrert del av den totale skoleutbyggingen. Hvis vi likevel skiller mellom kultur og skole, utgjør kultursal og kulturs øvrige arealbehov totalt ca 450 m², mens denne delen av skolens behov var et allrom på ca 150m². Dette viser en arealøking på ca. 300m² for å dekke funksjonskravene til kulturdelen. Det er ikke innhentet eget anbud kun på kulturdelen av nybygget, men basert på kostnader for hele bygningsmassen, kan kostnaden for disse arealene anslås til drøyt 35.000 kr/m² inkl. mva. (blandet m²pris for kultursal og enklere arealer). Dette gir en merkostnad for bygningen med generelle WS- og elektriske anlegg på 10.5 mill. inkl. mva., eller 8.4 mill. eks. mva. pga. kulturdelen.

Kostnadsoversikt:

Sceneteknikk, lys og lyd	kr 5.060.000-
Kinoutstyr	kr 1.100.000.-
Mobilt amfi/teleskopamfi	kr 1.600.000,-
Sum Kultursal	kr 7.760.000-
Bygningmessige kostnader	kr 8.400.000-
<u>Sum merkostnader kultursal</u>	<u>kr 16.160.000-</u>

3.3.6. Synergieffekt og overføringsverdi for andre kommuner

Drangedal kommune er ikke kjent med at det er andre skolebygg i fylket der en slik tilpasning av en kultursal har vært gjort. Det ville i planleggingen av Drangedal 10-årige skole ha vært en stor fordel om Drangedal kommune kunne ha besøkt et anlegg i Telemark med tilsvarende løsninger, men det er etter vår erfaring ikke tilfelle.

Vi mener at når det gjelder kultursaler som benyttes i flerbruk mellom skole, kulturskole og kulturliv, er det behov for å få fram noen eksempelanlegg der en både får utprøvd løsninger for det fysiske anlegg og for drift. Dette er erfaringsmateriale som senere kan komme andre kommuner til gode når de skal planlegge sine nye skole- og kulturanlegg.

Etter vår mening kan Telemark fylkeskommune, som regional utviklingsaktør både på kultursektoren generelt og som storleverandør av profesjonell kulturformidling gjennom Den Kulturelle Skolesekken til skolene, ha mye å hente i erfaringsoverføring i vårt prosjekt. På bakgrunn av at et prosjekt som dette vil kunne ha en stor betydning for hele fylket, bør vårt prosjekt honoreres.

3.3.7. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4. SAK NR 18 SENTER FOR PORSELEN OG DESIGN

4.1. Forslag til vedtak

Styret i Telemark Utviklingsfond bevilger inntil kr 2.500.000- til 3- årig prosjektet Senter for Porselen og Design. Bevilgningen er en sum til fordeling mellom utstilling og prosjektledelse.

Det bør opprettes en styringsgruppe og prosjektgruppe der det vil være naturlig at Telemark Fylkeskommune og Porsgrunn kommune deltar i.

Styret i Telemark Utviklingsfond forutsetter at Porsgrunn kommune har ansvaret for at dette prosjektet blir gjennomført på en slik måte at ønsket effekt oppnås. Det gjelder spesielt den delen av prosjektet som skal sørge for å bevare og utvikle en levedyktig porselenproduksjon i fabrikkområdet. Styret forutsetter videre at Porsgrunn kommune tar et ansvar med å få dette prosjektet inn i en konkret plan både for utvikling i Porsgrunn og Telemark.

Det er videre en forutsetning at tilskudd til den musiale delen skal sikres for Telemark Museum og skal kunne flyttes til andre lokaler dersom prosjektet ikke realiseres i de tenkte lokaler. Søker må legge frem dokumentasjon på at en avtale er inngått om dette.

4.2. Vurdering av daglig leder

4.2.1. Sammendrag

Daglig leder vil anbefale at styret bevilger inntil kr 2.500.000- til prosjektet Senter for Porselen og Design.

Det er daglig lederes syn at utvikling og finansiering av museer i hovedsak ikke skal støttes av Telemark Utviklingsfond. Dette ansvaret bør ligge på Telemark Fylkeskommune.

Porsgrunn Porselen er viktig del av det vi skal vise frem i Telemark. Porselen historien går mer enn 100 år tilbake i tid. Det er viktig for Telemark at denne blir tatt vare på og presentert i en form som vil bygge opp under mangfoldet i Telemark.

Porsgrunn Porselen har vært inne i og er i en turbulent tid. Nå er vi i en situasjon der det kan være snakk om å legge ned produksjon i sin helhet og flytte deler av det som for Telemark vil være av stor verdi å vise frem. Etter daglig lederes syn kan vi ikke la dette skje.

Nå er det et prosjekt i gang der det vil være en stor andel av samfinansiering mellom Porsgrunn Kommune, Telemark Fylkeskommune. Telemark Utviklingsfond samt private aktører. Dette bør underbygge ønske om felles innsats mot et ønsket mål.

Porsgrunn kommune må sikre at den næringsrettede delen av prosjektet blir fulgt tett opp slik at er sikret det ønskede resultat. Innovasjon Norge bør bli sentrale i finansieringen av den næringsrettede delen av planen.

Daglig leder ser at det kan være svakheter i planleggingen og beskrivelsen av gjennomføringen av prosjektet. Det må blant annet inn en klar prosjektstruktur med styringsgruppe og prosjektgruppe, her er det ønskelig at Porsgrunn kommune og Telemark Fylkeskommune deltar med kvalifisert personell. Det bør videre spesifiseres klare og tydeligere etterprøvbare og målbare delmål. Dette vil daglig leder ta opp spesielt med søker.

Denne svakheten er imidlertid ikke nok til at daglig leder ikke vil anbefale søknaden, formålet med prosjektet bør kunne støttes.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.2.2. Betydningen for Telemark

Porsgrunn Porselen har hatt stor betydning for Telemark, i et reiselivsperspektiv tror jeg også det vil være virkelighet fremover i tid.

Telemark mangler en konkret plan for hvordan fylket skal bli presentert som en reiselivsdestinasjon. Dette arbeidet er etter det jeg kjenner til i gang. Det er imidlertid ikke presentert noen planer for dette. Etter daglig lederes syn må en slik plan ta med seg Porsgrunn Porselen som en viktig faktor.

En bevilgning til dette prosjektet bør være med på å underbygge en detaljert reiselivsplan for hele Telemark.

Det er viktig for Telemark å kunne ta vare på porselen produksjon og den kunnskap det ligger i Porsgrunn Porselen.

4.2.3. Vurdering i forhold til planstrategier

Det er vanskelig å se at dette prosjektet er nevnt direkte i planstrategiene, en må imidlertid anta at dette prosjektet faller inn under bl.a. reiselivsstrategien for Telemark. Fylkesrådmannen skriver at prosjektet er godt forankra i regionale planer og er et godt eksempel på samarbeid.

4.2.4. Forhold til ESAS støtterelement

Det er Porsgrunn kommune som er søker og prosjekteier, støtte til prosjektet vil ikke komme i strid med ESA regler

4.3. Vurdering fra fylkesrådmann

Porsgrunn Porselænsfabrikk er ein del av vår lokale, regionale og nasjonale industrihistorie og framleis ei sterk merkevarer. Gjennom prosessen i forprosjektet har det utvikla seg eit godt fungerande nettverk på tvers av private og offentlege sektorinteresser. I tillegg har fylkesrådmannen registrert eit sterkt folkeleg engasjement for prosjektet.

Når tidnene endrar seg og industriell produksjon må overleve i ein global marknadssituasjon, må gode eksisterande merkevarer takast vare på. Det må skje gjennom naudsynt omstilling, og utvikling av tilleggsverdiar i form av design og den historiske fortellinga. Det gir dei tilleggsopplevingane til produkta som fører til at marknaden er villig til å betale den prisen som gjer botnlinja for verksemdene positiv. Fylkesrådmannen meiner at porselensproduksjonen ved PP er eit slikt døme.

Fylkesrådmannen ser at hovudprosjektet er godt forankra i regionale planar og at prosjektet er eit godt døme på samarbeid mellom byutvikling, næringsaktørar, museumssatsing og offentlig utviklingsarbeid.

Sjølv om dei regionale utviklingsmidlane på det næraste er disponert for 2013, innstiller fylkesrådmannen på ei samla tilsegn på 1.200.000,- fordelt på 2013 og 2014 innafor rammebudsjettet til Hovudutval for kultur.

I høve til retningslinene for disponering av overførte utviklingsmidlar frå Kommunal og regionaldepartementet meiner fylkesrådmannen at dette kan forsvarast ut frå at dette er ei merkevarerbygging og attraksjonsutvikling som kan pakkast saman med andre reiselivsprodukt i Telemark, til dømes med Telemarkskanalen, komande industriell verdsarv og vitjing til opplevingar ved attraktive museum.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Hovudutval for næringsutvikling har disponert heile ramma for 2013. Fylkesrådmannen legg difor saka fram for utvalet til førebels orientering.

Det treårige hovudprosjektet er og eit kontinuerleg utviklingsarbeid. Fylkesrådmannen meiner at omstillinga av den industrielle produksjonen ikkje er godt nok dokumentert og finansiert. Det bør mellom anna ligge eit større økonomisk potensiale i samarbeid med Innovasjon Noreg. Kulturdepartementet og Nærings- og Handelsdepartementet har nettopp lagt fram eit nytt program for *Kulturbasert næringsutvikling*. Den økonomiske ramma er på 15 mill. kroner. Her bør det vere aktuelt for hovudprosjektet å søkje om tilskot. I utvikling og marknadsføring av reiselivpakker er det og naturleg å samarbeide med Telemarkreiser.

Når søknaden er meir gjennomarbeidd, og driftsbudsjettet for dei tre åra er periodisert med utgifter og inntekter, tar fylkesrådmannen sikte på å legge saka fram for hovudutval for næringsutvikling på nytt.

Ved alt prosjektarbeid er det ulike grader av usikkerheit som kan utvikle seg til usemje mellom partane. Når eit tilskot frå TFK/TUF mellom anna fullfinansierer ei museumsutstilling, meiner fylkesrådmannen at den bør vere Telemark Museum sin eigedom, slik at utstillinga eventuelt kan vere til nytte i andre samanhengar.

Det er søkt TFK/TUF om til saman 5,9 mill. kroner. Fylkesrådmannen sender derfor søknaden vidare for handsaming i Telemark Utviklingsfond.

4.4. Beskrivelse av prosjektet fra søker

4.4.1. Sammendrag

Prosjektets mål er å utvikle *Senteret* til et nasjonalt senter i løpet av de neste tre årene. I form av nasjonal støtte over statsbudsjettet, men også ved å skape nasjonal og internasjonal interesse for senteret, porselensfaglig og publikumsmessig. Prosjektet vil vurdere eier- og forretningsmodell for videre drift etter hovedprosjektet.

Hovedprosjektet har ambisjoner om å utvikle en 'oppskrift' på hvordan ta med seg industrihistorie og en sterk og tradisjonsrik merkevare inn i ny tid.

Senter for Porselen og Design kan være et viktig pilotprosjekt. Det har klare referanser til regjeringens igangsettelse av et kulturnæringsprogram, der det skal etableres et samarbeid mellom Kulturrådet og Innovasjon Norge.

Ambisjonen er at prosjektet skal tiltrekke seg flere samarbeidspartnere, aktører og utviklingsprosjekter til regionen som helhet i løpet av 3-års perioden og videre på lengre sikt.

4.4.2. Telemark Museum

Telemark Museum fungerer som en **tjenesteleverandør** som sammen med andre aktører som Porsgrunn kommune, kan lykkes med å løfte formidling og samling til nivåer som Telemark Museum ikke kunne klart selv. Prosjektet kan være starten på en **ny museal praksis**, som også er relevant for andre museer i Norge. Med dette prosjektet, forventer Telemark Museum å nå nye segmenter av publikum, samt å øke sin attraktivitet.

Utstillingen vil produseres på en slik måte at den også kan benyttes i andre arealer, brukes som vandreutstilling og kan fornyes gjennom samarbeid med andre regionale og nasjonale institusjoner. Vandreutstillinger vil dermed sikre kontinuerlig aktualitet i senteret.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.4.3. 3 årlig prosjekt oppstart 01.07.2013

Det er særlig viktig for å bevare fagkompetanse og produksjonsutstyr, og for å beholde egnede utstillings- og næringslokaler i tilknytning til PP – fabrikk utsalget og håndverksproduksjon med 15 ansatte.

Prosjektet er stort og komplekst, noe som gjenspeiler søknaden med ganske omfattende problemstillinger som er kommet opp i forprosjektet. Disse skal spisses i løpet av hovedprosjektet

Prosjektet vil vurdere eierskapsmodell, driftsform og inntektsmuligheter, herunder valg av produkter og bookingsystemer i løpet av første halvår 2014.

Et senter for porselen og design er unikt, tuftet på regionens helt spesielle industrihistorie, enestående i Norge. Prosjektet har en særegen og spennende styrke ved at *ulike* aktører, fra kultur- og næringsliv, offentlig og privat, samarbeider med ulike midler og kompetanse, om felles mål, for å skape en institusjon og et formidlingssenter av nasjonal interesse som skal og attraksjon i et fremtidig reiselivs- og næringsperspektiv.

Prosjektets deltagere mener at et *Senter for porselen og design* i Porsgrunn vil ha attraksjonsverdi og bærekraft for regionen og langt utenfor regionens grenser. Et slikt senter, med de rette kvaliteter og med langsiktig satsning, vil bidra til å skape flere og varierte arbeidsplasser og fremme omdømme, ikke bare til Porsgrunn, men til hele Grenland og Telemark, en region som trenger nettopp dette.

4.4.4. Gjennomført forprosjekt

Porsgrunn er i full omstilling med store byutviklingsprosjekter og et næringsliv i endring. Dette påvirker porselensbyen sterkt, og i 2012 tok kommunen initiativ og engasjerte egen prosjektleder for å *utrede muligheter og grep for en bred og inkluderende satsning på formidling og synliggjøring av porselen i Porsgrunn*.

Kommunen har investert i en *mulighetsstudie* (2012) og et *forprosjekt* for å videreutvikle grunnlag for å etablere et **Senter for Porselen og Design** på PP.

Forprosjektet pågår nå (1.1.13 – 30.6.13) og nærmer seg en avsluttende og konkluderende fase.

Forprosjektet er et samarbeid mellom 5 offentlige og private aktører som bidrar substansielt både med økonomi, kunnskap og arbeidskraft.

INNETEKTER/ Tilskudd	Finansielt bidrag	Egeninnsats (a)	Totalt
Porsgrunn Kommune	700 000	150 000	850 000
Telemark Fylkeskommune	190 000	0	190 000
Telemark Museum	110 000	106 000	216 000
Bratsberg Gruppen	90 000	0	90 000
PP	2 500 000	0	2 500 000
Visit Grenland	20 000	30 000	50 000
Vekst i Grenland	25 000		25 000
	3 635 000		3 921 000

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.4.5. Hvorfor gjør vi dette

Prosjektet er et gedigent omstillingsprosjekt.

Porsgrunn by er i omstilling med store pågående byutviklingsprosjekter. Næringslivet er i endring. Identitet og attraksjonskraft er i omstilling. Telemark Museum og reiselivsnæring omstiller seg for framtiden.

Porsgrunn kommunen ønsker å utvikle det industrihistoriske porselensperspektivet, kvalitet, håndverk og design, i en nyskapende og framtidig bærekraftig utvikling for innbyggere, næringsliv og tilreisende i samarbeid og samspill med flere aktører.

Porsgrunn Kommune og Telemark Museum forvalter en viktig industrihistorisk kulturarv av porselen og ønsker å ivareta sin formidlingsplikt av gjenstandene.

I tillegg er mangel på dokumentasjon stor.

Mangelen på attraksjonskraft i dag er alvorlig.

PP har hatt en attraksjonskraft, som er lettere å bygge videre på enn å begynne på nytt. Og det faller godt sammen med Porsgrunns andre attraksjoner, for eksempel Ælvespeilet og DuVerden, og Telemarks reiselivssatsing og Fyrtårnstrategier.

4.4.6. Hovedmål og delmål

Senter for porselen og design har som overordnet mål å ta en rolle for å bli innfallsporten til å utvikle og bygge bærekraftig identitet, attraksjonskraft, kunnskap og næringsutvikling og på sikt skape nasjonale og internasjonale allianser for regionen. Det skal være et konkret dokumenterbart prosjekt for omstilling og ny utvikling.

Det skal bidra til økt markedsføringsverdi for å tiltrekke fremtidsrettede og nyskapende prosjekter og virksomheter innenfor kreative næringer, design, håndverk og kultur. Senteret skal utvikle en konkurransedyktig og bærekraftig driftsmodell i samarbeid og samspill med andre.

Ref. Planer for næring og næringsutvikling, reiseliv og opplevelser Telemark Fylkeskommune, og strategisk næringsplan Vekst i Grenland (øke antall arbeidsplasser, styrke attraksjonskraft og økt kunnskap, forskning og utvikling.)

Delmål:

- Utvikle et moderne og nyskapende formidlingssenter for museal og moderne porselensprodukter som når nye og bredere målgrupper, i samspill og i samarbeid med andre, gjerne industripregede designprodukter.
- Bidra til ivaretagelse og formidling av immateriell kulturarv, både industrihistorie og fagkunnskap som er på vei ut av drift.
- Bidra til å bevare og utvikle en unik og levedyktig porselensproduksjon i et verneverdig fabrikkområde i utvikling.
- Bidra til å utvikle turistpakker, løyper i Telemark.
- Ta ut synergieffekter ved samlokalisering, samarbeid og samspill mellom flere aktører.

4.4.7. Muligheter ved prosjektet

- Nye samarbeidsakser, kompetanse og reiseliv, eks. med Du verden, skoler, kulturskatten, Industrihistoriske senter, design- og kunstsenter, GREP.
- Mer variert næringsmangfold.
- Rekruttering og potensialer for samarbeid med f.eks GREP.
- Tiltrekke flere prosjekter og aktører
- Styrker noen næringer som er svakt utviklet.
- Styrker en av fylkets regionale institusjoner, gir museet et helt ny funksjon med nye samarbeidskonstellasjoner.
- Styrker regional attraksjonskraft. (Jfr. Telemarks Fyrtårnstrategi)
- Styrker kulturutvekslingsmulighet, nasjonalt og internasjonalt. Vil kunne være en attraktiv samarbeidspartner for andre. Styrke muligheter for EU prosjekter.
- Vinner verdifull erfaring for samarbeid mellom kultur og næring.

4.4.8. Gevinster i prosjektet

I prosjektet nå:

- Ivaretatt fagkompetansen med håndverksproduksjon på PP
- Gitt et løft til en institusjon som trenger det, Telemark Museum.
- Oppnådd godt samarbeidsklima, engasjement, momentum mellom aktørene i forprosjektet.
- Innsatsen for å fortsette er ikke altfor stor. Aktørene er i gang.
- I forprosjektperioden har åpningstider for utstillingen vært en klar konkurransefordel. Ubemannet utstilling med åpningstider som fabrikkutsalget, 9-20 (hverdager), 9-18 (lørdag).

Under og etter 3-årig prosjektgjennomføring:

- Senter for Porselen og Design skal utvikle driftsmodell i samarbeid og samspill med andre aktører som gir konkurransefordeler på sikt.
- Ivareta og løfte videre en merkevare og et brand PP som fortsatt står sterkt i Norge.
- Nye måter å formidle på.
- Nå nye målgrupper.
- Flere arbeidsplasser. Økt mangfold næringer
- Finne sin naturlige plass i den pågående satsing på reiseliv. Visit Grenland vil bidra med arrangementsutvikling, stille sine ressurser til rådighet for salg- og booking av grupper for omvisning og besøk i fabrikkens samt øke sin innsats mot gruppemarkedet til Grenland og er aktiv deltaker i prosjektgruppen «Cruise til Telemark».
- Omdømme. Økt attraksjon.
- Flere besøkende.
- Dokumentere resultater som gjør det naturlig til en overgang til et nasjonalt senter.
- -Nye samarbeidsprosjekter, kan utløse prosjektmidler som gir økt Kunnskapsproduksjon, næringsutvikling, skoleprosjekter.

4.4.9. Økonomiske gevinster

- Opprettholdelse av 15 arbeidsplasser i privat næringsliv, kort sikt.
- Færre nedleggelser, flere klarer seg i et gründermiljø.
- Flere arbeidsplasser, formidling, turisme, prosjekter, salg,

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

4.4.10. Budsjett og finansiering

HOVEDPROSJEKT SENTER FOR PORSELEN OG DESIGN 2013-16

Budsjett:	Tilskudd	Egeninnsats
Lokaler Senter for Porslen og Design - Porsgrunn Kommune	0,00	1 500 000,00
Egeninnsats , driftstilskudd		1 500 000
Utvikle og produsere porselensutstilling - Telemark Museum	3 000 000	1 750 000
Konsulentttjenester, utvikling av teknologiske installasjoner	750 000	
Innkjøp av teknologiske installasjoner	750 000	
Heldekkende beskyttelsesglass med skinneresystem etc.	750 000	
Konsulentttjenester, innkjøp og montering av lyssetting	250 000	
Konsulentttjenester, klargjøring av 400 gjenstander fra to samlinger	200 000	
Podier, hyller etc.	150 000	
Snekkerarbeider, tilrettelegging av gulv etc.	100 000	
Internalarmer	50 000	
Egeninnsats, formidling		250 000
Egeninnsats , lage innhold og driftsinnsats		1 500 000
Prosjektledelse og fagpersoner	2 400 000	1 450 000
Prosjektleder hovedprosjekt	1 400 000	
Fagpersoner organisering, drift, markedsføring	1 000 000	
Egeninnsats Porsgrunn Kommune		1 000 000
Egeninnsats Porsgrunn Kommune, formidling		450 000
Utvikle og tilrettelegge for turisttrafikk	500 000	1 300 000
Konsulentttjenester, Utvikle fasilitetene for tilrettelegging for turisme	150 000	
Innkjøp og montering utstyr, infotavler, skilt, m.m	250 000	
Snekkerarbeider , tilrettelegging	100 000	
Egeninnsats destinasjons selskap, utvikle destinasjons produkter, samarbeid og drifte turist produkter		1 000 000
Egeninnsats destinasjons selskap, markedsføring, salg		300 000
Sum	5 900 000	6 000 000
Finansieringplan:	Tilskudd	Egeninnsats
Egeninnsats PK, TM, Visit Grenland		6 000 000
Telemark Fylkeskommune og TUF	5 900 000	
Sum	5 900 000	6 000 000

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

5. SAK NR 19 HØGSKOLEN I TELEMARK

5.1. Forslag til vedtak

Telemark Utviklingsfond kan ikke imøtekomme en søknad på 30 MNOK til Høgskolen i Telemark. Det vil ikke fondets oppgave å støtte opp under driften av høgskolen.

Styret i Telemark Utviklingsfond er positive til at høgskolen kan få øke sin kompetanse i samsvar med det skisserte behovet i søknaden. Etter styrets syn bør det være en politisk oppgave å arbeide for økte bevilgninger til høgskolen, da fra sin eier.

5.2. Vurdering av daglig leder

5.2.1. Sammendrag

Etter daglig leders syn vil det ikke være en oppgave for Telemark Utviklingsfond å finansiere drift av Høgskolen i Telemark.

Styret har i to saker Sak 10/2012 og Sak 46/2012 avvist søknader fra Telemarksforskning med samme formål.

En av utfordringene til Høgskolen i Telemark ikke er finansiert fra sin eier i forhold til de studenter som blir uteksaminert. Det bør være en politisk oppgave for Telemark å arbeide mot at staten bevilger flere studieplasser til høgskolen i Telemark.

5.2.2. Søknaden

Høgskolen søker om totalt 30 MNOK over tre år fordelt på to hovedoppgaver:

- Støtte til stipendiatstillinger og professorater totalt 15 MNOK
- Oppbygging av fagmiljø med relevans til offshore/olje og gassutvikling

5.2.3. Misforhold mellom faste studieplasser og uteksaminerte

Høgskolen hadde en "merproduksjon" på 30,9 % (1012 studenter) i 2011. Disse studentene er kun finansiert av den resultatbaserte utdanningskomponenten. Det vil si at disse kun finansieres med 40 % av anslått kostnad for en fulltids studieplass. Dette er studiepoeng på marginalen.

Studiepoengproduksjon på marginalen i så stort omfang gir åpenbart dårligere rammevilkår for forsknings- og utviklingsarbeidet og går også ut over studiekvaliteten og muligheten til å kunne følge opp studentene på en god måte. Det truer dermed arbeidsvilkårene til de ansatte og muligheten til å drive god forskningsbasert undervisning.

På grunn av studentveksten både i 2012 og 2013 er det i dag ennå flere av HiTs studenter som er underfinansiert.

Bildet forverres ytterligere ved at veksten i antall studiepoeng i hovedsak er å finne på høyere grads nivå. Studentene på marginalen er samtidig de dyreste i drift, fordi de er de svakeste studentene som krever mest oppfølging og hvor frafallet er høyest.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Spørsmålet som en da må stille er om høgskolen har påtatt seg en større rolle enn det eier ønsker. Det er tydelig at eier som er staten ikke følger opp sitt ansvar i forhold til det som er behovet i markedet. Dette underbygger igjen et behov for et samlet politisk engasjement for høgskolen.

Arbeidet må i dette tilfelle legges opp til at staten øker antall faste studieplasser ved høgskolen og dermed sikrer økt finansiering.

5.2.4. Betydningen for Telemark

Høgskolen i Telemark har stor betydning for Telemark med den desentraliserte strukturen de har.

Nå ønsker ledelsen og styret ved høgskolen å arbeide for universitetsstatus ved å knytte seg opp mot Universitetet i Agder.

Daglig leder er ikke sikker på om en vil kunne opprettholde den desentraliserte strukturen vi har dersom det blir en integrering mot Universitetet i Agder.

Dette spørsmålet bør det politiske miljøet i Telemark diskutere og eventuelt komme med sine forslag. Dersom Telemark Utviklingsfond en gang i fremtiden skal støtte til generell drift ved høgskolen vil det kreve et samlet politisk miljø bak dette ønske.

5.2.5. Vurdering i forhold til planstrategier

I fylkets strategier er det et ønske om å styrke utdanning i fylket. Daglig ledere finner ikke konkrete forslag som underbygger ønske om direkte støtte som det her søkes om.

5.2.6. Forhold til ESAS støtterelement

Det er ikke noe i ESAS støtterelement som tilsier at vi ikke kunne støtte opp om søknaden.

5.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

5.3.1. Sammendrag

Høgskolen i Telemark (HiT) er en sentral utdannings- og forskningsinstitusjon i Telemark. Vår ambisjon er å gi viktige bidrag til å styrke Telemark sin posisjon som et attraktivt sted å etablere seg både for næringsliv og folk flest.

Telemark har mange kvaliteter og store mulighetsrom, og det skjer mye bl. a. knyttet til infrastruktur- og næringsutvikling som vil få stor og positiv betydning for fylkets fremtid. En styrket kunnskapsallmenning og et større mangfold i bredde og dybde av kunnskapsbaserte arbeidsplasser er helt avgjørende for å få til vekst.

Her skal Høgskolen spille en viktig rolle, og det å styrke høgskolens muligheter for å kunne bidra enda bedre til det, har stor støtte i Telemark. Gjennom etablering og utvikling av universitetskvalitet på (for Telemark) sentrale fagområder som energi, naturressurser og kulturområdet, kan HiT understøtte og drive frem utviklingen av et mangfoldig næringsliv, samt levere førsteklasses kvalitet til behovene i offentlig sektor.

Til en slik etablering trenger Høgskolen ekstern finansieringshjelp. Vi søker TUF om en støtte på 10 mnok pr år i tre år, til sammen 30 mnok, hvor ca halvparten er tenkt brukt til å etablere et FoU-senter knyttet til energi og olje- og gassrelaterte spørsmål, mens den andre halvparten er

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

tenkt brukt på prosjekter innenfor høgskolens andre satsingsområder som kultur, teknologi og natur/økologi.

Denne investeringen vil skje over en periode på 3-5 år, og hvor høgskolen ser for seg at senter og forskningsklynger i etterkant vil kunne finansiere aktiviteten på egenhånd.

5.3.2. Innledning

Høgskolen i Telemark (HiT) er i god utvikling med tanke på studenttallsutvikling og ligger godt over landsgjennomsnittet. Søknadstallene for kommende høst viser en vekst på 7,8%, mens landsgjennomsnittet ligger på 1,8. Dette er bra og betyr at høgskolen har betydelig attraktivitet også langt utover Telemarks grenser. Spesielt gledelig er det at vi opplever vekst på alle høgskolens studiesteder i fylket vårt. Utfordringen er at denne veksten er underfinansiert; staten gir kun kompensasjon for disse studentenes studiepoengproduksjon, noe som utgjør ca 40% av total kostnad pr student. Over tid styrker derfor ikke nødvendigvis en vekst i studentantall høgskolen økonomisk.

Høgskolen i Telemark skal spille en vesentlig rolle som regional utviklingsaktør og er gjennom utdanningsprogrammer, fou-aktivitet og annet samarbeid med samfunnet rundt oss, kanskje Telemarks viktigste institusjon i så måte.

5.3.3. Generelt om høgskolen

HiT er Norges fjerde største høgskole (ca. 6 500 studenter) og er dermed en stor utdannings og forskningsaktør i Norge. Høgskolen har hatt en positiv vekst i antall studenter og har innværende år flere studenter enn noen gang tidligere.

Universitets- og høgskolesektoren er imidlertid i rivende utvikling, med økende grad av konkurranse mellom institusjonene og en konsolidering mot færre og sterkere institusjoner. Skal Telemark styrke sin posisjon som kunnskapsfylke og bli et sted hvor det er attraktivt for bedrifter å etablere seg, samt i større grad tiltrekke seg høyt utdannet arbeidskraft, kreves det at regionen går sammen om ambisiøse kompetanseutviklingsprosjekter.

5.3.4. Strategisk og økonomisk samarbeid

Det er flere grunner til hvorfor det er viktig for regionen å utvikle universitetsstatus. For det første er Telemark et fylke som har et for lavt kompetansenivå i befolkningen, noe som også er en del av forklaringen på at vi i for liten grad har evnet å utvikle tilstrekkelig kunnskapsbasert industri og næringsliv.

Skal Telemark evne å snu utviklingen og over tid hevde seg i konkurransen med andre regioner i Norge, er det nødvendig å investere betydelig i kompetanse og FoU. Høgskolen i Telemark vil bidra fra sitt ståsted, og det vil være i form av ytterligere investeringer i relevant utdanning, forskning og annen aktivitet som bl. a. underbygger rollen vår som regional utviklingsaktør. Økt kompetanse og mer forskning vil resultere i raskere innovasjonstakt og bedre forutsetninger for å konvertere forskning/utviklingsarbeid til næringslivsvekst.

Det er ingen tvil om at universitetsstatus gir regionale effekter. Det viser erfaringene fra de tre "nye" universitetene i Agder, Stavanger og Nordland og kommer bl.a. til uttrykk gjennom kraftig vekst i studentrekruttering og økt attraktivitet for dyktige fagpersoner. Universitetet i Stavanger kan også vise til at en betydelig andel av de studenter som flytter til Stavanger for å studere, bosetter seg der i etterkant og skaper netto befolkningsvekst.

HiT har i de siste årene arbeidet for å etablere universitetsfunksjoner for derigjennom å bli mer attraktive både for studenter, fagpersoner og omgivelsene. Det har så langt resultert i tre

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

akkrediterte Ph.D.-forskerutdanninger innenfor hhv. teknologi, økologi/miljø og kultur. Med unntak av den nyfusjonerte Høgskolen i Oslo og Akershus, er HiT alene i høgskolemiljøet i Norge om å ha oppnådd det. Høgskolen har finansiert dette fullt ut på egen kjøp.

Universitetet i Agder og Høgskolen i Telemark er inne i et treårs prosjekt hvor målsetningen er å fusjonere og sammen etablere et nytt universitet i Sør-Norge, alternativt legge til rette for et nærmere og mer systematisk samarbeid.

For å få til en slik ønsket utvikling og stå best mulig rustet til det, må vi i høgskolen de neste tre årene investere betydelig i våre fagmiljøer, både på de tre områdene HiT tilbyr Ph.D. grader (teknologi, økologi og kultur), men like mye i profesjonsutdanningene innenfor helse og utdanning. Enkelt sagt har høgskolen for små ressurser med kompetanse på 1.nivå, dvs. faglig ansatte med dr.gradsutdanning. Endelig vil høgskolen også trenge midler til å foreta investeringer i bygninger, laboratorier og annen infrastruktur. HiT arbeider naturligvis for å bli prioritert på disse områdene på statsbudsjettet, men utfallet av det, er helt uforutsigbart, og det forutsettes at høgskolene selv finner måter å finansiere nødvendige investeringer på disse områdene.

5.3.5. Definerte ressursbehov

Innenfor kjernevirksomheten vår er innsatsfaktorene primært flinke fagfolk og dyktige studenter. HiT må, i sterk konkurranse med andre institusjoner, evne å tiltrekke seg de beste fagfolkene for å videreutvikle våre fagmiljøer som så kan dele sin kunnskap med studenter og samfunn. Av Kunnskapsdepartementet er vi pålagt å få opp en jevn produksjon av dr.gradsstipendiater, 15 stk. på hvert programområde til enhver tid, dvs. totalt 45 stipendiater. Høgskolen har finansiering for ca. halvparten av disse i dag over statsbudsjettet. De tre siste årene har departementet ikke bevilget nye stipendiatmidler til noen i sektoren.

Vi ser for oss behov både på kort og mellomlang sikt, men det vi har størst umiddelbare behov for, er finansiering av stipendiatstillinger, evt. også gaveprofessoratstillinger/professor II stillinger. Alle disse innsatsfaktorene er tidsavgrensede investeringer på tre eller fem år. Kostnadene knyttet til enkeltelementene i en slik satsing er om lag slik:

• Stipendiatstilling:	Ca kr 800.000 pr år i tre år	kr 2.500.000
• Gaveprofessorat/Post doc	Ca kr 1.000.000 pr år i fem år	kr 5.000.000
• Professor II (20%)	Ca kr 200.000 pr år i fem år	kr 1.000.000

Finansiering av stipendiatstillinger, gaveprofessoratstillinger/Post doc og professor II-stillinger vil bidra til at høgskolen sammen med regionen kan utvikle enda sterkere og mer anerkjente fagmiljøer innenfor våre doktorgradsområder; teknologi, økologi og kultur.

På bakgrunn av dette vil høgskolen fremstå som en mer attraktiv samarbeidspartner for andre både innenfor og utenfor regionen, noe som vil kunne komme hele regionen til gode.

Høgskolen mener derfor at finansiell støtte fra TUF i vesentlig grad vil kunne bidra til å forsterke/bygge opp fagområder og forskningsaktivitet som Telemark trenger. Det vil bidra til vekst og økning i antall arbeidsplasser i fremtiden, og en finansiell styrking av HiT er derfor et viktig ledd i satsningen knyttet til å «bygge Telemark». I løpet av denne 3-5-årsperioden ser vi for oss at fagmiljøene vil ha etablert en tilstrekkelig robusthet som gjør dem bærekraftige videre.

5.3.6. Konkret forslag

Høgskolen i Telemark søker TUF om et tilskudd på 30 mnok fordelt med 10 mnok pr år i tre år. Prosjektene vil ha en varighet fra 3 til 5 år (se nedenfor). Tilskuddet vil primært bli benyttet til stipendiatstillinger, gaveprofessoratstillinger/Post-doc og professor II-stillinger med kostnader som skissert ovenfor. Grovt sett vil tilskuddet benyttes på to hovedområder:

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

1. Ca 15 mnok (ca 3,2 mnok pr år i 4/5 år) til å legge grunnlag for/bygge opp en kunnskapsbase knyttet til olje og gass/offshore-rettet virksomhet. Dette er et sterkt ønske fra regionale myndigheter og næringslivet selv, og noe høgskolen ønsker å respondere på. Et slikt arbeid vil skje i tett dialog med relevant næringsliv, andre relevante FoU-miljøer regionalt, nasjonalt og internasjonalt og relevante bransjenettverk. Målet er at vi i løpet av fem år har evnet å bygge opp fag- og forskningsmiljøer som kan konkurrere om utlysninger på fremtidige forskningsmidler og sentra på en helt annen måte enn det vi er i stand til i dag. Et tilsagn om disse midlene vil derfor kunne få stor betydning for regionens evne til å lykkes med det.
2. Ca 15 mnok (5 mnok pr år i 3/4 år) for å styrke fagmiljøene innenfor våredoktorgradsområder, spesielt økologi og kultur, men også innenfor teknologi på andreområder enn ovennevnte, for eksempel helse- og velferdsteknologi og fornybar energi. Det er et stort behov for å kunne finansiere stipendiatstillinger, samt kunne gjøre noenmålrettede faglige rekrutteringer på sentrale fagområder ved høgskolen. Det er et mål athøgskolen i løpet av denne prosjektperioden har etablert robuste fagmiljø og betydelig og jevn forsknings- og kunnskapsproduksjon innenfor disse fagmiljøene.

5.4. Vedtak i styret

6. SAK NR 20 BLUESSEUM NOTODDEN

6.1. Forslag til vedtak

Styret i Telemark Utviklingsfond kan ikke imøtekomme søknad om 2,5 MNOK i støtte til Notodden Blueseum.

Styret mener at et tilskudd på 15 MNOK til Bok og Blueshuset er tilstrekkelig for helheten i alle deler av utviklingen av Bok og Blueshuset på Notodden

6.2. Vurdering av daglig leder

6.2.1. Sammendrag

TUF har bevilget 15 MNOK til bygging av Bok og Blueshuset. Dette bør være et tilstrekkelig engasjement i aktivitet for å underbygge utvikling og drift av huset.

Prosjektledelsen burde ha sørget for at hele huset inkludert innhold burde vært finansiert i planleggingen av Bok og Blueshuset.

Beskrivelsen av innhold i Notodden Blueseum er spennende og vil gi Bok og Blueshuset et spennende innhold.

Daglig leder kan ikke se at finansiering av utstillingen vil være en oppgave for Telemark Utviklingsfond.

De har tatt opp et lån for å finansiere utstillingen, de har samtidig en sendt søknad til Norsk kulturråd om tilskudd på 2,5 MNOK, dette vil bli avgjort i desember 2013.

Telemark Fylke kulturutvalget har bevilget kr 500.000,- til prosjektet, de argumenterer også for at det totale engasjementet fra TFK og TUF er betydelig.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

6.3. Vurdering av fylkesrådmann

Fylkesrådmannen er kjent med at stiftinga og har søkt om tilskot frå andre finanskjelder, mellom anna Norsk Kulturråd og Sparebankstiftinga DNB.

Fylkesrådmannen ser på etableringa som både spanande og naudsynt. Både i høve til det årlege driftstilskotet frå Norsk Kulturråd / Kulturdepartementet og den statlege løyvinga på 25 mill. kroner er det viktig på kort sikt for Notodden, og på lang sikt for Telemark fylkeskommune med tanke på seinare søknader, å syne fram eit nasjonalt kulturbygg med spanande innhald.

Samstundes må og fylkesrådmannen leggje til grunn at denne type utstillingar normalt er tidleg inne i planlegginga av til dømes eit museumsbygg, og at kostnader til faste/fleirårige utstillingar er grunnlag for tilskot frå staten (1/3 av godkjent kostnadsoverslag etter MVA). Med ein tidlegegare start og integrering i totalsøknaden, hadde utstillinga gitt grunnlag for å søke om 26,5 mill. og ikkje 25 mill. kroner.

Likevel meiner fylkesrådmannen at status som Nasjonalt Kulturbygg med 25 mill. i investering og 1,6 mill. i årleg driftstilskot er eit strålende resultat. Det verste som kunne ha skjedd, var at etableringa hadde vore definert som eit regionalt kulturbygg med ansvar for fylkeskommunen og kommunen å handtere fullfinansiering.

Driftsbudsjett syner til saman 700.000,- i avsettingar til ny utstilling etter nokre år, åtte i følge søknaden. Det er nok naudsynt, særleg med tanke på kor hurtig den teknologiske utvikla er knytt til interaktive utstillingar. Likevel viser dette at stiftinga i ein startfase har økonomi til å fullfinansiere utstillinga via låneopptak og deretter avskrive kostnadene. Ut frå ei samla vurdering innstiller fylkesrådmannen på kr 500.000,- i tilsegn med dekning over kap. 551 post 60. Fylkesrådmannen meiner at eit samla tilskot på kr 15,5 mill frå Telemark fylkeskommune/Telemark Utviklingsfond er tilstrekkeleg

6.3.1. Forhold til ESAS støtterelement

Det er utbetaling til Porsgrunn Kommune og er således ikke omfattet av reglementet.

6.4. Beskrivelse av prosjektet fra søker

6.4.1. Beskrivelse av søkeren

Stiftelsen Europas Blues Senter (EBS) ble offisielt stiftet i 1998 og registrert i Enhetsregisteret i 1999. Stifterne var Notodden Blues Festival, Notodden kommune og Notodden Utvikling AS.

Stiftelsens formål er, isamarbeid med Notodden Bluesfestival, å markedsføre bluesbyen Notodden, fremme interessen for blues nasjonalt og internasjonalt og styrke Notodden regionens attraktivitet som reiselivsmål.

EBS skal nå etablere et bluesmuseum- Notodden Bluesmuseum – i det nye Bok- og blueshuset som er under oppføring nede ved vannfronten i Notodden sentrum. Det analoge innspillingsstudioet Juke Joint Studio vil inngå som del av utstillingen. Studioets hovedaksjonær er EBS.

Blueseet skal aldri drives som et ordinært museum, med inntekter fra billettsalg og salg av t-skjorter m.m. Det er inngått en leieavtale med Notodden kommune, som er eier av det nye Bok- og blueshuset, om et areal på totalt 480m2 inkl. museum, studio, kontorareal og andel fellesareal. EBS mottar årlige driftstilskudd fra Norsk Kulturråd over post 74 på ca. 1,6 MNOK.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

6.4.2. Utstillingsrommet

I Bok- og blueshuset er det avsatt et lukket utstillingsrom på ca. 175 m². Gulvet er i betong med linoleumsbelegg, samtlige vegger er betong med glatt forskaling og klar støvbinding. Takhøyde 4,1 meter (uten himling). Rommet har ingen vinduer eller takluker og har følgelig ikke innslipp av dagslys. Dog er det satt inn to kikkvinduer og en dør inn til studioet.

Utstillingsrommet har direkte forbindelse med husets vestibyle, hvor det vil bli mulighet for noe utstillingsareal.

I tillegg til selve utstillingsrommet, vil Juke Joint Studio disponere lokaler vegg i vegg. Studioarealene omfatter innspillingsstudio, kontrollrom, oppholdsrom og tapelager. Dette er et analogt studio med betydelig affeksjonsverdi. Vårt studio vil for de besøkende være et spennende sted å få tilgang til. Derfor planlegges vi at Juke Joint Studio skal inngå som en levende del av utstillingen.

6.4.3. Blues som merkevare

Kombinasjonen bok og blues utgjør et nytenkende, men egentlig ganske så naturlig idegrunnlag - der tekst og tone er selvsagte hovedingredienser i et fint samspill i tråd med våre vedtekter vil EBS ta et spesielt ansvar for at Notodden skal være det fremste kompetansesenteret for blues i Norge og Europa. I norsk sammenheng er Notodden for lengst etablert som "bluesbyen". Byens desidert største merkevare er nemlig blues.

6.4.4. Attraksjonskategorisering

Vi finner det naturlig å kategorisere blueset som en regional attraksjon, med et internasjonalt tilsnitt gjennom sin status som Europas blueshovedstad.

6.4.5. Målgrupper

Målgrupper

Det vil være naturlig at blueset retter seg mot følgende hovedgrupper:

- Regionalt bosatte
- Festival- og bluesbybesøkende
- Musikkinteresserte
- Skoleklasser
- Næringslivet
- Feriereisende/hyttefolk (Norge)
- Turister (Europa)

Det er verdt å notere seg at Notodden Blues Festival årlig har besøk av ca 30 000 bluesentusiaster, både nasjonale (hovedtyngden) og internasjonale. Her ligger det et betydelig besøkspotensiale for blueset, hvor lokalenes kapasitet vil avgjøre hvor stort besøk festivalen kan generere disse dagene.

6.4.6. Investeringsbudsjett og finansieringsplan

Viskalinvestere 4,5 MNOK i bluesmuseet. Stiftelsen har gjennom flere år avsatt midler til museumsformålet. Vi har i dag over 2 MNOK på bok, og har søkt tilskudd til resten av investeringen hos Norsk kulturråd. Svar vil foreligge i desember 2013.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Budsjett utviklingskostnader:

Planlegging, produksjon, montering	3,5 MNOK
Forprosjekt, dreiebok	0,5 MNOK
Diverse	0,5 MNOK
<u>Sum kostnader</u>	<u>4,5 MNOK</u>

Finansieringsplan:

Egenkapital	2,0 MNOK
Tilskudd/lån	2,5 MNOK
<u>Sum finansiering</u>	<u>4,5 MNOK</u>

6.5. Vedtak i styret

7. SAK NR 21 TELEMARSKFESTIVALEN

7.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme søknaden om støtte til ny markedsføringsstrategi. Etter styrets syn bør det være mulig for festivalen å drive aktuell markedsføring innenfor de ordinære budsjettene.

7.2. Vurdering av daglig leder

Festivalen har mottatt store offentlige tilskudd, i budsjettet for 2013 er det lagt opp til tilskudd fra Norsk Kulturråd kr 900.000, tilskudd Telemark Fylkeskommune, tilskudd Bø kommune kr 60.000 samt andre offentlige tilskudd kr 100.000,-. Offentlige tilskudd tilsvarer 68,5% av inntektene til festivalen.

Festivalen søker nå Telemark Utviklingsfond om kr 150.000,- for profilering innen nye målgrupper.

Etter daglig leders syn vil det ikke være riktig at Telemark Utviklingsfond deltar med midler til musikkfestivaler, teaterfestivaler etc. Det må være nærmere 100 slike festivaler i Telemark, det vil ikke være mulig å delta med finansiering av disse.

Offentlige tilskudd bør kanaliseres og fordeles av fylkeskommunen samt lokal finansiering av de enkelte kommuner.

I denne søknaden forutsetter de at fondet skal dekke alle kostnader ved tiltakene, det vil være vanskelig å forsvare dette.

7.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.3.1. Bakgrunn

Telemarkfestivalen er en internasjonal folkemusikkfestival som har blitt arrangert i Bø hvert år siden 1990. Programmet inneholder høy musikalsk kvalitet og bredde. Festivalen er en arena for den nyskapende og utforskende musikeren og for de lekende ensemblene, alle med folkemusikk som fellesnevner. Telemarkfestivalen i Bø vil i 2013 bli arrangert i tida 8. – 11. august 2013.

7.3.2. Unike konsertopplevelser

Telemarkfestivalen har siden 1990-tallet bidratt til stadig å aktualisere folkemusikken som en av Telemark sine viktigste kulturopplevelser. For Telemarkfestivalen har det vært viktig å se den lokale folkemusikken i forbindelse med den lokale folkemusikken fra andre steder i Norge og verden. Folkemusikken i Telemark markerer en forskjell fra folkemusikken i andre regioner og på den måten er Telemarkfestivalen med på å bevare viktige kulturminner. Samtidig har Telemarkfestivalen siden starten hatt et bevisst og uttalt forhold til bevaring, for festivalen handler bevaring om å holde musikken levende. Telemarkfestivalen har årlige bestillingsverk med nyskrevet folkemusikk, mange av disse er gitt ut på album og blitt nominert til Spellemannpris for beste folkemusikkutgivelse – Gjermund Larsen og Odd Nordstoga/Øyonn Groven Myhren har begge fått Spellemannpris etter å ha laget bestillingsverk til Telemarkfestivalen!

I 2013 gjennomfører Telemarkfestivalen sin 24. festival. Det har vært 23 festivaler med uttallige bestillingsverk, folkemusikkmøter og kvedarmøter, hvorav de fleste konsertene har vært helt unike musikkopplevelser. Å presentere unike konsertopplevelser handler om å tilby publikum noe de ikke kan oppleve andre steder. I dagens festivalflora er det faktisk ganske sjelden å oppleve unike musikkopplevelser.

7.3.3. Prosjektbeskrivelse ny markedsføringsstrategi

Telemarkfestivalen står overfor en ny virkelighet i forhold til starten i 1990. Den gang var festivaler sjeldne, og publikum hadde få valgmuligheter. I dag er bildet helt annerledes. I dag florerer det med festivaler, og i festivalmarkedet gjelder markedslovene slik de gjelder i andre markeder. Det blir kamp om publikum, og markedsføringsbudsjettene fyker i været. En annen konsekvens er at alle festivalene kjemper om de største headlinerne, og de festivalene med de største headlinerne får mest medieoppmerksomhet og de største sponsorene.

Å være en passelig stor folkemusikkfestival som ikke er så opptatt av de store "headlinerne" kan være en utfordring i dette bildet.

Dette utgjør en utfordring som i hovedsak handler om markedsføring. Telemarkfestivalen må bli flinkere til å markedsføre seg.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

7.3.4. Nye tiltak som festivalen ønsker støtte til

Tiltak	Målsetting	Kostnadsramme Søknad
Populærvitenskapelige underholdningsforedrag om slåttemusikken og bygdedansen.	Å få flere mennesker til å bli nysgjerrige på musikken, og å gjøre den tilgjengelig for flere, slik at flere på sikt vil oppsøke konserter med slåttespel.	30.000
Gratis konsert i hele Bø	Å få flere mennesker til å bli nysgjerrige på musikken og Telemarkfestivalen, samt å gjøre næringslivet i Bøe enda mer bevisste på vår aktivitet, slik at de ønsker å bidra med egne sponsorkroner.	30.000
Publikumsbygging på nett og sosiale medier	Å få frem den unike historien om Telemarkfestivalen	20.000
Invitere mulige sponsorer til intimkonsert	Å få flere sponsorer til festivalen	20.000
Studieturer og reiselivsmesser	Å få med seg det nyeste som skjer i bransjen, samt å dele med seg det gode man selv gjør.	20.000
Familiekonsepter	Å få flere mennesker til å bli nysgjerrige på musikken, og å gjøre den tilgjengelig for flere.	30.000
	Sum kostnader	150.000

7.4. Styrets vedtak

8. SAK NR 22 REE MINERALS

8.1. Forslag til vedtak

Styret kan ikke imøtekomme søknaden om tilskudd på 2,5 MNOK.

Styret ser positivt på en mulig etablering av Ree Minerals på Fen. Telemark Utviklingsfond ser seg ikke i stand til å prioritere denne søknaden fremfor andre oppgaver som fondet må delta i. Styret er av den oppfatning at dersom de fremlagte prognoser er realiserbare bør det være eksterne investorer som kan gå inn i selskapet allerede i denne fasen.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.2. Vurdering av daglig leder

8.2.1. Sammendrag

Det ville vært positivt om en kunne få til en etablering på Fen som skal drive frem verdifulle jordarter.

Prosjektet er stort og usikkert samtidig som det er antydning enorme fortjeneste muligheter. Dette bør tilsi at må være mulig å skaffe tilveie ekstern kapital som kan stå for testing og prøveboring. Det har vært mange tilfeller der mindre selskaper har stått for prøveboring og nødvendige analyser for så å ikke greie det neste steget som da vil bli en kommersialisering.

Telemark Utviklingsfond har nå på det nærmeste brukt opp tilgjengelige midler for 2013. Dette prosjektet vil da måtte konkurrere med andre viktige prosjekter som legges frem for styret på dette møte.

Daglig leder finner det ikke riktig å anbefale at søknaden imøtekommes.

Fondet kunne fort ha fått en ny søknad fra lokale grupperinger herunder Cappelen som også sitter på mutningsretter i deler av området på Fen. Daglig leder har stilt spørsmål om det ikke vil være fornuftig for disse grupperingene å samarbeide, det har ikke resultert i noe konkret.

8.2.2. Saksbehandlingstid

Søker fremmet den første søknaden i november, det kan hevdes at søknadsbehandlingen har tatt lang tid.

Utvinning i dette området kan medføre andre infrastruktur investeringer som ville måtte løses av fylkeskommunen. Daglig leder ble tidlig klar over at en utvikling her burde blitt styrt av bl.a. fylkeskommunen. Det ble avholdt et møte medio desember der daglig leder anbefalte at fylkeskommune skulle ta ansvar for videre fremdrift i et samarbeid med søker.

Det er fra fylkeskommunen anbefalt at det bør forsøkes å få til et EU prosjekt og derigjennom finansiering av dette prosjektet.

Dette kan ikke søker vente på og har behov for finansieringshjelp. Da er søknaden tilbake hos TUF.

8.2.3. Innovasjon Norge

TUF og IN har hatt en tett dialog om prosjektet. Det er daglig lederes syn at IN burde tatt ansvaret for finansieringen av prosjektet. IN har lite midler i dette året og ser seg ikke i stand til å delta med mer en kr 750.000- i tilskudd. De er imidlertid med for å hjelpe til med søknad om skattefunn midler.

8.2.4. Hva skal gjøres

- * REE Minerals as skal gjennomføre utviklingsarbeid i 2013 for å fullføre dokumentasjon av en svært stor og lovende forekomst av sjeldne jordmetaller (Rare Earth Elements – REE) i Fensfeltet i Nome kommune.
- * Dokumentasjonen består av fullverdig boreprogram iht godkjente, internasjonale standarder.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

- * Det skal også utvikles en metodikk for å utvinne og separere de ønskede mineraler.
- * Utviklingsarbeidet skal lede fram til en beslutning om det er grunnlag for kommersiell drift av forekomsten.

8.2.5. Forekomsten

- * Geologer har påvist en forekomst på minst 500.000 tonn REE.
- * Forekomsten er kategorisert som "Low grade - High volume".
- * De vurderer forekomsten blant de største REE-felt i den vestlige verden.
- * Planlagt utviklingsarbeid kan imidlertid komme til å øke dette volumenslaget betydelig.
- * Nåværende påviste forekomst kan gi virksomhet i 20-50 år

8.2.6. Verdi av forekomsten

- * Markedsverdi for sluttproduktene fra virksomheten er betydelige. Utfra dagens pris og kostnadsbilde, viser beregninger solid lønnsomhet.
- * Selv med bortfall av størstedelen av REE-typene, er virksomheten bærekraftig.
- * Når inntekts- og kostnadssiden sammenstilles , også hensyntatt investeringskostnad på 350 mill. USD, så gir det følgende resultatbilde:
- * Inntektssiden avrundes til 14,0 milliarder USD, så vil utvinningskostnader på 12,0 USD pr kilo utgjøre samlede kostnader på 6,0 milliarder USD.
- * Dette gir et resultat (før skatt) på 8,0 milliarder USD, som fratrasket investeringskostnaden på 350 millioner USD
- * Utgjør en fortjeneste på 7,65 milliarder USD eller 54,6 % resultatmargin.

8.2.7. Tidshorisont

- * Selskapet har liten tid
- * De har en mutingsrett som må resultere i dokumenterbare forekomster og de må sannsynliggjøre at selskapet er i stand til å drive frem forekomstene
- * Må levere søknad medio november 2013
- * Ellers går mutingsretten til neste søker på listen
- * De er avhengig av positivt svar fra TUF før ferien, ellers vil arbeidet mest sannsynlig bli stoppet

8.2.8. Infrastruktur

- * På Fen er det store fordeler ved at infrastrukturen allerede er i nærheten med

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

- * Telemarkskanalen, veier, befolkning, hus, vann, elektrisitet, skoler osv. i tillegg til kort vei til Herøya og Nordsjøen for videre bearbeiding og transport. I prinsippet vil hovedtyngden
- * Investering vil være relatert til gruven med tilhørende anlegg for separasjon og i mindre grad til infrastruktur.
- * REE Minerals as eier 35 mål ferdigregulerte boligtomter for vel 50 boligenheter på Rullekollen i Ulefoss kommune
- * I umiddelbar nærhet av aktuelt gruvedriftsområde
- * Disse tomtene tenkes benyttet til boligbygging for ansatte.

8.2.9. Selskapets økonomiske stilling

- * Svak
- * Ikke tilstrekkelig kapitalsterke, selv om det nå er klare planer for økning av egenkapital
- * De arbeider nå for å reise ekstern kapital i Telemark i samarbeid med VIG
- * Ser ut som de er avhengig av sterk offentlig finansiering

8.2.10. Vurdering i forhold til planstrategier

Dette vil i tilfelle bli en stor industrietablering om må kunne defineres innenfor fylkeskommunens strategier

8.2.11. Forhold til ESAS støtterelement

Vil være mulig å gi støtte innenfor unntaksreglene

8.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

8.3.1. Sammendrag

REE Minerals as skal gjennomføre utviklingsarbeid i 2013 for å fullføre dokumentasjon av en svært stor og lovende forekomst av sjeldne jordmetaller (Rare Earth Elements – REE) i Fensfeltet i Nome kommune. Dokumentasjonen består av fullverdig boreprogram iht godkjente, internasjonale standarder. Det skal også utvikles en metodikk for å utvinne og separere de ønskede mineraler. Utviklingsarbeidet skal lede fram til en beslutning om det er grunnlag for kommersiell drift av forekomsten. Selskapets styre vil i slutten av 2013 på basis av resultatene fra utviklingsarbeidet, ta en beslutning om å iverksette søknadsprosesser og tyngre konsekvensutredninger som skal lede fram til investeringsbeslutning for oppstart.

Det er for tiden ikke mulig å tidfeste når tillatelse til oppstart og faktisk oppstart kan skje. Søknadsprosesser og utredninger er omfattende da det er mange hensyn som skal ivaretas. Det er av sentral betydning at det nedlegges et godt og korrekt utviklingsarbeid som grunnlag for oppstarts beslutning.

Denne søknaden omfatter utviklingsarbeidet som skal foregå i 2013 og dekker således ikke de etterfølgende prosesser med Feasibility Study, driftssøknad,

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

konsekvensutredning, reguleringsplan etc. Det som skal skje fra 2014, forutsettes finansiert på ordinær måte med tilførsel av egenkapital i kombinasjon med banklån og andre kilder.

Dersom prosjektet lar seg realisere, vil det minst involvere kommunene Nome, Skien og Porsgrunn. Sysselsettingseffekten i andre tilsvarende prosjekter i den vestlige verden, indikerer ca. 500 årsverk fra gruvedrift/sepasjon/metallurgi. Avledet virksomhet antas å gi 0,6 arbeidsplasser i tillegg pr arbeidsplass i REE-virksomheten, slik at det påregnes at totalt vil virksomheten medføre inntil 800 langsiktige arbeidsplasser i Telemarksregionen.

Våre geologer har påvist en forekomst på minst 500.000 tonn REE. Forekomsten er kategorisert som "Low grade - High volume". De vurderer forekomsten blant de største REE-felt i den vestlige verden. Planlagt utviklingsarbeid kan imidlertid komme til å øke dette volumenslaget betydelig. Nåværende påviste forekomst kan gi virksomhet i 20-50 år framover.

Markedsverdi for sluttproduktene fra virksomheten er betydelige. Utfra dagens pris og kostnadsbilde, viser våre beregninger solid lønnsomhet. Selv med bortfall av størstedelen av REE-typene, er virksomheten bærekraftig.

8.3.2. Hva skal utvikles i 2013

1. Dokumentasjonsboring – omfang og formål

Det internasjonale og anerkjente geologifirma 21st North som blant annet har jobbet med en rekke REE-prosjekter i Canada og på Grønland, har etter grundige undersøkelser av hele Fensfeltet konsentrert sine undersøkelser i et begrenset område på ca. 160 mål av totalt 5000 mål som REE Minerals AS har rettigheter til på i Fensfeltet. Det har i 2011 blitt foretatt flere boringer ned til 130 meters dybde – i alt ca. 1600 meter. 21st North konkluderte etter inngående analyser av boreprøvene med at det befinner seg minimum 500.000 tonn REE i dette begrensede området i Fensfeltet. Videre bemerket de at i 7 av 8 boringer fortsatte mineralene lenger ned i grunnen (og til sidene) enn de borede 130 meterne. Dette er en vulkan hvor vulvaen (magma-kammeret) ligger 15 km ned i bakken og er å betrakte som en skorstein eller eksosrør. Våre geologer sier at det er stor sannsynlighet for at sammensetningen av massen er lik nedover til kammeret. Dette gjør at volumet av REE i Fensfeltet sannsynligvis er mye større enn de beregnede 500.000 tonn. Den største forekomsten i den vestlige verden er Mountain Pass i California på 2,3 millioner tonn – eller 4-5 ganger større enn det hittil påviste estimatet for Fensfeltet. Det er derfor store muligheter for at Fensfeltet blir blant de største forekomster av REE i den vestlige verden.

Vi planlegger i 2013 å bore ytterligere ca 6000 meter for å påvise:

- Hvor mye dypere mineralene ligger – planene er å bore ned til minst 500 meter dvs. 4 ganger dypere enn i dag
- Tettere boring ift nåværende hull
- Hvordan forekomsten er avgrenset på bakkenivå f.eks. ved å foreta boringer under Fensmyra og videre mot syd og vest der vi ikke har påvist avslutning av forekomsten.

Disse ekstra dokumentasjonsboringene vil gi oss informasjon om hvor mye større forekomsten er. Årsaken til at vi ikke borer dypere, er at hver boremeter koster minimum kr 1000,- inkl. mva. og at det således blir svært kostbart

1. Metallurgi/sepasjon – beskrivelse

Den nåværende indikerte forekomsten på 500.000 tonn er påvist gjennom utført

borearbeid. (jfr. kap. 8 i Vedlegg 4) REE som utgjør ca. 1 % av berget, skal oppkonsentreres og separeres i 17 forskjellige typer REE. Dette betyr at det som skal hentes ut, blir svært lite i størrelse. Separasjon er generelt bygd på tradisjonelle metoder, og det eksisterer en rekke metoder for å gjennomføre dette. Separasjon er den mest kostnadskrevenende delen av utvinningen. Uttak fra berget inklusive knusing vil til sammenligning koste en brøkdel av separasjonen, trolig mindre enn 10 % av sum utvinningskostnad. Å lage en riktig separasjonsmetode, er derfor svært viktig.

Det å utvikle separasjonsmetoder som blir optimale i forhold til forekomstens egenskaper og karakteristika, er trolig det viktigste utviklingsarbeidet og resultatet blir avgjørende for videre prosesser med anleggsutforming og driftskonsept.

De relevante separasjonsteknikker som vi har drøftet med ekspertmiljøer, vil være optisk sortering, magnetisk sortering, sortering ved hjelp av gravitasjon (mange typer - blant annet sentrifuge), flotasjonssortering, syresortering.

8.3.3. Konsekvenser for positiv vs. Negativ utfall av utviklingsarbeidet

Utviklingsfasen i 2013 vil besvare de nødvendige spørsmål som vil lede fram til negativt eller positivt utfall.

Et **positivt utfall** av utviklingsarbeidet vil typisk kunne være:

- Forekomsten størrelse vil øke til over 500.000 tonn pga. større i bredde og/eller dybde
- Metallurgien/separasjonen viser seg løsbart/gunstig selv om det ikke er mulig å separere ut all REE i forekomsten.
- Pre-Feasibility Study (PFS) viser gunstige løsninger ift. anlegg, logistikk og drift som gjør utvinning i Fen konkurransedyktig og lønnsom.

På nåværende tidspunkt er det metallurgien/separasjonen som er det viktigste, forekomsten er allerede påvist og det forventes ingen negative overraskelser hva angår volumer. Metallurgien/separasjonen vil avgjøre ikke bare om separasjonen er mulig, men også hvor mye "recovery" som er mulig, dvs. hvor stor andel av forekomsten som lar seg separere ut fra tekniske og økonomiske hensyn.

Konsekvenser av et positivt utfall vil være å gå videre med søknader om driftstillatelse og oppstart, konsekvensutredninger, miljøhensyn etc. Dette vil i så fall starte i 2014.

Et **negativt utfall** av utviklingsarbeidet vil typisk kunne være:

- forekomsten viser seg å være langt mindre enn antatt
- Metallurgien/separasjonen viser seg ikke å være løsbart eller at separasjonen medfører så lav "recovery" (den andel som er mulig å separere ut av de 500.000 tonn) at en oppstart ikke blir økonomisk forsvarlig.

Skulle noen av disse to alternativer oppstå, eventuelt i kombinasjon med hverandre, så vil arbeid med Pre-Feasibility Study være uaktuelt å gjennomføre.

Prosjektet stoppes dersom disse forhold skulle oppstå. Før en slik beslutning fattes, vil resultatene bli svært nøye vurdert og alternative utredninger/undersøkelser utført da prosjektet foreløpig er svært lovende og basert på solid faglig dokumentasjon.

Vurdering av negativt utfall: Forekomstens størrelse er så vidt godt dokumentert at det er usannsynlig at forekomsten blir mindre enn 500.000 tonn.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.3.4. Konsekvenser ved avslag

Dersom TUF gir avslag på støtte vil REEM's videre prosjektutvikling stoppe opp og i beste fall utsettes på ubestemt tid. Utviklingsarbeidet kan oppsummeres som følger:

- Et omfattende separasjons/metallurgiprogram for REE i Fen
- Pre-Feasibility Study - dvs. en skisse til driftsopplegg
- Tilleggsboring – såkalt utforskningsboring

Ovennevnte aktiviteter skal ende opp med en søknad om utvinningstillatelse til Direktoratet for Mineralforvaltning.

Tilgang på tilstrekkelig egenkapital og lånekapital til finansiering av pkt. 1-5 ovenfor er svært vanskelig /tilnærmet umulig for denne utviklingsfasen.

Vi ønsker også å legge til at vi har vært i kontakt med Investinor som på et generelt grunnlag sier at de ikke investerer såkornkapital i selskaper i en så tidlig tidlig fase.

Ovennevnte innebærer at finansiering fra TUF er avgjørende for videre utvikling.

8.3.5. Økonomi

Kostnader

Revidert kostnadsbudsjett: Kr 10.000.000.

(Etter at momsfradrag er innvilget og deler av opprinnelig prosjekt er beskåret ved at Feasibility Study er flyttet på i tid jfr vårt brev av 5.5.13)

Planlagt finansiering

Innovasjon Norge:	750.000
Skattefunn:	1.500.000
TUF:	2.250.000
Ny egenkapital jfr søknad fra nov-12:	3.000.000
<u>Økt ny egenkapital:</u>	<u>2.500.000</u>
<u>Totalt:</u>	<u>10.000.000</u>

Egenkapital I er gjennomført hos oss i løpet av 4 mndr og komplettert pr 1. mai. Egenkapitalen er økt med 3 mill.

Egenkapital II kommer som en konsekvens av lavere tilskudd fra IN og TUF enn omsøkt.

Denne emisjonen vil vi gjennomføre etter sommerferien. Vi vil forsøke lokale investorer i Grenlandsregionen og i den sammenheng jobbe dette fram i samarbeid med Ståle Tveit og Vekst i Grenland.

8.4. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.5. Sak nr 23 Lindheim Ølkompani

8.6. Forslag til vedtak

Styret i Telemark Utviklingsfond bevilger kr 250.000- til etablering av mikrobryggeri Lindheim Ølkompani.

8.7. Vurdering av daglig leder

8.7.1. Sammendrag

Isolert sett vil det ikke være nyttig for Telemark Utviklingsfond å støtte opp under et mikrobryggeri. Det skal mye til for at daglig leder vil anbefale støtte til flere mikrobryggerier i Telemark.

Daglig leder har vært i flere møter i Sauherad med bl.a. søker til dette prosjektet. Det er endringer på gang i Sauherad, en rekke ungdommer er i ferd med å overta familiegårder.

Disse kommer med nye ideer og spesifikke ønsker om samarbeid, dette tror jeg vil bli positivt for området. Sannsynligvis helt avgjørende.

Ved å støtte opp under Lindheim Ølkompani blir vi med på å tilrettelegge for en god % økning av arbeidet knyttet til gården. Disse ekstra % vil være nyttig for bosetting og drift utover bygdene.

Etableringen av mikrobryggeriet Lindheim Ølkompani vil etter daglig leders syn være en viktig del av en utvikling som må komme i Sauherad.

Det er egne prosjekter i gang i Sauherad for tiden med formål økt fruktproduksjon.

Sauherad er mest sannsynlig den kommunen som egner seg mest til å utvikle økoturisme med knytting opp mot Bø og mot Nome.

Daglig leder har hatt møter med rådmann i Sauherad om utvikling av konkrete planer for opplevelsesnæring med bl.a. sykling mellom eplehager etc. Skal en lykkes med dette må en ha stopp og besøkpunkter som bl.a. Lindheim.

Daglig leder har antydnet at vi skal være forsiktige med å støtte tiltak som skal være en del av en helhet, men der helheten ikke er beskrevet.

Når daglig leder velger å anbefale styret om å støtte denne søknaden med kr 250.000- er det med bakgrunn i at dette produktet vil bli en del av en helhet som vil tilføre Sauherad et nytt stoppunkt.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.7.2. Betydningen for Telemark

Sauherad kan bli «Telemarks Toscana» om en greier å styre utviklingen på en koordinert måte. Det er planer på gang som kan gjøre Sauherad til et sted for opplevelser. Daglig leder kan se for seg følgende aktiviteter som vil gagne hele fylket.

- Sykkellruter gjennom eplehager i Sauherad via Hørte mot Sommerland i Bø. Ved å knytte opplevelser i Sauherad mot Sommerland i Bø kan vi være med på å skape økt besøk på en av de viktigste sommer aktiviteter for Telemark.
- Tett samarbeid mellom Skien, Nome, Sauherad og Notodden om utvikling og bruk av Øst-kanalen. Øst kanalen kan bli sentral både i forhold til verdensarv og kombinasjon med togreiser på Bratsbergbanen.
- Utvikling av mat og fruktproduksjon.
- Wakeboard på Nordsjø.
- Evju bygdetun.
- Bussreiser.
- Etc.

8.7.3. Finansiering

Søker stiller opp med en betydelig egenkapital. Det må forventes at Innovasjon Norge stiller med et betydelig tilskudd i tillegg til Telemark Utviklingsfond og Sauherad Kommune.

8.7.4. Vurdering i forhold til planstrategier

Tiltaket ligger klart innenfor strategier både i forhold til landbruk og turisme

8.7.5. Forhold til ESAS støttereglement

Støtte vil være innenfor regelverket når en ser på dette som bagatellmessig støtte.

8.8. Beskrivelse av prosjektet fra søker

8.8.1. Søknaden

I Juli 2013 kjøper Ingeborg Lindheim og Eivinn J. Eilertsen Lindheim Gård i Sauherad. Gården produserer per i dag epler, plommer, moreller og kirsebær. Inntektene fra fruktproduksjonen alene er ikke nok til å kunne drifte gården.

For at dette skal kunne være mulig ønsker vi derfor å starte mikrobryggeri på gården. Lindheim Ølkompani, som bryggeriet skal hete, skal produsere øl av høy kvalitet. Makskapasitet på bryggeriet er 75 000 liter per år. Ølet skal selges på gården og til barer og restauranter. Vi har allerede fått solgt inn ølet vårt til ledende bryggepuber i Oslo. På det mer lokale plan er vi i samtaler med bl.a. Kartfestivalen på Gvarv og med Telemarkskanalen Regionalpark om salg av "sluse-øl" langs kanalens serveringssteder.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Et bryggeri av denne størrelsen vil styrke Sauherad som turistdestinasjon, og kan forhåpentligvis være startskuddet for flere større spennende prosjekter i Sauherad og Midt-Telemark. I tillegg mener vi at bryggeriet vil styrke samarbeidet mellom de eksisterende attraksjonene i regionen, og skape stolthet blant kommunens innbyggere. Dette synliggjøres også i vår forretningsidé:

Gjennom vårt landlige bryggeri skal vi sette Sauherad og Telemark på ølkartet. Vi skal benytte oss av egenproduserte urter, frukt og bær i vårt brygg, og vil gjennom dette oppnå en særegen og ettertraktet smak og kvalitet. Lindheim Ølkompani skal i tillegg til å servere eget brygg, tilby andre lokalproduserte produkter. Denne pakkeløsningen vil tiltrekke både turister og fastboende, og vil være med på å bygge lokalt og regionalt samhold og stolthet.

Vi søker med dette Telemark Utviklingsfond om støtte på **250.000 kroner**.

Henviser til vedlagt forretningsplan for en grundig beskrivelse av prosjektet

8.8.2. Status Lindheim Ølkompani pr 09.06.2013

I januar i år fikk vi av Innovasjon Norge innvilget 140.000,- i støtte til forprosjekt. Forprosjektet er nå ferdigstilt. Vi har siden desember sendt hundrevis av mailer, pratet timesvis i telefon, vært på dusinvis av møter i inn- og utlandt. Nettverket i "Ølmiljøet" har vokst betraktelig. Vi har møtt folk fra de fleste store mikrobryggeriene i Norge. Flere er og vil også i fremtiden være viktige støttespillere for oss. Direktør Kjetil Jikiun ved Nøgne Ø Bryggeri er en av våre viktige kontakter. Vi har allerede avtale om å levere 1000 liter kirsebærsaft til Nøgne Ø. Dette ser vi som et viktig ledd i fremtidig samarbeid med Norges mest kjente mikrobryggeri. I USA har vi fått gode kontakter med de største og mest populære mikrobryggeriene i San Diego og i Seattle-området. Ingeborg fikk brygge med flere av disse bryggeriene under sitt månedslange opphold i USA i mars. Flere av bryggere fra San Diego har invitert seg selv til Lindheim for å bistå i bryggeprosessen her.

Humle er en av fire hovedingredienser i øl, og er en etterspurt og eksklusiv vare. Den blir i hovedsak produsert i USA og Tyskland. 75 % av all humle i USA produseres i Yakima i staten Washington. Under vårt "studieopphold" i USA i mars var vi på besøk hos flere av produsentene og leverandørene av humle. Vi har allerede lagd avtaler om levering av humle rett fra produsent dersom Lindheim Ølkompani blir realisert. Dette vil være av stor fordel for oss. Vi slipper fordyrende mellomledd og vi vil alltid kunne få fersk humle.

De fleste andre bryggerier i Norge kjøper humle fra underleverandører, bl.a. i England. Samme type humle til en høyere pris. På sikt vil vi kunne levere humle til andre bryggerier i landet. Vi har i april og mai ringt rundt til flere mikrobryggerier i Norge for å undersøke deres interesse for å kjøpe humle fra oss. Vi har fått utelukkende positive tilbakemeldinger på dette.

Vi har i løpet av forprosjektet fått sendt inn søknader til både tilvirkningstillatelse, salgstillatelse og serveringstillatelse. Serverings- og sjenkebevilling innvilget for nesten hele låven og for et stort areale utenfor låven. Navn og logo for bryggeriet er klar, og vi har pusset opp et rom i låven som egner seg til brygging.

Vi har god dialog med Sauherad Kommune, lokalt reiseliv, Innovasjon Norge, Telemarks Utviklingsfond, Midt-Telemark Næringsutvikling, samt serveringssteder over store deler av landet. Flere serveringssteder har allerede sagt ja til å selge vårt øl.

Vi fikk i mai innvilget 150.000 kroner i støtte fra Sauherad Kommune.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.8.3. Produktet Lindheim Ølkompani

Vårt mikrobrygger er tenkt kjøpt inn fra Premier Stainless Systems (PSS) i San Diego. De har nesten lang erfaring på produksjon av bryggeriutstyr, og leverer utstyr over hele verden.

Vårt bryggeri vil være et 10 bbl system. Det vil si at det har en kapasitet på 1200 liter per brygging. Dette gir ca 1000 liter drikkeferdig øl. I tillegg til selve bryggehuset vil vi også investere i tre gjæringstanker og en klarningstank, hver på 1000 liter.

Øltypene som vi ønsker å brygge må gjære i ca to uker. Det betyr at vi vil ha en maksimal bryggekapasitet på omtrent 75 000 liter per år. På sikt håper vi å kunne klare å produsere med maksimal kapasitet. Utvidelse krever kun å installere flere gjæringstanker.

For at et øl skal bli best mulig, må gjæren få lov til "spise" mest mulig av sukkeret som er trekt ut fra malten. De øltypene vi ønsker å brygge krever mye malt. Mye malt gir mye sukker, og mye næring til gjæret. Resultatet blir øl på mellom fem og ti prosent alkohol. Dette innebærer at vi kun kan selge ølet vårt på restauranter og barer. Salg i dagligvarebutikker er utelukket. Derfor vil vi i løpet av to-tre første driftsår nesten utelukkende produsere øl som selges på tapp. Unntaket er øl som skal modnes på vinfat. Dette vil bli et meget eksklusivt øl som vil få en enda mer eksklusivt "look" dersom det selges på flaske. Dette ølet skal produseres i liten skala, og kan derfor tappes manuelt. På lengre sikt ønsker vi å utvide vårt bryggeri til også å ha et helautomatisk flasketappeanlegg. Da kan all øl tappes på flaske. Dette vil gjøre vinmonopolet til en mulig kunde.

I tillegg til oppstart av bryggeri og låvebar, vil vi fra i sommer utvide gårdsbutikken vår. Her skal vi selge frukt, fruktdrikker, humle, malt, grønnsaker, urter og andre lokalproduserte og egenproduserte varer.

8.8.4. Om mikrobrygget øl

Bryggeri- og drikkevareforeningen definerer et mikrobryggeri som et bryggeri som har produksjonsvolum på mindre enn en million liter per år. Et mikrobryggeri brygger øl med høyere kvalitet, med mange flere og bedre ingredienser øl enn brygget av de store industribryggeriene. Mikrobrygget øl er håndarbeid, utført av entusiaster med et hjerte for god drikke.

Når en skal brygge øl trengs i hovedsak fire ingredienser; malt, humle, gjær og vann. Enkelt fortalt starter bryggeprosessen med knusing av en på forhånd bestemt maltblanding. Neste steg er mesking. Da blander man den knuste malten og varmt vann. Hensikten er å trekke sukkeret ut fra malten. Etter 60 - 120 minutter har det meste av sukkeret blitt trukket ut, og en sitter igjen med et sukkervann en kaller vørter. Vørteren føres over i et kokekar, og kokes i minst en time. I løpet av denne koketiden tilsetter en humle og andre smakstilsetninger. Humle som tilsettes tidlig i kokeprosessen tilfører ølet bitterhet, humle sent i kokingen gir smak og aroma. Når vørteren har kokt ferdig må den avkjøles raskt.

Ølsortimentet i Norge vokser stadig. For ti år siden var det få som hadde hørt om noe annet enn pils, lager eller bayer. Nå fins det dusinvis forskjellige stilarter øl å velge mellom. De mest populære er Porter, Stout, hveteøl, Kölsch, Brown ale, Belgisk ale, Pale ale og ikke minst India pale ale. Hver av disse igjen kan lages flere forskjellige varianter av.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

8.8.5. Økonomi

Investering

Total investering for Lindheim Ølkompani er omtrent 3,6 millioner

INVESTERING	SUM
Bryggeri - Premier Stainless	1 038 000
Innkjøp serveringstanker	80 000
Kjøp av produksjonslokale og kjølelager	1 000 000
Oppussing bryggelokale (materiell)	150 000
Oppussing bryggelokale (arbeid)	75 000
Oppussing bar/restaurant/sanitær (materiell)	75 000
Oppussing bar/restaurant (arbeid)	50 000
Innkjøp ingredienser	50 000
Innkjøp Keykegs	30 000
Kjøp av traktorredskap ifm med bryggedrift	70 000
Oppgrusing av vei/parkering	90 000
Markedsføring (hjemmeside/reklame +++)	100 000
Div innkjøp	50 000
SUM	2 858 000
Uforutsette utgifter evt. overskridelser	285 800
Egeninnsats (1500 timer á 300,-)	450 000
SUM TOTAL	3 593 800

Finansieringsplan

FINANSIERING	SUM
EK kontanter	700 000
Egeninnsats arbeid	450 000
Egeninnsats bygningsmasse	1 000 000
Lån	185 970
Støtte Sauherad Kommune	150 000
Støttebehov	1 107 830
TOTAL	3 593 800

TELEMARK UTVIKLINGSFOND

TUF

DRIFTSBUDSJETT	Første halvår	Tre første år		
1/7 - 31/12 2013		2014	2015	2016
Inntekt ølsalg på gården	192000	480000	640000	800000
Inntekt matsalg på gården	12500	125000	135000	150000
Inntekt salg av humle	120000	240000	360000	480000
Inntekt ølsalg til andre serveringssteder	420000	1400000	2100000	3500000
SUM INNTEKTER	744500	2245000	3235000	4930000
Variable kostnader:				
Råvarer	43200	138000	204000	330000
Embalasjekost øl til andre serveringssteder	24000	80000	120000	200000
Humle for salg	65000	130000	195000	260000
Alkoholavgifter (4,38 x 6 x antall liter)	189216	604440	893520	1445400
Innleid hjelp antall timer	250	750	1000	1200
Lønn innleid hjelp	87500	262500	350000	420000
Andre variable kostnader (strøm, gass, markedsføring/reklameeffekter)	150000	300000	400000	500000
SUM VARIABLE KOSTNADER	559166	1515690	2163520	3156600
DEKNINGSBIDRAG (DB) (	185334	729310	1071480	1773400
Faste kostnader:				
Faste lønnskostnader eget arbeid	225000	450000	450000	450000
Husleie (se avskrivning)	0	0	0	0
Strøm	10000	20000	20000	20000
Telefon/porto	12500	25000	25000	25000
Markedsføring	10000	20000	20000	20000
Reiser	20000	40000	50000	60000
Forsikring	15000	30000	30000	30000
Regnskapsføring	17500	35000	35000	35000
Avskrivninger bryggeutstyr, bar/restraurant, traktorredskap (10 år)	70650	141300	141300	141300
Avskrivninger låve (20 år)	25000	50000	50000	50000
Andre faste kostnader	25000	50000	100000	100000
SUM FASTE KOSTNADER	430650	861300	921300	931300
DRIFTSRESULTAT	-245316	-131990	150180	842100
Finanskostnader/finansinntekter	66000	112000	112000	112000
RESULTAT	-311316	-243990	38180	730100

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

9. SAK NR 24 MERSMAK

9.1. Forslag til vedtak

Telemark Utviklingsfond bevilger kr 180.000- til investeringer i utstyr. Det er en forutsetning at Skien Næringsfond yter tilsvarende støtte.

9.2. Vurdering av daglig leder

Det har tidligere vært en oppfatning at støtte til Mersmak ytes gjennom fylkeskommunen. Daglig leder har foreslått at vi skal være forsiktige med støtte til festivaler, dette vil fortsatt gjelde.

Mersmak kan bli en sentral aktør i det videre arbeidet med å utvikle reise og opplevelsesproduktet Telemark, derfor vil de være i en særstilling.

Daglig leder anbefale denne søknaden, dog med et mindre beløp. En av grunnen til det er at det ikke er samsvar mellom kostnader og finansiering i prosjektet. De har finansiert opp inkludert mva. Det vil være naturlig at vi er med i samme omfang som Skien Næringsråd.

Det er fornuftig at mersmak ønsker å kjøpe inn dette utstyret, de vil da spare inn årlige leiekostnader på ca kr 200.000,-. Dette bør da resultere i et sterkere fundament for Mersmak.

Daglig leder arbeider sammen med Mersmak for om mulig å etablere et totalt reise, mat og opplevelsesprodukt i Telemark. En tar sikte på å presentere en del tanker om dette under årets Mersmak arrangement.

9.2.1. Vurdering i forhold til planstrategier

Mat og matproduksjon er et området der Telemark ønsker å utvikle seg.

9.2.2. Forhold til ESAS støtterelement

Det vil være i overensstemmelse med regelverket å yte støtte.

9.3. Søknaden fra Mersmak

9.3.1. Søknad om støtte til investering av utsyr

Vi viser til tidligere kontakt og sender som avtalt søknad om støtte til investeringer. Matfestivalen Mersmak i Skien skal i år gjennomføres for 6. gang.

Hovedmålet til festivalen er; ” *Mersmak i Skiens hovedmål er å fremme matglede og interessen for mat. Selskapet skal ellers være en dialogpartner for mat som ressurs for næringsutvikling i Telemark*»

Viktige kjennetegn ellers er mangfold, miljøvennlighet og folkehelse. Barn og unge er en prioritert målgruppe, men det tilstrebes å ha aktiviteter for alle alders- og interessegrupper.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Mersmak har i flere år leid utstyr til gjennomføringen av festivalen. Dette dreier seg bl.a om kabler telt, kjøkken mm. Mersmak arrangeres i år for sjette gang, og vi ser at ved å investere i noe mer utstyr, vil vi på sikt få ned noen av de faste utgiftspostene i budsjettet. Hvert år leier vi inn skjøtekabler og strømskap til festivalen. Et innhentet tilbud på investering i slikt utstyr, viser at vi kan kjøpe inn dette utstyret for kr 640 000. Mersmak har årlige utgifter på leie av kabler, strømskap og elektrisk materiell på opp mot kr 200 000. Det innebærer at innen tre år vil vi få redusert budsjettet med denne kostnaden om vi eier dette utstyret selv. Mersmakfestivalen har gjennom flere år befestet seg som en viktig aktør innen matfeltet i Telemark. I år har festivalen 116 utstillere, og en stor del av disse kommer fra kommuner i Telemark. Matfestivalen bidrar til næringsutvikling for hele fylket, og er en viktig arena for de mange matprodusentene i Telemark.

9.3.2. Detaljert kostnad:

Utstyr	Antall	Beløp
Tor Junior-L Uttakssentral 63A 230A	20	133.860
Tor Junior Uttakssentral 32A 230V	60	206.310
Skjøtekabel 63A 25m	30	75.555
Skjøtekabel 32A 25m	60	64.791
Skjøtekabel 3V 3g 1.5	100	24.484
Totalt		505.000

9.3.3. Finansiering

Vi søker med dette Telemark utviklingsfond om kr 320 000,- til investering av utstyr. Dette er 50% av de faktiske utgiftene til investeringen.

Telemark utviklingsfond	320 000,-
Mersmak, egenandel	140 000,-
Skien næringsfond (søknad sendt, men ikke behandlet)	180 000,-
Totalt	640 000,-

Ved positiv behandling av søknaden nå før ferien, vil vi kunne kjøpe inn utstyret til årets festival som går av stabelen 30 – 31. august 2013.

9.4. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10. SAK NR 25 GRÜNDER UKE

10.1. Forslag til vedtak

Styret i Telemark Utviklingsfond bevilger kr 200.000,- til årets Gründer uke. Fra 2014 bør dette av aktørene som er samarbeidspartnere med arrangøren.

10.2. Vurdering av daglig leder

10.2.1. Sammendrag

I 2012 så søkte Gründer uka om årlig støtte på kr 225.000,- til å utvikle konseptet.

Styret fattet følgende vedtak i sak 36/2012.

Styret kan ikke imøtekomme søknaden om midler til tre årlig Gründeruke i regi av Vekst i Grenland.

Styret mener at det er de lokale næringselskaper sammen med aktuelle samarbeidspartnere som må sørge for finansiering av diverse tiltak overfor mulige gründere samt diverse arbeidslivsmesser.

Dette burde vært såpass klart vedtak at det ikke skulle være behov for å ta opp en ny søknad i 2013 til behandling.

De søker nå om kr 500.000,- i støtte for 2013 med mulighet for finansiering påfølgende år.

Daglig leder anbefaler tross et klart styrevedtak at TUF for 2012 skal bevilge kr 200.000,- til årets arrangement. Dette gjør daglig leder på grunnlag av at en ser viktigheten av dette arrangementet.

Arrangøren hadde klart oppfattet at Telemark Fylkeskommune ville gå aktivt inn med finansiering av uka, dette er nå ikke mulig på grunn av dårlig økonomi i fylkeskommunen.

Fra 2014 bør imidlertid Telemark Fylke inn som deltager på finansieringssiden. Da bør det ikke være aktuelt at TUF skal bistå i finansieringen.

10.2.2. Målsetting med gründer uka

- Skape en sterkere kultur og oppmerksomhet for innovasjon og entreprenørskap i Telemark
- «Skape gründerkultur i Telemark» inkl Gründeruka og Gründerprisen. Ref. handlingsprogr 2013 – Tfk.
- Årlig «uke»
- Nasjonal oppmerksomhet om Telemark som et gründerfylke
- Bidra til å styrke gründernes gjennomføringsevne

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10.2.3. Arrangementet i 2013

- Åpningsarrangement alle regioner
- Investorforum, kveld
- Næringskonferanse
- Kurs fra Patentstyret, halvdag
- Workshop i forretningsmodell, heldag
- Connect Springbrett/HiT/UE, halvdag
- Build2Grow til Telemark med dagsarrangement
- Gründerkonkurranse, Helse?
- Gründerkafe i de fleste kommuner i fylket
- Sosialt entreprenørskap
- Inspirasjon til innovasjon. IN-arr planlegges minst to i fylket
- Gründerbuss. Buss med innhold og besøke relevante miljøer
- Fler kommer.... Næringslivet ønsker å ha en rolle i Gründeruka

10.2.4. Samarbeidspartnere

Dette er samarbeidspartnere til Gründeruka

- Innovasjon Norge
- Etablererkontoret Telemark/Næringsselskapene
- Kommunene
- Høgskolen i Telemark
- NHO
- Telemark fylkeskommune
- Connect Østlandet
- Ungt Entreprenørskap
- Næringslivet

En burde forvente at disse kunne finansiert en gründeruke i Telemark.

10.2.5. Vurdering i forhold til planstrategier

Det er i samsvar med strategier for fylket å arrangere slike tiltak.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10.2.6. Forhold til ESAS støttereglement

Det er ikke aktuelt å vurdere dette i forhold til ESA reglement.

10.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

10.3.1. Kort beskrivelse

Det søkes om kr 500.000 for medfinansiering til å gjennomføre Gründeruka 2013 i første omgang. Erfaringer fra 2012 viser at det er et behov for å ha fokus på innovasjon og entreprenørskap. Gründeruka vil være et bidrag til å oppfylle fylkeskommunens måsetting om å etablere Telemark som gründerfylket.

10.3.2. Prosjektbeskrivelse

Gründeruka Telemark ble første gang arrangert i 2012. Tidspunktet for Gründeruka var den samme som Global Entrepreneurship Week, dvs uke 46. I 2013 og påfølgende år er uka flyttet til uke 47 ifølge vår kontakt i Danmark.

Erfaringene og evalueringen for 2012 viser at Gründeruka dekket et behov. 1200 personer deltok på 31 arrangementer i løpet av uka. Dette er vi som arrangører selvfølgelig veldig fornøyd med, og det gir stor motivasjon til å starte planleggingen for 2013. Konseptet med å samle mange arrangementer i en uke ble svært positivt mottatt. Flere arrangementer var allerede planlagt, og ved å flytte tidspunktet til Gründeruka fikk arrangørene en større oppmerksomhet. Evalueringen av Gründeruka 2012 viser at vi absolutt har truffet.

En av målsettingene er at Gründeruka skal bli et årlig arrangement, og for å få det til er det nødvendig med en solid forankring i hele fylket. I første kvartal 2013 har vi jobbet videre med forankring hos de andre regionene i Telemark. Tilbakemeldingene er unison i forhold til å både videreutvikle Gründerkafe-konseptet, og at de ønsker å ha egne arrangementer med lokale ressurser og lokalt finansiert.

10.3.3. Målsettinger

- Gründerfylket Telemark
- Skape en sterkere kultur og oppmerksomhet for innovasjon og entreprenørskap
- Årlig arrangement
- Skape nasjonal oppmerksomhet om Telemark som et gründerområde

Ved å gjøre Gründeruka til et årlig arrangement i Telemark, vil målsettingen om "Gründerfylket Telemark" på sikt bli nådd. Det handler om at andre fylker/kommuner ser på Telemark som Gründerfylket i Norge.

Et hårete mål vil være at gründeruka blir arrangert i hvert fylke med statlig delfinansiering. Telemark må være en tydelig avsender og opprinnelsesfylke.

10.3.4. Utvikling i 2013

Vekst i Grenland vil også i 2013 være prosjekteier, men parallelt med planleggingen av Gründeruka blir ulike organiseringsløsninger vurdert. Det er en målsetting at organiseringen av Gründeruka blir mer fylkesbasert enn den nåværende. En mulighet er at Etablererkontoret Telemark har Gründeruka som en av sine arbeidsoppgaver.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

10.3.5. Finansiering

Vekst i Grenland har meldt at de er med på samme nivå som i fjor, med kr 200 000,-.

I og med at dette er et arrangement hvor målsettingen er å involvere hele fylket på sikt, blir det søkt finansiering også fra Innovasjon Norge, næringslivet v/ Sparebank1 Telemark, Varden og Skagerak Energi mfl om medfinansiering. Det blir også søkt næringssekskapene i de andre regionene enn Grenland om medfinansiering med tanke på felles markedsføring/profilering (bla program, hjemmeside med god synliggjøring). Se for øvrig finansieringsplan.

Personellressurser/prosjektledelse er en av de viktigste budsjettpostene. I 2012, som var et prøveår, var det en innleid ressurs i 100% de tre siste månedene. Utover det ble oppgavene fordelt på Etablererkontoret Grenland og Vekst i Grenland i samarbeid. I år er målet at Gründeruka blir mer omfattende (hele fylket) med flere arbeidsoppgaver og et mer omfattende program som gjør at behovet for ressurser blir større.

29 april ble det arrangert et ide-dugnadsmøte hvor fjorårets samarbeidspartnere/medarrangører og representanter fra alle regionene blir invitert for å ha fokus på Gründeruka 2013 og arrangementer/gjennomføring. Det kom mange gode innspill om arrangementer fra hele fylket.

I Handlingsprogrammet 2013 for regional Plan for nyskaping og næringsutvikling i Telemark er et av tiltakene under punkt 1: «Styrke entreprenørskapsutdanningen». Her er et av tiltakene i perioden 2013-2016: «Tiltak som bidrar til å skape gründerkultur i Telemark – inkl tiltak som Gründeruka, internasjonal utveksling av skoleelever og Gründerprisen»

Det søkes om kr 500.000,- for 2013, men håper det er mulig å søke om midler i 1-2 år til for å jobbe frem en god organisering av Gründeruka på fylkesplan, og få Gründeruka til å bli et etablert varemerke hvor det nasjonale budskapet er «Gründerfylket Telemark».

Vi ønsker med dette prosjektet å fortsette utviklingen med å sette Telemark på gründerkartet, og være den første regionen i Norge som tar på alvor den globale satsingen på innovasjon og entreprenørskap.

10.3.6. Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

- * 12.april: Søknad sendt Telemark fylkeskommune
- * 29 april: Ide-dugnad/Kick-off med samarbeidspartnere, regionene i Telemark med tema arrangementer og innspill til Gründeruka 2013
- * 30 april. Leverandør til utvikling av hjemmeside valgt.
- * Mai 2013: Gjennomføre møter med samarbeidspartnere/finansører. Sende søknader om medfinansiering
- * 30 juni : Hjemmeside lanseres
- * 1 august: Videreutvikling av design ferdig
- * 1 september : Konkurransen lanseres
- * Sept - nov: Markedsføring av Gründeruka
- * 15 okt. Frist for innsendelse til konkurransen
- * 15 okt. 2013: Siste frist for innhold til programmet før trykking
- * ca 10 nov. Programmet fulldistribueres til alle husstander i Telemark
- * 18 - 22 nov. Gründeruka gjennomføres i hele fylket

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Kostnadsplan

Tittel	2013
Diverse	20 000
Dokumentasjon (film,foto, redigering)	20 000
Egenproduserte arrangementer inkl Avslutn.arr.	206 300
Profilerings-og markedsmateriell	500 000
Prosjektledelse	570 000
Reise, Hotellutgifter, bevertning	38 700
Trykk av 24s program +fulldistribusjon fylket	210 000
Utvikling av hjemmeside inkl design	166 000
Sum kostnad	1 730 000

Finansieringsplan

Tittel	2013
Innovasjon Norge Telemark	270 000
Privat næringsliv	600 000
Regionale næringsselskap	160 000
Telemark Utviklingsfond	500 000
Tiltak som fremmer gründerkultur i Telemark.	
Vekst i Grenland	200 000
Sum finansiering	1 730 000

10.4. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11. SAK NR 26 TELEMAR FYLKESKOMMUNE TRAINEE

11.1. Forslag til vedtak

Telemark Utviklingsfond kan ikke innvilge støtte til prosjektet. Dette bør etter styrets mening finansieres av Telemark Fylkeskommune.

11.2. Vurdering av daglig leder

11.2.1. Sammendrag

Fylkestinget vedtok allerede i 2012 at en skulle delta i prosjekt med å få til Trainee ordninger i fylket. En må tolke dette vedtaket som at det også var økonomisk vilje til å delta i fellesskapet.

Nå søker Telemark Fylkeskommune om at Telemark Utviklingsfond tar ansvaret for deres del av prosjektkostnadene for 2012 med kr 300.000,-. Grunnen er at det ikke er midler igjen i fylkeskommunen til å dekke dette arbeidet.

Det er Telemark Fylkeskommune som er prosjekteier, det vil etter daglig lederes syn være naturlig at prosjekteier greier å ta sin del av kostnadene ved dette prosjektet. Det er vanskelig å se at Telemark Utviklingsfond skal ta ansvar for oppgaver lik dette som fylket eller kommuner i fylket ønsker å gjennomføre.

Det er en rekke aktører også næringsliv som er aktive deltagere i disse planene, det er bare VIG og TUF som er tenkt til å finansiere planleggingen. Etter daglig lederes syn bør også de som skal dra nytte av en ordning være med på finansieringen av planleggingen.

11.3. Beskrivelse av prosjektet fra søker

11.3.1. Bakgrunnen for søknaden

Telemark Fylkeskommune søker med dette Telemark Utviklingsfond om midler for å etablere et regionalt traineeprogram etter mønster av Trainee Sør for studenter på mastergradsnivå som ønsker å flytte til eller teste ut Telemark som arbeidssted og bosted.

Grunnet mangel på regionale utviklingsmidler i 2013 søkes det om 700 000 kr. i tilskudd til finansiering av pilotprosjekt for Trainee Telemark fram til våren 2015.

Alternativt søkes det om 400 000 kr. i tilskudd fra Telemark Utviklingsfond. Det vil da fremmes søknad om 300 000 kr. fra Telemark fylkeskommune om regionale utviklingsmidler i 2014.

Hensikten er å styrke konkurransekraften ved at virksomheter i regionen får tilgang til høyt utdannet arbeidskraft som ellers ville ha havnet i Oslo og andre pressområder.

Samtidig styrker det også regionen ved at flere med høy utdanning bosetter seg her. Og vi gir den unge en spennende og attraktiv inngang til arbeidslivet og sin karrierevei.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Fylkestinget vedtok følgende i sak 68/12 punkt 18:

En regional traineeordning vil kunne være med å gi høyt utdannede unge en mulighet til å bli kjent med fylkets næringsliv og offentlige virksomheter. Samtidig som det gir bedrift og virksomhet tilgang til nyutdannede toppkandidater som gir verdifulle kunnskaper og nye impulser i et bedriftsmiljø. Fylkeskommunen tar initiativ til å legge til rette for en traineeordning, og utarbeide kriterier for en eventuell utlysning i et nært samarbeid med bedrifter og offentlige virksomheter i fylket. Det gjøres i tillegg en kartlegging i egen organisasjon over områder og virksomheter som kan dra nytte av en slik ordning.

11.3.2. Sammendrag av søknaden

Vekst i Grenland i samarbeid med kommunene, fylkeskommunen og Høgskolen i Telemark arbeider nå for å etablere et regionalt trainee- program etter mønster av Trainee Sør for studenter på mastergradsnivå som ønsker å flytte til eller teste ut området.

Hensikten er å styrke konkurransekraften ved at virksomheter i regionen får tilgang til høyt utdannet arbeidskraft som ellers ville ha havnet i storbyene. Samtidig styrker det også regionen at flere med høy utdanning bosetter seg her. Og vi gir den unge en spennende og attraktiv inngang til arbeidslivet og sin karrierevei.

Ordnningen kan komplettere eksisterende trainee-ordninger eller gjøre det mulig å engasjere en trainee for bedrifter som ikke har en ordning. Bedriftene slipper å ta risiko og kostnad med ansettelse. Trainee ressursen leies fra trainee selskapet i 6 måneder. Traineen har et opplegg med 3*6 måneders engasjement. Både bedriften og trainee får testet hverandre. Målet er at traineen ender opp med et interessant jobbtillbud og fast ansettelse hos en av bedriftene etter endt program.

Erfaringene innhentet fra Sørlandet og Østfold viser begeistrede brukere av ordningen. Disse unge mastergradsstudentene bringer inn vitalitet og en analytisk kompetanse som det ikke er så lett å rekruttere området. Effekten av slike ordninger har vist at over 75% av traineene blir fast engasjert og bosetter seg i regionen.

Slike trainee-ordninger, for å tiltrekke høyt utdannede, finnes i de fleste regioner i Norge. Vi er nå i en forstudie fase der vi verifiserer at denne ordningen har livets rett også i denne delen av landet, noe vi regner med. En pilotfase innledes fra høsten og vi ser etter virksomheter som kunne tenke seg å være med i en slik fase.

11.3.3. Oppdragsgiver Prosjekt eier

Telemark fylkeskommune er prosjekteier i prosjektperioden til og med våren 2015. Prosjektet skal sam-finansieres med ViG. Høgskolen i Telemark er en sentral aktør og vil være bidragsyter i oppstartsfasen. Det er etablert en interim styringsgruppe som skal fungere fram til prosjektet har etablert eget styre som kan ta ansvar for videre drift av ordningen.

Prosjekteier i prosjektperioden fram til sommer 2015 vil være Telemark fylkeskommune. Prosjekteier har som hjelp til å styre prosjektet etablert en interim styringsgruppe bestående av Ståle Tveit (Vekst i Grenland), Mette Kammen (Høgskolen i Telemark), Odd Knudstad (Ernest og Young, som representant for næringslivet) og Geir Morten Johansen (Telemark fylkeskommune).

Det er naturlig at prosjekteierskapet følger hovedfinansør. Søker om denne finansieringen er prosjekteier / fylkesrådmann ved Utviklingssjef Jon Skriubakken.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11.3.4. Hva skal utvikles

Dette prosjektet er et pilotprosjekt for etablering og igangkjøring av en trainee ordningen for Telemark. Dersom det lykkes å fullfinansiere pilotprosjektet skal det etableres en forening hvor det er planlagt en 50 % prosjektstilling som daglig leder i pilot perioden. Det er ambisjon om å få 2-4 traineestillinger fra våren 2014. Trainee Telemark etablerer et aksjeselskap hvor traineene ansettes og leies ut til bedriftene fra. Traineene er i 3 bedrifter i 6 måneders engasjement i hver virksomhet. Etter endt trainee-periode vil bedriftene og traineene ha et godt grunnlag for mulig fast ansettelse i en av virksomhetene.

Denne modellen er benyttet andre steder med suksess. I gjennom forstudien er det knyttet nær kontakt med Trainee Sør i Kristiansand, og det er gitt full tilgang til erfaringer og lærdom som er opparbeidet i Trainee Sør som har vært i drift siden 2004.

11.3.5. Hva skal resultatet bli

Styrke Telemarks konkurranseevne nasjonalt og internasjonalt. Næringene i Telemark er i sterk vekst og Trainee Telemark skal tiltrekke seg de mest ambisiøse og kompetente hodene og gi dem en unik start på sin yrkeskarriere.

Resultat mål: 80 % av trainee'ene bosetter seg i Telemark etter endt traineeperiode. Dette er i overensstemmelse med målinger som er gjort av resultatene fra Trainee Sør.

- Tiltrekke oss absolutte toppkandidater med høy kompetanse og høye ambisjoner til Telemark. Vi antar at toppkandidatene ønsker en spennende og utfordrende start på arbeidslivet, og et unikt og differensiert Trainee Telemark vil gjøre det mer attraktivt for høyt utdannede å bosette seg i regionen. Dette vil tilføre regionen engasjerte tilflyttere med høy kompetanse, evne til nytenkning og stor arbeidskapasitet.
- Trainee Telemark vil skape strategiske synergieffekter for næringslivet, og bidra til å styrke konkurranseevnen til regionens næringsliv og virksomheter. Dette gjøres ved at man går sammen om å rekruttere (nasjonale) toppkandidater. Tanken er at man blir sterkere sammen enn hver for seg, og et slikt nettverk skaper synergieffekter for alle.
- En Trainee i Trainee Telemark blir satset på og får spillerom til å utvikle seg på flere plan, gjennom relevant arbeidserfaring, god personlig veiledning og sterk faglig oppfølging.
- Trainee Telemark skal ha ambisjoner om å være et unikt program i norsk sammenheng og ta sikte på å differensiere seg fra sine konkurrenter gjennom et tydelig programfokus og sterke grunnverdier. Man burde i tillegg vurdere å legge Traineeshipet tett opp til merkevaren Telemark - og se på hvilke konkurransefortrinn og relevante assosiasjoner Telemark som merkevare innehar.

11.3.6. Gevinster etter gjennomføring

Regionene markedsføres som attraktiv for unge nyutdannede.

Det blir mer attraktivt for høyt utdannede å bosette seg i regionen ved å tilveiebringe reelle jobbmuligheter.

Styrke næringsliv og virksomheter i regionen ved at de får mer tilgang til høyt utdannede ressurser.

Prosjektet har ikke som formål å gi økonomiske gevinster.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11.3.7. Konsekvenser ved avslag på søknad

Dersom ikke TUF har anledning til å støtte prosjektet vil prosjektet utsettes og det vil sendes ny søknad om støtte i form av regionale utviklingsmidler fra Telemark fylkeskommune basert på regionale utviklingsmidler fra 2014.

Dette er ikke ønskelig da det i gjennom våren 2013 er gjort et grundig kartleggingsarbeid i næringslivet og det er skapt forventning om at det i løpet av høsten 2013 vil igangsettes arbeid for etablering av ordningen og for markedsføring både mot studenter og næringsliv med tanke på at de første kandidatene kan tre inn i traineeposisjoner våren 2014. Ved utsettelse til 2014 vil antagelig ikke de første traineene være i arbeid før tidligst høsten 2014.

11.3.8. Budsjett og finansiering

Det er relativ stor usikkerhet knyttet til hvor raskt prosjektet klarer å bli selvfinansierende. Det er i budsjett og planer her skissert et mål om at man i løpet av 2015 skal ha et budsjett der inntekter og utgifter er i balanse.

KOSTNADER	Aug – Des 2013	2014
Lønn trainee (6 traineer ved utgang 2014)	-	1 700 000
Lønn daglig leder (50%)	200 000	450 000
Husvære	12 500	30 000
Div. innleide tjenester	20 000	40 000
Markedsføring	50 000	100 000
Honorar rekrutteringstjenester	20 000	100 000
Reisekostnader (ansatte og trainee)	15 000	60 000
Telefon, data	12 500	30 000
Etableringskostnader	20 000	-
Samlinger	-	40 000
Studietur	-	75 000
Design, Profilering (logo, presentasjonsdesign, web design)	30 000	
Diverse	20 000	20 000
Sum kostnader	400 000	2 625 000

INNTEKTER	Aug. – Des. 2013	2014
Rekrutteringsbidrag	-	200 000
Administrasjonsbidrag	-	325 000
Trainee leie-inntekter	-	1 700 000
Egenandel arrangementer/reiser	-	
Tilskudd ViG	100 000	
Tilskudd TUF	300 000	100 000
Tilskudd Telemark fylkeskommune (Alternativt TUF)		300 000
SUM INNTEKTER	500 000	2 625 000

Det legges ved driftsbudsjett for 2015 som er basert på et mål om en drift i balanse i løpet av 2015. Det forutsettes da at det er nok bedrifter som vil ta ordningen i bruk og vil rekruttere trainee til sin virksomhet. Driftsbudsjettet i 2015 balanseres ved inntekter og kostnader på kr 4.350.000,-.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

11.3.9. Forankring i forhold til formålet med TUF

Telemark fylkeskommune er av oppfatning av at Trainee Telemark er et tiltak som er direkte i tråd med og støtter opp under målsettingene i de regionale planene:

Prosjektet vil styrke regional samhandling for rekruttering av høyt utdannede til regionen. Trainee Telemark vil understøtte arbeidet for at Telemark blir attraktiv som bosted, bedriftssted og besøkssted.

Trainee Telemark vil direkte bidra til målsettingen om økt bosetting i Telemark.

Telemark fylkeskommune vil bidra til at Trainee Telemark får et regionalt perspektiv på rekruttering til Telemark slik at ordningen også vil fungere som støtte til næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang. Dette vil vi gjøre gjennom å kople Trainee Telemark inn i en helhetlig regional satsning der næringshager, inkubatorer og andre næringsutviklingstiltak som Invest-in-Telemark og Telemark Offshore samspiller i den regionale utviklingen.

12. SAK NR 27 ADMINISTRATIVE RUTINER

12.1. Forslag til vedtak

Daglig lederes forslag til rutiner skal følges.

Styret fastsetter hvem som skal være personalansvarlig for daglig leder.

12.2. Vurdering av daglig leder

Det er ansatte i Telemark Fylkeskommune som anviser og attesterer reiseutgifter andre refusjonsberettigede kostnader for daglig leder.

Revisor mener dette er uheldig og at dette bør godkjennes av styrets leder.

Det er bare en ansatt i 40% stilling i selskapet, dette medfører at det må være styrets leder eller en som styret bemyndiger som skal følge opp personalansvar for daglig leder.

Revisor er fornøyd med de interne rutiner som følges i TUF når en ser bort fra dette punkt. (Se revisors melding til kontrollutvalget under.)

Det er i hovedsak snakk om refusjon av reiseutgifter. Daglig leder benytter fylkeskommunen sitt reisesystem. Dette er elektronisk, antar at styrets leder eller andre medlemmer har tilgang til dette.

Daglig leder foreslår at reiseregninger etc går automatisk til godkjenning og utbetaling. Styrets leder eller den som blir bemyndiget skal i etterkant signere alle refusjoner. Disse arkiveres av regnskap slik at revisjon kan gjennomføre nødvendig kontroll.

12.3. Vedtak i styret

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

13. SAK NR 28 INFORMASJON TIL STYRET

13.1. Forslag til vedtak

Styret tar informasjonen som orientering.

13.2. Vurdering av daglig leder

13.2.1. Mindre tiltak

Av bevilging til mindre tiltak totalt 1 MNOK er det brukt 0,6 MNOK. Den største posten er bevilget til Telemark Fylkeskommune som har delt ut midler til en rekke mindre tiltak innen området friluftsliv.

Rest i forhold til budsjett små nevilgninger	400 000
Telemark Fylke	-360 000
TV Produksjon Morgedal	-50 000
TV Produksjon Skien	-50 000
Kragerø Idrettslag	-50 000
Vandre med håp	-10 000
Mersmak utarbeidelse av reise prospekt, grunnlag for et større prsjekt	-50 000
Film og hyttedrøm i Telemark	-30 000
Budsjett for 2013	1 000 000

13.2.2. Verdikonferanse

I strategi og budsjett plan var det avsatt inntil kr 500.000 til en mulig verdikonferanse i Telemark. Arbeidet som leder av TUF var sentral i sammen med fylkeskommunen hadde kommet vel i gang med planene.

Det viste seg at også andre arbeidet med tilsvarende planer. Daglig leder mente da sammen med fylkeskommunen at disse planene ble samordnet.

Daglig leder har gitt positive signaler på at TUF blir med på delfinansiering av en egen verdikonferanse under gründeruka sammen med VIG og næringsliv for øvrig. Etter daglig leders syn er dette i samsvar med vedtatt strategi og budsjett. Det er gitt positive signaler om å dekke kr 200.000,-

13.2.3. Søknader som er kommet inn

Det er kommet inn søknader som daglig leder har signalisert at vil bli gitt med negativ instilling.

- Kanalarina Notodden søker om 2,5 MNOK, dette bør samordnes med utviklingsplaner for kanalen
- Silvanus Biofuel søker om kr 400.000 til en mulighetsstudie.
- Gnisten Notodden, mulig etablering av egen foretak som skal produsere og operere droner til private formål.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

- Mulig søknad fra Telemark Museum Prosjekt Bondebygg, søker om 3 MNOK sak er foreslått avslått i utvalget for kultur. Det er foreslått at søknaden skal oversendes TUF
- Langesund sjømatfestival bil ha møte og vil søke om tilskudd
- Søknad fra Skanits Kragerø som vil etablere et opplæringscenter. Det er mulig at denne søknaden vil bli ettersendt med ønske om behandling på dette møte.

13.2.4. Stort press

Det er stort press med tanke på søknader, en utfordring er at fylkeskommunen ikke har igjen midler. De avslår søknader med anmodning om at TUF behandler dette videre. Dette er uheldig da det fort kan skapes uheldige forventninger hos eventuelle søker.

Daglig leder har nok også vært for lite tydelig på saksbehandlingstid som er nødvendig. Dette vil bli klargjort fremover, samtidig som vi også skal kunne ta viktige saker raskt. Daglig leder vil måtte avveie dette på en bedre måte fremover.

Daglig leder vil utover høsten arbeide med budsjett og konkrete tiltak hva TUF skal støtte opp under i 2014.

13.2.5. Konkrete utviklingsplaner

Det er en rekke fine overordnede formuleringer hva vi skal utvikle og støtte i Telemark. Daglig leder ser imidlertid lite samordna tiltak i fylket. Det gjelder både fylkeskommunen og de enkelte kommuner.

Daglig leder har i flere sammenhenger påpekt dette overfor aktører og kommuner. Det har vært positive tilbakemeldinger fra disse på problemet. De ser klart problemet og vil arbeide for klargjøringer. Dette er noe som hele Telemark må få fokus på fremover.

Dette er en utfordring for daglig leder når bi skal linke opp støtte mot planer.

13.3. Vedtak i styret

14. NESTE STYREMØTE

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Protokoll fra styremøte nr. 2-2013 i Telemark Utviklingsfond

Dato: 22. april 2013.

Sted: Fylkeshuset

Deltagere: Terje Riis Johansen Styrets leder, Thorleif Fluer Vikre, Lise Wiik, Kristian Espeland, Arne Vinje, Terje Bakka, Sekretær.

Saker til behandling på styremøte 22. april 2013.

Sak 2/2013 Referat fra styremøter

Det var referat fra styremøte nr 5 del 1 fra 14 desember, styremøte fra 201.12, nr 5 del 2 avstemming via mail samt referat fra styremøte nr 1 2013 avstemming via mail.

Styrevedtak:

De utsendte referatene ble godkjent. Thorleif Fluer Vikre hadde innvending mot behandling av styremøte nr 5 i 2012 del 2. Etter Vikres syn burde de ordinære medlemmene deltatt på denne avstemmingen. Kristian Espeland ga støtte til Vikre i dette.

Sak 3/2013 Notat om statsstøtte.

Daglig leder la frem notat om statsstøtte og rutiner hvordan Telemark Utviklingsfond skal forholde seg til dette reglementet.

Styrevedtak:

Telemark Utviklingsfond skal bruke dette reglementet ved tildeling av støtte til selskaper. I de tilfeller der søker kommer inn under reglementet skal søker angi grunnlaget som de søker støtte etter.

Sak 4/2013 Søknad fra Powered by Telemark.

Det er etablert et felles prosjekt i Telemark med utspring fra Rjukan Næringsutvikling om mulige etableringer av grønne datasentre i Telemark.

Styrevedtak:

Lise Wiik sa seg inhabil i denne saken og forlot møterommet under behandling og avstemming. Et enstemmig styre bevilget kr 100.000- til dette prosjektet.

Sak 5/2013 Søknad fra Ref Sport AS

Ref Sport utvikler et digitalt rapporteringssystem for lagidretter. De søker om støtte til prosjektet.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre bevilget kr 350.000- til prosjektet. Det er en forutsetning at utvikling videre vil måtte skje med eksterne midler. Det er lagt til grunn i vedtaket at den skisserte nye egenkapitalen samt støtte fra Innovasjon Norge blir gjennomført. Bevilgningen skjer med støtte i regelverket om bagatellmessig støtte.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Sak 6/2013 Søknad fra Scanjet

Scanjet søker om tilskudd til å etablere servicebedrift i Porsgrunn. Bedriften skal yte service i hovedsak på skipstanker.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å ikke bevilge noe støtte til etableringen. Etter styrets mening bør finansiering kunne skje med egne midler.

Sak 7/2013 Søknad fra Langøya hovedgård.

Søker ønsker å tilby egne kurs innen matauk basert på kystens produkter.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å gi et tilskudd på kr 700.000,- til prosjektet. Det er en forutsetning at den øvrige finansiering skjer i samsvar med søknaden og at prosjektet gjennomføres som skissert i søknaden. Bevilgningen skjer i forhold til regel om bagatellmessig støtte.

Sak 8/2013 Kviteseid Næringshage

Næringshagen i Kviteseid har behov for større plass, det er planlagt et større bygg for å dekke behovet.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å bevilge et tilskudd på kr 1.475.000,- i henhold til regelverk om bagatellmessig støtte.

Sak 9/2013 Fyresdal Næringshage

Fyresdal kommune sammen med andre aktører ønsker å bygge en egen næringshage i Fyresdal basert på naturbasert kompetanse.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å bevilge et tilskudd på kr 1.475.000,- i henhold til regelverk om bagatellmessig støtte. Styret la til grunn at aksjonærene ikke skal kunne selge sine aksjer med fortjeneste utover normal forrentning av innskudd egenkapital. Det er også en forutsetning at det er en rimelig utbyttepolitikk i selskapet.

Sak 10/2013 Søknad fra Telemarksrøye as

Det er planlagt oppdrettsanlegg i Fyresdal for å drive oppdrett av røye. De søker om tilskudd til dette.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å yte tilskudd til prosjektet med kr 2.400.000,-. Det er en forutsetning at det skaffes tilveie tilstrekkelig med egenkapital, slik at prosjektet kan gjennomføres basert på gjeldende finansieringsplan.

Sak 11/2013 Søknad fra Telemark Offshore

Telemark Offshore ønsker å gjennomføre et prosjekt over tre år for å øke andelen av offshoreproduksjon i Telemark.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre bevilget kr 1.000.000,- som et engangsbetrag til prosjektet. Bevilgningen skjer etter regelverk om bagatellmessig støtte. Det er Telemark Offshore som er ansvarlig for at den totale støtten de har mottatt i offentlig støtte over en tre års periode ikke overstiger rammen på 200.000€.

Det forventes at de andre finansierende bidrar til at prosjektet kan gjennomføres.

Det vil være mulig å søke om ytterligere støtte høsten 2014. Da må imidlertid søker vise at medlemmene har vilje til å kompensere for redusert offentlig støtte med tilsvarende økning av egenfinansieringen.

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Sak 12/2013 Søknad fra Dyrskun arrangement

Det er planlagt eget vinterarrangement i Seljord. Dyrskun arrangement søker om støtte til planlegging og gjennomføringen av dette.

Styrevedtak:

Kristian Espeland sa seg inhabil i behandlingen av søknaden, han forlot møte før behandling av søknaden.

Et enstemmig styre vedtok at de ikke ville støtte prosjektet med tilskudd. Etter styrets syn bør dette være en del av den normale driften og utviklingen av foretaket.

Sak 13/2013 Telemark Interkommunale Næringsfond

Det har i den siste tiden vært en del uklarheter omkring deltagelse fra kommuner i TIN. Telemark Utviklingsfond yter den fylkeskommunale støtten til TIN.

Styrevedtak:

Et enstemmig styre vedtok å yte støtte som tidligere fastsatt. Dersom Telemark Fylkeskommune vedtar at TIN skal opprettholdes så skal Telemark Utviklingsfond fortsette med å støtte TIN til og med 2015.

Skien den dd.mm.2013

Terje Riis Johansen
Styrets leder

Lise Wiik

Kristian Espeland

Thorleif Fluer Vikre

Arne Vinje

Terje Bakka
Sekretær

TELEMARK UTVIKLINGSFOND TUF

Protokoll fra styremøte nr. 3-2013 i Telemark Utviklingsfond

Dato: 16. mai 2013.

Sted: Telefonkonferanse

Deltagere: Terje Riis Johansen Styrets leder, Thorleif Fluer Vikre, Lise Wiik, Gunn Marit Helgesen, Arne Vinje, Terje Bakka, Sekretær.

Saker til behandling på styremøte 16. mai 2013.

Sak 14/2013 Søknad om tilskudd fra Telemark Technologies

Selskapet ønsker å gjennomføre et forprosjekt – mulighetsstudie for å løse tekniske utfordringer ved oljeboring på grunt vann.

Styrevedtak:

Styret bevilger kr 2.250.000,- som tilskudd til Telemark Technologies AS fase to prosjekt.

Det er en forutsetning for bevilgningen at dersom det lykkes med etableringen som planlegges så skal tilskuddet rulleres inn i andre prosjekter som foretaket ønsker gjennomført. Styret i Telemark Utviklingsfond skal godkjenne bruk av dette tilskuddet inn i nye prosjekter.

Dersom de planlagte etableringene blir realisert skal tilskuddet i sin helhet betales tilbake til Telemark Utviklingsfond i løpet av fem år.

Vedtaket ble fattet med fire mot en stemme. Thorleif Vikre stemte mot bevilgningen. Vikre presiserte at han var for prosjektet, grunnen til at han stemte mot var av prinsipiell karakter da han mente at Innovasjon Norge var det virkemiddelet som skulle finansiere prosjekter som dette.

Skien den dd.mm.2013

Terje Riis Johansen
Styrets leder

Lise Wiik

Gunn Marit Helgesen

Thorleif Fluer Vikre

Arne Vinje

Terje Bakka
Sekretær

Drangedal kommune

Kultur og bibliotek

Telemark utviklingsfond

Postboks 2844
3715 SKIEN

Deres ref.

Vår ref.
12/01835-5

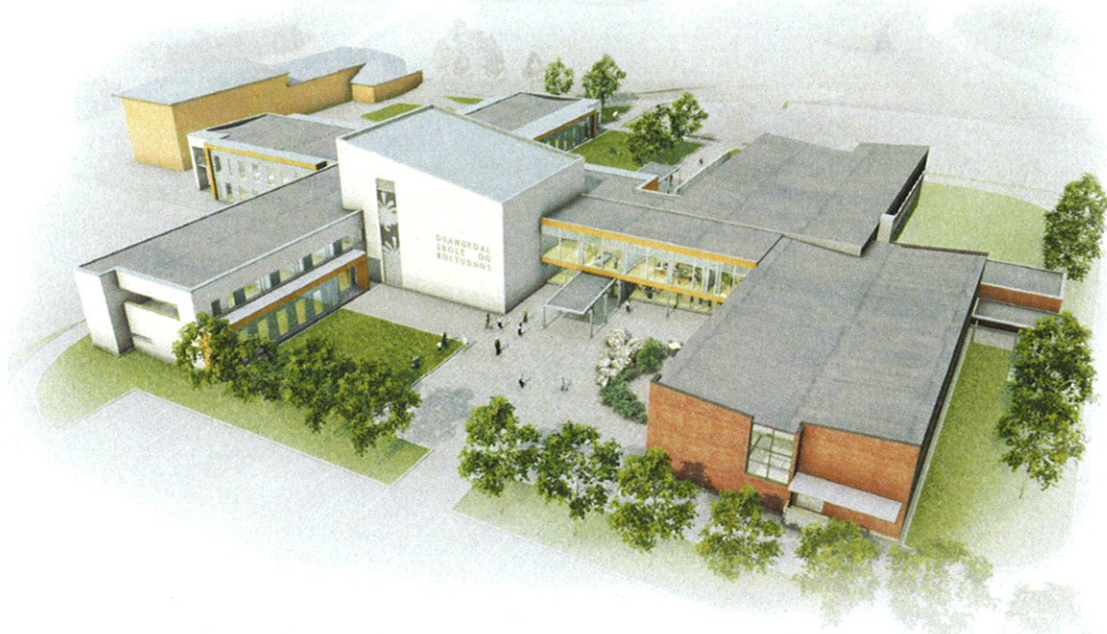
Dato
02.10.2012

Søknad om økonomisk tilskudd fra Telemark utviklingsfond til kultursal ved Drangedal nye 10-årige skole. Åpner høsten 2013

Drangedal kommune vil med dette tillate seg å søke kr. 5,3 mill. i tilskudd fra Telemark utviklingsfond til kultursal i Drangedals nye 10-årige skole. Søknaden fremsendes til Hovedutvalg for kultur, Telemark fylkeskommune ved Geir Berge Nordtveit og vi tillater oss å be om at Hovedutvalget anbefaler søknaden overfor Telemark utviklingsfond.

Salen vil åpnes for bruk høsten 2013, men det vil være uproblematisk for prosjektet å fordele tilskudd mellom 2013 og 2014, dersom det er ønskelig.

Den nye kultursalen vil være en kombinasjonssal for skolen, kulturskolen og kommunens kulturliv. Salen med sin størrelse, utforming, fleksibilitet og tekniske utrustning, vil kunne tjene som en eksempelsal for andre byggherrer i Telemark som ønsker å trekke inn kulturperspektivet i sine nye skolebygg. Vi vil nedenfor gjøre rede for hva som gjør denne salen interessant som eksempel for andre.

Postadresse
Drangedal kommune,
Gudbrandsvei 7
3750 Drangedal

Besøksadresse
Gudbrandsvei 7
3750 Drangedal

www.drangedal.kommune.no

Telefon: 35 99 70 00
Telefaks: 35 99 70 99
Epost:
postmottak@drangedal.kommune.no

Bankgiro: 2635 07 00284
Org.nr.: 933 277 461

Skolen som kulturbærer og møteplass i lokalsamfunnet

I dagens samfunn har skolen også en rolle som kulturbærer. Skolen har oppgaver knyttet til å gi skoleelevene kjennskap til kunst og kultur, som aktiv utøver og som publikum. Skolen er en sentral arena for elevenes møter, kommunikasjon og læring knyttet til begreper som estetikk, kultur og dannelse. Skolen er også gjennom Den Kulturelle Skolesekken en stor arrangør av profesjonell kulturformidling, og bærer et stort ansvar for at barns første møter med kulturytringer blir gode og positive opplevelser.

Det er bl.a. fra sentralt hold i flere stortingsmeldinger de senere årene, pekt på viktigheten av at skolen som kulturarena har en utvidet rolle i lokalsamfunnet. Av den grunn er skolens lokaler stilt til disposisjon for frivillige lag og foreninger til aktiviteter og arrangementer på kvelder og helger. I mange lokalmiljøer er skolens lokaler de eneste tilgjengelige lokaler for kulturell aktivitet.

Anleggssituasjonen i Drangedal

Situasjonen i Drangedal innen anlegg for kulturformidling og aktivitet er som i svært mange kommuner. De lokalene som benyttes er i hovedsak forsamlingslokaler, bygdelagshus osv. bygget på 50 og 60 tallet. Gode anlegg for sin tid, men i dag har de ikke nødvendig kvalitet for å yte opptredende gode rammer for formidling, de er dårlig teknisk rustet og de gir begrensede muligheter i forhold til å gi publikum gode kulturelle og kunstneriske opplevelser.

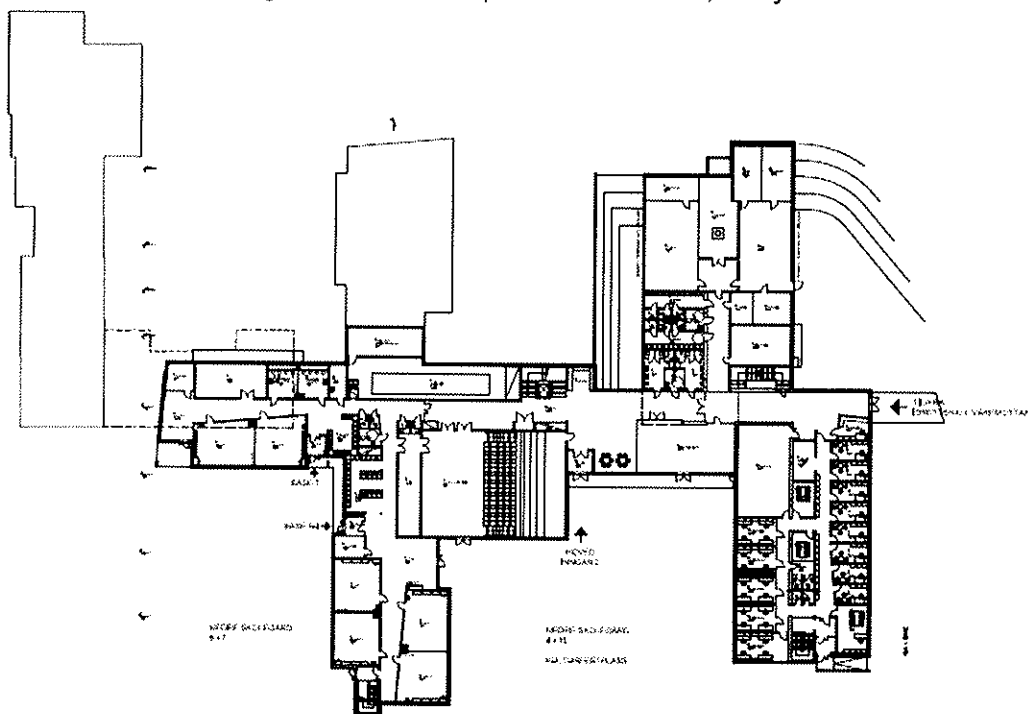
Ved skolene er det gymsaler med manglende utrustning som benyttes. Saler som ikke kan blendes, publikum på løse stoler på flatt gulv, "gymsalbelysning", elendig akustikk og hvis det er en scene, er denne "et hull i vegg" uten støttefunksjoner.

Drangedal 10-årige skole kan være et eksempel for andre

Det bygges i dag en rekke skolebygg i kommunene som skal imøtekomme skolens behov for å fylle sin rolle som kulturbærer. Stadig flere ønsker å kombinere skolebyggene med nærmiljøaktiviteter og kulturaktivitet. Dette gir bedre utnyttelse av anleggene og det gir skolen en nærmere tilknytning til innbyggernes fritid.

Samtidig trekker skolene stadig mer kulturaktivitet inn i skolehverdagen. Klassene benytter teater og drama som ledd i undervisningen, det lages underholdning til avslutninger, i tillegg til elevenes møte med profesjonell kulturformidling gjennom Den kulturelle skolesekken.

Det er bygget en rekke nye skoleanlegg med gode ambisjoner, men svært ofte har en ikke evnet å prosjektere egnede saler for kulturaktivitet på skolene, der man forsøker å kombinere gymsaler med kultur osv. Det at en nå har mulighet til å få en spesialdesignet sal i Drangedal som skal imøtekomme både kulturlivet, kulturskolen og skolens behov på dette området, er nytt i Telemark.

Arealer til kulturformål i Drangedal 10-årige skole

Kommunestyret vedtok i forbindelse med utbygging av Drangedal 10-årige skole, å bygge en kultursal for bruk til kulturaktiviteter for kulturlivet, skolen, kulturskolen og andre. Salen ligger sentralt i skoleanlegget i direkte tilknytning til skolens foajé.

Turnerende tilbud

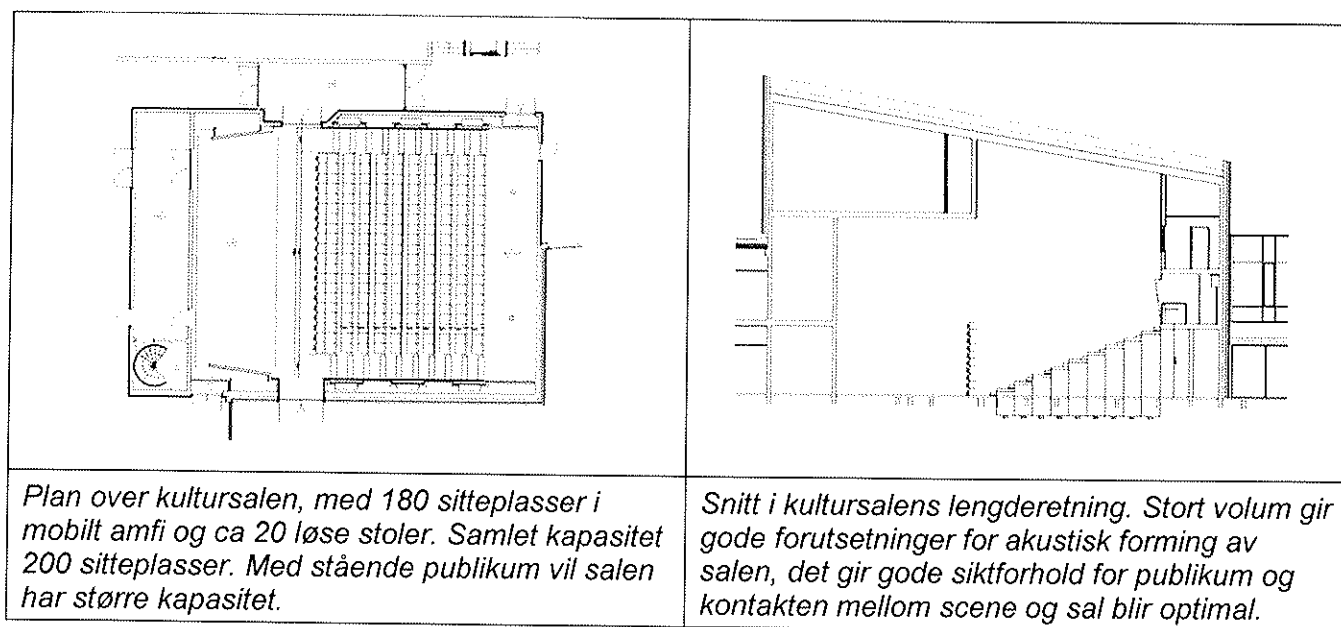
Salen vil være godt egnet til å ta imot turnerende tilbud i forbindelse med Den kulturelle skolesekken, Den kulturelle Spaserstokken og tilbudene til barnehagene. Ved arrangementer i kultursalen vil de opptredende få anledning til å benytte foajeen, serveringsdisk med anretningskjøkken, bakscene, lager og når det er behov for garderober for opptredende, vil de få tilgang på nærliggende klasserom.

Kultursalen

En moderne kultursal skal på den ene siden være en arena for de som opptrer, samtidig som det skal gi gode forhold for publikums opplevelse. Dette er det samme forholdet enten det er snakk om barn, ungdom eller voksne.

I tillegg til de tradisjonelle kulturaktivitetene, skal en slik sal også kunne benyttes til andre brukere, som f. eks. seremonier, firmautstillinger, dansetilstelninger, dekkede langbord osv.

Salen vil være dimensjonert og gitt en utforming som svarer til faglige og tekniske krav som stilles til et moderne anlegg, blant annet vil Norsk Musikkraðs anbefalinger til etterklang ivaretas.

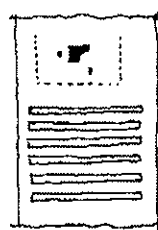

Fleksibel sal

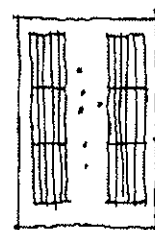
Et kulturhus må ha saler med sceneområde og publikumsamfi. I dag gjøres dette fleksibelt, som et nøytralt rom.

Et "Nøytralt rom" er en moderne kultursal som er multifleksibel, til nytte for skolen, kulturlivet, næringslivet og det offentlige

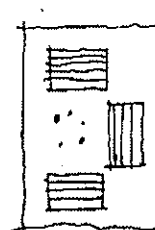
Scenearealet må ha plass til ensembler. Det må være akustiske kvaliteter som svarer til musikklivets behov. Rundt scenen må det være et minimum av lager og plass til å sette vekk sceneutstyr.

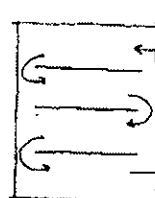
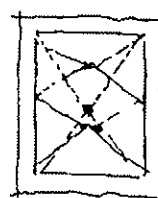
KONSERT

TEATER

TEATER

Akustisk tilrettelegging

Prosjektet har knyttet til seg akustiker Ånund Skomedal, Akustikk-konsult AS. I følge hans rapport og anbefalinger vil salen ha 11m³ pr. person i amfi med 200 sitteplasser. Det vil være ideelt til konsertsalbruk, men vil kreve elektroforsterkning når salen brukes til tale, kino og elektroakustisk musikk. Det er behov for noen reflektorer i tak og vegg. Etterklangstiden er prosjektert ut fra følgende:

- Etterklangstid uten tepper:
Mellomtone og diskanttoneområdet 1,5 - 1,7 sekunder
Bassområdet under 250 Hz 1,1 - 1,2 sekunder
- Etterklangstid med tepper:
Mellomtone og diskanttoneområdet 1,1 - 1,3 sekunder
Bassområdet under 250Hz 1,1 - 1,2 sekunder

Akustiker har i tillegg prosjektert inn bruk av ulike virkemidler for refleksjon og absorpsjon i vegger, tak og golv samt i stoler og amfi. Se også vedlagt akustikkrapport.

Publikumsarealer

I publikumsarealet må det være areal for informasjon, servering, salg, garderober og toaletter. Huset må ha en "lav terskel" der alle kan komme. Et serveringssted er derfor sentralt i anlegget.

Universell utforming

Et kulturhus må ha særlig fokus på tilgjengelighet for orienterings- og bevegelseshemmede brukere. Ved å ta slike hensyn allerede fra første stund i planleggingen, oppnår vi lettere:

- at tilpasningene er naturlige elementer i helhetsløsningen
- bedre funksjonalitet
- bedre forhold for mange brukere; personer med barnevogn, rullator, krykker, driftspersonale med utstyr på hjul osv.

Kultursalen i Nes kulturhus er et eksempel på en sal bygget etter prinsippet "Nøytralt rom", her kan en skifte mellom amfi og flatt golv på svært kort tid:

Eksempler på bruk av en slik sal til ulike formål:

Her er salen rigget for dansefest med publikum ved border.

Her er salen rigget for bankett med matservering og konferansier i midten.

Økonomi

Anlegget er en integrert del av den totale skoleutbyggingen. Hvis vi likevel skiller mellom kultur og skole, utgjør kultursal og kulturs øvrige arealbehov totalt ca 450 m², mens denne delen av skolens behov var et allrom på ca 150m². Dette viser en arealøkning på ca. 300m² for å dekke funksjonskravene til kulturdelen. Det er ikke innhentet eget anbud kun på kulturdelen av nybygget, men basert på kostnader for hele bygningsmassen, kan kostnaden for disse arealene anslås til drøyt 35.000 kr/m² inkl. mva. (blandet m²-pris for kultursal og enklere arealer). Dette gir en merkostnad for bygningen med generelle VVS- og elektriske anlegg på 10.5 mill. inkl. mva., eller 8.4 mill. eks. mva. pga. kulturdelen.

I tillegg kommer div. utstyr i kultursalen - fordelt på følgende utstyrsentrepriser:

Sceneteknikk, lys og lyd	5 060 000
Kinoutstyr	1 100 000
Mobilt amfi / teleskopamfi	1 600 000
Sum kultursal	7 760 000 (eks.mva.)

Bygningsmessige kostnader	8 400 000
Teaterteknisk infrastruktur	7 760 000
SUM merkostnad	16 160 000 (eks.mva)

Praktisk samhandlingsmodell for drift av salen

I mange tilfeller hvor en har ønsket å utvikle skolen som nærmiljøarena, blir det ikke lagt praktisk tilrette for slik samhandling. Planleggingen av bruken, og i hvilken grad salen er tilgjengelig avgjøres ofte av skolen alene, og da i mange tilfeller kommer kulturaktivitetene dårlig ut. En opplever at en på svært kort varsel får beskjed om at skolen vil benytte arealene selv til eget bruk osv.

I Drangedal 10-årige skole er det forutsatt et nært samarbeid mellom skolen og kulturkontoret. Det er lagt opp til at aktiviteten i salen organiseres på en slik måte at prioriteringene mellom brukerbehov oppleves rettferdig. Det vil bli etablert et "brukerråd" bestående av skolens rektor, kulturkonsulenten og rektor ved kulturskolen. Alle interessenter som vil leie salen får to frister pr. år der brukerrådet sammen prioriterer bruken og tildeler brukstimer, i god tid før aktivitetene skal gjennomføres.

Synergieffekt og overføringsverdi for andre kommuner

Drangedal kommune er ikke kjent med at det er andre skolebygg i fylket der en slik tilpasning av en kultursal har vært gjort. Det ville i planleggingen av Drangedal 10-årige skole ha vært en stor fordel om Drangedal kommune kunne ha besøkt et anlegg i Telemark med tilsvarende løsninger, men det er etter vår erfaring ikke tilfelle.

Vi mener at når det gjelder kultursaler som benyttes i flerbruk mellom skole, kulturskole og kulturliv, er det behov for å få fram noen eksempeleanlegg der en både får utprøvd løsninger for det fysiske anlegg og for drift. Dette er erfaringsmateriale som senere kan komme andre kommuner til gode når de skal planlegge sine nye skole- og kulturanlegg.

Etter vår mening kan Telemark fylkeskommune, som regional utviklingsaktør både på kultursektoren generelt og som storleverandør av profesjonell kulturformidling gjennom Den Kulturelle Skolesekken til skolene, ha mye å hente i erfaringsoverføring i vårt prosjekt. På bakgrunn av at et prosjekt som dette vil kunne ha en stor betydning for hele fylket, bør vårt prosjekt honoreres.

For mer informasjon kan følgende personer kontaktes:

- Kulturkonsulent Johnny G. Stene (tlf. 35 99 70 35/977 78 195)
- Kulturhusrådgiver Nils Gunnerud (tlf. 950 61 768)

Vi håper på velvillig behandling av søknaden

Med hilsen

Johnny Stene
Kulturkonsulent
+47 35 99 70 35

Karianne S. Reiten
Ordfører

Drangedal kommune
Ordfører

Brevet er godkjent elektronisk.

Antall vedlegg: 6

- Situasjonsplan skolen
- Plan arealer som benyttes til kultur og flerbruksformål
- Snitt og plan av salen
- Tegning sceneteknikk
- Utkast til Retningslinjer for bruk
- Akustikkrapport v / Akustikk-konsult AS, 22.8.2011

Søknad om tilskudd til 3-årig hovedprosjekt

'Senter for Porselen og Design'

Viser til vedlagte søknad om et 3-årig hovedprosjekt (2013-16) for å videreutvikle et 'Senter for Porselen og Design' på PP. Dette er et stort og viktig omstillingsprosjekt hvor private og offentlige aktører samarbeider om å utvikle nye produkter for nye markeder og målgrupper innenfor nyskapende formidlings- og opplevelsesindustri, reiseliv, design- og kulturnæringer og håndverksproduksjon.

Porsgrunn kommune er prosjekteier fra starten i april 2012 med en mulighetsstudie som deretter fortsatte i et forprosjekt fra januar 2013. Forprosjektet har flere samarbeidsparter som bidrar substansielt både med økonomi, kunnskap og arbeidskraft. Disse er: Porsgrunn Kommune (kultur og næringsavdeling) og Telemark Museum, Bratsberg Gruppen ved Porselensfabrikken Eiendom, Porsgrund Porselænsfabrik, Visit Grenland, Telemark Fylkeskommune og Vekst i Grenland.

Prosjektets mål er å utvikle *Senteret* til et nasjonalt senter i løpet av de neste tre årene. I form av nasjonal støtte over statsbudsjettet, men også ved å skape nasjonal og internasjonal interesse for senteret, porselensfaglig og publikumsmessig. Prosjektet vil vurdere eier- og forretningsmodell for videre drift etter hovedprosjektet.

Hovedprosjektet har ambisjoner om å utvikle en 'oppskrift' på hvordan ta med seg industrihistorie og en sterk og tradisjonsrik merkevare inn i ny tid.

Senter for Porselen og Design *kan* være et viktig pilotprosjekt. Det har klare referanser til regjeringens igangsettelse av et kulturnæringsprogram, der det skal etableres et samarbeid mellom Kulturrådet og Innovasjon Norge.

Ambisjonen er at prosjektet skal tiltrekke seg flere samarbeidspartnere, aktører og utviklingsprosjekter til regionen som helhet i løpet av 3-års perioden og videre på lengre sikt.

Blant annet på bakgrunn av ovenstående konkluderer forprosjektet med en søknad om midler til prosjektledelse og produksjon av utstilling og tilrettelegging for formidlingsvirksomhet hvor Telemark Museum er samarbeidspart og tjeneste leverandør. Midlene er avgjørende for oppstart av et 3-årig utviklingsprosjekt. Det forutsetter samspill med de samme forpliktende samarbeidspartene som nevnt over.

Porsgrunn kommune bidrar blant annet med å sikre et definert areal på ca. 500 m² (*heretter kalt mingle-areal*) som skal brukes til "Senter for Porselen og Design" og inngår som en integrert del av totalkonseptet i tilknytning til Porsgrunds Porselænsfabrik AS. Arealet skal kunne disponeres av Telemark Museum og prosjektets deltagere i hele prosjektperioden. (Se vedlegg 1).

Telemark Museum fungerer som en **tjenesteleverandør** som sammen med andre aktører som Porsgrunn kommune, kan lykkes med å løfte formidling og samling til nivåer som Telemark Museum ikke kunne klart selv. Prosjektet kan være starten på en **ny museal praksis**, som også er relevant for andre museer i Norge. Med dette prosjektet, forventer Telemark Museum å nå nye segmenter av publikum, samt å øke sin attraktivitet.

Utstillingen vil produseres på en slik måte at den også kan benyttes i andre arealer, brukes som vandreutstilling og kan fornyes gjennom samarbeid med andre regionale og nasjonale institusjoner. Vandreutstillinger vil dermed sikre kontinuerlig aktualitet i senteret. (Se vedlegg 2).

Porsgrunn Kommune søker med dette Telemark fylkeskommune og Telemark Utviklingsfond om et samlet tilskudd over 3 år på 5,9 millioner kroner til delfinansiering av utstilling, tilrettelegging for turisttrafikk og prosjektledelse.

Beløpet fordeles henholdsvis med 3 millioner til utstilling og 2,9 millioner til prosjektledelse, fagkompetanse og tilrettelegging for turisttrafikk.

Målet er å starte opp det 3 – årige prosjektet allerede 1.7.2013.

Dette er særlig viktig for å bevare fagkompetanse og produksjonsutstyr, og for å beholde egnede utstillings- og næringslokaler i tilknytning til PP – fabrikk utsalget og håndverksproduksjon med 15 ansatte.

Prosjektet er stort og komplekst, noe som gjenspeiler søknaden med ganske omfattende problemstillinger som er kommet opp i forprosjektet. Disse skal spisses i løpet av hovedprosjektet.

Prosjektet vil vurdere eierskapsmodell , driftsform og inntektsmuligheter, herunder valg av produkter og bookingsystemer i løpet av første halvår 2014.

Et senter for porselen og design er unikt, tuftet på regionens helt spesielle industrihistorie, enestående i Norge. Prosjektet har en særegen og spenstig styrke ved at *ulike* aktører, fra kultur- og næringsliv, offentlig og privat, samarbeider med ulike midler og kompetanse, om felles mål, for å skape en institusjon og et formidlings-senter av nasjonal interesse som skal og attraksjon i et fremtidig reiselivs- og næringsperspektiv. (Se vedlegg 3 og 4).

Prosjektets deltagere mener at et *Senter for porselen og design* i Porsgrunn vil ha attraksjonsverdi og bærekraft for regionen og langt utenfor regionens grenser. Et slikt senter, med de rette kvaliteter og med langsiktig satsning, vil bidra til å skape flere og varierte arbeidsplasser og fremme omdømme, ikke bare til Porsgrunn, men til hele Grenland og Telemark, en region som trenger nettopp dette.

Porsgrunn Kommune, Mai 2013

Prosjekt Senter for Porselen og Design

1. Bakgrunn:

Porselensbyen i omstilling

Porsgrunn er i full omstilling med store byutviklingsprosjekter og et næringsliv i endring. Dette påvirker porselensbyen sterkt, og i 2012 tok kommunen initiativ og engasjerte egen prosjektleder for å *utrede muligheter og grep for en bred og inkluderende satsning på formidling og synliggjøring av porselen i Porsgrunn.*

Kommunen har investert i en *mulighetsstudie* (2012) og et *forprosjekt* for å videreutvikle grunnlag for å etablere et **Senter for Porselen og Design** på PP.

Forprosjektet pågår nå (1.1.13 – 30.6.13) og nærmer seg en avsluttende og konkluderende fase.

Samarbeid og bidrag

Forprosjektet er et samarbeid mellom 5 offentlige og private aktører som bidrar substansielt både med økonomi, kunnskap og arbeidskraft.

Tilskudd/bidrag- Forprosjekt Senter for porselen og design : 1.1 -31.6 2013

INNTEKTER/ Tilskudd	Finansielt bidrag	Egeninnsats (a)	Totalt
Porsgrunn Kommune	700 000	150 000	850 000
Telemark Fylkeskommune	190 000		190 000
Telemark Museum	110000	106000	216 000
Bratsberg Gruppen	90 000		90 000
PP	2 500 000		2 500 000
Visit Grenland	20 000	30 000	50 000
Vekst i Grenland	25 000		25 000
	3 635 000		3 921 000

(a) Sats Norges forskningsråd, skattefunn prosjekter 530,- kr.

Forprosjektets totale verdi er stort. Engasjement og vilje til å skape et levende formidlingssenter er tilsvarende.

'Design til Folket' - en Smakebit på Senter for Porselen og Design

Forprosjektet har i tre uker i mars måned gjennomført "Design til folket" (**Se vedlegg 5**).

Dette for å teste ut interesse og formidlingsmuligheter i lokalene, samt samarbeidspotensiale mellom aktørene.

Design til Folket inneholdt :

- Utstilling, PPs designhistorie
- Formidlingsaktiviteter, verksted skoler, foredrag

- Markeds plass for designere
- Mentorkafe for kulturbedrifter
- Fabrikkutsalg
- Attraksjons aktiviteter og turisme: Porselensauksjon, maleverksted for barn, besøk håndverksproduksjon, foredrag, servering.

Overveldende interesse og givende samspill

Interesse, besøk og oppmerksomhet var overveldende. Utstillingen ble sett av 2850 besøkende i løpet av 3 uker. Telemark Museum registrerer dette som rekordbesøk. Formidling til barn, unge og et voksent publikum fungerte utmerket i et nytt og givende samspill mellom kulturformidlere i kommunen, på museet og ansatte på PP. Auksjon av porselensgjenstander ble suksess for PPs fabrikkutsalg.

Ny knoppskyting for næring og turisme

Markeds plass og møteplass for designere førte til at Porselensfabrikken Eiendom og Kreativ Fløy inviterer til mulighetsverksted for design- og kulturnæringer i mai.

Flere designbedrifter har gått sammen for å utvikle en forretningsplan for et designkollektiv Pur Telemark på PP.

Geoparken åpner et besøks senter på PP i midten av Juni. Geoparken vurderer PP som et alternativ for etablering på sikt.

Samarbeid mellom PP og Visit Grenland på turisme og besøk er igangsatt. Ref. turistnæringens satsing på cruiseturisme, i september 2013 ankommer nok et cruiseskip «MS Deutschland». Som en av utfluktene har rederiet bestilt besøk på Porsgrunds Porselænsfabrikk. Dette viser at PP er av interesse for Cruiseselskapene og at en ytterligere satsing på PP vil være heldig for reiselivet i Telemark som helhet.

Lovende erfaringer

Erfaringene er lovende. Samarbeidsevne og bidragsvilje er tilstede, prosjektet er ønsket fra fagfolk og blant innbyggere i regionen.

2. Søker om tilskudd til 3-årig hovedprosjekt

Blant annet på bakgrunn av dette konkluderer forprosjektet med en søknad om midler for oppstart av et 3-årig utviklingsprosjekt som forutsetter videre samspill med de samme forpliktende samarbeidspartene som nevnt over.

Søker:

Porsgrunn kommune: 1 950 000 kroner for driftstilskudd husleierelaterte kostnader pluss administrative merkostnader for 2013 – 16. (Sak til Formannskap i juni 2013.)

Telemark Fylkekommune og Telemark utviklingsfond: 5,9 millioner kroner, hvorav 3,0 millioner er til utvikling, investering og produksjon av porselensutstilling i regi av Telemark Museum og 2,9 millioner kroner til engasjement av prosjektleder og fagfolk underveis i prosjektperioden samt tilrettelegging for turisttrafikk.

Porsgrunn kommune vil være prosjekteier for senter for porselen og design hvor det offentlige og det private samspiller i et helhetlig konsept hvor formidling, nærings- og utviklingsperspektiv blir ivare tatt.

Målet er å starte opp det 3 – årige prosjektet allerede 1.7.2013.

Dette er særlig viktig for å bevare kompetanse og produksjonsutstyr, og for å beholde egnede utstillings- og næringslokaler i tilknytning til PP – fabrikk utsalget og håndverksproduksjon med 15 arbeidsplasser i privat næringsliv som er truet med oppsigelse.

Prosjektets mål er å utvikle *Senteret* til et nasjonalt senter i løpet av de neste tre årene. I form av nasjonal støtte over statsbudsjettet, men også ved å skape nasjonal og internasjonal interesse for senteret, porselensfaglig og publikumsmessig.

Prosjektet har ambisjoner om å bli et kraftsenter som skal tiltrekke seg flere samarbeidspartnere, aktører og utviklingsprosjekter til Telemarks regionen som helhet i løpet av 3-års perioden.

Aktørene bidrar i det 3-årige prosjektet med kompetanse, arbeidskraft og andre ressurser.

Se tilskudd og bidrag fra aktørene **Vedlegg 6**.

Forutsetning for søknad

Søknaden forutsetter at de nevnte offentlige og private aktører som deltar i prosjektet bidrar med finansiering og egeninnsats ihht. ovenstående planer og samspiller i et helhetlig konsept hvor formidling, reiseliv, nærings- og utviklingsperspektiv ivaretas.

Hensikten med en helhetlig løsning er å mobilisere aktørene, og dermed samle større ressurser som grunnlag for å ta ut synergieffekter.

3. Generere nye utviklingsprosjekter i prosjektperioden

Prosjektleder vil sammen med prosjektets deltakere utarbeide en sammensatt og ambisiøs plan for å søke om tilskudd fra ulike kilder, bl.a.:

- *Fritt – ord* til bevaring og formidling av immateriell kulturarv (1 million)
- *Sparebankstiftelsen* til formidling av porselen
- *Norsk Faglitterær forfatterforening* til arbeidsstipend til historiker for å skrive Ps historie
- *Oslofjordfondet* til forskning og utvikling av keramiske industriprodukter

Videre vil prosjektleder og prosjektets ulike aktører søke samarbeid med aktuelle institusjoner i regionen. Det vil være vesentlig å få til:

- Følgforskning i samarbeid med HiT/ Telemarksforskning
- Utdanning: Samarbeid med aktuelle videregående skoler, Kragerø Kunsthøgskole.
- Telemark Kunstnersenter
- GREP

- Reiselivsnæring og destinasjonsselskap i Telemark
- Attraksjoner: Telemarkskanalen, Telemarksgalleriet, Vemork
- Arenabedrifter: Kulturhus, opplevelses senter.

4. Hvorfor gjør vi dette?

Problemstilling:

Prosjektet er et gedigent omstillingsprosjekt.

Porsgrunn by er i omstilling med store pågående byutviklingsprosjekter. Næringslivet er i endring. Identitet og attraksjonskraft er i omstilling. Telemark Museum og reiselivsnæring omstiller seg for framtiden.

Porsgrunn kommunen ønsker å utvikle det industrihistoriske porselensperspektivet, kvalitet, håndverk og design, i en nyskapende og framtidig bærekraftig utvikling for innbyggere, næringsliv og tilreisende i samarbeid og samspill med flere aktører.

Porsgrunn Kommune og Telemark Museum forvalter en viktig industrihistorisk kulturarv av porselen og ønsker å ivareta sin formidlingsplikt av gjenstandene.

I tillegg er mangel på dokumentasjon stor.

Mangelen på attraksjonskraft i dag er alvorlig.

PP har hatt en attraksjonskraft, som er lettere å bygge videre på enn å begynne på nytt. Og det faller godt sammen med Porsgrunns andre attraksjoner, for eksempel Ælvespeilet og DuVerden, og Telemarks reiselivssatsing og Fyrtårnstrategier.

5. Konsekvens ved dagens løsning

Det har vist seg at dagens løsning ikke evner å skape noe nytt og er ikke bærekraftig på sikt.

Det kan få følgende konsekvenser:

Porsgrund Porselæn: Nedleggelse, mister landets eneste håndverksbedrift av sitt slag, feltspat, høytbrent 1400 grader kvalitet.

Fagkompetanse: mister fagkunnskap, arbeidsmiljø, håndverksproduksjon av porselen.
Innovasjon og næringsutvikling: En håndverkskompetanse fattigere i Norge.

Arbeidsplasser: tap av arbeidsplasser. 7 arbeidsplasser i håndverksproduksjon og 7 i fabrikkutsalget.

Attraksjon: Porsgrunns og Telemarks største attraksjon forsvinner. Ifølge stikkprøver utført ved fabrikkutsalget på PP estimeres det med et årlig besøk 250 000 og 60% turister i høysesong fra hele Norge og utlandet.

Formidling av Porselen: Bortfall av formidling knyttet til aktiviteter ved håndverkproduksjon vil påvirke opplevelse og kunnskapsformidling i negativ retning og redusere mulighet for å nå bredere målgrupper.

Byutvikling: Grunnbjelken i en verneverdig industrihistorisk bydel forsvinner.

Befolkning: Lokalkunnskap og engasjement om porselen forvitrer.

Identitet og merkevarebygging for Porsgrunn: Redusert robusthet, mister et solid ben å stå på.

6. Løsning: Et Senter for Porselen og Design

Et senter for porselen og design hvor det offentlige og det private samspiller i et helhetlig konsept hvor formidling, nærings- og utviklingsperspektiv blir ivaretatt.

Det unike med et slikt konsept er miksen og samvirke mellom offentlig og privat.

En slik helhetlig løsning vil mobilisere flere interessenter, samle større ressurser og være grunnlag for å ta ut synergieffekter.

Muligheter for å lykkes vil kunne være større enn om hver aktør gjennomfører adskilte prosjekter.

7. Hovedmål og delmål: Senter for Porselen og Design

Senter for porselen og design har som overordnet mål å ta en rolle for å bli innfallsporten til å utvikle og bygge bærekraftig identitet, attraksjonskraft, kunnskap og næringsutvikling og på sikt skape nasjonale og internasjonale allianser for regionen. Det skal være et konkret dokumenterbart prosjekt for omstilling og ny utvikling.

Det skal bidra til økt markedsføringsverdi for å tiltrekke fremtidsrettede og nyskapende prosjekter og virksomheter innenfor kreative næringer, design, håndverk og kultur.

Senteret skal utvikle en konkurransedyktig og bærekraftig driftsmodell i samarbeid og samspill med andre.

Ref. Planer for næring og næringsutvikling, reiseliv og opplevelser Telemark Fylkeskommune, og strategisk næringsplan Vekst i Grenland (øke antall arbeidsplasser, styrke attraksjonskraft og økt kunnskap, forskning og utvikling.)

Delmål: Utvikle et moderne og nyskapende formidlingssenter for museal og moderne porselensprodukter som når nye og bredere målgrupper, i samspill og i samarbeid med andre, gjerne industripregede designprodukter.

- Etablere et senter med stor historisk, kulturell og markedsføringsverdi for Telemark.
- Styrke eksisterende, kunnskap og opplevelser, men tenke nytt, ikke bare gjøre det vi gjør.
- Skape attraktivt bymiljø, tilbud til befolkningen, lokalt og innflyttere fra Norge og med internasjonal bakgrunn.
- Utvikle og ta ut synergier for stedsutvikling i samarbeid med andre eks. Framtidens Byer og attraksjoner lokalt, (Du Verden, Ælvespeilet) og regionalt, (industrihistoriske turistløyper i Telemark, Unesco).
- Utvikle samarbeid og turistpakker ihht. cruisesatsing i Telemark. Telemark Museum og Visit Grenland er med i bedriftsnettverket.
- Øke og beholde gjestetilfredshet for besøkende til Telemark. – Utvikle bredere tilbud, profesjonalisere.
- Bidra til å øke Telemarks andel av det norske reiselivsmarkedet nasjonalt og internasjonalt.

Delmål: Dokumentere hvordan museets rolle blir ivaretatt på en ny og offensiv måte.

Delmål: Bidra til ivaretagelse og formidling av immateriell kulturarv, både industrihistorie og fagkunnskap som er på vei ut av drift.

- Øke kjennskap til Porselensbyen Porsgrunn i prioriterte markeder på porselen, design, industrihistorie, håndverksproduksjon.

Delmål: Bidra til å bevare og utvikle en unik og levedyktig porselensproduksjon i et verneverdig fabrikkområde i utvikling

- Bidra til å bevare og utvikle mangfoldig næringsliv og fagkunnskap.
- Bidra til å tiltrekke designere og nyskapende prosjekter. Eks. videreutvikle kunnskapen om kunstutmyking i uterom, bidra til å utvikle og kommersialisere for breddesalg.
- Gjøre det attraktivt for kreative miljøer og virksomheter å etablere seg.
- Bidra til elev- og studentprosjekter og samarbeid på utdanning innenfor design og kreative fag.
- Generere arbeidsplasser innenfor formidling, oppevelsesindustri, turisme.
- Generere samarbeidsprosjekter nasjonalt og internasjonalt. Eks. EØS prosjekt – håndverkproduksjon Polen Kulturarv, www.kulturrasdet.no.

Delmål: Bidra til å utvikle turistpakker, løyper i Telemark.

- bidra til at området får en sterkere tiltrekningskraft som senter for opplevelsesturisme.
- Bidra til samarbeid med definerte attraksjonsvirksomheter i Telemark, jfr. Fyrtårnsstrategier

Delmål: Ta ut synergieffekter ved samlokalisering, samarbeid og samspill mellom flere aktører.

- Utvikle en konkurransedyktig og bærekraftig eier- og drifts- og inntektsmodell i løpet av første halvår 2014.

8. Konsekvenser ved ny løsning

- Nye samarbeidsakser, kompetanse og reiseliv, eks. med Du verden, skoler, kulturskatten, Industrihistoriske senter, design- og kunstsenter, GREP.
- Mer variert næringsmangfold.
- Rekruttering og potensialer for samarbeid med f.eks GREP.
- Tiltrekke flere prosjekter og aktører
- Styrker noen næringer som er svakt utviklet.
- Styrker en av fylkets regionale institusjoner, gir museet et helt ny funksjon med nye samarbeidskonstellasjoner.
- Styrker regional attraksjonskraft. (Jfr. Telemarks Fyrtårnstrategi)
- Styrker kulturutvekslingsmulighet, nasjonalt og internasjonalt. Vil kunne være en attraktiv samarbeidspartner for andre. Styrke muligheter for EU prosjekter.
- Vinner verdifull erfaring for samarbeid mellom kultur og næring.

9. Negative konsekvenser, se over kap. Konsekvens ved dagens løsning.

10. Sammenlignbare prosjekter

Prosjektet handler om å skape aktivitet, og er et motstykke ift. Statens finansiering av bygg de siste årene. (ref. Kulturutredning). Jfr. Bluesfestival på Notodden som har opparbeidet seg aktiviteter over år og som kan flytte rett inn i Europas Blues senter.

11. Konkurrenter

Hovedprosjektet vil ikke medføre noen konkurransevridding, snarere trekke flere folk.

12. Gevinster i prosjektet

I prosjektet nå:

- Ivaretatt fagkompetansen med håndverksproduksjon på PP
- Gitt et løft til en institusjon som trenger det, Telemark Museum.
- Oppnådd godt samarbeidsklima, engasjement , momentum mellom aktørene i forprosjektet.
- Innsatsen for å fortsette er ikke altfor stor. Aktørene er i gang.
- I forprosjektperioden har åpningstider for utstillingen vært en klar konkurransefordel. Ubemannet utstilling med åpningstider som fabrikkutsalget, 9-20 (hverdager), 9-18 (lørdag).

Under og etter 3-årig prosjektgjennomføring:

- Senter for Porselen og Design skal utvikle driftsmodell i samarbeid og samspill med andre aktører som gir konkurransefordeler på sikt.
- Ivareta og løfte videre en merkevare og et brand PP som fortsatt står sterkt i Norge.
- Nye måter å formidle på.
- Nå nye målgrupper.
- Flere arbeidsplasser. Økt mangfold næringer
- Finne sin naturlige plass i den pågående satsing på reiseliv. Visit Grenland vil bidra med arrangementsutvikling, stille sine ressurser til rådighet for salg- og booking av grupper for omvisning og besøk i fabrikken samt øke sin innsats mot gruppemarkedet til Grenland og er aktiv deltaker i prosjektgruppen «Cruise til Telemark».
- Omdømme. Økt attraksjon.
- Flere besøkende.

- Dokumentere resultater som gjør det naturlig til en overgang til et nasjonalt senter.
- Nye samarbeidsprosjekter, kan utløse prosjektmidler som gir økt Kunnskapsproduksjon, næringsutvikling, skoleprosjekter.

13. Økonomiske gevinster

- Opprettholdelse av 15 arbeidsplasser i privat næringsliv, kort sikt.
- Færre nedleggelser, flere klarer seg i et gründermiljø.
- Flere arbeidsplasser, formidling, turisme, prosjekter, salg,

14. Kvalitative samfunnsøkonomiske gevinster

Dokumentere kommunens aktive rolle og Telemark Fylkekommunes rolle i omstilling og attraktivitet for næringslivet.

15. Risikopunkter

Risikoen er at man ikke gjør noe, bruker momentum, alt annet er et pluss.

- At man ikke har tilstrekkelig 'muskler' /midler til en god åpning. Prosjektet har en åpningskostnad.

- 7 ansatte mister jobb i håndverksproduksjon. 3, 5 millioner i årlig kostnad (NAV), 70% av lønnskostnader på 5 millioner/år. Gradvis synkende kostnad etter hvert som personer går inn i nye jobber og alderspensjon.

- Ad. Håndverksproduksjon – Hvordan lykkes forretningsplan og omstilling fra industriproduksjon til opplevelse og håndverksproduksjon?

- Forståelse, vilje og prioritering fra aktørene til å holde momentum oppe under 3 –årig prosjekt. Hvor mye motstand tåler vi, stayerevne? Besudler det endelige målet med det midlertidige,

- At vi ikke lykkes med å skape helhetlig senter.

- Tap av voksende virksomheter i vernverdige lokaler.

- Kort erfaring på samarbeid mellom aktørene. Forskjellig beslutningstakt, prosesser.

16. Hvor bør prosjektsøknaden forankres

Porsgrunn Kommune står som prosjekteier med regnskap og revidering. Kommunen inngår en partnerskapsmodell med samarbeidsparter:

Politisk, fylket og Grenlandskommunene.

Telemark Museum

Visit Grenland,

Bratsberg Gruppen

Porsgrund Porselæn

Vekst i Grenland

Sparebankstiftelsen

17. Hvordan skal prosjektet gjennomføres

I løpet av 2013 engasjere prosjektleder for de neste tre årene, og avklare arbeidsoppgaver.

I løpet av 2013 lage en detaljert handlings – og målplan for prosjektperioden fram til 2016, og peke på krav til og forutsetninger for varig etablering av Nasjonalt Senter for design og porselen i Porsgrunn.

Utvikle en eierskapsmodell. Inngå partnerskapsavtaler med samarbeidsparter.

18. Overordnet tidsplaner og milepæler

Milepæler - Senter for Porselen og Design 2013-16

Tema	innhold	2013	2014	2015	2016
Åpning, offisiell			sommer		
Utstilling	Forlengelse design til Folket	Julen13			
	Permanent utstilling				
	Nora G				
	Porselen på reise, Norge og internasjonalt				
Bokprosjekt	starte prosess m Fritt Ord oa				
	boklansering				
Turisme	Arrangement/innsalg/org				
	booking buss/cruise		sommer		
PP Håndverksprod.	Imprint utviklingsprosjekt	start			
	besøkspakker				
Design-næringer	samløkalisering i senteret				
	Etablering av nye designnæringer				
Følgeforskning	HiT, Telemarksforsk.	start			
Eier og driftsmodell	Utvikle modell				
Partnerskapsavtaler	inngå samarbeidsavtaler				

.....

VEDLEGG

Vedlegg 1: Porsgrunn Kommune

Vedlegg 2: Telemark Museum

Vedlegg 3: Fremtidig reiselivsperspektiv

Vedlegg 4: Tilrettelegging for design- og kulturnæringer på PP

Vedlegg 5: Design til Folket

Vedlegg 6: Tilskudd og bidrag fra aktørene

Høgskolen i Telemark

Rektor

Telemark Utviklingsfond
v/ direktør Terje Bakka
Fylkeshuset
3706 Skien

Deres ref:

Vår ref: 2013/890

Dato: 05.06.2013

Søknad fra Høgskolen i Telemark om finansiell støtte fra Telemark utviklingsfond (TUF)

Sammendrag

Høgskolen i Telemark (HiT) er en sentral utdannings- og forskningsinstitusjon i Telemark. Vår ambisjon er å gi viktige bidrag til å styrke Telemark sin posisjon som et attraktivt sted å etablere seg både for næringsliv og folk flest. Telemark har mange kvaliteter og store mulighetsrom, og det skjer mye bl. a. knyttet til infrastruktur- og næringsutvikling som vil få stor og positiv betydning for fylkets fremtid. En styrket kunnskapsallmenning og et større mangfold i bredde og dybde av kunnskapsbaserte arbeidsplasser er helt avgjørende for å få til vekst. Her skal Høgskolen spille en viktig rolle, og det å styrke høgskolens muligheter for å kunne bidra enda bedre til det, har stor støtte i Telemark. Gjennom etablering og utvikling av universitetskvalitet på (for Telemark) sentrale fagområder som energi, naturressurser og kulturområdet, kan HiT understøtte og drive frem utviklingen av et mangfoldig næringsliv, samt levere førsteklasses kvalitet til behovene i offentlig sektor. Til en slik etablering trenger Høgskolen ekstern finansieringshjelp. Vi søker TUF om en støtte på 10 mnok pr år i tre år, til sammen 30 mnok, hvor ca halvparten er tenkt brukt til å etablere et FoU-senter knyttet til energi og olje- og gassrelaterte spørsmål, mens den andre halvparten er tenkt brukt på prosjekter innenfor høgskolens andre satsingsområder som kultur, teknologi og natur/økologi. Denne investeringen vil skje over en periode på 3-5 år, og hvor høgskolen ser for seg at senter og forskningsklynger i etterkant vil kunne finansiere aktiviteten på egenhånd.

Innledning

Høgskolen i Telemark (HiT) er i god utvikling med tanke på studenttallsutvikling og ligger godt over landsgjennomsnittet. Søknadstallene for kommende høst viser en vekst på 7,8%, mens landsgjennomsnittet ligger på 1,8. Dette er bra og betyr at høgskolen har betydelig attraktivitet også langt utover Telemarks grenser. Spesielt gledelig er det at vi opplever vekst på alle høgskolens studiesteder i fylket vårt. Utfordringen er at denne veksten er underfinansiert; staten gir kun kompensasjon for disse studentenes studiepoengproduksjon, noe som utgjør ca 40% av total kostnad pr student. Over tid styrker derfor ikke nødvendigvis en vekst i studentantall høgskolen økonomisk.

Høgskolen i Telemark skal spille en vesentlig rolle som regional utviklingsaktør og er gjennom utdanningsprogrammer, fou-aktivitet og annet samarbeid med samfunnet rundt oss, kanskje Telemarks viktigste institusjon i så måte. Samfunnsoppdraget vi gjør, utover å levere

Postadresse	Besøksadresse	Kontakt	Saksbehandler
Postboks 203	Kjølnes Ring 56	Telefon 35026200	rektor Kristian Bogen
3901 Porsgrunn		Telefaks 35575002	35575006
postmottak@hit.no		Internett www.hit.no	kristian.bogen@hit.no

gode kandidater til offentlig og privat sektor, følger det ingen finansiering med, selv om vi altså tillegges et betydelig ansvar for å fylle og utvikle den rollen. For at Høgskolen i Telemark skal evne å utvikle noen kraftfulle miljøer som kan hevde seg nasjonalt og internasjonalt, og gjennom det, bidra til å øke regionens konkurransekraft, er det helt avgjørende å finne finansiering i eget fylke, slik vi har en rekke eksempler på fra andre fylker. Tidligere i år har Telemark Fylkeskommune bevilget 10 mnok til Høgskolen i Telemark som ble øremerket det formålet allerede i 2008. Det er vi svært takknemlige for. Imidlertid vil det være nødvendig med betydelig større kapitaltilførsel dersom høgskolen skal få tilstrekkelig kraft til å øke antall arbeidsplasser i et fremtidig mer mangfoldig og kunnskapsbasert næringsliv. Vi arbeider med flere mulige finansielle samarbeidspartnere, både fra offentlig og privat sektor. Denne søknaden til TUF er en svært viktig del av det arbeidet.

Generelt om høgskolen og utviklingen i universitets- og høgskolesektoren

HiT er Norges fjerde største høgskole (ca. 6 500 studenter) og er dermed en stor utdannings- og forskningsaktør i Norge. Høgskolen har hatt en positiv vekst i antall studenter og har inneværende år flere studenter enn noen gang tidligere. Selv om de fleste studentene ved høgskolen kommer fra Telemark, er en betydelig andel fra andre fylker. Det representerer en interessant mulighet for fylket gitt våre demografiske utfordringer knyttet til befolkningsutvikling.

Universitets- og høgskolesektoren er imidlertid i rivende utvikling, med økende grad av konkurranse mellom institusjonene og en konsolidering mot færre og sterkere institusjoner. Skal Telemark styrke sin posisjon som kunnskapsfylke og bli et sted hvor det er attraktivt for bedrifter å etablere seg, samt i større grad tiltrekke seg høyt utdannet arbeidskraft, kreves det at regionen går sammen om ambisiøse kompetanseutviklingsprosjekter. For Høgskolen i Telemark vil det være stor risiko forbundet med å stå igjen isolert som høgskole, dersom sektoren for øvrig har etablert seg i færre og sterkere konstruksjoner som f. eks. universiteter. Dette er bakgrunnen for at HiT er inne i en prosess hvor mulighetene for å etablere et nytt universitet i landsdelen sammen med nåværende Universitetet i Agder, utredes.

Strategisk og økonomisk samarbeid

Det er flere grunner til hvorfor det er viktig for regionen å utvikle universitetsstatus. For det første er Telemark et fylke som har et for lavt kompetansenivå i befolkningen, noe som også er en del av forklaringen på at vi i for liten grad har evnet å utvikle tilstrekkelig kunnskapsbasert industri og næringsliv. Vi har vært gode på omstillinger knyttet til de kraftige endringer som har preget næringslivet i vårt fylke, men har gått glipp av nødvendig vekst og fornyelse. Kunnskapsbasen vår er for svak. Det er en erkjennelse av dette blant mange i fylket vårt, og initiativ for å komme dette i møte kommer også til uttrykk i de politiske prioriteringer som gjøres, for eksempel i fylkeskommunen hvor kompetanse står øverst på dagsorden. Det må investeres i kompetanseutvikling i hele ”verdikjeden” fra barnehage til høyere utdanning. Skal Telemark evne å snu utviklingen og over tid hevde seg i konkurransen med andre regioner i Norge, er det nødvendig å investere betydelig i kompetanse og FoU. Høgskolen i Telemark vil bidra fra sitt ståsted, og det vil være i form av ytterligere investeringer i relevant utdanning, forskning og annen aktivitet som bl. a. underbygger rollen vår som regional utviklingsaktør. Økt kompetanse og mer forskning vil resultere i raskere innovasjonstakt og bedre forutsetninger for å konvertere forskning/utviklingsarbeid til næringslivsvekst.

Det er ingen tvil om at universitetsstatus gir regionale effekter. Det viser erfaringene fra de tre ”nye” universitetene i Agder, Stavanger og Nordland og kommer bl.a. til uttrykk gjennom kraftig vekst i studentrekruttering og økt attraktivitet for dyktige fagpersoner. Universitetet i Stavanger kan også vise til at en betydelig andel av de studenter som flytter til Stavanger for å studere, bosetter seg der i etterkant og skaper netto befolkningsvekst. I sum bidrar en slik utvikling til økt verdiskaping på mange vis. En slik utvikling har kun vært mulig å få til gjennom betydelige tilskudd til institusjonene fra private og offentlige eksterne aktører i disse regionene. Tilsvarende mobilisering ser vi rundt andre høyskoler, som f. eks. i Gjøvik, Ålesund og i Sogn og Fjordane.

HiT har i de siste årene arbeidet for å etablere universitetsfunksjoner for derigjennom å bli mer attraktive både for studenter, fagpersoner og omgivelsene. Det har så langt resultert i tre akkrediterte Ph.D.-forskerutdanninger innenfor hhv. teknologi, økologi/miljø og kultur. Med unntak av den nyfusjonerte Høgskolen i Oslo og Akershus, er HiT alene i høgskolemiljøet i Norge om å ha oppnådd det. Høgskolen har finansiert dette fullt ut på egen kjøp.

Universitetet i Agder og Høgskolen i Telemark er inne i et treårs prosjekt hvor målsetningen er å fusjonere og sammen etablere et nytt universitet i Sør-Norge, alternativt legge til rette for et nærmere og mer systematisk samarbeid. Denne ambisjonen er forankret gjennom identiske styrevedtak begge steder i juni 2011. Dersom vi lykkes med dette prosjektet, vil Telemark kunne få et universitet av betydelig størrelse veldig raskt. Vi skal senest i juni 2014 ha fremskaffet tilstrekkelig beslutningsunderlag slik at styrene skal kunne ta stilling til om det er et grunnlag for fusjon.

Dette arbeidet er godt i gang, bl. a. ved etableringen av ca 50 faglige samarbeidsprosjekter institusjonene i mellom som har som mål å se hvordan samarbeid, evt. fusjon, kan skape merverdi. Viktig er det imidlertid å understreke at det ikke er noen motsetning mellom det å kvalitetsutvikle Høgskolen i Telemark og universitetsprosjektet med UiA. Det handler om å styrke fagligheten gjennom økt og forbedret forskningsaktivitet, noe som i betydelig grad vil styrke Telemarks tilgang på kunnskap og forskningsaktivitet.

Dersom Høgskolen i Telemark skulle oppnå universitetsstatus sammen med UiA, vil vi

- bli en av landets største utdanningsinstitusjoner med over 17 000 studenter, og med stor faglig kraft, regionalt og nasjonalt
- sikre regionen et førsteklasses og relevant utdanningstilbud og stor FoU- produksjon på lang sikt
- sikre regionen god tilgang på høyt kompetent arbeidskraft
- være en motor for innovasjon, vekst og verdiskaping i både privat og offentlig sektor
- trekke mer human kapital til en region som sårt trenger det
- bli et mer attraktivt område å bosette seg i
- være et viktig bidrag til å skape optimisme og vekst i fylket vårt

For å få til en slik ønsket utvikling og stå best mulig rustet til det, må vi i høgskolen de neste tre årene investere betydelig i våre fagmiljøer, både på de tre områdene HiT tilbyr Ph.D. grader (teknologi, økologi og kultur), men like mye i profesjonsutdanningene innenfor helse og utdanning. Enkelt sagt har høgskolen for små ressurser med kompetanse på 1.nivå, dvs. faglig ansatte med dr.gradsutdanning. Endelig vil høgskolen også trenge midler til å foreta investeringer i bygninger, laboratorier og annen infrastruktur. HiT arbeider naturligvis for å bli prioritert på disse områdene på statsbudsjettet, men utfallet av det, er helt uforutsigbart, og

det forutsettes at høyskolene selv finner måter å finansiere nødvendige investeringer på disse områdene.

Et fremtidig universitet vil kunne bidra med forsknings-, innovasjons- og utdanningskompetanse på en rekke viktige områder innenfor privat næringsliv og offentlig sektor. Vårt fakultet for teknologiske fag har betydelig kompetanse innenfor fagområder knyttet til prosess og energi, herunder både olje, gass, vannkraft, fornybar energi, samt knyttet til underleverandørindustri generelt. Miljøet vi har bygget opp knyttet til CO₂-fangst er blant de ledende i Norge. Telemark har det siste året rettet stor oppmerksomhet mot hvordan fylket i langt større grad kan ta del i den verdiskaping som skjer innenfor olje- og gasssektoren. Etableringen av Telemark Offshore er et godt initiativ knyttet til dette. Dette er et arbeid også HiT deltar i, og et område vi ønsker å styrke oss faglig på. Jeg kommer tilbake til det nedenfor.

På Institutt for natur, helse- og miljøvern i Bø er HiT i ferd med å bygge opp meget sterke fagmiljøer innenfor økologi, miljø og aspekter innenfor helse. Denne kompetansen har betydelige anvendelsesmuligheter, innenfor industri/næringsliv så vel som offentlig forvaltning.

Vårt tredje toppmiljø, innenfor kultur, er fordelt mellom fagmiljøer i Bø og på Notodden/Rauland. Vårt samlede fagmiljø på dette området har i mange år vært blant de beste i landet, og vi er stolte over at kulturfylket Telemark nå får en topputdanning på dette området. Begge de to sistnevnte er sårbare miljøer som må videreutvikles og styrkes gjennom økt ekstern ressurstilførsel for å bli robuste og bærekraftige nok.

Profesjonsutdanningene innenfor helse og utdanning har vi besluttet å gi høy strategisk prioritet. HiT har et betydelig ansvar for å sikre fremtidige lærere/førskolelærere og sosial- og helsearbeidere en så god og forskningsbasert utdanning som mulig. Innenfor sistnevnte område vil samhandlingsreformen også i Telemark by på vesentlige kompetanseutfordringer, utfordringer en institusjon som vår er forpliktet til å bidra betydelig inn i.

Definerte ressursbehov

Innenfor kjernevirksomheten vår er innsatsfaktorene primært flinke fagfolk og dyktige studenter. HiT må, i sterk konkurranse med andre institusjoner, evne å tiltrekke seg de beste fagfolkene for å videreutvikle våre fagmiljøer som så kan dele sin kunnskap med studenter og samfunn. Av Kunnskapsdepartementet er vi pålagt å få opp en jevn produksjon av dr.gradsstipendiater, 15 stk. på hvert programområde til enhver tid, dvs. totalt 45 stipendiater. Høgskolen har finansiering for ca. halvparten av disse i dag over statsbudsjettet. De tre siste årene har departementet ikke bevilget nye stipendiatmidler til noen i sektoren.

Vi ser for oss behov både på kort og mellomlang sikt, men det vi har størst umiddelbare behov for, er finansiering av stipendiatstillinger, evt. også gaveprofessoratstillinger/professor II stillinger. Alle disse innsatsfaktorene er tidsavgrensede investeringer på tre eller fem år. Kostnadene knyttet til enkeltelementene i en slik satsing er om lag slik:

- Stipendiatstilling: Ca. kr 800 000 pr. år i tre år = ca. 2,5 mnok
- Gaveprofessorat/Post doc: Ca. kr 1 000 000 pr. år i f. eks. fem år = ca. 5,0 mnok

- Professor II (20 %): Ca. kr 200 000 pr. år i f. eks. fem år = ca. 1,0 mnok

Finansiering av stipendiatstillinger, gaveprofessoratstillinger/Post doc og professor II-stillinger vil bidra til at høghskolen sammen med regionen kan utvikle enda sterkere og mer anerkjente fagmiljøer innenfor våre doktorgradsområder; teknologi, økologi og kultur. På bakgrunn av dette vil høghskolen fremstå som en mer attraktiv samarbeidspartner for andre både innenfor og utenfor regionen, noe som vil kunne komme hele regionen til gode. Høghskolen mener derfor at finansiell støtte fra TUF i vesentlig grad vil kunne bidra til å forsterke/bygge opp fagområder og forskningsaktivitet som Telemark trenger. Det vil bidra til vekst og økning i antall arbeidsplasser i fremtiden, og en finansiell styrking av HiT er derfor et viktig ledd i satsningen knyttet til å «bygge Telemark». I løpet av denne 3-5-årsperioden ser vi for oss at fagmiljøene vil ha etablert en tilstrekkelig robusthet som gjør dem bærekraftige videre.

Oppbygging av fagmiljø med relevans til offshore/olje- og gassutvinning

Innenfor ingeniørutdanning dekker Høghskolen i Telemark (HiT) stor bredde. På bachelornivå gis det tilbud innenfor Byggdesign, Plan- og Infrastruktur, Elkraftteknikk, Informatikk og Automatisering, Gass- og Energiteknologi og Maskinteknisk Design. Tre internasjonale mastergrader undervises på engelsk. De tre er "Energy and Environmental Technology", "Systems and Control Engineering" og "Process Technology". På toppen er det en felles PhD-grad med tittel "Process, Energy and Automation Engineering".

De som utdannes fra HiT blir ansatt innenfor bredden av industrien i Telemark, også innenfor industri som leverer mot offshorenæringen. Over tid har flere og flere av våre studenter blitt ansatt innen offshore, men veldig ofte utenfor Telemark da det er begrenset med slike arbeidsplasser og bedrifter i Telemark. Vår felles målsetting må være å skape disse arbeidsplassene i Telemark, slik at en størst mulig del av verdiskapingen tilfaller bedrifter og samfunn her.

Utdanningstilbudene våre innenfor ingeniørfag gir et godt utgangspunkt for å jobbe i offshorebransjen, men vi ønsker å synliggjøre våre tilbud bedre mot denne bransjen og å trekke flere studenter til regionen fordi vi har disse tilbudene. Nye studietilbud trengs. Vi vil ta utgangspunkt i dagens studietilbud, men nye fag med fokus på offshore vil bli inkludert og eksempler/temaer fra offshorebransjen vil bli tatt inn i eksisterende fag. Større forandringer av studietilbudene vil også bli vurdert. Det vil også være helt nødvendig å utvikle tilstrekkelig og relevant forskningsaktivitet knyttet til de nye områdene vi skal tilby utdanning på i tett samarbeid med relevant næringsliv.

HiT sine ansatte har begrenset med egen erfaring fra offshorebransjen og Fakultet for teknologiske fag (TF) må derfor styrke staben med nytilsetninger. Det ønskes ansatt en ny førsteamanuensis eller professor og tre i II-er stillinger (førsteamanuensis II/professor II i 20%-stillinger). I tillegg bør det til enhver tid være finansiert to stipendiater fra dette prosjektet. Omregnet blir dette 3.6 nye årsverk. De nyansatte vil for eksempel kunne dekke undervisningen i to emner, bidra med eksempler og temaer inn i de emnene der det er naturlig og bygge opp offshorelaboratorier. De vitenskapelige ansatte sammen med stipendiatene vil forske og publisere innenfor offshore-problemstillinger, og ha et ekstra ansvar for kontakt med denne næringen, spesielt i vår region, hvor skriving av felles forskningssøknader blir sentralt.

På basis av tildelinger fra disse forskningssøknadene forventes det at offshore-området ved vårt Fakultet for teknologiske fag til enhver tid har 4-5 stipendiater.

Målet med denne satsingen er å få utdannet flere med riktig kompetanse av viktighet for offshorenæringen og som kan være produktive fra første dag. Også viktig er økt forskning og utvikling innen området med utgangspunkt i de lokale bedriftenes behov, utvikling av kompetanse i de lokale FoU-institusjonene og HiT. Dette fører til økt kobling av kompetanse mellom de ulike aktørene. De nyansatte ved HiT vil bidra til å videreutvikle nettverket mellom bedrifter, FoU-institusjoner og HiT, og på den måten kan vi utvikle og øke antall arbeidsplasser i vår region.

Skal en slik satsing gi resultater, må den ha et visst omfang og en forutsigbarhet over tid. Det koster penger, men vil være den eneste farbare vei dersom Telemark virkelig ønsker å utvikle et solid fagmiljø som kan være bærebjelken i en kunnskapsbasert og miljørettet satsing inn mot offshore-aktiviteten. En ressursinvestering som den antydnet ovenfor, vil bety en årlig kostnad på ca 3,2 mnok i for eksempel 4 til 5 år fremover.

Videreutvikling av øvrig universitetssatsing ved HiT

Den viktigste enkeltfaktor i denne satsingen, er å kunne utlyse stipendiatstillinger knyttet til dr.gradsområdene våre, samt investere i faglighet knyttet til utdanninger innenfor helse og skole. Vi ser igjen for oss en tidsavgrenset investering over tre-fem år, noe som vil kunne gi Høgskolen i Telemark et løft med varige effekter. Jeg går i denne søknaden ikke inn i detalj på hvordan høgskolen vil anvende eventuelle tildelte ressurser, men signaliserer at HiT gjerne diskuterer med de rette myndigheter hvordan deler av en evt. tildeling best kan anvendes. Det er av stor betydning å få en finansiell støtte nå, i oppstarten av forskerutdanningene innenfor kultur og økologi/miljø/helse, for å sikre etablering og utvikling av robuste fagmiljøer ved Høgskolen i Telemark. En støtte fra TUF i et omfang som det her søkes om, vil gi et tydelig og sterkt signal om at en sterk forsknings- og utdanningsinstitusjon i Telemark er ønsket og et viktig regionalt anliggende. Et positivt vedtak fra TUF vil også sende et kraftfullt signal til andre mulige samarbeidspartnere både innenfor offentlig og privat sektor. Det er svært viktig at også privat sektor støtter opp under dette initiativet.

Konkret forslag

Høgskolen i Telemark søker TUF om et tilskudd på 30 mnok fordelt med 10 mnok pr år i tre år. Prosjektene vil ha en varighet fra 3 til 5 år (se nedenfor). Tilskuddet vil primært bli benyttet til stipendiatstillinger, gaveprofessoratstillinger/Post-doc og professor II-stillinger med kostnader som skissert ovenfor. Grovt sett vil tilskuddet benyttes på to hovedområder:

1. Ca 15 mnok (ca 3,2 mnok pr år i 4/5 år) til å legge grunnlag for/bygge opp en kunnskapsbase knyttet til olje og gass/offshore-rettet virksomhet. Dette er et sterkt ønske fra regionale myndigheter og næringslivet selv, og noe høgskolen ønsker å respondere på. Et slikt arbeid vil skje i tett dialog med relevant næringsliv, andre relevante FoU-miljøer regionalt, nasjonalt og internasjonalt og relevante bransjenettverk. Målet er at vi i løpet av fem år har evnet å bygge opp fag- og forskningsmiljøer som kan konkurrere om utlysninger på fremtidige forskningsmidler og sentra på en helt annen måte enn det vi er i stand til i dag. Et tilsagn om disse midlene vil derfor kunne få stor betydning for regionens evne til å lykkes med det.

2. Ca 15 mnok (5 mnok pr år i 3/4 år) for å styrke fagmiljøene innenfor våre doktorgradsområder, spesielt økologi og kultur, men også innenfor teknologi på andre områder enn ovennevnte, for eksempel helse- og velferdsteknologi og fornybar energi. Det er et stort behov for å kunne finansiere stipendiatstillinger, samt kunne gjøre noen målrettede faglige rekrutteringer på sentrale fagområder ved høgskolen. Det er et mål at høgskolen i løpet av denne prosjektperioden har etablert robuste fagmiljø og betydelig og jevn forsknings- og kunnskapsproduksjon innenfor disse fagmiljøene.

Prosjektet vil være forankret i Høgskolen i Telemark sentralt, men delprosjekter vil bli styrt slik det er formålstjenlig i forhold til faglig profil og omfang. Varighet vil kunne variere fra 3-5 år, for eksempel vil prosjektet under pkt 1 ovenfor ha en varighet på inntil fem år. Høgskolen vil i stor grad trekke på eksisterende faglige nettverk nasjonalt og internasjonalt, men også etablere nye. TUF har som hovedformål å skape og underbygge en positiv befolkningsutvikling og næringsutvikling i alle deler av Telemark fylke. Jeg vil hevde at den virksomhet høgskolen driver i hele fylket vårt ligger tett opp til dette formålet, og de satsinger vi nå ønsker å gjøre tydeliggjør det enda bedre. Initiativene vi her tar, understøtter også langt på vei det regionale planverk som fylkestinget har vedtatt, og som nevnt over, er det en mulighet for fylkeskommunen å knytte opp egne kunnskapsbehov til deler av den eventuelle bevilgningen TUF måtte finne å gjøre. Jeg håper Telemark Utviklingsfond ser verdien av å kunne prioritere dette tiltaket som et strategisk regionalt initiativ med en viss tidshorisont, og derigjennom også en forutsigbarhet, i seg.

Jeg håper på en positiv behandling av søknaden.

Med hilsen

Kristian Bogen
Rektor
Høgskolen i Telemark

Med hilsen

Kristian Bogen
rektor

Kopi

TELEMARK FYLKESKOMMUNE			
ADMINISTRASJONEN			
SAKNR.	DOK.NR.	ARKIVKODE	
13/1441	1	C35	
SEKSJON	SAKSBEH.	ARKIVDEL	
KUL	NORG		
KASS.	U.OFF.	HJEMMEL	DATO:
Stiftelsen			15/4-13
Europas Blues Senter			

Telemark Fylkeskommune og Telemark Utviklingsfond
 Att: Fylkeskultursjef Geir Berge Nordtveit
 Postboks 2844
 3702 Skien

Notodden, 12. april 2013

Notodden Blueseum - søknad om tilskudd på inntil 2,5 MNOK

Søker: Stiftelsen Europas Blues Senter
 c/o NUAS, Heddalsv. 11, Hydroparken bygg 90,
 3674 Notodden
 Org.nr.: 980 694 186

Kontaktperson: Espen Fjelle, daglig leder
 Mobil: 93 03 67 00
 Epost: espen@bluessenter.no

Beskrivelse av søkeren

Stiftelsen Europas Blues Senter (EBS) ble offisielt stiftet i 1998 og registrert i Enhetsregisteret i 1999. Stifterne var Notodden Blues Festival, Notodden kommune og Notodden Utvikling AS.

Stiftelsens formål er, i samarbeid med Notodden Bluesfestival, å markedsføre bluesbyen Notodden, fremme interessen for blues nasjonalt og internasjonalt og styrke Notoddenregionens attraktivitet som reiselivsmål.

EBS skal nå etablere et bluesmuseum - Notodden Blueseum - i det nye Bok- og blueshuset som er under oppføring nede ved vannfronten i Notodden sentrum. Det analoge innspillingsstudioet Juke Joint Studio vil inngå som del av utstillingen. Studioets hovedaksjonær er EBS.

Blueseet skal drives som et ordinært museum, med inntekter fra billettsalg og salg av t-skjorter m.m. Det er inngått en leieavtale med Notodden kommune, som er eier av det nye Bok- og blueshuset, om et areal på totalt 480 m2 inkl. museum, studio, kontorareal og andel fellesareal.

EBS mottar årlige driftstilskudd fra Norsk Kulturråd over post 74 på ca. 1,6 MNOK.

Bok- og blueshuset

Bok- og blueshuset er et bredt anlagt kulturhus med spesiell profil på bok og blues. Huset inneholder folkebibliotek, Europas Blues Senter med museum/utstilling og lydstudio, Europas Blues Bibliotek, flerkino/konferanse/undervisning, kulturskole, øvingslokaler, kafe/livescene, turistinformasjon, Bluesshop. I tillegg skal kontorene til følgende bluesorganisasjoner samles i huset: Europas Blues Senter, Notodden Blues Festival, Bluestown Records og Blues Music Club Notodden.

Byggherre er Notodden kommune. Bok- og blueshuset defineres som et kulturbygg av nasjonal betydning, og finansieres av kommunen med bidrag fra Telemark fylkeskommune (15 MNOK) og Kulturdepartementet (25 MNOK). Bygget har en total kostnadsramme på 171,5 MNOK.

Kommunens rolle

Notodden kommune har vært, og er, en tydelig og offensiv samarbeidspartner for bluesfestivalen og EBS. Kommunen bidrar på mange måter uten at det er snakk om direkte pengetilskudd. For EBS sin del har vi støtte fra kommunen gjennom at de bygger et signalbygg for bok og blues i Notodden, og hvor vi subsidieres gjennom lav husleie (snittleie 602 kr/m²) slik at våre driftskostnader kan holdes på et fornuftig nivå. I huset vil kommunen også ta seg av fellesfunksjoner som billettsalg og butikkdrift uten kostnad for EBS.

Notodden bibliotek har en egen bluesavdeling, Europas Bluesbibliotek, som startet i 1997. EBS har et forpliktende samarbeid med biblioteket om denne avdelingen og det er tilsatt en bibliotekar i halv stilling for å ivareta dokumentasjonsarbeidet. Også dette er til null kostnad for EBS.

Bluesbibliotek

Stiftelsen bidrar til drift av Europas Bluesbibliotek som en inkorporert del av folkebibliotekets samlinger. Bluesbibliotekarens arbeidsfelt er dokumentasjonsarbeid samt å handtere de referansespørsmål som kommer fra inn- og utland når det gjelder blues. Det finnes ikke noe annet dokumentasjonssenter for blues i Norge eller nord-Europa, ei heller et kulturhus med et definert bok- og bluesinnhold. I tråd med vår målsetting skal EBS være det fremste dokumentasjonssenteret innen blues i Europa.

Det foreligger et betydelig tilfang av materiale når det gjelder utstillingens faginnhold, så som litteratur, filmer, lydfiler samt objekter/gjenstander så som instrumenter, musikkutstyr, klær, effekter av ymse slag. Notodden Blues Festival overlater alt materiale til EBS fortløpende; det være seg innspilt musikk, bilder, magasiner, litteratur, suvenirer og alle andre gjenstander som ankommer festivalen gjennom året og som kan spores tilbake til artister og/eller personer/organisasjoner fra bluesens univers. Gjennom årenes løp har dette vokst til en svært stor samling som registreres og arkiveres av bluesbibliotekaren. En del enkeltpersoner og institusjoner har også bidratt – og bidrar – med donasjoner til EBS (platesamlinger, bilder, fotos, instrumenter m.m.).

Keeping The Blues Alive Award (2004)

Siden 90-tallet har det vært samlet historiske gjenstander og papirer, enestående fotografier og aktuelle utstillinger samt arrangert workshoper i et beskjedent folkebibliotek som har klart å vekke oppmerksomhet helt til Memphis og den amerikanske organisasjonen The Blues Foundation. Ikke bare deler de ut den årlige "grammyen" til bluesartister (W.C. Handy Award), men hvert år deles også

Keeping The Blues Alive Award ut til personer og organisasjoner som har bidratt betydningsfullt til bluesens vekst og vitalitet.

I kategorien for historisk bevaringsarbeid mottok Europas Blues Senter på Notodden denne prestisjetunge prisen i 2004, som første ikke-amerikanske institusjon. Vi mottok prisen for vår innsats for å dokumentere og formidle blueshistorien lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Dermed trekkes også båndene til Notoddens søsterby i USA; Clarksdale, Mississippi - hjemsted for Delta Blues Museum, som er blant de tidligere vinnerne i denne kategorien.

Utstillingsrommet

I Bok- og blueshuset er det avsatt et lukket utstillingsrom på ca. 175 m². Gulvet er i betong med linoleumsbelegg, samtlige vegger er betong med glatt forskaling og klar støvbinding. Tak høyde 4,1 meter (uten himling). Rommet har ingen vinduer eller takluker og har følgelig ikke innslipp av dagslys. Dog er det satt inn to kikkvinduer og en dør inn til studioet.

Utstillingsrommet har direkte forbindelse med husets vestibyle, hvor det vil bli mulighet for noe utstillingsareal.

I tillegg til selve utstillingsrommet, vil Juke Joint Studio disponere lokaler vegg i vegg. Studioarealene omfatter innspillingsstudio, kontrollrom, oppholdsrom og tapelager. Dette er et analogt studio med betydelig affeksjonsverdi. Vårt studio vil for de besøkende være et spennende sted å få tilgang til. Derfor planlegges vi at Juke Joint Studio skal inngå som en levende del av utstillingen.

Juke Joint Studio

EBS er største eier, og studioet drives fortsatt i sin unike og originale form. Dette er et analogt studio med innspillingsutstyr helt tilbake fra 1950-tallet. Analogt utstyr gir en varme og dybde i lyden som man ikke oppnår med digitalt utstyr. Derfor står Juke Joint Studio for noe helt spesielt. Studioet har vært åsted for innspillinger i Notodden som har ført til flere Spellemannpriser i blueskategorien: Kåre Virud Band (2005), Rita Engedalen (2006), Kjetil Grande (2007). Til og med en Blues Music Award i USA står på studioets skrytliste, den ble gitt til amerikaneren Super Chikan for albumet «Chikadelic» (2010) – et album innspilt på Notodden og med lokale musikere.

I studioet fins det mye sjeldent opptaksutstyr, inklusive miksebordet fra det legendariske STAX Studio i Memphis, USA. Studioinnredningen er holdt i 50-tallsstil, med gamle stålampes, møbler og gulvtepper. Juke Joint Studio skal innlemmes i Notodden Bluesmuseum, akkurat slik som studioet fremstår i dag, men det skal ikke bli en museumsgjenstand. Studioet blir en del av utstillingen hvor publikum på nært hold kan få oppleve et dette ekte utstyret med en stolt og viktig historie. Selvsagt skal studioet også fortsatt benyttes til profesjonelle innspillinger for artister fra hele verden.

Blues som merkevare

Kombinasjonen bok og blues utgjør et nytenkende, men egentlig ganske så naturlig idegrunnlag - der tekst og tone er selvsagte hovedingredienser i et fint samspill. I tråd med våre vedtekter vil EBS ta et spesielt ansvar for at Notodden skal være det fremste kompetansesenteret for blues i Norge og Europa. I norsk sammenheng er Notodden for lengst etablert som "bluesbyen". Byens desidert største merkevare er nemlig blues. En nasjonal spørreundersøkelse utført av Aniara for Notodden kommune i

2010 viser at byen har et svært tydelig image: Halvparten oppgir at de forbinder Notodden med bluesfestivalen (48%). Deretter er det 15% som forbinder Notodden med Norsk Hydro/ industri, etterfulgt av rånere/harry (5%) og høgskolesenter (4%). Blues er Notoddens helt suverene merkevare. Bok- og blueshuset, Notodden Bluesmuseum og Europas Bluesbibliotek vil ytterligere befeste byens image.

Attraksjonskategorisering

Vi finner det naturlig å kategorisere blueset som en regional attraksjon, med et internasjonalt tilsnitt gjennom sin status som Europas blueshovedstad. Denne type attraksjoner deles gjerne inn i primær-, sekundær- og tertiærattraksjoner. Dagens bilde preges av at Heddal Stavkirke er regionens primærattraksjon med anslagsvis 20 000 besøkende hvert år, og dette bildet vil nok fortsatt bestå etter at blueset er åpnet. Dette gir gode muligheter for synergi og "drahjelp" for blueset på besøkssiden. Videre er det slik at turister/dagsbesøkende gjerne besøker i snitt 2 – 2,5 attraksjon (ref. Horwath Consulting) ved hver destinasjon, hvilket innebærer at det blir strategisk viktig at blueset blir definert av markedet som Notoddens "klare sekundærattraksjon". Et alternativt markedsbilde er at Heddal Stavkirke ligger såpass langt fra sentrum at blueset kan velge en posisjon som Notoddens primærattraksjon – og at markedsplaner legges til rette for å nå dette målet. Dette bør vurderes i lys av kommunens fremtidige satsing på Notodden som en "blå bluesby" – gitt at kommunen både går 100 % inn for dette i et langsiktig strategisk arbeide og med tilstrekkelige midler – vil et mål om at Notodden Bluesmuseum/Bok- og blueshuset skal bli primærattraksjon være mer nærliggende. Notodden er stedet "alle kjører gjennom" på E134 – og det vil bli viktig at huset har en synlighet mot bilistene (skilting) for å kunne få drop in-besøkende fra denne trafikken.

Målgrupper

Det vil være naturlig at blueset retter seg mot følgende hovedgrupper:

- regionalt bosatte
- festival- og bluesbybesøkende
- musikkinteresserte
- skoleklasser
- næringslivet
- feriereisende/hyttefolket (Norge)
- turister (Europa)

Det er verdt å notere seg at Notodden Blues Festival årlig har besøk av ca 30 000 bluesentusiaster, både nasjonale (hovedtyngden) og internasjonale. Her ligger det et betydelig besøkspotensiale for blueset, hvor lokalenes kapasitet vil avgjøre hvor stort besøk festivalen kan generere disse dagene.

Estimert besøkstall

Med utgangspunkt i erfaringstall og sammenlignbare attraksjoner budsjetterer vi med et årlig besøk på anslagsvis 18 000. Tallet vil påvirkes i særlig grad av ressurser og økonomiske midler som setter inn i de tidligere nevnte innsatsfaktorene. Det vil være naturlig å påpeke at en for beskjedne innsats kan redusere besøkstallet til anslagsvis 10 000, mens tilsvarende offensiv satsning kan øke besøkstallet til bortimot 30 000.

Billettpriser

Basert på det forliggende materialet om hva blueset kan tilby publikum budsjetterer vi med en billettpris på 100 kr. Gitt at en har reduserte priser for barn og grupper er det naturlig å legge til grunn

en gjennomsnittlig billettpris på 75 kr. Ved et besøk på 18 000 per år vil dette generere en samlet billettinntekt på 1,35 MNOK.

Arbeidsplasser

I et utvidet perspektiv vil Notodden Blueseum bli et verdifullt tilskudd til bluesbykonseptet, og derigjennom bidra til en økning av direkte og tilknyttede arbeidsplasser innenfor det kulturbaserte næringsfeltet i Notodden. Imidlertid legger EBS i første omgang opp til en forsiktig driftsmodell tilpasset et nøkternt inntektsanslag. Mange arbeidsoppgaver er av en slik karakter at de kan utføres i fellesskap på huset; slik som billettsalg, butikksalg, informasjonstjeneste og publikumsservice. Måten Bok- og blueshuset skal organiseres på frigjør EBS for slike kostnader da disse oppgavene vil bli utført av ansatte i bibliotek og kino. Når det gjelder guidetjenester legger vi opp til bruk av frivillige eller timebasert honorering, og at dette kun tilbys i spesielle anledninger/og på bestilling hos grupper (firmaer, skoleklasser etc). I utgangspunktet designes utstillingen med det mål for øyet at den ikke er avhengig av guider.

Fornyning av utstillingen

Når vi kommer i ordinær drift i 2014 vil EBS få inntekter på rundt 1,5 MNOK fra salg av billetter og effekter/suvenirer. Dette vil gjøre oss i stand til å gjøre avsetninger til fornyning av utstillingen. En utstilling som vår sies å ha en levetid på maksimalt åtte år, så må den byttes ut. Men en levetid på åtte år betyr ikke at den kan stå uforandret i alle disse årene; da synker attraksjonsverdien. En moderne utstilling med stor grad av interaktivitet blir fort umoderne i dagens omskiftelige teknologisamfunn. Derfor vil det være helt avgjørende å fornye deler av utstillingen etter hvert som ny teknologi presser seg fram. Det er også viktig å vise til nye attraksjoner for å generere gjenbesøk.

Driftsbudsjett

Inntekter	Driftstilskudd Norsk kulturråd	1.600.000	
	Billettsalg	1.350.000	
	Andre salgsinntekter	200.000	
	Sponsorinntekter	200.000	3.350.000
Utgifter	Lønnskostnader	875.000	
	Drift av lokaler	75.000	
	Husleie	300.000	
	Varekjøp	100.000	
	Andre driftskostnader	1.200.000	
	Avskrivninger utstilling	500.000	
	Avsetning til fornyelse av utstilling	200.000	3.250.000
Resultat	Før finansposter		100.000

Investeringsbudsjett og finansieringsplan

Vi skal investere 4,5 MNOK i bluesmuseet. Stiftelsen har gjennom flere år avsatt midler til museumsformålet. Vi har i dag over 2 MNOK på bok, og har søkt tilskudd til resten av investeringen hos Norsk kulturråd. Svar vil foreligge i desember 2013.

For å sikre finansiering av utstillingen i sin helhet, og derigjennom overholde prosjektarbeidets planlagte fremdrift har vi imidlertid sett oss nødt til å ta opp et byggelån på inntil 2 MNOK i Hjordal og Gransherad Sparebank. Sett ut fra kulturrådets lange behandlingstid var dette et nødvendig skritt for å kunne åpne Notodden Blueseum samtidig med Bok- og Blueshuset i desember 2013. Det poengteres at alle tilskudd vil redusere vårt låneopptak direkte.

<u>Budsjett utstillingskostnader:</u>		/	<u>Finansieringsplan:</u>	
Planlegging, produksjon, montering	3,5 MNOK	/	Egenkapital	2,0 MNOK
Forprosjekt, dreiebok	0,5 MNOK	/	Tilskudd/lån	2,5 MNOK
Diverse	0,5 MNOK	/		
	-----	/		-----
	4,5 MNOK	/		4,5 MNOK
	=====	/		=====

Søknad

Dette er et kulturelt referanseprosjekt med så vel regionale som nasjonale og internasjonale dimensjoner – og som vil gi Notoddens reiselivssatsing en ny og sterk motor. Vi håper også at vårt arbeid vil kunne anses som nyttig dokumentasjon med overføringsverdi til andre aktører i Telemark.

Vi har hele tiden arbeidet for å finansiere utstillingen gjennom bruk av egenkapital og resten gjennom tilskudd. Vår finansieringsmodell baserer seg på at vi dekker henimot 50% med egne midler, og dertil knytter en betydelig dugnadsinnsats inn i prosjektet.

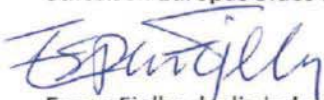
EBS legger opp til en meget nøktern driftsmodell med et inntekts- og kostnadsnivå som, dersom det skulle bli nødvendig, også gjør oss i stand til å betjene et lån på 2 MNOK. Vi håper imidlertid at vi slipper å komme i en langvarig gjeldssituasjon.

Vi søker med dette Telemark Fylkeskommune og Telemark Utviklingsfond i fellesskap om et tilskudd på inntil kr. 2.500.000 til finansiering av Notodden Blueseum slik at vi kan åpne som planlagt samtidig med Bok- og blueshuset.

Eventuelle tilskudd fra kulturrådet vil ikke bli avklart før ved årsskiftet 2013/14, og vi er innstilt på å se dette i sammenheng med tilskudd fra fylkeskommunen.

Med vennlig hilsen

Stiftelsen Europas Blues Senter

Espen Fjelle, daglig leder

Vedlegg: 1) Strategisk plattform
2) Innholdsstruktur
3) Regnskap 2012

Bø, 10. mai 2013

Søknad om midler til utvikling av markedsføringsstrategien til Telemarkfestivalen i perioden 2013 - 2014

Telemarkfestivalen er en internasjonal folkemusikkfestival som har blitt arrangert i Bø hvert år siden 1990. Programmet inneholder høy musikalsk kvalitet og bredde. Festivalen er en arena for den nyskapende og utforskende musikeren og for de lekende ensemblene, alle med folkemusikk som fellesnevner. Telemarkfestivalen i Bø vil i 2013 bli arrangert i tida 8. – 11. august 2013.

Unike konsertopplevelser

Telemarkfestivalen har siden 1990-tallet bidratt til stadig å aktualisere folkemusikken som en av Telemark sine viktigste kulturopplevelser. For Telemarkfestivalen har det vært viktig å se den lokale folkemusikken i forbindelse med den lokale folkemusikken fra andre steder i Norge og verden. Folkemusikken i Telemark markerer en forskjell fra folkemusikken i andre regioner og på den måten er Telemarkfestivalen med på å bevare viktige kulturminner. Samtidig har Telemarkfestivalen siden starten hatt et bevisst og uttalt forhold til bevaring, for festivalen handler bevaring om å holde musikken levende. Telemarkfestivalen har årlige bestillingsverk med nyskrevet folkemusikk, mange av disse er gitt ut på album og blitt nominert til Spellemannpris for beste folkemusikkutgivelse – Gjermund Larsen og Odd Nordstoga/Øyonn Groven Myhren har begge fått Spellemannpris etter å ha laget bestillingsverk til Telemarkfestivalen!

I 2013 gjennomfører Telemarkfestivalen sin 24. festival. Det har vært 23 festivaler med uttallige bestillingsverk, folkemusikkmøter og kvedarmøter, hvorav de fleste konsertene har vært helt unike musikkopplevelser. Å presentere unike konsertopplevelser handler om å tilby publikum noe de ikke kan oppleve andre steder. I dagens festivalflora er det faktisk ganske sjelden å oppleve unike musikkopplevelser.

Telemark Utviklingsfond sine hovedformål er formulert i fylkets planstrategier, og ett av disse er spesielt interessant for Telemarkfestivalen, nemlig Plan for reiseliv. Folkemusikk er en av Telemark sine viktigste identitetsmarkører, og Telemarkfestivalen er i så måte en av fylkets viktigste festivaler. I dette feltet har Telemarkfestivalen og reiselivet i Telemark mye å tilføre hverandre. Det er mye utnyttet potensiale i et godt samarbeid mellom festivalen og reiselivsaktørene i

Telemark. Vi ønsker å gjøre oss mer interessante for reiselivsaktørene i Telemark., slik at de kan bli med oss å promotere festivalen.

PROSJEKTBEKRIVELSE «NY MARKEDSFØRINGSSTRATEGI»

Telemarkfestivalen står overfor en ny virkelighet i forhold til starten i 1990. Den gang var festivaler sjeldne, og publikum hadde få valgmuligheter. I dag er bildet helt annerledes. I dag florerer det med festivaler, og i festivalmarkedet gjelder markedslovene slik de gjelder i andre markeder. Det blir kamp om publikum, og markedsføringsbudsjettene fyker i været. En annen konsekvens er at alle festivalene kjemper om de største headlinerne, og de festivalene med de største headlinerne får mest medieoppmerksomhet og de største sponsorene. Å være en passelig stor folkemusikkfestival som ikke er så opptatt av de store "headlinerne" kan være en utfordring i dette bildet. På den ene siden er vi like avhengige av publikum, medier og sponsorer som de andre festivalene, men på den andre siden er vi en ikke-kommersiell aktør som har som formål å formidle den såkalte "smale musikken". Vi må på den ene siden spille på det kommersielles premisser, samtidig som vi må beholde vår integritet som en folkemusikkfestival av høy kvalitet. Dette utgjør en utfordring som i hovedsak handler om markedsføring. *Telemarkfestivalen må bli flinkere til å markedsføre seg.*

Strategier

Vi jobber nå med å utvikle festivalen i tiden fremover. Vi ønsker å tydeliggjøre oss som en festival som tilbyr unike musikkopplevelser, og vi ser at dette er et langsiktig arbeid. Vi ønsker å gjennomføre flere nye tiltak allerede til sommeren 2013. Målet med disse tiltakene er å øke bevisstheten om festivalen i tiden før festivalen og under festivalen.

1. Populærvitenskapelige underholdningsforedrag om slåttemusikken og bygdedansen.

Telemarkfestivalen ønsker å bestille/lage et underholdende og lærerikt foredrag om slåttemusikken og bygdedansen. Allerede i dagene før festivalen vil vi introdusere et slikt konsept, men vi vil også bruke lengre tid på å skape en forestilling som kan gå for større saler. Dette blir et bestillingsverk med tanke på 2014, slik at vi kommer til å søke egne og andre midler til denne forestillingen.

Målsetting: å få flere mennesker til å bli nysgjerrige på musikken, og å gjøre den tilgjengelig for flere, slik at flere på sikt vil oppsøke konserter med slåttespel.

Kostnadsramme: I 2013 er foredraget estimert til å koste ca 30 000 kr å gjennomføre. For neste års festival vil vi søke andre midler til å lage en stor forestilling med dette som tema.

2. Gratiskonsserter i hele Bø

I tiden før og under festivalen kommer vi til å gjennomføre et betydelig antall konserter av høy kvalitet som skal være gratis for publikum, både på egne konsertområder, men også på steder man ikke forventer det. Vi forventer at dette tiltaket skal bygge en god relasjon til publikum, men også til næringslivet i Bø.

Målsetting: å få flere mennesker til å bli nysgjerrige på musikken og Telemarkfestivalen, samt å gjøre næringslivet i Bø enda mer bevisste på vår aktivitet, slik at de ønsker å bidra med egne sponsorkroner.

Kostnadsramme: I 2013 er tiltaket estimert til å koste ca 30 000 kr å gjennomføre. For neste års festival vil vi legge inn egne midler til dette.

3. Publikumsbygging på nett og sosiale medier

Vi vil allerede i 2013 jobbe med en ny markedsføringsstrategi frem mot festivalen, der vi lager en nettbasert blogg der festivalens musikere legger ut videosnutter om musikken sin, om Telemarkfestivalen eller annet stoff som kan bidra til å invitere folk inn i såkalt "smal musikk". For å utvikle denne ideen trenger vi at noen jobber med dette samtidig som vi jobber med avvikling av arrangementet. Dette tiltaket er tidkrevende.

Målsetting: å få frem den unike historien om Telemarkfestivalen.

Kostnadsramme: I 2013 og 2014 er tiltaket estimert til å koste ca 20 000 kr å gjennomføre. Kostandene handler om teknisk gjennomføring samt å få artister og gamle frivillige til å utføre innspilling.

4. Invitere mulige sponsorer til intimkonserter

Vi ønsker å jobbe mer med å skaffe sponsorer og samarbeidspartnere som ser verdien i at vi setter lys på norsk og internasjonal folkemusikk. For å få disse til å «tenne» på folkemusikk ønsker vi å arrangere egne events og intimkonserter med sentrale folkemusikere. Dette tiltaket er også kostbart.

Målsetting: å få flere sponsorer til festivalen.

Kostnadsramme: I 2013 er tiltaket estimert til å koste ca 20 000 kr å gjennomføre. Tiltaket består i å få artister som allerede er booket til festivalen til å gjøre ekstrakonsserter for sponsorene, samt å tilrettelegge arrangement med god mat og drikke. I 2014 skal disse arrangementene være selvfinansierende.

5. Studieturer og reiselivsmesser

Vi ønsker å sende flere av de sentrale frivillige og styremedlemmer på andre folkemusikkarrangement for å innhente erfaringer og inspirasjon til videre arbeid. Vi ønsker også å bli mer synlige og delta på reiselivet sine arrangement.

Målsetting: å få med seg det nyeste som skjer i bransjen, samt å dele med seg det gode man selv gjør.

Kostnadsramme: I 2013 og 2014 er tiltaket estimert til å koste ca 20 000 kr å gjennomføre.

6. Familiekonsepter

Telemarkfestivalen har de siste 10-15 år gjennomført en barnival der barn har opplevd kvalitetskonserter, og selv fått bidra i underholdningen. Kultur for barn, av barn og med barn. Vi ønsker å videreutvikle dette konseptet, og vil allerede i sommer gjennomføre et nytt barnivalkonsept, der vi kombinerer både gratiskonserter og betalingskonserter og kurs. Aktivitetene skal skje i samarbeid med næringslivet i Bø, men skal ha en folkekultur/musikkprofil og skal ha høy kvalitet. Eksempel kan være rosemalingskurs for barn på Akademika, små munnharpeworkshops på biblioteket, små dansekurs i Sommarland osv.

Målsetting: å få flere mennesker til å bli nysgjerrige på musikken, og å gjøre den tilgjengelig for flere.

Kostnadsramme: I 2013 er foredraget estimert til å koste ca 30 000 kr å gjennomføre. For neste års festival vil vi søke andre midler til å lage en større barnival.

Konklusjon

Alle tiltak som er nevnt overfor er ledd i å utvikle Telemarkfestivalen som festival og organisasjon. Tiltakene er i seg selv rene utgiftsposter, men skal alle bidra til å øke festivalens inntekter på sikt, både i form av billettinntekter, men også i form av viktige sponsorinntekter.

Vi søker herved om kr. 150 000 til å starte opp og gjennomføre tiltak som er nevnt ovenfor.

Vennlig hilsen
Telemarkfestivalen
v/ daglig leder Annette Winkelmann

Budsjett

Utgifter tiltak 1	30 000
Utgifter tiltak 2	30 000
Utgifter tiltak 3	20 000
Utgifter tiltak 4	20 000
Utgifter tiltak 5	20 000
Utgifter tiltak 6	30 000
Sum utgifter	150 000*

*Utgiftene inkluderer honorar, reise og diett. Utgiftene inkluderer ikke administrasjon av tiltakene. Det følger ikke detaljert budsjett med i denne søknaden, fordi disse tiltakene er ment å utfylle vårt eksisterende program. For eksempel kan ett tiltak under «gratiskonserter» være å betale en artist vi allerede har booket litt ekstra for å gjøre et gratisinnslag dagen før artisten skal spille på festivalen. Da har vi allerede dekket kost og losji og honorar, slik sett vil gratiskonserteren bli rimeligere.

Sammendrag av søknaden

Telemarkfestivalen søker om midler til å utvikle festivalen som folkefest og organisasjon. Telemarkfestivalen ønsker å jobbe bredere og med nye virkemidler i sin markedsføring, målet er å selge flere billetter til sine arrangement, samt å skaffe flere gode sponsorer til arrangementet.

Prosjekteier

Telemarkfestivalen er bygget opp som en stiftelse med et styre på 7 personer, samt en daglig leder som står for drift og daglig arbeid. En kort periode før avvikling av festival er det tilsatt en festivalkoordinator. Styret står for det langsiktige arbeidet.

Godkjenning prosjekteier

Daglig leder for Telemarkfestivalen er utøvende organ i organisasjonen, og har rapporteringsansvar overfor styret som møtes om lag 12 ganger i året.

Økonomisk kontroll vurderinger

Daglig leder kontrollerer de økonomiske beregninger.

De samfunnsøkonomiske gevinster består i å holde i live en av Telemark sine viktigste kulturminner – hardingfelemusikken, kvedinga og bygdedansen.

Telemarkfestivalen mottar årlig støtte fra Norsk kulturråd (900 000) som skal dekke drift av festivalen samt lønn til daglig leder og honorar til alle artister, festivalutgifter osv. Festivalmidler fra Telemark Fylkeskommune (140 000) og Bø kommune (60 000). All drift av festivalvirksomheten er finansiert, vi søker midler kun til utviklingsprosjektene som er nevnt i søknaden.

Godkjenning

Styreleder og styret i Telemarkfestivalen godkjenner søknaden.

Konsekvensen ved avslag av søknaden

Konsekvensen for prosjektet dersom TUF ikke bevilger støtte blir at festivalen ikke får satt i gang med viktig utviklingsprosjekter innen markedsføring og publikumsbygging.

Risikopunkter

Risikopunktene til Telemarkfestivalen er ganske konstante:

1. publikum vil ikke ha det festivalledelsen har programmert
2. store konkurrerende konserter samme kveld/helg
3. dårlig vær
4. nasjonale katastrofer.

Alle disse risikopunktene har Telemarkfestivalen opplevd, dvs; vi har vært ute en vinternatt før. I 2011 avviklet vi festival (21.-24. juli) under en av Norges vanskeligste hendelser siden krigen, og erfaringene var at vi greide å skape en verdig ramme rundt vår festival med gode og trygge markeringer under en vanskelig tid. Vi har opplevd ekstremvær, og vi har opplevd varierende publikumstilstrømning, fra køer til glisne lokaler. Vi har likevel alltid gjennomført festival med profesjonalitet og kvalitet.

Vi ser likevel at vi må bygge en bedre relasjon til publikum, slik at vi minsker risikopunkt nr. 1.

Hvor bør søknaden forankres

Daglig leder og festivalkoordinator, samt styret for Telemarkfestivalen har ansvar for gjennomføring av prosjektet. Festivalen har også om lag 150 frivillige som vi kan be om å bidra.

Hvordan skal prosjektet gjennomføres

Gjennomføringen er beskrevet i tiltak 1- 6 i prosjektbeskrivelsen.

Overordnet tidsplaner og milepæler

Prosjektet skal starte opp i juni 2013, og varer til etter festivalen i 2014. Fasene er inndelt etter oppstart av festivalen. Tiden før og etter en festival er også hele veien ledd i viktig publikumsbygging. Milepælene er festivalavvikling i 2013 (8. – 11. august) og 2014 (7. – 10. august).

UTVIKLINGSPROSJEKT

FOR

UTVINNING AV

SJELDNE JORDMETALLER

I

NOME KOMMUNE OG TELEMARK

INNHold

Sammendrag	3
-------------------	----------

Del 1 - Det omsøkte forprosjekt

1. Bakgrunnsopplysninger	5
2. Hva som skal utvikles i 2013	11
3. Budsjett 2013 - finansiering - medgåtte kostnader 2010-2012	15
4. Konsekvenser for positivt vs. negativt utfall av utviklingsarbeidet	17
5. Konsekvenser ved avslag	18

Del 2 - Nærmere beskrivelse av REE-industrien og Fensfeltet

6. Produkter og markeder – Kina vs den vestlige verden	20
7. Konkurrenter	21
8. Økonomiske beregninger forekomsten i Fen	22
9. Kontroll av økonomiske beregninger	23
10. Sammenlignbare prosjekter	24
11. 3 konkurransemessige fortrinn for Fen	26
12. Partnere	30
13. Samfunnsmessige gevinster	31
14. Finansiering av ev. framtidig drift	33

Del 3

15. Hvordan prosjektet kan knyttes opp mot hovedformålet til TUF	34
--	----

Del 4

Vedlegg:

- 1 - Due Dilligence REE Minerals as fra DLA Piper – mars 2011
- 2 - Metallurgi/separasjon – arbeidsprosesser
- 3 - Utgår
- 4 - Borerapport fra 21st North – mars 2011
- 5 - Årsregnskaper for 2011
- 6 - Roskill-rapport

Sammendrag

REE Minerals AS skal gjennomføre utviklingsarbeid i 2013 for å fullføre dokumentasjon av en svært stor og lovende forekomst av sjeldne jordmetaller (Rare Earth Elements – REE) i Fensfeltet i Nome kommune. Dokumentasjonen består av fullverdig boreprogram iht godkjente, internasjonale standarder. Det skal også utvikles en metodikk for å utvinne og separere de ønskede mineraler. Utviklingsarbeidet skal lede fram til en beslutning om det er grunnlag for kommersiell drift av forekomsten. Selskapets styre vil i slutten av 2013 på basis av resultatene fra utviklingsarbeidet, ta en beslutning om å iverksette søknadsprosesser og tynge konsekvensutredninger som skal lede fram til investeringsbeslutning for oppstart. Det er for tiden ikke mulig å tidfeste når tillatelse til oppstart og faktisk oppstart kan skje. Søknadsprosesser og utredninger er omfattende da det er mange hensyn som skal ivaretas. Det er av sentral betydning at det nedlegges et godt og korrekt utviklingsarbeid som grunnlag for oppstarts beslutning.

Utviklingsarbeidet i 2013 har et budsjett på kr 15 millioner og søkes finansiert med kr. 9 millioner fra Telemark Utviklingsfond, kr. 2 millioner fra Innovasjon Norge, kr. 1 million fra Skattefunn og kr. 3 millioner i innskutt, ny egenkapital. Denne type utviklingsarbeid lar seg vanskelig finansiere på annen måte enn som omsøkt her.

Av totalt kr 15 millioner vil kr. 13,75 millioner dekke følgende hovedposter:

- Metallurgi/separasjonsutredning med kr. 6,25 mill. (inkl. mva.)
- Pre-Feasibility Study (utredning framtidig driftsopplegg) med kr. 2,5 mill. (inkl. mva)
- Utforskningsboring: kr. 5,00 millioner (inkl. mva.)

Denne søknaden omfatter utviklingsarbeidet som skal foregå i 2013 og dekker således ikke de etterfølgende prosesser med Feasibility Study, driftssøknad, konsekvensutredning, reguleringsplan etc. Det som skal skje fra 2014, forutsettes finansiert på ordinær måte med tilførsel av egenkapital i kombinasjon med banklån og andre kilder.

Dersom prosjektet lar seg realisere, vil det minst involvere kommunene Nome, Skien og Porsgrunn. Sysselsettingseffekten i andre tilsvarende prosjekter i den vestlige verden, indikerer ca. 500 årsverk fra gruvevirksomhet/separasjon/metallurgi. Avledet virksomhet antas å gi 0,6 arbeidsplasser i tillegg pr arbeidsplass i REE-virksomheten, slik at det påregnes at totalt vil virksomheten medføre inntil 800 langsiktige arbeidsplasser i Telemarksregionen. Dette innebærer betydelige inntekter for det offentlige i form av skatter, avgifter og styrking av lokalt næringsliv gjennom innkjøp.

Våre geologer har påvist en forekomst på minst 500.000 tonn REE. Forekomsten er kategorisert som "Low grade - High volume". De vurderer forekomsten blant de største REE-felt i den vestlige verden. Planlagt utviklingsarbeid kan imidlertid komme til å øke dette volumenslaget betydelig. Nåværende påviste forekomst kan gi virksomhet i 20-50 år framover.

Markedsverdi for sluttproduktene fra virksomheten er betydelige. Utfra dagens pris og kostnadsbilde, viser våre beregninger solid lønnsomhet. Selv med bortfall av størstedelen av REE-typene, er virksomheten bærekraftig.

Risikoen er i 2013 knyttet til at forekomsten kan opprettholde eller øke sine volumestimer som er påvist, samt til at det kan utvikles en metode for separasjon som er teknisk og økonomisk bærekraftig. Når det gjelder framtidig investeringsbeslutning, så finnes det i dag kompetanse i den vestlige verden for etablering av virksomheten i industriell storskala. Likevel vil Kinas kompetanse opparbeidet over flere ti-år kunne bli viktig i utviklingen av fullskala produksjon.

1. Bakgrunnsopplysninger

Hva er sjeldne jordmetaller?

Sjeldne jordmetaller – Rare Earth Elements (REE) er grunnstoffer med egne numre i det periodiske systemet: nr. 57-71 samt nr. 21 og 39.

Det finnes totalt 17 typer REE og disse har forskjellige egenskaper. REE er benyttet stadig mer de siste ti-år og inngår i nye, moderne produkter som ikke eksisterte for 20 år siden. Typiske produkter er: Elbiler, hybridbiler, elektriske sykler og mopeder, vindmøller, smart-telefoner, dataskjermer, harddisker til datamaskiner, I-PAD/I-POD, varmesøkende raketter, kjernereaktorer osv. Disse produktene ville i dag ikke fungert uten REE. I en hybridbil eksempelvis går det med > 25 kg REE, i en stor vindmølle går det med opptil 2 tonn. Verdensproduksjon av REE utgjør ca. 125.000 tonn og Kina har de siste tiår vært dominerende tilbyder/produsent i dette markedet.

Rare Earth Elements

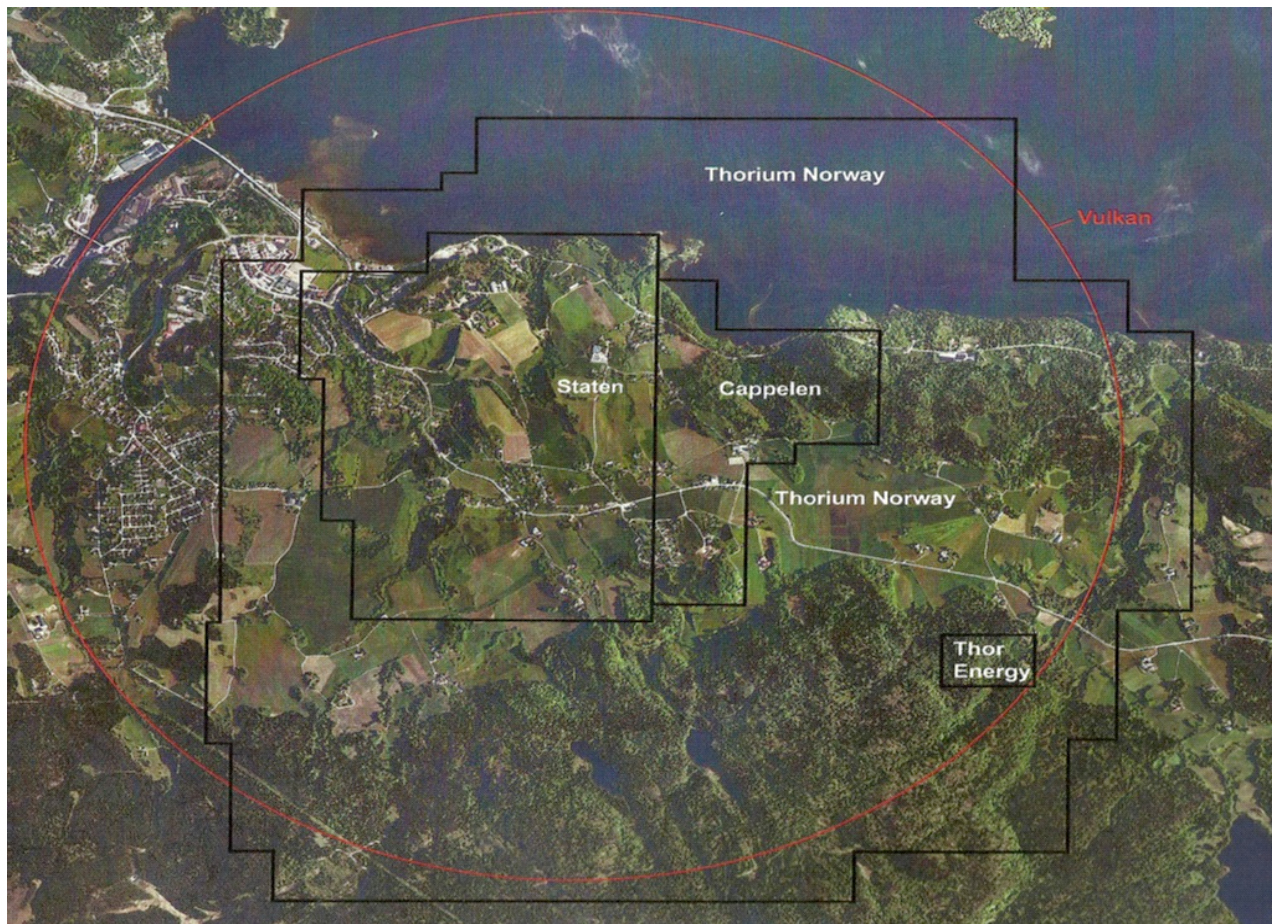
- ☐ The world production in 2010 was app. 125.000 tons – 95% from China
- ☐ 17 different types REE with different characteristics
- ☐ Used in modern products - some few examples: Computers, Plasma Screens, Smart Phones, Electrical Cars, Hybrid Cars, Electric Bicycles, Wind Mills, Nuclear Reactors, Jet Fighters, Defense Technology/Missiles
- ☐ 3 types of REE for use in Generators and Electrical Engines for Wind Mills and Hybrid/Electrical cars have bright future prospects
- ☐ Increased Western World demand and reduced export from China

Rettigheter til mineraler

REE Minerals har 1. prioritet på undersøkelsesrettigheter til sjeldne jordmetaller i Fensfeltet i Nome kommune i Telemark. Rettighetene omfatter ca. 50 % av området i Fensfeltet dvs. området som dekker den utdødde Fen vulkanen. De øvrige rettighetshavere er Fen Minerals as, Den Norske Stat og Thor Energy. Undersøkelsesrettigheter er hjemlet i LOV 2009-06-19 nr. 101: Lov om erverv og

utvinning av mineralressurser (mineralloven). Rettighetene gjelder for 7 år og det gjenstår omlag 1 år av perioden. Undersøkelseretten vil bli avløst av søknad om utvinningstillatelse som vil bli sendt inn i 2. halvdel av 2013. Den som har første prioritets undersøkelsesrett og som ved søknad sannsynliggjør at forekomsten er eller vil bli drivverdig, har krav på utvinningstillatelse.

Nærmere om REE Minerals AS (REEM)

REEM har for tiden 43 aksjonærer. Aksjekapitalen utgjør kr. 1,482 millioner og totalt har aksjonærene (inklusive overkurser) innbetalt frisk, ny egenkapital på kr 4,351 mill. Verdbanken og en privatperson har ytet selskapet pantelån på kr 9,0 millioner. Pantet består av ca. 35 boligtomter i Nome kommune som ligger utenfor de områder der REE er påvist. Ved årsskiftet 2012/2013, antas det at selskapet vil ha en gjenværende kapital på kr 1,0 millioner. I tillegg til dette beløpet, vil det bli foretatt en emisjon i selskapet på 2-3 millioner slik at egenfinansieringen av utviklingskostnaden i 2013 skal utgjøre minimum 3 millioner.

REE Minerals as er morselskapet som eier 100 % av aksjene i selskapet ThoriumPower Holding as (TPH), som igjen eier 100 % av selskapet REE Minerals Fen as. Begrunnelsen for denne oppbyggingen, er at selskapene TPH og REEM Fen as ble kjøpt i 2010 fra andre eiere som hadde operert i Fensfeltet før vi kjøpte selskapene. Ettersom undersøkelsesrettighetene til Fen ligger i selskapet REE Minerals Fen as, og rettigheter

til andre forekomster i Norge (blant annet kobber og gull) ligger i selskapet TPH, har vi valgt å la dette være slik iallfall inntil investeringsbeslutning i REE Minerals as blir tatt. Kjøpesummen for de to selskapene var i 2010 ca. 12,5 millioner.

Kostnadsbruk hittil samt finansiering

Totalt er det pr 1. november 2012 medgått kostnader for ca. 11 mill. Dette er finansiert med ca. 3,5 mill. i ny egenkapital i selskapet og lån fra Verdibanken og en annen långiver med tilsammen kr 7,5 mill. Bankkonto pr 1. November 2012 utgjør ca. kr 3 mill.

Nærmere om forekomsten - resultater fra gjennomført arbeid

Etter gjennomført prøveboring våren 2012, viser de analyserte prøver følgende sammensetning av REE-forekomstens volum på 500.000 tonn: (jfr.kap.8, Vedlegg 4)

		Volumes = 500.000 tons of REE	Share
LREE	Neodymium	85 650	17,1 %
LREE	Cerium	231 400	46,3 %
LREE	Praseodymium	25 350	5,1 %
LREE	Lantan	125 550	25,1 %
HREE	Europium	2 700	0,5 %
HREE	Dysprosium	1 750	0,4 %
HREE	Terbium	500	0,1 %
HREE	Gadolinium	5 550	1,1 %
HREE	Samarium	11 700	2,3 %
HREE	Yttrium	6 200	1,2 %
HREE	Holmium	250	0,1 %
HREE	Erbium	500	0,1 %
HREE	Thulium	50	0,0 %
HREE	Ytterbium	350	0,1 %
HREE	Lutetium	50	0,0 %
	Scandium ***	2 400	0,5 %
	Sum	500 000	100,0 %

Fen er en såkalt karbonatittforekomst hvor generelle karakteristika er stor andel såkalte «lette REE» benevnt LREE og mindre andel «tunge REE» benevnt HREE. Lette vs. tunge viser ikke til relativ vekt, men på grad av sjeldenhet. Konsentrasjonen av REE utgjør i underkant av 1 %, hvilket gir forekomsten karakter av "Low grade". Siden volumet er høyt, trolig blant de største volumer i verden, har forekomsten følgende karakteristikk innen REE-bransjen: "Low grade – High volume"

Våre geologer vil foretrekke dette foran "High grade – Low volume" ettersom volumer er ett av de viktigste kriterier ved en investeringsbeslutning. Store investeringer må kunne

forsvares med lang tids produksjon/utvinning, helst > 20 år. Dette forutsetter selvsagt store volumer.

Det er verdt å merke REE-typene Neodymium, Praseodymium og Dysprosium som alle inngår som nødvendige elementer for industribransjer basert på "Permanent Magnets". Dette er kanskje de viktigste typene av REE i et langsiktig perspektiv og blir nærmere omtalt senere i søknaden. REE-typene Cerium og Lantan utgjør en betydelig andel av volumet. Dette er karakteristisk for denne type forekomst som altså går under samlebetegnelsen karbonatittforekomst som henspeler seg på bergarten karbonatitt som igjen består av typene rauhaugitt og rødberg. Disse har forskjellige oppbygginger og karakteristika mht. grovhet mv.

Når det gjelder borearbeidet som er gjennomført, så er dette avgrenset til et område med overflate på ca. 800 x 200 meters størrelse. Det er boret ca. 1600 lengdemeter med borekjerne fordelt på 10 hull. Lengden på borehullene utgjør i snitt ca. 200 meter. I 7 av 8 borehull nådde man ikke slutten på forekomsten. Dette innebærer at forekomsten er bredere enn allerede påvist. Når det gjelder dybde, så ble det boret med 45 graders vinkel i borehullene, hvilket innebærer at et borehull på 200 meter nådde 130 meter under overflaten. Av dette kan man slutte at forekomsten ikke bare er bredere, men at den også går dypere enn 130 meter.

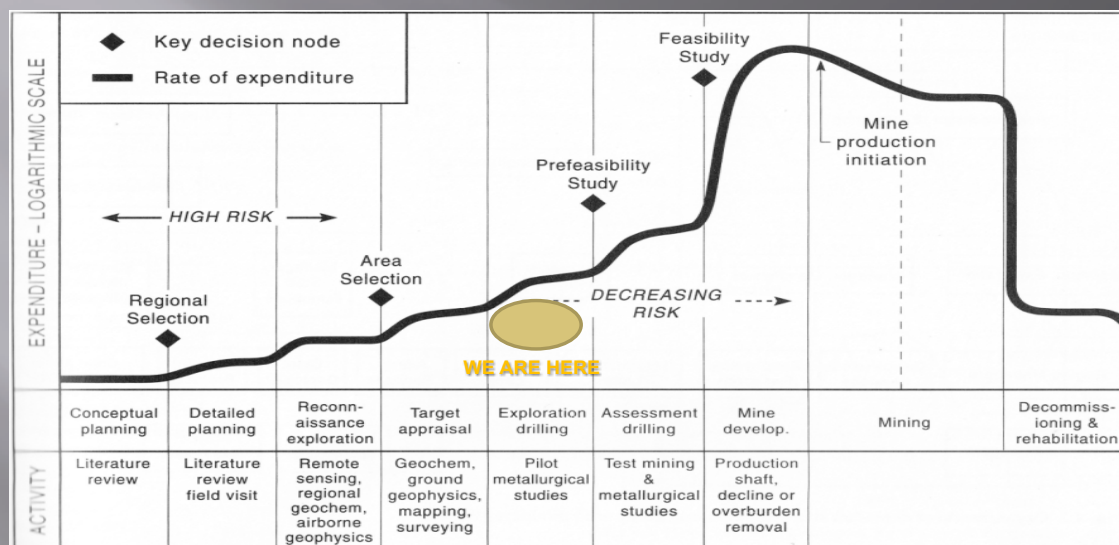
Våre geologer påpeker at siden dette er en vulkan, så vil det som man finner i overflaten, også finnes langt nedover i vulkanen. Vulkanen har form som et rør som går flere kilometer vertikalt ned til et magmakammer hvor alle nåværende bergarter i sin tid befant seg før de ble presset opp til overflaten. Ved en lukket gruve vil man kunne utvinne mye dypere enn ved dagbrudd. Flere lukkede gruver drives ned til 2000 meters dybde.

Dette betyr i så fall at utvinning i lukket gruve vil kunne skje langt dypere enn 130 meter. Ved for eksempel 1000 meter utgjør dette 7 ganger påvist volum, dvs. 3,5 mill. tonn. (I tillegg er det rimelig å forvente at overflaten er større enn 200 x 800 meter)

Hvor er vi i utviklingen?

Nedenstående utviklingskurve angir faser som en gruve/mineralutvikling følger. Vi har nå lagt bak oss "Exploration Drilling" som tilsvarer de 1600 meter med borekjerne som ligger til grunn for anslaget av de 500.000 tonn REE som er påvist. I 2013 skal vi gjennomføre fasene "Assessment Drilling" og "Metallurgical Studies" (vi skal ikke foreta "Test Mining"). Dette innebærer tettere boringer i det allerede borede området, men også utvidet boring. Tettere medfører at i stedet for f.eks. 100 meter mellom borehullene, blir det boret for eksempel med 30 meters mellomrom. Utvidet boring innebærer at det undersøkte området vil bli utvidet både i bredde, lengde og dybde - dette fordi man ved boringen hittil ikke har kunnet påvise slutten på forekomsten. Kostnadene øker betraktelig i fasene etter utviklingsarbeidet som skal gjøres i 2013.

Development process

Projects develop along a logical path involving progressive phases with increased cost and lower risk

31

Ledelse

Styret jobber aktivt og utgjør i denne fase den operative ledergruppe i selskapet. Alt arbeid utføres med samtlige involvert på dag-til-dag basis. Alle medlemmer er godt inne i prosessene og det tas daglige beslutninger i tillegg til de formelle styremøter,

Styrets leder er Aslak Aslaksen LLM - advokat og partner i advokatselskapet DLA Piper i Oslo. Aslaksen har i tillegg til kompetanse innen internasjonal forretningsjus, lang erfaring med styre og forretningsutvikling innen bl.a. eiendom og fornybar industri (utvikling av vindparker i Norge). Aslaksen er medlem av Oslo bystyre.

Styremedlem Håkon Breda-Ruud er sivilingeniør fra tidligere NTH i Trondheim, har en MBA fra IMD i Sveits og har lang erfaring i utviklingsprosjekter som Partner i verdens største konsulentfirma Accenture. Han har også ledererfaring som adm. dir. i tidligere Bankenes Betalingssentral og har også annen internasjonal erfaring fra forretningsutvikling, prosjektstyring og ledelse.

Styremedlem Gunnvald Solli er hovedeier og grunder og startet selskapet som nå heter REE Minerals as for mange år siden. Han har lang erfaring fra forretningsutvikling og etablering av virksomheter.

Rune Vigdal er siviløkonom/MBA og daglig leder med erfaring fra topplederstillinger innen forretningsutvikling og ledelse i blant annet Orkla-konsernet, Accenture, Narvesen, Nova Sea (ett av Norges største lakseselskaper)

Ledelsen sammen med geologene fra selskapet 21st North (se kap. 12) samt metallurgene fra Wardell-Armstrong dekker de relevante fagområder som må beherskes for å utvikle prosjektet effektivt. Samarbeidet ledelsen imellom er utmerket og har vært viktig for å komme til det stadium vi nå er på.

Management team

See: http://www.reeminerals.no/en/ABOUT-US/KEY_PERSONNEL/

- Aslak Aslaksen; (53): Lawyer/Partner DLA Piper
- Håkon Breda-Ruud: (64 years of age) Civil Engineer and MBA, Former partner Accenture, CEO Bank Asept etc, International Experience
- Gunnvald Solli (62): Largest share holder
- Rune Vigdal (53): MsC Business + MBA, former CFO in large Norwegian Media company, Director from Accenture, long experience from Norwegian Salmon Industry

35

2. Hva som skal utvikles i 2013

Utviklingsprogrammet for 2013 omfatter 3 områder: Dokumentasjonsboring – metallurgi/separasjonsstudier - Pre-Feasibility Study. Disse danner grunnlaget for senere søknad om utvinningstillatelse

Dokumentasjonsboring – omfang og formål

Det internasjonale og anerkjente geologifirma 21st North som blant annet har jobbet med en rekke REE-prosjekter i Canada og på Grønland, har etter grundige undersøkelser av hele Fensfeltet konsentrert sine undersøkelser i et begrenset område på ca. 160 mål av totalt 5000 mål som REE Minerals AS har rettigheter til på i Fensfeltet. Det har i 2011 blitt foretatt flere boringer ned til 130 meters dybde – i alt ca. 1600 meter. 21st North konkluderte etter inngående analyser av boreprøvene med at det befinner seg minimum 500.000 tonn REE i dette begrensede området i Fensfeltet. Videre bemerket de at i 7 av 8 boringer fortsatte mineralene lenger ned i grunnen (og til sidene) enn de borede 130 meterne. Dette er en vulkan hvor vulvaen (magmakammeret) ligger 15 km ned i bakken og er å betrakte som en skorstein eller eksosrør. Våre geologer sier at det er stor sannsynlighet for at sammensetningen av massen er lik nedover til kammeret. Dette gjør at volumet av REE i Fensfeltet sannsynligvis er mye større enn de beregnede 500.000 tonn. Den største forekomsten i den vestlige verden er Mountain Pass i California på 2,3 millioner tonn – eller 4-5 ganger større enn det hittil påviste estimatet for Fensfeltet. Det er derfor store muligheter for at Fensfeltet blir blant de største forekomster av REE i den vestlige verden.

Vi planlegger i 2013 å bore ytterligere ca 6000 meter for å påvise:

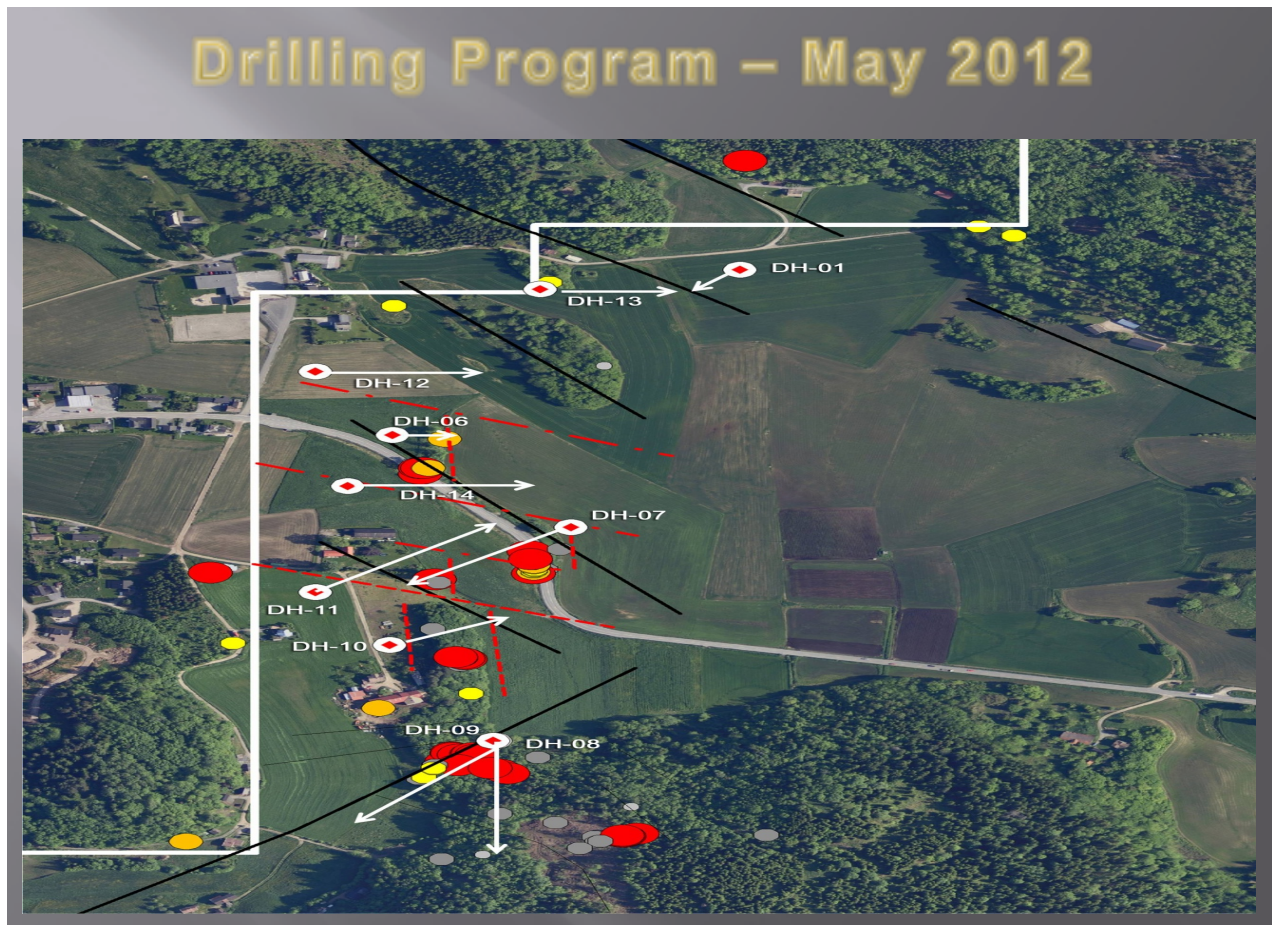
- Hvor mye dypere mineralene ligger – planene er å bore ned til minst 500 meter dvs. 4 ganger dypere enn i dag
- Tettere boring ift nåværende hull
- Hvordan forekomsten er avgrenset på bakkenivå f.eks. ved å foreta boringer under Fensmyra og videre mot syd og vest der vi ikke har påvist avslutning av forekomsten.

Disse ekstra dokumentasjonsboringene vil gi oss informasjon om hvor mye større forekomsten er. Årsaken til at vi ikke borer dypere, er at hver boremeter koster minimum kr 1000,- inkl. mva. og at det således blir svært kostbart. Det vil også være en teknisk utfordring å komme så mye dypere med denne type boring. I tillegg er det ikke nødvendig å påvise dette dypere ettersom en forekomst på 500.000 tonn (som allerede påvist) er meget stor. Kan dette utvides med 2-3 ganger dette volumet (dvs. 2-3 ganger 130 meters dybde), så er dette mer enn tilstrekkelig som beslutningsgrunnlag for etablering. Dessuten er dybden ikke viktig i forhold til søknad om utvinningstillatelse der det er avgrensningen i horisontalplanet som er relevant for kartfesting av areal for tillatelse..

Boring som er utført vises i kartet under. Området der de hvite pilene ligger, utgjør et areal på 800 x 200 meter. De hvite pilene angir borestrengene som er ca. 200 meter lange og angir også hvilken retning det er boret. Boringen er foretatt i 45 graders vinkel slik at dybdene blir ca. 130 meter.

Det skal altså i neste utforskningsfase bores langt tettere, videre og dypere. Dette for å

kunne fastlegge sikrere omfanget på forekomsten, men også med det formål å dokumentere forekomsten i tråd med internasjonal bransjestandard.

Metallurgi/separasjon – beskrivelse

Den nåværende indikerte forekomsten på 500.000 tonn er påvist gjennom utført borearbeid. (jfr. kap. 8 i Vedlegg 4) REE som utgjør ca. 1 % av berget, skal oppkonsentreres og separeres i 17 forskjellige typer REE. Dette betyr at det som skal hentes ut, blir svært lite i størrelse. Separasjon er generelt bygd på tradisjonelle metoder, og det eksisterer en rekke metoder for å gjennomføre dette. Separasjon er den mest kostnadskreven delen av utvinningen. Uttak fra berget inklusive knusing vil til sammenligning koste en brøkdel av separasjonen, trolig mindre enn 10 % av sum utvinningskostnad. Å lage en riktig separasjonsmetode, er derfor svært viktig. I et langt perspektiv må man ha et kostnadseffektivt opplegg som er konkurransedyktig sammenlignet med verdens øvrige produsenter av REE. Utviklingsarbeidet i 2013 skal avgjøre hvordan separasjonen skal foregå, dvs. hvilke separasjonsteknikker som skal benyttes samt hvilken rekkefølge disse skal komme i.

De teknikker som eksisterer er svært forskjellige og kostnadene tilsvarende. Derfor er det viktig at de riktige teknikker benyttes i de forskjellige stegene i prosessen. Det er f.eks. viktig om berget må knuses grovt eller fint før videre teknikker kan påbegynnes.

Kostnadene ved finknusing er vesentlig høyere enn ved grovknusing.

For eksempel vil optisk sortering som er både "ren", enkel og ikke spesielt kostbar, kunne

benyttes i en tidlig fase med grovseparering hvor eksempelvis 50 % av massen kan skilles ut. Deretter kan andre teknikker som gravitasjon, magnetisme, og kjemisk separasjon utføres. Disse teknikker vil ha ulik kostnad og effekt. Det å utvikle separasjonsmetoder som blir optimale i forhold til forekomstens egenskaper og karakteristika, er trolig det viktigste utviklingsarbeidet og resultatet blir avgjørende for videre prosesser med anleggsutforming og driftskonsept.

De relevante separasjonsteknikker som vi har drøftet med ekspertmiljøer, vil være optisk sortering, magnetisk sortering, sortering ved hjelp av gravitasjon (mange typer - blant annet sentrifuge), flotasjonssortering, syresortering.

Det børsnoterte Kanadiske REE-selskapet Avalon Rare Metals Inc. benytter seg av nedenstående Supply Chain som viser rekkefølgen fra uttaket fra gruva via metallurgien/separasjonen fram til sluttproduktet og de 17 separate REE-typene. Det er altså "Hydrometallurgy" (oppkonsentrasjon) som skal omfattes av utviklingsarbeidet i 2013.

Rare Earth Elements Supply Chain

Mining

From the ground to crushed ore

Milling

Grinding and beneficiation of REE minerals

Hydro-metallurgy

Cracking the REE minerals to produce mixed REE oxides concentrate

Separation

Separating and purifying the individual REE oxides

Refining

To meet specific downstream technology applications

Products

Permanent magnets, LED's, consumer electronics

Pre-Feasibility Study (innledende analyse- og vurdering av driftsopplegg)

Konklusjonene i en Pre-Feasibility Study (PFS) vil beskrive alternativer for valg av aktuelle driftsopplegg for gruvevirksomheten tilpasset påvist forekomst og resultat av

innledende metallurgi. Arbeidet med utførelse av PFS vil foregå parallelt med metallurgiarbeid og utvidede boring i 2013. Arbeidet vil utføres med bistand fra eksterne norske og utenlandske konsulenter med kompetanse på REE utvinning. En slik studie vil for vårt vedkommende omfatte utforming og beskrivelse av:

- Beregnet levetid for gruvevirksomheten
- Antatt oppstartstidspunkt
- Gruvetype - valg av åpen eller lukket gruve
- Drivverdige mineraler - hvilke bør velges og hvilke bør velges bort
- Metodikk for å få ut masser - teknologi, automatisering, logistikk/frakt
- Metodikk for å få ut de ønskede mineraler - f.eks. gravitasjon, optisk, magnetisk og/eller kjemiske prosesser i separasjonen
- Behandling av Thorium
- Separasjonsanlegg - valg om dette bør foregå på FEN og/eller transport av masse til eksternt separasjonsanlegg (f.eks. Herøya)
- Logistikk-løsning, valg av form for transport av massen (f.eks. med lektere på Telemarkskanalen eller lastebiler) Mengder masse er da vesentlig.
- Type og omfang på separasjonsanlegg
 - Depot for slaggmaterialer dersom ikke alt transporteres vekk
 - Miljøplan for å ta hensyn til miljøkrav fra KLIF, strålevernets regler, HMS etc
 - Lønnsomhetsberegninger for framtidig gruvedrift

I nedenstående tabell er det vist som eksempel Pre-Feasibility Study for selskapet Avalon for deres forekomst i Thor Lake. Her sammenligner og oppdaterer Avalon opprinnelig PS fra år 2010: http://avalonraremetals.com/projects/thor_lake/prefeasibility_study/

Items	Original 2010 Prefeasibility Study	Updated 2011 Prefeasibility Study
Mine life	18 years	20 years
Production schedule	4 year ramp-up from 1,000 tpd to 2,000 tpd	Year 1 average of 1,833 tpd and years 2-20 at 2,000 tpd
Mill & Hydrometallurgical recoveries	-----	No change
Labour costs	-----	5% increase
Reagent costs	-----	5% increase
Average operating costs per tonne	\$267 or \$5.93/kg	\$269 or \$5.54/kg
Total project capital costs	\$900 million	\$902 million
Hydrometallurgical Plant Tailings		
Located on existing historic tailings @ Capex = \$22.8 million		
Located in historic open pit @ Capex = \$8.8 million		
Mine equipment capex	-----	15% increase
Exchange rates	CAD\$1.00 = USD\$0.90	CAD\$1.00 = USD\$0.95
Average TREO price	\$21.94/kg	\$46.33/kg
Niobium price	\$45.00/kg	\$55.86/kg
Zirconium price	\$3.77/kg	\$3.77/kg
Tantalum price	\$130.00/kg	\$255.63/kg

3. Budsjett 2013 - finansiering - medgåtte kostnader 2010-2012

Kostnadene for utviklingsarbeidet for 2013 er budsjettet til kr 15,0 mill.

Av dette utgjør metallurgi/separasjonsarbeidet 6,25 mill., Pre-Feasibility Study er budsjettet til 2,50 mill. mens utforskningsboringen utgjør 5,0 mill.

Siden selskapet ikke har inntekter og av den grunn ikke får fradrag for inngående moms, må moms på mottatte fakturaer legges til i kostnadene. De øvrige kostnader er fordelt på flere driftsposter - blant annet honorar for arbeid utført fra ledelsen som er budsjettet svært moderat i forhold til arbeidsomfang. Mens daglig leder jobber i 100 % stilling, mottar han lønn for 50 % av tiden, styremedlemmer jobber anslagsvis i 50 %-stilling og mottar godtgjørelse tilsvarende en 20 %-stilling. Opp til nå har styremedlemmene jobbet uten vederlag.

Søknaden til TUF på kr 9,0 mill. og i tillegg er det omsøkt Innovasjon Norge med kr 2,0 mill. samt Skattefunn med kr 1,0 mill. Øvrig finansiering på kr 3,0 mill. skal selskapet hente inn i ny egenkapital. TUF kan forutsette dette i sin behandling av søknaden.

Fra prosjektet ble igangsatt i slutten av 2010, har følgende kostnader/finansiering påløpt i tillegg til budsjett for 2013:

Investeringer og driftskostnader 2010-2013				
	Perioden 2010 - 2012	2013	Sum 2010-2013	Andel
Drift og utviklingskostnader	8925	15000	23925	
Kjøp av to selskaper	1375		1375	
Sum drift og investeringer	10300	15000	25300	
<u>Finansiering</u>				
- Verdibanken	4900		4900	19 %
- Ny aksjekapital	4400	3000	7400	29 %
- Ekstern lånegiver	1000		1000	4 %
- TUF		9000	9000	36 %
- Innovasjon Norge		2000	2000	8 %
- Skattefunn		1000	1000	4 %
Sum finansiering	10300	15000	25300	100 %

Når prosjektet er avsluttet i slutten av 2013, vil det totalt ha påløpt 25,3 mill til investeringer, utvikling og drift. Av dette vil Verdibanken ha finansiert 19%, eksisterende og nye aksjonærer 29%, ekstern långiver 4%, TUF 36%, Innovasjon Norge 8% og Skattefunn 4%.

Når det gjelder spesifikt for 2013, så er følgende detaljbudsjett lagt til grunn og inngår i ovennevnte oversikt:

Driftsbudsjett 2013													
	jan.13	feb.13	mars.13	apr.13	mai.13	juni.13	juli.13	aug.13	sep.13	okt.13	nov.13	des.13	Hele 2013
Inntekter													
Tilskudd fra Telemark Utviklingfond			4 000			5 000							9 000
Tilskudd fra Innovasjon Norge												2 000	2 000
Skattefunn												1 000	1 000
Aksjeemisjon	1 500		1 500										3 000
Sum inntekter	1 500	-	5 500	-	-	5 000	-	-	-	-	-	3 000	15 000
Driftskostnader													
- Metallurgi og separasjon - utredninger, test og pilotbygging	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-400	-400	-200	-	-5 000
- Moms på metallurgi/separasjon	-125	-125	-125	-125	-125	-125	-125	-125	-100	-100	-50	-	-1 250
- Prefeasibility study	-	-	-500	-500	-500	-500	-500	-	-	-	-	-	-2 000
- Moms på prefeasibility study	-	-	-125	-125	-125	-125	-125	-	-	-	-	-	-500
- Borefase II 5000 meter boring	-1 200	-1 200	-	-1 200	-	-	-	-	-	-	-	-	-3 600
- Moms på borearbeide	-300	-300	-	-300	-	-	-	-	-	-	-	-	-900
- Mutingsretter-årsgebyr	-65												-65
- Husleie	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-5	-60
- Lønn daglig leder	-30	-30	-30	-30	-30	-30	-30	-30	-30	-30	-30	-30	-360
- Honorar arbeidende styremedlem Gunnvald Solli	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-120
- Honorar arbeidende styremedlem Aslak Aslaksen	-15	-15	-15	-15	-15	-15	-15	-15	-15	-15	-15	-15	-180
- Honorar arbeidende styremedlem Håkon Breda-Ruud	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-120
- Reiser	-20			-20				-20			-20		-80
- Arbeidsgiveravgift	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-9	-110
- Datakostnader		-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-50
- Kontorrekvisita	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-24
- Forsikringer	-10												-10
- Regnskap og revisjon	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-40	-150
- Telefon	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-36
- Styremøter	-5		-35			-15			-5			-5	-65
- Diverse uforutsatt	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-480
Driftskostnader	-859	-2 269	-2 294	-1 414	-2 884	-1 409	-1 384	-789	-639	-644	-404	-169	-15 160
Driftsresultat	641	-2 269	3 206	-1 414	-2 884	3 591	-1 384	-789	-639	-644	-404	2 831	-160
- Renteutgift Verdbanken 9,45% - lån 8 mill	-63	-63	-63	-63	-63	-63	-63	-63	-63	-63	-63	-63	-756
Resultat før skatt 2013	578	-2 332	3 143	-1 477	-2 947	3 528	-1 447	-852	-702	-707	-467	2 768	-916

Budsjettet for planlagt arbeide i 2013 forutsetter altså at vedlagte søknad kan innvilges fra TUF og fra Innovasjon Norge og omfatter i hovedsak separasjon/metallurgiarbeide samt boreprogram II. Disse to aktivitetene kan ikke skilles. Ett er at disse to henger sammen i forhold til naturlig framdrift i utviklingen, men enda viktigere er det at det i løpet av Q3 i 2013 må innsendes søknad om utvinningstillatelse til Direktoratet for Naturforvaltning. Undersøkelserrettighetene som er begrenset til 7 år iht Mineralloven, utgår i 4Q 2013. En søknad om utvinning må dokumenteres mht påvist forekomst, omfang i overflate og dybde, metallurgi, økonomiske forutsetninger osv. Dersom denne fristen ikke overholdes, så vil vår rettighet til leting utgå. Den vil da bli overlatt til nr 2 i rekkefølgen av de som er registrert med leterettigheter for feltet. Denne får for dette tilfelle tildelt 7 nye år med rettighet til å lete. Kunnskapen om feltet som vi har tilegnet oss, følger ikke feltet og forblir således vår eiendom uavhengig av hvem som er rettighetshaver.

4. Konsekvenser for positivt vs. negativt utfall av utviklingsarbeidet

Utviklingsfasen i 2013 vil besvare de nødvendige spørsmål som vil lede fram til negativt eller positivt utfall.

Et **positivt utfall** av utviklingsarbeidet vil typisk kunne være:

- Forekomsten størrelse vil øke til over 500.000 tonn pga. større i bredde og/eller dybde
- Metallurgien/separasjonen viser seg løsbart/gunstig selv om det ikke er mulig å separere ut all REE i forekomsten.
- Pre-Feasibility Study (PFS) viser gunstige løsninger ift. anlegg, logistikk og drift som gjør utvinning i Fen konkurransedyktig og lønnsom

På nåværende tidspunkt er det metallurgien/separasjonen som er det viktigste, forekomsten er allerede påvist og det forventes ingen negative overraskelser hva angår volumer. Metallurgien/separasjonen vil avgjøre ikke bare om separasjonen er mulig, men også hvor mye "recovery" som er mulig, dvs. hvor stor andel av forekomsten som lar seg separere utfra tekniske og økonomiske hensyn.

Konsekvenser av et positivt utfall vil være å gå videre med søknader om driftstillatelse og oppstart, konsekvensutredninger, miljøhensyn etc. Dette vil i så fall starte i 2014.

Et **negativt utfall** av utviklingsarbeidet vil typisk kunne være:

- forekomsten viser seg å være langt mindre enn antatt
- Metallurgien/separasjonen viser seg ikke å være løsbart eller at separasjonen medfører så lav "recovery" (den andel som er mulig å separere ut av de 500.000 tonn) at en oppstart ikke blir økonomisk forsvarlig

Skulle noen av disse to alternativer oppstå, eventuelt i kombinasjon med hverandre, så vil arbeid med Pre-Feasibility Study være uaktuelt å gjennomføre.

Prosjektet stoppes dersom disse forhold skulle oppstå. Før en slik beslutning fattes, vil resultatene bli svært nøye vurdert og alternative utredninger/undersøkelser utført da prosjektet foreløpig er svært lovende og basert på solid faglig dokumentasjon..

Vurdering av negativt utfall: Forekomstens størrelse er så vidt godt dokumentert at det er usannsynlig at forekomsten blir mindre enn 500.000 tonn.

Innledende metallurgiarbeid (såkalte Qem Scan-analyser) er dessuten lovende og viser mulig frigjøring av REE i klynger ved relativt grovt kornnivå. Dette tilsier at knusing ikke bør gjøres veldig finkornet for å skille ut REE. Dessuten tilsier en kombinasjonen av øvrige metallurgimetoder at det bør være gode muligheter for å separere en del REE-mineraler til en lav kostnad. I sum er vi derfor optimister mht. det fremtidig metallurgiarbeid. Til tross for dette er metallurgiarbeidet den kritiske fasen i 2013.

5. Konsekvenser ved avslag

Dersom TUF gir avslag på støtte vil REEM's videre prosjektutvikling stoppe opp og i beste fall utsettes på ubestemt tid. Utviklingsarbeidet kan oppsummeres som følger:

- Et omfattende separasjons/metallurgiprogram for REE i Fen
- Pre-Feasibility Study - dvs. en skisse til driftsopplegg
- Tilleggsboring – såkalt utforskningsboring

Ovennevnte aktiviteter skal ende opp med en søknad om utvinningstillatelse til Direktoratet for Mineralforvaltning.

Tilgang på tilstrekkelig egenkapital og lånekapital til finansiering av pkt. 1-5 ovenfor er svært vanskelig /tilnærmet umulig for denne utviklingsfasen.

Mht. egenkapital kan opplyses at dagens aksjonærer er mindre personlige investorer som har benyttet overskuddslikviditet for å finansiere virksomheten til nå. Ytterligere egenkapital av betydning kan ikke forventes fra eksisterende aksjonærer pga. begrenset likviditet og fortsatt høy risiko i prosjektet.

Større eksterne investorer ønsker ikke å investere betydelige beløp i en så tidlig utviklingsfase. Dette er entydige tilbakemeldinger fra landets mest profesjonelle tilretteleggere (SEB, Pareto, Arctic og First Securities mfl.). Dette skyldes at utvinning av REE er en tilnærmet ukjent virksomhet for norske investorer. For større investorer anses risiko fortsatt for høy samt at det for tiden er et generelt svært vanskelig marked for å reise egenkapital.

Lånefinansieringsmulighet er uttømt ved opptak av lån i Verdibanken og ytterligere lån kan ikke påregnes uten bedre sikkerhet og før risiko i prosjektet er vesentlig redusert. Metallurgiarbeid, utvidede utforskningsboringer og alle tillatelser må på plass først.

Tilførsel av ny egenkapital på 3,0 mill. som ovenfor skissert, vil komme fra potensielle nye aksjonærer som vi har hatt forhåndssamtaler med. Nye aksjonærs inntreden vil høyst sannsynlig bortfalle dersom det ikke kan skaffes finansiering til de øvrige kostnader på 12,0 mill.

Egenkapitalmarkedet

Vi ønsker å legge til at egenkapitalmarkedet, og da ikke bare for denne type investeringer, er svært dårlig. Vi har hatt samtaler med Skandinaviska Enskilda Banken (SEB), Pareto, Arctic Securities, Swedbank, og alle bekrefter at egenkapitalmarkedet er "nede" og at det har vært slik i lange tider. Det er heller ikke tegn som tyder på noen endring i situasjonen. Dette påstås å ha sammenheng med finanskrisen som riktignok er ikke-eksisterende i Norge, men hvor Europa og også resten av verden er i en helt annen situasjon. Egenkapitalmarkedene er internasjonale og påvirkes ikke særlig av særnorske forhold. Ovennevnte selskaper jobber med mange bransjer og selskaper og selv prosjekter som er kommet langt lengre enn oss, har store problemer med å skaffe egenkapital fra ordinære egenkapitalkilder. Økning i obligasjonsmarkedet er en reaksjon på at investorer søker seg bort fra aksjemarkedet over i tryggere verdipapirer.

Vi ønsker også å legge til at vi har vært i kontakt med Investinor som på et generelt grunnlag sier at de ikke investerer såkornkapital i selskaper i en så tidlig tidlig fase.

Ovennevnte innebærer at finansiering fra TUF er avgjørende for videre utvikling.

6. Produkter og markeder – Kina vs den vestlige verden

Verdensproduksjonen i 2010 var omtrent 125.000 tonn hvor 95 % kom fra Kina som for tiden også er dominerende i bruken av mineralene i sine fabrikker.

Det er 17 forskjellige typer av REE med forskjellige karakteristika og anvendelse. REE er nødvendig for at produkter som PC-er, plasmaskjermer, smart telefoner, elektriske biler og sykler, hybrid biler, vindmøller, jagerfly, raketter osv. i det hele tatt skal virke.

Bruksområdet for REE utvides stadig. Toyota er ledende innen denne hybridbilteknologien som de startet med for ca. 15 år siden. Toyota ruller ut hybridløsningen på stadig flere bilmodeller. Det går vel 6 millioner hybrid-Prius og elektriske biler på veiene i dag og nå rulles teknologien ut på Auris og i tillegg 4 av 8 Lexus-modeller. De europeiske bilprodusentene VW, Audi, Mercedes, Peugeot og Citroen har allerede produksjon i gang av sine hybridvarianter og forventer store volumøkninger for disse modellene. SAAB er kjøpt opp av et kinesisk selskap som satser på salg kun av elektriske biler. Det går med ca. 30 kg REE til én bil. Bare denne «bilrevolusjonen» medfører betydelig etterspørselsvekst etter REE i tiden fremover. Planlagte vindmølleparker av gigantisk format vil øke etterspørselen ytterligere. En rekke land i Europa, Kina og Nord Amerika har vedtatt omfattende vindmølleprogrammer drevet blant annet av bortfallet av atomkraft. England skal eksempelvis bygge en gigantpark av vindmøller i Nordsjøen som skal dekke opptil 1/3 av hele Englands el-forbruk. REE gjør generatorer i vindturbinene langt mer virkningsfulle ved at de ikke taper effekt på høy utnyttelsesgrad. I tillegg er vekten ca. 1/3 sammenlignet med generatorer bygd på tradisjonell teknologi. Det går med 800 - 2000 kg REE til én generator/vindmølle.

Kina har nylig bestemt seg for å benytte sin egenproduksjon av REE til blant annet produksjon av generatorer og elektriske motorer og har nærmest 100 % av verdensproduksjonen av disse produktene. Kina produserte for eksempel 25 millioner elektrisk drevne sykler/mopeder i 2010, og dette skal øke til 30 millioner årlig de kommende år. Det går med ca. 0,3 kg REE pr sykkel, dvs. ca. 10.000 tonn som alene tilsvarer om lag ca. 8 % av verdensproduksjonen.

Det er spesielt 3 typer REE som er sentrale for produksjon av generatorer og elektriske motorer til vindmøller og hybrid/elektriske biler - og som har de beste framtidsutsikter.

Disse er **Neodymium (Nd)**, **Praseodymium (Pr)** og **Dysprosium (Dy)**. Til sammen omfatter disse mineralene 97,5 % av innholdet i ovennevnte produkttyper.

Roskill Information Services Ltd som er ansett som verdens mest anerkjente analytikere/mineralforskningsbyrå, forventer at etterspørselen for disse mineralene vil være større enn produksjonen allerede i 2015 og slik øke prisene betydelig.

De foreløpige beregninger viser at omtrent ¼ av Fensfeltet inneholder disse tre verdifulle mineralene. Ved å utvinne kun disse tre mineralene vil virksomhet i FEN trolig vise god lønnsomhet og gi omtrent 500 arbeidsplasser i Telemarksregionen eller ca. 800 dersom man beregner de indirekte arbeidsplassene i tillegg. Ved full separasjon, dvs. dersom man utvinner alle 17 REE-mineralene, vil dette bidra til en enda mer robust virksomhet og sterkere lønnsomhet.

7. Konkurrenter

Roskill Information Services Ltd (Roskill – jfr vedlegg 6) beregner at Kina har nådd sin maksimale produksjonskapasitet i 2011 som imidlertid tilsvarer omtrent 95 % av verdensproduksjonen. Roskill har beregnet at etterspørselen etter REE vil øke med 7-9 % i årene til 2015 og at denne økningen i etterspørsel vil måtte hentes fra gruver i den vestlige verdenen eller vel 50.000 tonn i 2015.

Molycorp Inc. er et selskap fra California og har nyåpnet en gruve i Mountain Pass som beregner å kunne produsere 22.000 tonn i året fra 2013.

Great Western Minerals Group Ltd. er et kanadisk selskap som har en gruve i Colorado og en gruve i Sør-Afrika. De beregner å få ut 5.000 tonn i 2012 og 10.000 tonn i årene fremover.

Lynas Corporation Ltd. er et australsk selskap med en gruve som ligger omtrent 800 km nordøst fra Perth. De har bygget et separasjonsanlegg i Malaysia som vil være i produksjon i løpet av dette året. De beregner en produksjon på 10.000 tonn fra 2013 og 20.000 tonn i året fra 2016.

Avalon Rare Metals Inc. er et kanadisk selskap som ligger vel 1.000 km nord for Calgary ved Great Bear Lake. De har bygget opp en hel landsby for ca. 1.000 innbyggere, eget elektrisitetsverk, 600 km veier og flyplass for å kunne sette i gang gruvevirksomheten. De beregner å ha en produksjon på ca. 10.000 tonn i året fra 2013. Det er Avalons investeringsbilde for infrastruktur og gruvevirksomhet som vi har lagt til grunn i egen beregning av investeringskostnader for oppstart i Fen.

I sum innebærer ovennevnte produksjonskapasiteter at den vestlige verden vil kunne tilfredsstille behovet frem til 2015, men at etterspørselen deretter vil overstige produksjonen med 10-20.000 tonn i året basert på den oversikt som Roskill har angående nåværende og framtidig produksjon av REE i verden.

Vi forventer tidligst å være i produksjon i Fen i 2017. Med en antatt produksjon på 10.000 tonn i året, vil en slik produksjon lett kunne omsettes på verdensmarkedet.

8. Økonomiske beregninger forekomsten i Fen

Inntekter - kostnader - fortjenestepotensial

Prising av REE kan skje på to måter: Den ene er basert på innenlandspriser i Kina som sluttbrukere må betale til kinesiske produsenter. Den andre er den pris som vestlige sluttbrukere må betale. En veid gjennomsnittspris (priskurv) for vår forekomst tilsier pt en pris på 29 USD pr kg basert på kinesiske innenlandspriser. Prisen som vestlige sluttbrukere må betale utgjør omtrent det dobbelte. Med dette som utgangspunkt samt kjente parametre hentet fra vestlige, børsnoterte produsenter på kostnadssiden for så vel investeringer som driftskostnader, vil prosjektet gi betydelige overskudd. Dette skal vi redegjøre nærmere for i et eventuelt møte med Dere.

Konklusjonen er at det er potensiale for å kunne hente ut betydelige verdier i Fen.

Nåverdi

Det er foretatt nåverdiberegninger utfra beregnet utfra ovennevnte grunndata for økonomien i prosjektet. Også denne viser betydelige verdier. Vi vil komme tilbake til også dette i et eventuelt møte med dere.

9. Kontroll av økonomiske beregninger

Når det gjelder inntektssiden, så gjengir verdens største REE-selskap, det australske børsnoterte REE-selskapet Lynas, priser pr kilo på sin hjemmeside:

http://www.lynascorp.com/page.asp?category_id=1&page_id=25

Prisene oppdateres regelmessig, og det gjengis også priser i de forskjellige markeder, for eksempel innenlands priser i Kina, eksportpriser fra Kina osv.

For driftskostnadssiden og enhetskostnader pr kg, så refereres som tidligere nevnt til styreleder/Executive Chairman Gary Billingsley i Great Western Minerals Group.

<http://www.gwmg.ca/html/corporate/management/index.cfm>

Vi har over 2 år også hatt (og har fortsatt) nær kontakt med John Pearson i samme selskap som er Vice President Exploration.

Når det gjelder investeringsomfang, så refererer vi til investeringer i et sammenlignbart felt (Avalons gruve Nechalacho, Thor Lake, Canada) som det børsnoterte selskapet Avalon har foretatt. http://avalonraremetals.com/_resources/project_sheet.pdf

10. Sammenlignbare prosjekter

Det er kun fire aktører i den vestlige verden som er eller er i ferd med å bli produsenter av REE i løpet av dette året og i de nærmeste årene fremover.

Lynas Corporation har åpnet en gruve omtrent 800 km nordøst for Perth langt unna enhver infrastruktur. De startet byggingen av anlegget for vel 5 år siden og vil dette året kunne produsere 10.000 tonn REE. Lynas har også en undersøkelsesrett i Malawi i Afrika og bestemte seg derfor strategisk for å bygge separasjonsanlegget i Malaysia. På grunn av vannmangel rundt gruven i Australia, grovseparerer Lynas REE med rene og «tørre» separasjonsmetoder og sender en konsentrert masse til Malaysia. Firmaet har ca. 500 arbeidsplasser ved gruven som heter Mount Weld i Australia og 350 arbeidsplasser i Malaysia. I Lynas finansielle rapporter fremkommer det at anlegget i Malaysia for utskillelse av de enkelte REE-mineralene, har kostet om lag 320 millioner dollar. I disse tallene i tillegg til separasjonsanlegget (fabrikkbygninger og maskiner) er inkludert nye kaianlegg og boliger til 350 arbeidere med tilhørende familier.

Molycorp Inc har produsert REE i mer enn 50 år i gruven Mountain Pass. Imidlertid måtte de stenge denne gruven for vel 10 år siden på grunn dårlig økonomi etter hard konkurranse fra kineserne. De bestemte seg for å åpne gruven igjen for 3 år siden fordi de hadde utviklet en billigere og mer moderne separasjonsmetode for utvinning av mineralene. I tillegg presset de amerikanske myndigheter selskapet til å starte opp igjen. Amerikanerne ble for mye avhengige av kineserne og REE var (og er) et viktig materiale til deres våpenindustri (jagerfly, droner, raketter osv.). Molycorp klarte raskt å skaffe vel 1 milliard dollar i risikokapital og har nå startet produksjon av REE igjen. Molycorp har kjøpt et separasjonsanlegg for REE i Estland (Silmet) med kapasitet til å separere 5.000 tonn REE i året. EU har definert REE som en strategisk ressurs. Molycorp kjøpte Silmet i fjor for 100 millioner dollar hovedsakelig for å øke sin separasjonskapasitet, men mest sannsynlig også fordi de ønsket en virksomhet innenfor EU.

Great Western Minerals Group eier en mindre gruve i Colorado og en operativ REE-gruve i Sør-Afrika. I tillegg har de flere utvinningsrettigheter rundt om i Canada. De har oppgradert og renovert anlegget i Sør-Afrika (Steelkampfsstrahl) og har også utviklet en metode for utskillelse og lagring av thorium direkte ved gruven. På denne måten har de eliminert strålefare. Totalt budsjetterer selskapet med å produsere 10.000 tonn REE i 2013.

Avalon Rare Metals Inc. har satt i gang en gruve ved Great Bear Lake omtrent 1000 km nord for Calgary. De kjøpte utvinningsretten fra et mindre selskap i 2005 for 100 millioner dollar og startet prøveboring umiddelbart. Gruven vil være klar i løpet av dette året og vil være en lukket gruve. Avalon har bygget en hel landsby på stedet, eget elektrisitetsverk, 600 km vei og flyplass i tillegg til gruven. Vi har fått tilgang til kostnadene og investeringene som selskapet måtte ut med. Disse endte opp i vel totalt 350 millioner dollar før oppstart. Avalon forventer å ta ut 10.000 tonn REE fra neste år av.

I våre investeringsberegninger for Fen benytter vi konservativt 350 millioner dollar som er noe lavere enn Avalons investeringer i nytt anlegg i Canada. (Avalon anslår dette til USD

71 mill. eller ca. 420 mill. norske kroner)

På Fen har vi store fordeler ved at infrastrukturen allerede er i nærheten med Telemarkskanalen, veier, befolkning, hus, vann, elektrisitet, skoler osv. i tillegg til kort vei til Herøya og Nordsjøen for videre bearbeiding og transport. I prinsippet vil hovedtyngden av vår investering være relatert til gruven med tilhørende anlegg for separasjon og i mindre grad til infrastruktur.

Det kan for øvrig legges til at REE Minerals as eier 35 mål ferdigregulerte boligtomter for vel 50 boligenheter på Rullekollen i Ulefoss kommune - i umiddelbar nærhet av aktuelt gruvedriftsområde. Disse tomtene tenkes benyttet til boligbygging for ansatte.

11. 3 konkurransemessige fortrinn for Fen

Allerede på dette tidlige stadium er det avdekket 3 områder hvor Fen vil ha konkurransefordeler i forhold til andre REE-selskaper. Disse er:

1. Store volumer
2. Høy andel av de 3 typer REE som benyttes innen "Permanent Magnets"
3. En eksisterende infrastruktur som er meget bra

Disse fordelene vil være viktige og trolig avgjørende på lang sikt for virksomhetens lønnsomhet i forhold til konkurrenter.

Volumer

Når det gjelder volumer, så antas det at nåværende volum på 500.000 er å betrakte som et minimumsvolum og at ytterligere borer vil avdekke større forekomster. Uansett er forekomsten blant verdens største.

Competitive advantage 1: High Volumes

- ▣ Drilling area surface = 800 x 200 meters
- ▣ Drilling depth = 130 meters
- ▣ Drilling core = max 200 meters long
- ▣ 7 of 8 holes were "Open Ended" = end of REE resource area was not reached during drilling
- ▣ This indicates that The REE Deposit Volume is larger than 500,000 tons

12

Flere REE-typer som inngår i Permanent Magnets

De 3 REE-typer Neodymium, Praseodymium og Dysprosium utgjør nesten ¼ av samlet REE-volum i Fen. Dette er høyt og blant de høyeste andelene i kjente REE-forekomster i den vestlige verden. Fordelen med dette er at disse mineralene har de beste utsikter mht. langsiktig etterspørsel og følgelig også pris i markedet for såkalte "Permanent Magnets".

Competitive advantage 2: High share of REE minerals for the Permanent Magnets Market

- ▣ The minerals Neodymium (Nb), Dysprosium (Dy) and Praseodymium (Pr) are demanded from the highly attractive Permanent Magnets Markets
- ▣ Nb 17.1%, Dy 0.4% and Pr 5.1% = 22.6% of the total REE volume
- ▣ See foils 23-26: Nb, Dy and Pr are the main ingredients and thus crucial for the fast growing "green" industries comprising Electric Cars, Hybride Cars, Wind Mills etc. These new products can simply not work without REE

13

Roskill, (jfr. Vedlegg 6) som anses å være de dyktigste analytikerne innen REE-bransjen, hevder at Permanent Magnets har de beste framtidsperspektiver blant REE-typerne. Årlig etterspørselsvekst er estimert til 11-13 % som er svært høyt,- og det forventes at fremtidig tilbud ikke vil kunne møte etterspørselen. Dette indikerer økte priser i framtiden.

Forecast demand for rare earths, 2010 and 2015

<u>Application</u>	<u>Consumption (tpy)</u>		<u>CAGR 2010-15</u>
	<u>2010</u>	<u>2015</u>	<u>(%py)</u>
Magnets ¹	33,250	58,000	11-13%
Metallurgy	24,000	38,500	9-11%
Catalysts	20,500	25,000	3-4%
Polishing	15,750	17,500	1-3%
Glass	11,500	11,000	-1%
Phosphors ²	8,000	11,500	7-8%
Ceramics	4,500	7,000	9-10%
Other ³	7,500	11,500	8-9%
Total	125,000	180,000	7-8%

Roskill: Table 87 page 220

24

God eksisterende infrastruktur – Herøya og vannvei fra Fen

Når det gjelder infrastruktur, så er det normale ved etablering av REE-virksomheter i den vestlige verden at forekomstene befinner seg langt unna eksisterende infrastruktur. Ved etablering må alt bygges dvs. boliger, vann, veier, strøm, jernbane (for masseflytting) skoler, barnehager, kulturtilbud etc. i tillegg til selve fabrikkvirksomheten.

Dette blir svært kostbart - langt mer kostbart enn hva som påregnes i Fen. Der fins det vannvei via sluser til Herøya, det går riksvei gjennom feltet, det er flyplass på Geitryggen, det fins arbeidskraft i kort avstand til Fen og det er en etablert industri/gruvekultur i Nome kommune og Fen som er vant med gruve/mineralvirksomhet. Hver gang vi fremviser vår infrastruktur overfor andre aktører innen REE-industrien, så møter vi kommentarer om at dette utgjør en meget stor fordel og en senker terskelen for investeringsbeslutningen for etablering.

I et framtidig driftsopplegg har vi sett på muligheten for å frakte masser på spesialbygde lektre som kun behøver passere 3 sluser med en høydeforskjell på totalt 11 meter til Herøya som også er utskipningshavn ved havet.

Benyttelse av vannvei/sluser

Iflg Svein Arntsen, daglig leder for slusene, så er de 3 nederste portene i slusene fra Fen til Skien tilrettelagt og modernisert for industribruk. De må riktignok opereres manuelt,

men det er mulig med små midler å investere i en automatisert åpning styrt fra motorisert lektre. Arntsen ønsker økt aktivitet i bruk av slusene velkommen. Masseforflytning fra Fen til Herøya vil få flere sikkerhetsaspekt ved seg,- vanntette containere for eksempel som kan tåle forlis etc. Herøya Industripark har medlemsbedrifter som har utviklet avanserte containerhåndteringsmetoder som gjør lasting og tømning effektiv og rask slik at ventetid kan minimaliseres. En slik vannbasert løsning p.t. virker logisk og industrielt riktig.

Herøya som industriområde

Vi har hatt samtaler med ledelsen for Herøya Industripark (HI). Det tilbud som HI har for etablering i industriområdet framstår som svært attraktivt. Herøya som en av Norges største og best utbygde industriarealer inkl havn og all nødvendig infrastruktur og støttefunksjoner som åpenbart vil være av stor betydning for REEM. Dette gjelder så vel etableringsfasen som senere driftsfase. For eksempel gjelder dette tilgang til rimelig el-kraft, vann, logistikk-løsninger, håndtering av lavradioaktivt materiale, kjemiske prosesser og muligens også løsninger for deponering av både REE, thorium og slagg/avfall. Vi ser mange fordeler ved Herøya som antas å gi en langt rimeligere, enklere og raskere etablering.

Competitive advantage 3: Unique infrastructure/location

- REE Mines worldwide are located remotely, far away from infrastructure (roads, water, electricity, housing etc), + access to workforce
- The Fen Complex has in this respect a unique location with the advantage of lower infrastructure investments and easy access to workforce
- Located adjacent to the lake Nordsjø – only 16 meters above sea level
- The lake is connected by a 5 km long water channel to the Skagerak Sea (Atlantic Ocean). Barges are available for ore transportation to Skien (overseas)
- 30 km from the harbour of the city Skien (50,000 inhabitants)
- 50 km from Torp International Airport
- 300 years of mining experience and mining culture in the local town of Ulefoss (8,000 inhabitants)
- National road is crossing our exploration area

14

12. Partnere

Vi har i snart 2 år benyttet danske geologer fra selskapet 21st North.

<http://www.21stnorth.com>

Valget av dem kom etter anbefaling fra toppledelsen i det kanadiske, børsnoterte selskapet Great Western Minerals Group. <http://www.gwmg.ca/index.cfm>

Geologene har jobbet internasjonalt i mange år, deriblant på Grønland hvor de har vært involvert i REE-prosjekter over mange år. Deres kunnskap og innsikt i geologi generelt og REE spesielt har vært svært viktig for vår utvikling. 21st North har stort og solid kontaktnett internasjonalt og har nært samarbeid med Universitet i København. Ved viktige veivalg har 21st North vist seg å ha nødvendig innsikt og kunnskaper som gjør dem til gode partnere for oss. Mineralogi er komplisert og det kreves en stor porsjon av kunnskap men også kreativitet for å se og jobbe fram gode løsninger.

Når det gjelder separasjon/metallurgi, så er dette et separat fagområde som geologer har kunnskap om men ikke tilstrekkelig og nødvendige fagkompetansen. Vi har valgt det engelske selskapet Wardell-Armstrong Internasjonal (WAI) til å forestå dette arbeidet i løpet a 2013. 21st North har lang erfaring med WAI og inntestår for kvalitet og innsikt i fagfeltet. WAI har ca 300 ansatte i England og har referanser og kompetanse som tilsier at vi har den nødvendige tillit til at de vil løse separasjonen/metallurgien. Det er inngått samarbeidsavtale med WAI og de er i gang med sitt arbeide.

<http://www.wardell-armstrong.com>

13. Samfunnsmessige gevinster

Dersom prosjektet utvikles i samsvar med plan og sammenlignbare prosjekter, vil det gi betydelige samfunnsøkonomiske gevinster i form av:

Arbeidsplasser i utviklings, bygge og anleggsfasen antatt varighet 30-50 år.

Prosjektet antas å øke fra dagens 2-5 årsverk til konservativt anslått 500 årsverk ved oppstart drift om ca. 5 år. I utviklings/anleggsfasen fra år 1-5 antas antallet å stige jevnt. Hver arbeidsplass antas å kunne avlede 0,6 arbeidsplass i tillegg,- dvs. totalt ca. 800 nye arbeidsplasser hvorav ca. 300 i andre bransjer.

Den samfunnsøkonomiske gevinsten ved nye arbeidsplasser er lik den ekstra verdiskapingen som disse årsverkene gir opphav til. Når det blir flere arbeidstakere som ellers ikke ville hatt arbeid, reduseres dessuten offentlig sektors finansieringsbehov i form av trygder etc. noe som også er en samfunnsøkonomisk gevinst. Tallene er trolig betydelige selv om de er vanskelige å tallfeste.

Inntekter på salg av REE vil gi et anslått overskudd for REE Minerals as som kan benyttes til nye investeringer, utbytte til aksjonærer etc. Uavhengig av hvordan midlene tas ut/benyttes, vil overskuddet gi en betydelig kjøpekraft for REEM, ansatte og aksjonærer som vil hjelpe andre næringer.

Inntekter for andre selskaper ved REEMs kjøp av driftsmidler, varer og tjenester.

Anleggskostnader vil utgjøre kr. 2,0 - 2,5 milliarder og gi betydelig salg for både nasjonale, lokale og utenlandske leverandører.

Skatt og avgiftsinntekter til det offentlige: kommuner, Telemark fylkeskommune og staten:

	Antall arbeidsplasser	Antatt årslønn pr ansatt	Brutto lønn pr år	Arbeidsgiveravgift 14,1 %	Inntektsskatt Antatt 35%	Sum
Antall basisarbeidsplasser	500	kr 450 000	kr 225 000 000	kr 31 725 000	kr 78 750 000	
Antall arbeidsplasser - avledet	300	kr 400 000	kr 120 000 000	kr 16 920 000	kr 42 000 000	
Årlig bidrag inntektsskatt og trygdeytelser				kr 48 645 000	kr 120 750 000	kr 169 395 000
10-årig perspektiv						kr 1 693 950 000
20-årig perspektiv						kr 3 387 900 000
30-årig perspektiv						kr 5 081 850 000
40-årig perspektiv						kr 6 775 800 000
50-årig perspektiv						kr 8 469 750 000

I et 20-årig perspektiv vil direkte skatter og arbeidsgiveravgift for 800 arbeidsplasser

utgjøre kr. 3,4 milliarder regnet i dagens verdier. Dersom virksomheten varer i 40 år, øker dette til kr. 6,7 milliarder. I tillegg kommer innkjøp av innsatsfaktorer som årlig vil utgjøre 300 mill. USD = ca. kr. 1,8 milliarder som fratrasket lønnskostnader på ca. 0,25 USD milliarder årlig vil utgjøre ca. kr. 1,5 milliarder norske kroner pr år. Nå vil deler av disse innkjøpene bli foretatt fra utenlandske leverandører (typisk vil innsatsfaktorer til separasjonsdelen), men det vil uansett være innkjøp fra lokale leverandører på flere hundre millioner kroner årlig som bidrar til å styrke det lokale næringslivet og således komme samfunnet til gode.

14. Finansiering av ev framtidig drift

Sammenlignbare prosjekter i den vestlige verden antyder investeringer i størrelsesorden 3 - 5 milliarder norske kroner. Disse referanseprosjektene gjelder oppbygging av virksomheter for de børsnoterte selskaper som er nevnt tidligere i denne rapporten.

Størrelsen på investeringene er som nevnt tidligere avhengig av den infrastruktur som eksisterer der virksomheten skal etableres. Fen og Herøya har som tidligere beskrevet en infrastruktur som er utmerket. Det kan benyttes vannvei, det fins riksvei gjennom feltet og det fins boliger, vanntilførsel, el-kraft mv. som ellers må etableres helt fra grunnen av. Av disse grunner, antas at investeringsomfang vil være lavere enn hva andre, tilsvarende prosjekter tilsier. På nåværende stadium antas det en investeringsramme på 2,0 – 2,5 milliarder norske kroner.

Når det gjelder finansiering av investeringen, så antas det at det fra bank vil bli krevd 30-40 % egenkapital, dvs. 700 - 1000 millioner norske kroner for å utløse normal bankfinansiering. Egenkapitalfinansieringen vil bli hentet inn enten gjennom en børsnotering av selskapet eller ved å søke en industriell partner.

Vi har vært i en innledende dialog med flere aktører om dette: for eksempel Skandinaviska Enskilda Banken (SEB) som er Skandinavias største tilrettelegger, Swedbank, First Securities og Pareto samt noen tilretteleggere innen det mellomstore sjikt. Disse har vurdert prosjektet og gitt klart uttrykk for at dette vil la seg finansiere ved egenkapital forutsatt at utviklingsarbeidet i 2013 fortsatt gir positive resultater.

15. Hvordan prosjektet kan knyttes opp mot hovedformålet til TUF

I rød tekst nedenfor følger vår vurdering av prosjektet i forhold til hovedformålet til TUF formål gjengitt fra vedtektene § 2

Overordnet formål i avtalens pkt. 1.1 og 1.2. er:

”Partene har en felles intensjon om at avtalen skal være med på å sikre konsesjonskraftverdiene som avtalen omfatter, for samfunnsutviklingsformål i Telemark i et langsiktig perspektiv.

Konsesjonskraftverdiene sikres ved at utvinning av REE i Fen i Telemark vil utløse store investeringer, skape mange arbeidsplasser og gi grunnlag for drift i mange år.

Verdien av konsesjonskraften som blir regulert av denne avtalen skal nyttes til formål i det geografiske området som utgjør Telemark fylke på det tidspunkt avtalen er inngått.”

Oppfylt ved at REE-utvinning og trolig også bearbeiding (i form av oppkonsentrering/separasjon/ og uttransport) vil skje på Ulefoss og trolig på Herøya i Telemark.

Forvaltningen av konsesjonskraftverdiene skal med dette utgangspunkt optimaliseres og skal nyttes til økt verdiskaping og samfunnsutvikling i Telemark.

Dersom prosjektet realiseres som planlagt vil dette klart oppfylle målet om verdiskaping og samfunnsutvikling i Telemark

Fondet skal være et virkemiddel for å skape og underbygge en positiv befolkningsutvikling og næringsutvikling i alle deler av Telemark fylke, slik dette er geografisk definert i avtalens pkt. 1.2.

Dersom prosjektet realiseres med 500-800 nye arbeidsplasser i en ny næring (utvinning av REE-mineraler) vil dette klart oppfylle målet om at fondet skal være et virkemiddel for befolkningsutvikling og næringsutvikling i Telemark.

Fylkeskommunen er gitt en rolle som ressursforvalter i lovgivningen og representerer hele befolkningen innenfor eget geografisk område, hvilket er førende for disponeringer av fondet.

Prosjektet passer godt til Telemark Fylkeskommunes føringer mht. disponering av ressurser da det dreier seg om utvikling og utvinning av mineralressurser lokalisert i Telemark.

Fondet skal benyttes primært til realisering av målsettinger i Regionale planstrategi for Telemark fylke og tilhørende regionale planer til tiltak som kvalitetsmessig er egnet til å gi formålstjenlig effekt.

Prosjektet passer svært godt ift plan for bærekraftig Telemark der det bl. a er fokus på temaet "kunnskap, nyskaping og næringsutvikling" (se planen pkt.4.2). Prosjektet vil kreve betydelig satsing på ny kunnskap bl.a. i form av kompetanse innen mineralutvikling, REE utvinning, forståelse for REE markedet internasjonalt og hele verdikjeden for REE produkter. Prosjektet vil være nyskapende både i Ulefoss, Telemark, Norge og i Europa da det ikke forekommer utvinning eller produksjon av REE i Europa i dag. Fensfeltet er Europas eneste kjente større LREE forekomst med potensial for lønnsom drift og uten problemer med Uran. EU har vedtatt at REE skal utgjøre et strategisk satsingsområde for å sikre selvforsyning av REE i Europa (pga. fare for knapphet i forsyninger fra Kina). REE Minerals håper på støtte fra EU i en senere utviklingsfase.

Fra FOU strategi for Telemark av 09.10 2009. vises til målformulering i pkt. 5.2 og pkt. 5.3 om prioriterte satsingsområder der det bl.a. fremheves satsing på "bærekraftig økonomi og industrielle produksjonsløsninger, bærekraftig miljø i form av klimavennlig og effektiv energibruk og bærekraftige sosiale forhold og i form av lokal og regional attraksjonskraft.

Prosjektet vil etter vår syn tilfredsstille alle nevnte kriterier og vi viser til øvrig omtale i søknaden.

Mht. regional plan for nyskaping og næringsutvikling vedtatt mai 2011 vises til planen pkt. 3.2 hvorfra bl.a. hitsettes:

Regional plan for nyskaping og næringsutvikling skal stimulere til økt verdiskaping og høyere antall arbeidsplasser i privat næringsliv i Telemark.

Målt ved høyere vekst enn landsgjennomsnittet i antall arbeidsplasser (landsgjennomsnitt siste 5 år: 2,1, Telemark: 1,21) gjennom følgende tre hovedmål:

· **Mer nyskaping:**

Målt ved høyere vekst i Telemark enn landsgjennomsnittet i antall arbeidsplasser i konkurrerende næringsliv (Landsgjennomsnitt siste 5 år: 1,0, Telemark: 2,12).

· **Flere nyetableringer:**

Målt ved at etableringsfrekvensen i Telemark skal være bedre enn middels av fylkene (Middels av fylkene siste 5 år: 7,1 Telemark: 6,73).

· **Økt attraktivitet som bo- og besøks sted:**

Målt ved netto innenlands innflytting til Telemark (Gjennomsnitt siste 5 år: -0,154) og høyere vekst i Telemark enn landsgjennomsnittet i antall arbeidsplasser i besøksnæringer (Landsgjennomsnitt siste 5 år: 1,2, Telemark: 0,75).

Som en strategi for å bidra til å nå hovedmålene er det valgt ut fem satsingsområder med tilhørende langsiktige hovedoppgaver:

- **Regional kunnskapskultur** skal løfte fram kunnskap som avgjørende for et nyskapende næringsliv gjennom å håndtere hovedoppgavene:
 - o Styrke entreprenørskapsutdanningen
 - o Stimulere den bedriftsrettede kompetanseutviklingen
 - o Skape et utdanningssenter for stedlige ressurser
 - **Innovasjonsmiljøer og samspillarenaer** skal styrke samspill og samhandling i eksisterende næringsliv gjennom å håndtere hovedoppgavene:
 - o Intensivere nettverksbyggingen
 - o Mer bedrifts- og forskningsbasert innovasjon
 - **Attraksjonskraft** skal tiltrekke og beholde tilflyttere og besøkende gjennom å håndtere hovedoppgaven:
 - o Videreutvikle og profilere mangfold og styrke
 - **Næringsvennlig offentlig sektor** skal forbedre og styrke offentlig sektors vertskaps og tilretteleggerrolle overfor næringslivet gjennom å håndtere hovedoppgavene:
 - o Utvikle gode vertskapsregioner
 - o Samordne og spisse virkemiddelapparatet
 - **Miljøteknologi og fornybar energi** skal løfte fram det næringsmessige utviklingspotensialet som ligger i klimautfordringene, stimulere til energiøkonomisering og legge til rette for klimavennlig energi både som energikilde, kunnskapsområde og næringsvei gjennom å håndtere hovedoppgavene:
 - o Mer fornybar energi fra stedlige ressurser
 - o Energieffektivisering og ny miljøteknologi
 - o Mer elektrisitet fra vannkraften i Telemark
- De langsiktige hovedoppgavene skal evalueres etter hver 5-årsperiode med sikte på læring og korleksjon av aktivitetene på det enkelte satsingsområder. De fire første satsingsområdene gjelder overfor næringsvirksomhet generelt. Det femte har en forretningsmessig innretning mot mulighetene for å utvikle og levere produkter i et antatt voksende marked for klima- og miljørelaterte varer og tjenester. Her er et vekstpotensial, basert på de fornybare ressursene på kompetansen og på den industrielle kulturen som finnes i Telemark.

Vi mener prosjektet passer meget godt i forhold til planens formulering av de 4 første hovedmål og satsingsområder og viser til øvrig omtale i søknaden.

Regional plan for reiseliv vedtatt mai 2011 uttale bl.a. følgende:

Målene for reiseliv og opplevelser i Telemark innen 2024

- Øke Telemarks andel av det norske markedet med 1 prosentpoeng fra dagens nivå på 3,8 %. Veksten skal skje både i innenlandsmarkedet og i utenlandsmarkedet. Se Statistikknett1.
- Driftsresultat for alle ledd i verdikjeden skal løftes og stabiliseres over 2 prosent

innen 2017, og over 4 prosent innen 2024.

- Avklare organisering og roller.
- Øke og beholde gjestetilfredsheten for besøkende til Telemark. Målt ved gjesteundersøkelse annet hvert år.
- Øke kjennskapen til Telemark i prioriterte markeder. Målgruppene skal ha et riktig bilde av hva som ønskes formidlet målt ved omdømmeundersøkelse annet hvert år

Vårt prosjekt antas å medføre ca. 800 nye arbeidsplasser i regionen. Dersom man regner med familiemedlemmer på ca. 1600 mennesker, blir det en befolkningsvekst på ca. 2400. Denne økningen vil naturlig medføre stor ny aktivitet i regionen som antas å gi reiselivet en betydelig vekst. Realisering av prosjektet vil dessuten øke kjennskapet til Telemark og bevisstheten om Telemark som en spennende region.

Prosjektet vil også kunne gjøre regionen enda mer attraktiv som destinasjon for mennesker med interesse for geologi generelt og Fens feltet spesielt. Dessuten vil, utvinning av REE samt kunnskap om Thorium som løsning på fremtidens energiproduksjon være spennende tema som f.eks. kan belyses i et nytt informasjonssenter, samarbeid med Geoparken etc.

Strategiplan for idrett og friluftsliv vedtatt 9. februar 2011 har målsettinger om et aktivt interkommunalt samarbeid, attraktive tilbud for friluftsliv og aktivitet i nærmiljøet, framtidsretta regionale idrettsanlegg, felles bruk og samlokalisering av anlegg, forutsigbare rammevilkår for frivillige organisasjoner og bedre talentutvikling.

Prosjektet retter seg ikke primært mot idrett og friluftsliv men den store befolkningsveksten som kan påregnes i regionen (ca. 2400 nye innbyggere i alle aldersgrupper) vil utgjøre store nye brukergrupper som trolig vil utløse investeringer i nye anlegg og medvirke til utførelse av en rekke tiltak som planen omtaler. Vi oppfatter således prosjektet som en viktig premiss ift gjennomføring av tiltak.

Regionale eller lokale planer som bygger opp under fondets formål

Fondet bygger på et grunnleggende prinsipp om bærekraftig utvikling.

REE har unike egenskaper og inngår som nødvendige komponenter i produksjon av moderne, grønn teknologi (f.eks. el biler, hybridbiler, vindmøller elektriske sykler og mopeder) som alle er viktige elementer i overgang til et fornybart samfunn. Prosjektet er derfor svært godt tilpasset prinsippet om bærekraftig utvikling og overgang til fornybarsamfunnet.

Fondet skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang, jf. avtalens pkt. 4.2.6. Dette er en intensjon og føring for de prioriteringer av tiltak som skal foretas på lang sikt.

Nome kommune har mistet mye av den historiske gruve og industrivirksomheten og har siden 1980 tallet hatt en trend med en befolkningsnedgang fra ca. 7500 til 6500 selv om befolkningen har vært noenlunde stabil de senere år. Anlegg og utvinning av REE vil foregå i Fensfeltet i Nome Kommune. Vi oppfatter derfor at ny virksomhet her faller godt innfor den region som fondet særlig bør satse på.

Fondet yter støtte primært der dette forsterker felles innsats i form av lokal medfinansiering i utviklingstiltak, men unntaksvis også der andre ikke bidrar.

Store aksjonærer som ASK Prosjekt AS og Solli Eiendom AS er eiet av Gunnvald Solli bosatt lokalt på Dalen i Telemark. I tillegg er lokale grunneiere på Fen aksjonærer i selskapet og har deltatt i utviklingen fra tidlig fase. Innovasjon Norge i Telemark har dessuten gitt tilsagn om støtte på kr. 0,5 millioner. Kravet om lokal medfinansiering er således klart oppfylt.

Private kan søke fondsstyret om midler til utviklingstiltak.

REE Minerals as er et privat aksjeselskap.

Fondets økonomiske bidrag er et offentlig virkemiddel og skal ses i sammenheng med det offentlige virkemiddelapparat for øvrig. Fondet skal ikke overta andre offentlige organers lovpålagte ansvar og forpliktelser, men kan bidra ved kontraktsfestet forskottering til utviklingsformål.

REE Minerals as har ikke mottatt annen offentlig støtte enn tilsagn om tilskudd fra Innovasjon Norge AS. Fondet vil ved å yte tilskudd ikke overta andre offentlige organers ansvar for lovpålagte oppgaver.

Fondet bidrar til forutsigbar og stabil driftsfinansiering av tiltak av stor historisk, kulturell og næringsmessig verdi og betydning for Telemark, men som ikke inngår som fylkeskommunens lovpålagte oppgaver.

Tilskudd til REE Minerals as vil være et viktig bidrag til forutsigbar drift i forprosjektfasen og ha potensielt stor næringsmessig verdi. REE Minerals as vil dessuten gjenoppta historisk gruvevirksomhet i Fens feltet/Ulefoss. Et tilskudd vil ikke være en del av fylkeskommunens lovpålagte oppgaver.

REE Minerals AS
c/o DLA Piper Norway DA
Olav V gt 4
0166 OSLO
NORWAY
Org. no. 980 484 548

11.6.2013

Telemark Utviklingsfond

terje.bakka@t-fk.no

OPPDATERTE OPPLYSNINGER TIL SØKNAD

Viser til vår søknad fra November 2012 samt senere oppfølgingsbrev.
Vi vil med dette gi siste opplysninger i vårt prosjekt før Deres saksbehandling i styret opplyst til å finne sted 20. juni.

Vi er informert om at Dere har hatt felles koordineringsmøte med Telemark fylkeskommune samt Innovasjon Norge. Innovasjon Norges styre (Telemark) stiller seg positive til søknaden og antyder at de vil kunne bidra med Kr 500.000-750.000,-. Samtidig er Skattefunn omsøkt et beløp i størrelsesorden 1,1-1,5 mill. Det antas at denne søknaden kan innvilges.

I forhold til totalt omsøkt tilskuddsbeløp på 4,5 mill (jfr vårt brev av 5.5.13 til Dem), vil det således være finansiert 1,6-2,25 mill fra IN og Skattefunn. Det innebærer at det vil gjenstå å finansiere 2,25-2,9 mill. for å dekke inn 4,5 mill.

Dersom Dere kan bidra med beløp i denne størrelsesorden, vil finansieringen bli som følger:

Revidert kostnadsbudsjett: Kr 10.000.000

(etter at momsfradrag er innvilget og deler av opprinnelig prosjekt er beskåret ved at Feasibility Study er flyttet på i tid jfr vårt brev av 5.5.13))

Postal address:

c/o Vest-Telemark Rekneskapsservice
Åse Stålekleivs veg 1
3880 Dalen
NORWAY

Office address:

c/o DLA Piper Norway DA
Olav Vs gate 4
0161 Oslo
NORWAY

Telephone no:

+47 98 40 18 12

www.reeminerals.no

REE Minerals AS
c/o DLA Piper Norway DA
Olav V gt 4
0166 OSLO
NORWAY
Org. no. 980 484 548

Finansiering:

Innovasjon Norge:	750.000
Skattefunn:	1.500.000
TUF:	2.250.000
Ny egenkapital jfr søknad fra nov-12:	3.000.000
Økt ny egenkapital:	2.500.000
<u>Totalt:</u>	<u>10.000.000</u>

Vi kan opplyse om at egenkapitalen på 3,0 mill forutsatt i opprinnelig søknad, er kommet på plass gjennom en emisjon i slutten av april. Når det gjelder de gjenværende 2,5 mill, så mener vi at vi skal få til dette i en ytterligere emisjon i august i år.

Hva angår eventuell støtte fra EU, så ligger dette så langt fram i tid og har så mye usikkerhet ved seg at det ikke vil få noen betydning for det utviklingsarbeid som vi har planlagt i 2013 og 2014. For det første er det uklart hvordan EU planlegger framtidig støtteordninger. Vi er kjent med at et nytt støttesystem for EU med navnet "Horizon 2020" er på trappene for lansering i slutten av 2013. For det andre er det uklart hvordan søknader skal utformes og behandles, hvem og hvor disse skal behandles etc. For det tredje er det uklart hvor lang tid søknadsprosessen vil ta. For det fjerde er det også uklart hvilke bransjer som vil få anledning til å søke. Eventuell søknad fra oss vil av denne grunn måtte komme på et senere tidspunkt, muligens i 2014 eller senere.

Avslutningsvis vil vi opplyse om at planlagt virksomhet 2. halvdel 2013 vil måtte stoppes og legges på is inntil videre dersom Dere ikke er istand til å avgi svar på vår søknad før ferien i år. Ettersom arbeidet med metallurgi/separasjon som pågår i England viser svært lovende resultater, vil stopp i utviklingsarbeidet på ubestemt tid være svært negativt.

Vennlig hilsen

Rune Vigdal
Daglig leder

Postal address:
c/o Vest-Telemark Rekneskapsservice
Åse Stålekleivs veg 1
3880 Dalen
NORWAY

Office address:
c/o DLA Piper Norway DA
Olav Vs gate 4
0161 Oslo
NORWAY

Telephone no:
+47 98 40 18 12

www.reeminerals.no

FORRETNINGPLAN

LINDHEIM GÅRD
GVARV
JUNI 2013

INGEBORG LINDHEIM
ingeborg@olkompani.no
911 45 980

EIVIN J. EILERTSEN
eivin@olkompani.no
976 94 476

Sammendrag

Forretningside: Gjennom vårt landlige bryggeri skal vi sette Sauherad og Telemark på ølkartet. Vi skal benytte oss av egenproduserte urter, frukt og bær i vårt brygg, og vil gjennom dette oppnå en særegen og ettertraktet smak og kvalitet. Lindheim Ølkompani skal i tillegg til å servere eget brygg, tilby andre lokalproduserte produkter. Denne pakkeløsningen vil tiltrekke både turister og fastboende, og vil være med på å bygge lokalt og regionalt samhold og stolthet.

Lindheim Gård på Gvarv i Sauherad produserer i dag epler, plommer, moreller og kirsebær. Gården har et godt innarbeidet navn i fruktbransjen, og mange turister og fastboende besøker hver høst den lille gårdsbutikken i låven. Dersom avlingen er god gir salget av frukt en viktig biinntekt, dog ikke nok til å kunne drifte gården. Juli 2013 tar Ingeborg Lindheim og Eivin Eilertsen over Lindheim. For at gården skal kunne bli hovedinntektskilden til de nye eierene, ønsker de å starte et mikrobryggeri i låven.

Bryggeri- og drikkevareforeningen definerer et mikrobryggeri som et bryggeri med produksjonsvolum på mindre enn en million liter per år. Et mikrobryggeri brygger øl med høyere kvalitet, med mange flere og bedre ingredienser øl enn brygget av de store industribryggeriene. Øl av denne typen vokser svært raskt i popularitet i Norge. Tall fra Bryggeri- og drikkevareforeningen viser at salget av sterkøl (som i hovedsak er mikroøl) er mer enn doblet de siste to årene.

Lindheim Ølkompani, som bryggeriet skal hete, vil produsere eksklusivt øl som skal selges på restauranter og barer over hele landet. Det skal også bygges en bar i låven, hvor ølet skal serveres. For å gjøre Lindheim Gård til en attraksjon som tiltrekker enda flere turister og fastboende vil vi i tillegg servere lokalprodusert mat, utvide gårdsbutikken, arrangere øl-kurs, quizkvelder, foredrag og andre happenings. Vi har fått avtale om levering av Lindheim-øl til mange barer og restauranter, bl.a. til Mathallen i Oslo.

Nye eiere av Lindheim har lang erfaring fra bar-og restaurantbransjen, turistnæringen og innen reklame, økonomi, markedsføring og bedriftsetablering. Vinteren 2013 fikk vi innvilget 140000,- i støtte til forprosjekt av Innovasjon Norge. I denne perioden har vi fått god kontakt med de fleste store mikrobryggeriene i Norge og fått gode kontakter i bryggemiljøet i California og Washington. Utforming og leverandør av bryggeri er bestemt og det har blitt gjort avtale for levering av ingredienser. Serverings- og sjenkebevilgning er innvilget av kommunen, søknad om tilvirkningstillatelse er i skrivende stund under behandling. Sauherad Kommune har gitt 150 000,- i investeringsstøtte.

Et mikrobryggeri vil gi lokalbefolkningen et tilholdsted de kan være stolte av, samtidig som det vil gjøre Sauherad til et mer attraktivt reisemål. Sammen med andre lokale produsenter av mat og drikke vil vi markedsføre kommunen og Midt-Telemark som en region full av deilige smaksopplevelser i fruktlandskapet.

Investeringen Lindheim Ølkompani vil totalt beløpe seg på 3,6 millioner. Selve bryggeriet utgjør i overkant av en million. Driftsbudsjettet viser et negativt resultat første halvannet driftsår. Underskuddet er dog ikke større enn at det kan "finansieres" gjennom å ikke ta ut lønn disse årene.

Innhold

Sammendrag	2
Visjon	4
Forretningsidè	4
Team	4
Status Lindheim Ølkompani pr 09.06.2013	5
Produktet Lindheim Ølkompani	5
Om mikrobrygget øl	7
Markedet	8
Kunder	8
Konkurrenter	9
Trender i markedet.....	10
Leverandører	11
Swot-analyse	12
Målsetninger	13
GANTT-analyse	13
Markedsstrategi	13
Pris.....	13
Markedskommunikasjon	13
Exit-strategi	14
Økonomi	14
Investering.....	14
Finansiering	15
Driftsbudsjett.....	15
Referanser	17

Visjon

Lindheim Ølkompani skal produsere Norges mest ettertraktede øl.

Forretningside

Gjennom vårt landlige bryggeri skal vi sette Sauherad og Telemark på ølkartet. Vi skal benytte oss av egenproduserte urter, frukt og bær i vårt brygg, og vil gjennom dette oppnå en særegen og ettertraktet smak og kvalitet. Lindheim Ølkompani skal i tillegg til å servere eget brygg, tilby andre lokalproduserte produkter. Denne pakkelsesløsningen vil tiltrekke både turister og fastboende, og vil være med på å bygge lokalt og regionalt samhold og stolthet.

Team

Ingeborg Lindheim:

Ingeborg er 28 år og har odel på Lindheim gård, og er sammen med Eivin kommende driver av gården. Hun er utdannet lærer, og har i tillegg erfaring fra bar- og restaurantdrift, gårdsdrift, salg, turisme og sport/treningsledelse. Ingeborg jobber nå som lærer, samt skjenkekontrollør i eierskapsenheten i Trondheim Kommune. Ingeborg vil fungere som daglig leder og bryggemester ved Lindheim Ølkompani.

Eivin Eilertsen:

Eivin er 30 år og Ingeborgs samboer. Han har mastergrad i Idrett- og Helseforskning fra NTNU, i tillegg til økonomisk utdanning fra Trondheim Økonomiske Høgskole(TØH). Flere av fagene ved TØH omhandler bedriftsetablering og entreprenørskap. Han har nettopp sagt opp jobben som trainee i Intro Innherreds traineeprogram i Nord-Trøndelag. Her jobbet han med blant annet med næringsutvikling. Han har siden 2008 drevet et enkeltpersonforetak innen underholdning/reklame. I 2004 startet han vannsportanlegget Norsjø Kabelpark, og var daglig leder fra 2004-2011. Eivin vil være medeier og ha det økonomiske og tekniske ansvaret ved bryggeriet.

Torstein Lindheim:

Torstein er nåværende eier av Lindheim Gård, og far til Ingeborg. Han er utdannet siviløkonom, og har mange oppstarter bak seg. Han er eier og driver av campingplassen Norsjø Ferieland. Torstein gleder seg til Ingeborg og Eivin skal overta Lindheim Gård, og blir en viktig støttespiller i oppstarten av bryggeriet.

Knut Solhaug:

Knut er ølentusiast og hjemmebrygger. Han har flere pallplasseringer i brygge-NM, og vant publikumsprisen i årets NM. Knut har sagt seg villig til å dele øl-oppskrifter med oss. Han er lagret på hurtigstast på telefonen, og vil være en viktig mann når vi lurar på noe i forbindelse med bryggingen av øl.

Sondre Skarpeteig:

Ingeniør og teknisk geni. Sondre har jobbet på Norges største mikrobryggeri, Nøgne Ø. Han har laget flere bryggerier selv, og vil være mannen å kontakte når(hvis) vi har tekniske problemer med bryggeriet. Sondre er fra Gvarv, men jobber nå i Aker Solutions i Kristiansand.

Status Lindheim Ølkompani pr 09.06.2013

I januar i år fikk vi av Innovasjon Norge innvilget 140.000,- i støtte til forprosjekt. Forprosjektet er nå ferdigstilt. Vi har siden desember sendt hundrevis av mailer, pratet timesvis i telefon, vært på dusinvis av møter i inn- og utlandt. Nettverket i "Ølmiljøet" har vokst betraktelig. Vi har møtt folk fra de fleste store mikrobryggeriene i Norge. Flere er og vil også i fremtiden være viktige støttespillere for oss. Direktør Kjetil Jikiun ved Nøgne Ø Bryggeri er en av våre viktige kontakter. Vi har allerede avtale om å levere 1000 liter kirsebærsaft til Nøgne Ø. Dette ser vi som et viktig ledd i fremtidig samarbeid med Norges mest kjente mikrobryggeri. I USA har vi fått gode kontakter med de største og mest populære mikrobryggeriene i San Diego og i Seattle-området. Ingeborg fikk brygge med flere av disse bryggeriene under sitt månedslange opphold i USA i mars. Flere av bryggere fra San Diego har invitert seg selv til Lindheim for å bistå i bryggeprosessen her.

Humle er en av fire hovedingredienser i øl, og er en etterspurt og eksklusiv vare. Den blir i hovedsak produsert i USA og Tyskland. 75 % av all humle i USA produseres i Yakima i staten Washington. Under vårt "studieopphold" i USA i mars var vi på besøk hos flere av produsentene og leverandørene av humle. Vi har allerede lagd avtaler om levering av humle rett fra produsent dersom Lindheim Ølkompani blir realisert. Dette vil være av stor fordel for oss. Vi slipper fordyrende mellomledd og vi vil alltid kunne få fersk humle. De fleste andre bryggerier i Norge kjøper humle fra underleverandører, bl.a. i England. Samme type humle til en høyere pris. På sikt vil vi kunne levere humle til andre bryggerier i landet. Vi har i april og mai ringt rundt til flere mikrobryggerier i Norge for å undersøke deres interesse for å kjøpe humle fra oss. Vi har fått utelukkende positive tilbakemeldinger på dette.

Vi har i løpet av forprosjektet fått sendt inn søknader til både tilvirkningstillatelse, salgstillatelse og serveringstillatelse. Serverings- og sjenkebevilling innvilget for nesten hele låven og for et stort areale utenfor låven. Navn og logo for bryggeriet er klar, og vi har pusset opp et rom i låven som egner seg til brygging. Vi har god dialog med Sauherad Kommune, lokalt reiseliv, Innovasjon Norge, Telemarks Utviklingsfond, Midt-Telemark Næringsutvikling, samt serveringssteder over store deler av landet. Flere serveringssteder har allerede sagt ja til å selge vårt øl. Vi fikk i mai innvilget 150.000 kroner i støtte av Sauherad Kommune.

Produktet Lindheim Ølkompani

Vårt mikrobrygger er tenkt kjøpt inn fra Premier Stainless Systems (PSS) i San Diego. De har nesten lang erfaring på produksjon av bryggeriutstyr, og leverer utstyr over hele verden. Vi har vært i kontakt med flere leverandører av bryggerier, men etter rådføring med andre bryggerier og bryggere har nå valget falt på PSS. Premiers beliggenhet i San Diego var også grunnen til at Ingeborg reiste nettopp dit tidligere i vinter. Da fikk hun være med å brygge på akkurat det bryggeutstyret som vi ønsker installert på Lindheim. Vårt bryggeri vil være et 10 bbl system. Det vil si at det har en kapasitet på 1200 liter per brygging. Dette gir ca 1000 liter drikkeferdig øl. I tillegg til selve bryggehuset (bilde over) vil vi også investere i tre gjæringstanker og en klarningstank, hver på 1000 liter. Øltypene som vi ønsker å brygge må gjære i ca to uker. Det betyr at vi vil ha en maksimal

bryggekapasitet på omtrent 75 000 liter per år. På sikt håper vi å kunne klare å produsere med maksimal kapasitet. Utvidelse krever kun å installere flere gjæringstanker. Bildet under illustrerer hvordan vårt bryggeri vil se ut.

Sommeren 2012 bygde vi en liten bar i andre etasje i låven. I første etasje har vi i mange år hatt et lokale utbygd for å ta i mot rundt 60 spisegjester. I løpet av sommeren vil vi sette opp en bar og et enkelt kjøkken i dette lokalet, samt gjøre små designmessige utbedringer. (Se *Leverandører* for mer informasjon om matservering). Vi har fått sjenkebevilgning i begge etasjene av låven, og i hagen rett utenfor låven.

For at et øl skal bli best mulig, må gjæren få lov til "spise" mest mulig av sukkeret som er trekt ut fra malten. De øltypene vi ønsker å brygge krever mye malt. Mye malt gir mye sukker, og mye næring til gjæret. Resultatet blir øl på mellom fem og ti prosent alkohol. Dette innebærer at vi kun kan selge ølet vårt på restauranter og barer. Salg i dagligvarebutikker er utelukket. Derfor vil vi i løpet av to-tre første driftsår nesten utelukkende produsere øl som selges på tapp. Unntaket er øl som skal modnes på vinfat. Dette vil bli et meget eksklusivt øl som vil få en enda mer eksklusivt "look" dersom det selges på flaske. Dette ølet skal produseres i liten skala, og kan derfor tappes manuelt. På lengre sikt ønsker vi å utvide vårt bryggeri til også å ha et helautomatisk flasketappeanlegg. Da kan all øl tappes på flaske. Dette vil gjøre vinmonopolet til en mulig kunde.

Vi har vurdert å produsere noen typer øl som vil ha en alkoholprosent på under 4,7. Dette ølet kan i starten tappes på flasker manuelt. Det tar lang tid, men vi ser absolutt verdien å kunne selge et "suvernir-ØL" i gårdsbutikken som folk kan ta med seg hjem. Øl under 4,7 % kan også selges i dagligvarebutikker. Ulempen er at kvalitet og smak på øl under 4,7 % ikke svarer til vår forretningsmodell. Hvorvidt vi går i gang med produksjon av et slikt øl avhenger om vi finner en oppskrift vi er fornøye med.

I tillegg til oppstart av bryggeri og låvebar, vil vi fra i sommer utvide gårdsbutikken vår. Her skal vi selge frukt, fruktdrikker, humle, malt, grønnsaker, urter og andre lokalproduserte og egenproduserte varer. Hjemmesiden skal ha en nettbutikk hvor en kan kjøpe humle og malt, og andre ingredienser til ølbrygging. I løpet av få år vil vi også lage en aktivitetsløype i frukthagen. Løypa skal slynge seg rundt på gården mellom frukttrærne, og skal ha stasjoner som man kan trene på/gjøre aktiviteter. Pusteplasser med bord, benker og griller skal også settes opp. Aktivitetsløypa skal være gratis å bruke, og vil være et kjempetilskudd til kroppsøvingsundervisningen, til folkehelse og til Sauherad og Telemark som turistdestinasjon. I tillegg vil det dra enda flere besøkende til gården vår. Denne løypa bør utvides slik at det dannes forbindelse med de andre attraksjonene i Sauherad, gjerne også tilrettelagt for sykkel. Sykkelsatsningen i Midt-Telemark er godt i gang. Nome Kommune har nylig fått utbedret og merket opp nye sykkelruter (Siri Hafsnor, MTNU). I Sauherad vil en sykkelsti mellom Evju Bygdetun, Lerkekåsa Vingård, Lindheim Ølkompani og Nes Kirke dra mange turister, og vil styrke samarbeidet mellom Sauherads turistdestinasjoner. Klyngesamarbeidet "Opplevelser i Fruktlandsskapet" som vi er en del av, er allerede i samtaler med MTNU om planlegging av sykkelruter, og hvilke attraksjoner ruta bør gå innom.

Om mikrobrygget øl

Bryggeri- og drikkevareforeningen definerer et mikrobryggeri som et bryggeri som har produksjonsvolum på mindre enn en million liter per år. Et mikrobryggeri brygger øl med høyere kvalitet, med mange flere og bedre ingredienser øl enn brygget av de store industribryggeriene. Mikrobrygget øl er håndarbeid, utført av entusiaster med et hjerte for god drikke.

I Norge har man laget øl i over 2300 år. I 1776 fikk Christian Stabell kongelig bevilgning til å starte "Skipsølbryggeriet" i Christiania. Dette ble Norges første bryggeri. Før dette ble alt øl i Norge brygget som hjemmebrygg, ofte etter metoder fra middlealderen med einer, pors og tyttebær viktige smakstilsetninger. I 1840 knakk bryggemesteren ved Carlsberg bryggeri koden for produksjon av øl for det kommersielle markedet. Schous bryggeri i Oslo (nå Schoukjelleren) adopterte i 1843 denne bryggemetoden, og et hundretalls bryggerier ble som et resultat startet opp i årene som fulgte. I 1857 var det 343 bryggerier i Norge.

På nittenhundretallet falt imidlertid antallet bryggerier i Norge dramatisk. De store bryggeriene utkonkurrerte eller kjøpte opp de små. I 1987 var det kun 15 bryggerier igjen i landet. Men så...i 2003 ble alkoholoven i Norge endret. Dette gjorde at flere små gårdsbryggerier og bryggepuber med mulighet for salg av eget brygg ble startet opp (www.olakademiet.no). Bryggeri- og drikkevareforeningen hadde i november i fjor 29 mikrobryggerier som medlemmer. Antall mikrobryggerier øker stadig. Etterspørselen etter mikrobrygget øl er så stor at et fåtall av av bryggeriene klarer å produsere nok. Ægir bryggeri i Flåm investerte i fjor 18 millioner i nytt bryggeri (www.firda.no, 2012), og Kinn bryggeri i Florø håper å femdoble produksjonen sin i løpet av få år (www.nrk.no, 2013).

Når en skal brygge øl trengs i hovedsak fire ingredienser; malt, humle, gjær og vann. Enkelt fortalt starter bryggeprosessen med knusing av en på forhånd bestemt maltblanding. Neste steg er mesking. Da blander man den knuste malten og varmt vann. Hensikten er å trekke sukkeret ut fra malten. Etter 60 - 120 minutter har det meste av sukkeret blitt trukket ut, og en sitter igjen med et sukkervann en kaller vørter. Vørteren føres over i et kokekar, og kokes i minst en time. I løpet av

denne koketiden tilsetter en humle og andre smakstilsetninger. Humle som tilsettes tidlig i kokeprosessen tilfører ølet bitterhet, humle sent i kokingen gir smak og aroma. Når vørteren har kokt ferdig må den avkjøles raskt. Fra nå av i bryggingen er hygiene et nøkkelord. Alle tilsetninger og redskaper som skal i kontakt med vørteren må være sterile. Når vørteren når ca. 20 grader (avhengig av type øl som brygges) overføres vørteren til gjæringstankene, og egnet gjær tilsettes. Her gjærer ølet i en til fire uker (også avhengig av type øl), før det tappes på klarningstank og deretter serveringstank, fat eller flasker. Velbekomme!

Ølsortimentet i Norge vokser stadig. For ti år siden var det få som hadde hørt om noe annet enn pils, lager eller bayer. Nå fins det dusinvis forskjellige stilarter øl å velge mellom. De mest populære er Porter, Stout, hveteøl, Kölsch, Brown ale, Belgisk ale, Pale ale og ikke minst India pale ale. Hver av disse igjen kan lages flere forskjellige varianter av.

Markedet

Kunder

Lindheim gård har et godt opparbeidet navn i regionen. Hver sommer kommer det flere turistbusser innom gården for å handle, smake og få omvisning på gården. I år får vi besøk av 700 bussturister i mai, juni og juli. Dette antallet kan i løpet av få år mer enn dobles. Bussturistene vil få muligheten til å smake og kjøpe øl, få omvisning og historier fra bryggeriet og dets oppstart. Fra og med høsten 2012 har vi også vært med i prosjektet "Opplevelser i Fruktlandskapet". Målet med prosjektet er å *etablere en attraksjonsklynge for å styrke eksisterende produkter, tjenester og opplevelser, stimulere til utvikling av nye, spisse dem og sette sammen pakker som kan markedsføres mot ulike kundegrupper på en mer målrettet måte (www.mtnu.no)*. Dette samarbeidsprosjektet vil også dra nye kunder til gården.

I perioden juli-oktober er det hektisk aktivitet i vår lille gårdbutikk. Folk kommer fra store deler av Telemark for å kjøpe frukt og fruktdrikker. Disse besøkende vil også bli kunder av Lindheim Ølkompani. Lokalbefolkningen på Gvarv og omegn vil være en svært viktig kundegruppe for oss. Vi ønsker at mest mulig av salget av øl skal foregå på gården. Vi ønsker å skape et samlingspunkt for lokale innbyggere. Vi arrangere ølkurs, quizkvelder og foredrag, i tillegg til at vi i perioder ønsker å ha lørdagsåpen bar. For å unngå å bli et samlingspunkt for fyll og bråk vil vi ha begrensede åpningstider. Dette vil også være viktig med tanke på at bryggeriet og baren befinner seg midt i vårt hjem...

Lokalet som skal bygges om til bar/restaurant, eigner seg meget godt til møtelokaler. Flere bedrifter har allerede vist interesserte for å arrangere møter og samlinger på gården. Utleie av lokaler og salg av mat og øl til denne kundegruppen vil være viktig inntektskilde.

Inntekter fra øl solgt på gården er ikke nok til å forsvare investeringen Lindheim Ølkompani. I løpet av forprosjektet har vi vært i kontakt med flere puber, restauranter og hoteller som gjerne vil selge vårt øl. Av lokale aktører er Bø Hotel og Norsjø Ferieland viktige kunder. Vi har vært i kontakt med daglig leder i Telemarkskanalen Regionalpark om å lage et "Sluseøl" som kan selges på kanalbåtene, og i restauranter og barer langs kanalen. Dette var det stor interesse for, og vi arbeider videre med innsalg av "Sluseøl". Vi har god kommunikasjon med Kartfestivalen på Gvarv om produksjon av øl til deres musikkfestival. Dette er det det svært stor interesse for å få til, både hos Kartfestivalen og hos oss. Videre kommer Lindheim Ølkompani til å være hovedleverandør av øl til VM i Wakeboard 2014.

I Oslo har vi fått muntlig avtale om levering til Øltorget på Mathallen/Vulkan. Amundsen Bryggeri og Spiseri midt mellom Nasjonalteatret og Rådhuset vil også selge produkter fra Lindheim Ølkompani. Øltorget og Amundsen er kanskje de to viktigste serveringsstedene for øl i Norge. De selger kun spesialøl og øl av høy kvalitet. Å ha disse som kunder ser svært bra ut på "øl-Cven", og vi vil enklere kunne skaffe flere kunder i Oslo. I Lillestrøm har vi en kunde på en nyoppstartet musikkpub, og Cafe Stift i Lillehammer har sagt seg interessert i å selge våre produkter. Vi har gode kontakter i restaurantbransjen i Tromsø. Her vil det også være muligheter for levering av Lindheim-øl. Jobben med å skaffe kunder i restaurant- og utelivsbransjen vil være en kontinuerlig jobb, da vårt bryggeri vil ha kapasitet til å brygge langt mer enn hva vi klarer å omsette her på gården.

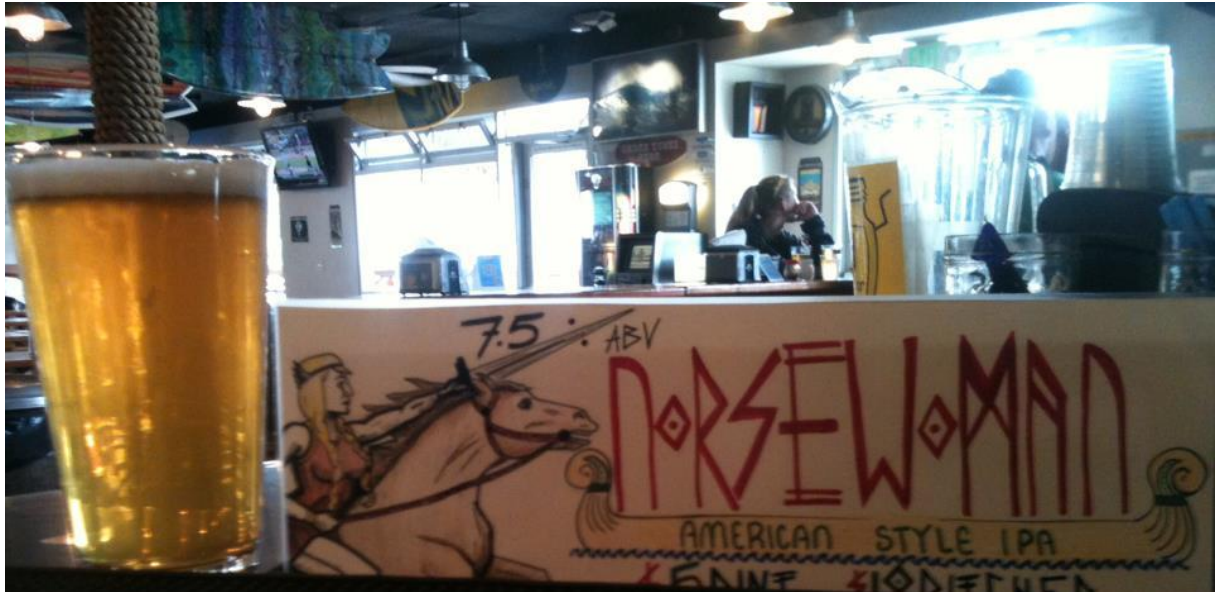
Vi ønsker som nevnt å produsere et eksklusivt øl, med ferske, gode ingredienser. For å posisjonere seg i ølmarkedet som et eksklusivt bryggeri, må vi være selektive på hvilke barer og restauranter som skal kunne selge øl fra Lindheim Ølkompani. Utesteder med et "rølpete" image skal ikke selge vårt øl. Den typiske kunden av Lindheim-øl vil med andre ord være en som setter kvalitet, smak og service som viktigste kjøpskriterier.

Konkurrenter

Sauherad Kommune er en landbrukskommune. Dette preger i stor grad kommunens attraksjoner. Attraksjonen Lindheim Frukt skiller seg ikke nevneverdig fra de andre fruktgårdene på Gvarv. Kombinasjonen fruktgård og bryggeri vil derimot være noe helt nytt og unikt i kommunen, og vil tiltrekke mange turister og fastboende. Om en ser Sauherad og Midt-Telemark som helhet, er området for lite til å anse de andre gårdene og attraksjonene som konkurrenter. Lindheim Ølkompani og Lindheim Frukt ønsker heller å samarbeide med disse. Nettopp derfor har vi inngått samarbeid med flere av disse, bl.a. gjennom klyngeattraksjonen "Opplevelser i Fruktlandsskapet" (se avsnittet *Kunder*).

Ser vi utover kommunegrensa vil det være naturlig å tenke seg at andre bryggerier i Norge vil være våre konkurrenter. Foreløpig er norske mikrobryggerier i den heldige posisjonen av etterspørselen i stor grad overgår tilbudet. Så lenge en klarer å lage et godt øl, og en har gode utsalgssteder for sitt brygg, vil en klare å selge det. Ubalansen i tilbud og etterspørsel er imidlertid godt kjent blant Norges øl-entusiaster, hvilket betyr at flere og flere kommer til å starte opp mikrobryggerier. Og de allerede eksisterende utvider sin kapasitet. I lille Norge er kundegrunnlaget for spesialøl og mikroøl begrenset, og økningen i produksjonsvolum kan ikke vokse til evig tid. For å bli et anerkjent mikrobryggeri, og for å kunne nå vår visjon om å *produsere Norges mest ettertraktede øl*, MÅ vi skille oss ut. Et stort og viktig steg på veien for klare dette ble gjort i arbeidet med forprosjektet. Under Ingeborgs "bryggetur" til San Diego ble det knyttet svært gode kontakter på noen av USAs mest anerkjente bryggerier. Blant annet *Stone Brewing Company*, *Pizza Port Brewing*, *Ballast Point* og *Green Flash Brewing Company*. Gründeren av Pizza Port kommer på besøk til Lindheim i høst for å hjelpe oss med oppstart av bryggeriet. Bryggemesteren ved samme bryggeri vil gjerne lage et "samarbeidsøl" med oss på Lindheim. Han kommer til Lindheim for å brygge, mot at vi betaler flybilletten hans. I barene til Pizza Port selger de allerede i dag et samarbeidsøl med Lindheim

Ølkompani (bildet).

Et slikt samarbeid er vi stort sett alene om i Norge, og vil gi oss et konkurransefortrinn i forhold til andre bryggerier.

Profilen til Lindheim Ølkompani er annerledes enn de andre mikrobryggeriene i Norge. De fleste mikrobryggeriene i Norge eies og drives i dag av menn i alderen 50+ med flere tiårs erfaring innen småskala hjemmebrygging. Lindheim Ølkompani vil eies og drives av "ungdom" i 20-30 årene, med en kvinne som "gallionsfigur". Den erfaringen vi mangler når det kommer til selve bryggingen, tar vi igjen når det kommer til pågangsmot, lekenhet og kreativitet. I løpet av første driftsår vil vi være også være Norges mest masete ølbryggere. For å klare å brygge det ølet vi ønsker, må vi innhente hjelp fra de beste i bransjen. Hjelpen har vi i stor grad allerede skaffet (fra San Diego). I tillegg har vi lokale hjelpere, bl.a. Knut Solhaug (flere topplasseringer i Brygge-NM, og årets vinner av publikumsprisen) som bidrar til utforming av oppskrifter. I løpet av forprosjektet har vi også skaffet flere uvurderlige kontakter blant Norges beste mikrobryggerier. Responsen fra disse har vært utelukkende positive, og vi kommer til å ringe ofte for å be om råd i bryggeprosessen.

Jan Halvor Fjeld skal starte mikrobryggeri i Skien, og kan bli en mulig konkurrent for oss. Han er flere ganger norgesmester i hjemmebrygging, og har årelang erfaring innen brygging. Han skal produsere øl som skal selges på Lundetangen Pub i Skien. Vi har god kontakt med Jan Halvor, og ser på han mer som en støttespiller fremfor konkurrent. Han vil også bli en viktig kunde av oss når det gjelder kjøp av humle.

Fjellbryggeriet i Åmotsdalen er per i dag det mikrobryggeriet som ligger nærmest Lindheim. De produserer kun øl under 4,7 % alkohol og taper all øl på flaske. De sikter seg derfor inn mot en annen kundegruppe enn hva vi gjør.

Trender i markedet

Interessen for mikrobryggetøl er sterkt økende. Hos Vinmonopolet har antallet ølsorter økt fra 60 til over 500 på ti år. Importøl står for størsteparten av økningen, men antall norske ølsorter har steget fra 30 til 100. NorgesGruppen har nesten 200 ølsorter totalt (www.abcnyheter.no, 2012). I 2012 var 1,5 % av all øl solgt i Norge mikrobrygget øl. Flere mener dette tallet kan stige til mellom 5 og 10% i

løpet av de neste årene (www.abcnyheter.no,2012²). Samtidig har totalkonsumet av alkohol gått ned med ca. 10 % de siste tre årene. Da kan vi trekke følgende slutning: Stadig flere nordmenn drikker på en annen og sunnere måte enn før. Det blir stadig mindre fokus på volum og rus, stadig mer fokus på mangfold, smak og opplevelse (Bryggeri- og drikkevareforeningen, 2013).

Grafen under viser salgstall (i liter) for sterkøl og øl klasse D de siste sju årene. Tallene er hentet fra Bryggeri – og drikkevareforeningen (BROD).

I finanskrisearene 2008 og 2009 sank salget av sterkøl, mens salget av øl kl.d økte. Sterkøl er et kostbart produkt, og vil av mange regnes som en luksusvare. Salgsnedgangen kan følgelig forklares gjennom lavkonjunktur disse årene. Fra 2009 gikk salget av sterkøl opp igjen, mens vi opplevde en reduksjon i salg av øl kl.d. Det er naturlig å tenke seg at mikrobrygget øl står for en vesentlig andel av sterkølsalget. Denne andelen er økende. I januar 2013 ble det solgt 75 % mer sterkøl enn samme måned året før. For februar var det en økning på 59 % sammenliknet med året før.

Utvidelsen av produksjonskapasitet til eksisterende bryggerier og oppblomstringen av nye (nevnt over) vitner også om den kraftige økningen i mikrobrygget øls popularitet.

Leverandører

Vi har som nevnt over allerede skaffet svært gode avtaler for levering av humle. Vi kan skaffe denne kostbare ingrediensen direkte fra produsent i USA, til meget fordelaktige priser. Humlen er i tillegg ferskere og bedre enn den vi klarer å skaffe fra Europa og Norge. Vi kommer til bruke flere tonn malt i året. For å spare frakt vil vi bestille malt sammen med andre bryggerier. Gjær bestilles direkte fra fabrikk i San Diego (White Labs). Det er også muligheter til å kjøpe gjær fra Nøgne Ø i Grimstad.

Godt øl nytes best med gode venner. Og god mat. Det er flere lokale leverandører av mat som passer utmerket til vårt øl. I perioden frem til sommeren 2014 må matserveringen ved Lindheim Ølkompani være enkel. Da passer det godt med spekemat, oster, ferskt brød og hjemmelaget syltetøy. Brødrene

Brubakken i Kragerø leverer det meste innen kjøttprodukter. Av ypperste kvalitet. Torgrim Kaasa har nylig startet gårdsbakeri på Gvarv. Han kan levere ferske bakevarer, gjerne med korn (malt) brukt i vår ølproduksjon. Sommeren 2014 håper vi å kunne bygge lite kjøkken i låven. Her vil vi lage enkle varme retter. Pølsene fra Brubakken står høyt på ønskelista. Flere bryggerpuber som vi har besøkt i USA har gjort stor suksess med å kun ha pølser og øl på menyen. Vi vil også bruke flere av matprodusentene i samarbeidsklyngene vi er "medlemmer" av.

Swot-analyse

Interne faktorer		Eksterne faktorer	
Styrker	Svakheter	Muligheter	Trusler
Ungdommelig og kvinnelig tilsnitt til en ellers mannsdominert bransje	Begrenset kapital	Endring i lovverk for alkoholproduksjon, -salg, og -servering	Endring i lovverk for alkoholproduksjon, -salg, og -servering
Svært motivert arbeidskraft	Begrenset bryggeerfaring	Mikrobrygget øl vokser svært fort i popularitet	Begrenset antall mulige kunder blant lokalbefolkningen
Eiere/drivere med bred erfaring innen relevante bransjer	I første omgang kun salg på tapp --> dagligvare, pol og salg for hjemmekonsum utelukkes	Enkelt å utvide produksjonen, på sikt også med flasketapperi	Dårlig vær i høysesong (sommer) --> færre turister
Stort kontaktnett, både i Norge og i utlandet.		Stor interesse blant bedrifter til å legge møter/samlinger til gården	Dårlig avling hos råvareleverandører
Lindheim Gård har et godt opparbeidet i navn i nærområdet		Invitere gjestebryggere fra internasjonalt anerkjente bryggerier	Sterke aktører i markedet
Gården har allerede noen av ingrediensene planlagt brukt i bryggingen		Oppmykning av lovverk mtp markedsføring av alkoholholdig drikke	Streng lovgivning mtp markedsføring av alkoholholdig drikke
Enkelt å få bistand fra andre bryggere			
God bryggekapasitet			
Meget gode kontakter innen råvareleveranser			

Målsetninger

GANTT-analyse

GANTT analysen viser fremdrift for de viktigste gjøremål til Lindheim ølkompani. Milepæler er merket rødt.

#	Aktivitet	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
1	Ferdig forretningsplan																
2	Leverer søknad om etablererstøtte til Innovasjon Norge																
3	Lage bar/bryggerilokaler/sanitær																
4	Utarbeide hjemmeside/facebook/Instagram/Twitter																
5	Betale bryggeriutstyr - Premier Stainless																
6	Installere bryggeriet																
7	Innsalgperiode/markedsføring																
8	Første brygg!																
9	Åpning av Lindheim Bryggebar																
10	Installere flasketapperi																
11	20000 liter solgt øl																
12	30000 liter solgt øl																

Markedsstrategi

Pris

Produksjonskost (avgifter og ingredienser) per liter øl vil for oss bli 33,25 kroner (se *Driftsbudsjett* for mer utfyllende informasjon om kostnader). Fortjenesten på salg av øl blir naturlig nok høyest ved salg fra låvebaren. Her kan vi selge øl til en snittpris på 160 kroner per liter (eks. mva). Dette er helt i tråd med hva tilsvarende produkter selges for. Pris for øl til andre barer og serveringssteder vil bli 70 kroner per liter (eks mva). Emballasjekost på 4 kroner per liter kommer i tillegg. Når vi etter hvert får installert flasketappeanlegg, vil vi kunne selge vårt mest eksklusive øl til en enda høyere pris. Flere barer selger i dag halvlitersflasker til mellom 150 og 200 kroner.

Markedskommunikasjon

Det er strenge regler for markedsføring av alkohol i Norge. Det er ikke lov å vise bilder av øl, ei heller å vise utfyllende beskrivelser av smak, utseende og ingredienser. Reglene er de samme på nett, tv og i trykksaker. Brudd på disse reglene anses som svært alvorlig, og en kan i verste fall få inndratt tilvirkningstillatelsen. Det er en myte at du kan markedsføre alkohol på nett dersom du registrerer et .com-domene og skriver produktomtalen på engelsk. Unntak fra reglene gjelder kun dersom en har en betydelig andel av salget i utlandet.

BROD har nylig sendt inn forslag til Helseminister Støre om endringer i Alkohollovens paragraf 9 om reklame. Helsedirektoratet er iflg. BRODs direktør Petter Nome positive til endringer av loven (telefonisk kontakt, Petter Nome, april 2013). Tidspunkt for når eventuelle endringer trer i kraft er usikkert.

Lindheim Ølkompani vil lage en så god og brukervennlig nettside som vi kan med dagens begrensninger. Vi vil også reklamere for bryggeriet vårt på Facebook, Twitter og Instagram. Ellers er jungeltelegrafen et viktig medium. Det skal gå gjetord om vårt øl! Ølfestivaler, oktoberfesten på Dyrskun i Seljord, musikkfestivaler og lignende er også viktige utstillingsvindu for oss. Privatpersoner uten eierinteresser i bryggeriet vil gjennom blogg tjenester kunne markedsføre oss både med bilder og produktomtaler.

Lindheim gårds deltakelse i diverse klyngeattraksjoner vil også være en viktig markedsføringskanal. Frem til nå har kun vår fruktproduksjon vært markedsført. Når vi fra høsten av kan profilere oss som både fruktgård og ølbryggeri vil dette naturligvis gjøre Lindheim til en enda mer attraktiv aktør i reiselivet, og samtidig gjøre hele Sauherad til et mer attraktivt reisemål.

Exit-strategi

Vår største risk i dette prosjektet er at vi ikke klarer å skaffe nok kunder til vårt øl. Vi har stor tro på at vi klarer det, men vi må uansett ha en "backup-plan". Vår exit-strategi innebærer rett og slett å selge bryggeriet dersom markedet ikke vil ha vårt øl. Bryggeriet fra Premier Stainless System (PSS) er et svært moderne bryggeri, med en bryggekapasitet som passer det norske markedet godt. Å klare og selge bryggeriet vil ikke være noe problem. Vi regner med å få tilbake mellom 70 og 120 % av innkjøpskost bryggeri dersom vi er nødt til å selge innen 5 år. Bryggelokalet kan enkelt bygges om til storkjøkken. I stedet for øl kan det produseres mat for salg i restaurant/bar. Syltetøyproduksjonen som i dag foregår på kjøkkenet i hovedhuset på gården kan enkelt flyttes ned i bryggelokalene. Bryggelokalene er også velegnet som lagerplass for frukt og fruktdrikker.

Økonomi

Investering

Total investering for Lindheim Ølkompani er omtrent 3,6 millioner. Tabellen under viser oversikt over hvilke investeringer som er nødvendig for oppstart av bryggeriet.

INVESTERING	SUM
Bryggeri - Premier Stainless	1 038 000,00
Innkjøp serveringstanker	80 000,00
Kjøp av produksjonslokale og kjølelager	1 000 000,00
Oppussing bryggelokale (materiell)	150 000,00
Oppussing bryggelokale (arbeid)	75 000,00
Oppussing bar/restaurant/sanitær (materiell)	75 000,00
Oppussing bar/restaurant (arbeid)	50 000,00
Innkjøp ingredienser	50 000,00
Innkjøp Keykegs	30 000,00
Kjøp av traktorredskap ifm med bryggedrift	70 000,00
Oppgrusing av vei/parkering	90 000,00
Markedsføring (hjemmeside/reklame +++)	100 000,00
Div innkjøp	50 000,00
SUM	2 858 000,00
Uforutsette utgifter evt. overskridelser	285 800,00
Egeninnsats (1500 timer á 300,-)	450 000,00
SUM TOTAL	3 593 800,00

Finansiering

FINANSIERING	SUM
EK kontanter	700 000
Egeninnsats arbeid	450 000
Egeninnsats bygningsmasse	1 000 000
Lån	185 970
Støtte Sauherad Kommune	150 000
Støttebehov	1 007 830
TOTAL	3 593 800,00

Driftsbudsjett

Budsjettet viser inntekter og kostnader tre første hele driftsår, samt første halvår. (Alle kostnader og inntekter er eks. mva.) Vi har fulgte beregningsgrunnlag for inntekter og kostnader i forbindelse med øl- og humlesalg:

	1/7 – 1/12 2013	2014	2015	2016
Salgspris øl på gården	160	160	160	160
Salgspris øl til andre serveringssteder	70	70	70	70
Liter øl på gården	1200	3000	4000	5000
Antall kunder på gården	500	2500	2700	3000
Matsalg pp på gården	25	50	50	50
Liter solg øl til andre serveringssteder	6000	20000	30000	50000
Antall kg solgt humle	500	1000	1500	2000

Størstedelen av kostnaden med produksjon av øl er avgifter til staten. En liter øl over 4,7 % koster 4,38 kroner per alkoholprosent (www.lovdato.no). Gjennomsnittelig alkoholprosent på vårt øl vil være omtrent 6. Alkoholavgiften blir da 26,28 kr pr liter ($4,38 \times 6 = 26,28$ kroner). Råvarekostnad har vi estimert til 6 kroner per liter. For øl som skal distribueres ut til barer og restauranter må vi også regne 4 kroner per liter i emballasjekostnad (engangsfat). Timespris for innleid hjelp er satt til 350,-

	Første halvår	Tre første år		
	1/7 - 31/12 2013	2014	2015	2016
DRIFTSBUDSJETT				
Inntekt ølsalg på gården	192000	480000	640000	800000
Inntekt matsalg på gården	12500	125000	135000	150000
Inntekt salg av humle	120000	240000	360000	480000
Inntekt ølsalg til andre serveringssteder	420000	1400000	2100000	3500000
SUM INNTEKTER	744500	2245000	3235000	4930000
Variable kostnader:				
Råvarer	43200	138000	204000	330000
Embalasjekost øl til andre serveringssteder	24000	80000	120000	200000
Humle for salg	65000	130000	195000	260000
Alkoholavgifter (4,38 x 6 x antall liter)	189216	604440	893520	1445400
Innleid hjelp antall timer	250	750	1000	1200
Lønn innleid hjelp	87500	262500	350000	420000
Andre variable kostnader (strøm, gass, markedsføring/reklameeffekter)	150000	300000	400000	500000
SUM VARIABLE KOSTNADER	559166	1515690	2163520	3156600
DEKNINGSBIDRAG (DB) (sum inntekter – sum variable kostnader)	185334	729310	1071480	1773400
Faste kostnader:				
Faste lønnskostnader eget arbeid	225000	450000	450000	450000
Husleie (se avskrivning)	0	0	0	0
Strøm	10000	20000	20000	20000
Telefon/porto	12500	25000	25000	25000
Markedsføring	10000	20000	20000	20000
Reiser	20000	40000	50000	60000
Forsikring	15000	30000	30000	30000
Regnskapsføring	17500	35000	35000	35000
Revisjon	0	0	0	0
Avskrivninger bryggeutstyr, bar/restraurant, traktorredskap (10 år)	70650	141300	141300	141300
Avskrivninger låve (20 år)	25000	50000	50000	50000
Andre faste kostnader	25000	50000	100000	100000
SUM FASTE KOSTNADER	430650	861300	921300	931300
DRIFTSRESULTAT (dekningsbidrag – faste kostnader)	-245316	-131990	150180	842100
Finanskostnader/finansinntekter (NB! ikke avdrag)	66000	112000	112000	112000
RESULTAT (overskudd eller underskudd)	-311316	-243990	38180	730100

Negativt resultat første driftsår er som forventet. Underskuddet kan reduseres ved ikke å ta ut lønn første to driftsår.

Referanser

Bryggeri- og drikkevareforeningen, lastet ned 15.05.2013 fra

<http://www.drikkeglede.no/mikrobryggerier/mikrobryggerier-i-norge-article1360-578.html>

Firda – Nytt Ægir-bryggeri til 18 millioner, lastet ned 11.04.2013 fra

<http://www.firda.no/naringsliv/article6000097.ece>

Lovdata - Om avgift på alkohol, lastet ned 02.05.2013 fra <http://www.lovdata.no/for/sf/sv/td-20111124-1157-001.html>

MTNU – Opplevelser i Fruktlandskapet, lastet ned 26.04.2013 fra

<http://www.mtnu.no/utviklingsprosjekter/aktive-prosjekter/opplevelser-i-fruktlandskapet/opplevelser-i-fruktlandskapet>

NRK – Kinn Bryggeri femdobler produksjonen av øl, lastet ned 11.04.2013 fra

http://www.nrk.no/nyheter/distrikt/nrk_sogn_og_fjordane/1.10961604

Ølakademiet, lastet ned 20.04.2013 fra [http://www.ol-](http://www.ol-akademiet.no/no/om_ol/historien/bryggerivirksomheten_i_norge/)

[akademiet.no/no/om_ol/historien/bryggerivirksomheten_i_norge/](http://www.ol-akademiet.no/no/om_ol/historien/bryggerivirksomheten_i_norge/)

Søknad

Søknadsnr.	2013-0015	Søknadsår	2013	Arkivsak
Støtteordning	Tiltak som fremmer gründerkultur i Telemark.			
Prosjektnavn	Gründeruka - søknad om medfinansiering			

Kort beskrivelse

Det søkes om kr 500.000 for medfinansiering til å gjennomføre Gründeruka 2013 i første omgang. Erfaringer fra 2012 viser at det er et behov for å ha fokus på innovasjon og entreprenørskap. Gründeruka vil være et bidrag til å oppfylle fylkeskommunens måsetting om å etablere Telemark som gründerfylket.

Prosjektbeskrivelse

Gründeruka Telemark ble første gang arrangert i 2012. Tidspunktet for Gründeruka var den samme som Global Entrepreneurship Week, dvs uke 46. I 2013 og påfølgende år er uka flyttet til uke 47 ifølge vår kontakt i Danmark.

Erfaringene og evalueringen for 2012 viser at Gründeruka dekket et behov. 1200 personer deltok på 31 arrangementer i løpet av uka. Dette er vi som arrangører selvfølgelig veldig fornøyd med, og det gir stor motivasjon til å starte planleggingen for 2013. Konseptet med å samle mange arrangementer i en uke ble svært positivt mottatt. Flere arrangementer var allerede planlagt, og ved å flytte tidspunktet til Gründeruka fikk arrangørene en større oppmerksomhet. Evalueringen av Gründeruka 2012 viser at vi absolutt har truffet.

Evalueringen og interessen fortealte også at vi traff med markedsføringen. Fra august til novemeber ble det annonsert jevnlig i Varden (som var en av hovedsponsorene, og noe i TA. Vi hadde plakater i lystavler og flagg i bysentrum, roll-up som ble brukt ved alle arrangementene, medieomtale, distribusjon av program mm.

En av målsettingene er at Gründeruka skal bli et årlig arrangement, og for å få det til er det nødvendig med en solid forankring i hele fylket. I første kvartal 2013 har vi jobbet videre med forankring hos de andre regionene i Telemark. Tilbakemeldingene er unison i forhold til å både videreutvikle Gründerkafe-konseptet, og at de ønsker å ha egne arrangementer med lokale ressurser og lokalt finansiert.

Målsettinger

- Gründerfylket Telemark
- Skape en sterkere kultur og oppmerksomhet for innovasjon og entreprenørskap
- Årlig arrangement
- Skape nasjonal oppmerksomhet om Telemark som et gründerområde

Ved å gjøre Gründeruka til et årlig arrangement i Telemark, vil målsettingen om “Gründerfylket Telemark” på sikt bli nådd. Det handler om at andre fylker/kommuner ser på Telemark som Gründerfylket i Norge.

I etterkant av gründeruka har vi fått henvendelser fra 4 fylker som har fått med seg at vi har arrangert Gründeruka, og er interessert å få mer informasjon for å se på muligheten til å arrangere noe tilsvarende. I tillegg er det gjennomført et møte med den danske organisasjonen Iværksetterugen.dk. v/kommunikasjonsansvarlig hos Erhvervsministeriet, Ulla Jacobsen. Hensikten med dette møtet var både å få informasjon om den danske organiseringen og å diskutere et mulig skandinavisk samarbeid. I Danmark er finansieringen av Iværksetterugen en post på statsbudsjettet, og de har arrangert uka siden 2008. For nærmere informasjon www.uge47.dk. Ulla Jacobsen uttrykte at hun med glede kommer til Norge for å diskutere muligheter for et samarbeid og informasjon og deres organisasjon.

Et hårete mål vil være at gründeruka blir arrangert i hvert fylke med statlig delfinansiering. Telemark må være en tydelig avsender og opprinnelsesfylke.

Interessen fra “Hvermannsen” til ulike arrangementer forteller at vi er i gang med å skape en sterkere kultur og oppmerksomhet om innovasjon og entreprenørskap.

Hvordan?

Modellen fra 2012 videreføres, og det opplevde vi som et av suksesskriteriene: Ulike arrangementer hele uka både heldags, halvdags og kveldsarrangementer for ulike målgrupper. Alle arrangementer blir synliggjort i et program som trykkes og fulldistribueres til alle husstander i Telemark (inkludert i budsjettet). En solid markedsføring i forkant gjør at arrangørene vil få en større oppmerksomhet enn om deres arrangement var et enkeltstående tilbud.

Vi inviterer alle som jobber med gründere, virksomheter og studenter til å gjennomføre sine arrangementer i Gründeruka.

De andre regionene i Telemark har meldt sin interesse og ønsker å ta tak i Gründeruka med arrangementer i egen region med lokale ressurser.

Utvikling i 2013

Vekst i Grenland vil også i 2013 være prosjekteier, men parallelt med planleggingen av Gründeruka blir ulike organiseringsløsninger vurdert. Det er en målsetting at organiseringen av Gründeruka blir mer fylkesbasert enn den nåværende. En mulighet er at Etablererkontoret Telemark har Gründeruka som en av sine arbeidsoppgaver.

I 2012 var Gründerukas hjemmeside en underside av Vekst i Grenland. Dette var en midlertidig løsning som fungerte greit, men med sine begrensninger. For fremtidige Gründeruka skal det utvikles egen hjemmeside. Her blir det tatt hensyn til at arrangørene skal ta imot påmeldinger, regionene i Telemark skal enkelt kunne bruke hjemmesiden til sine arrangementer, kort sagt en fleksibel løsning som også skal ha i seg mulighet for videre utvikling.

Høgskolen i Telemark har signalisert at de ønsker en sterkere medvirkning i Gründeruka. Under en presentasjon for ledergruppa meldte flere av fakultetene at de ønsket å se på muligheten for å engasjere alle avdelingene og tenke et samarbeid om arrangementer med Etablererkontor/næringssselskap/inkubator i egen region.

Allerede planlagte arrangementer i 2013:

- Åpningsarrangement. Et i hver region til samme tid over hele fylket med noenlunde felles program
- Workshop i forretningsmodell, heldags for virksomheter i vekst og gründere
- Gründercamp, halv- eller heldags for videregående/høyskole
- Springbrett for studentbedrifter
- Eget arr. for studenter (faglig/sosialt/kultur)
- Kurs fra patentstyret, halvdags for virksomheter i vekst og gründere
- Gründerkafe. Drop-in tilbud til alle
- Regionale arrangementer (ViG planlegger et større næringslivsseminar)
- Investorforum
- Mentorkafe for kulturbedrifter
- Kurs fra Bedriftsforbundet
- Konkurransen
- Build2Grow: Eget arrangement i Telemark for gründere/etablerere/virksomheter

Innovasjon til inspirasjon

Arrangører fra 2012 har allerede henvendt seg til oss om når i uka det vil passe å legge inn deres arrangement.

Konkurransen i 2012 var en idekonkurransen, og vi fikk ca 20 forslag fra hele fylket. Alle har fått oppfølging fra det lokale etablererkontoret selv om de ikke nådde opp i konkurransen.

Årets konkurranse vil forslagsvis holdes innen et bestemt tema som blir nærmere spesifisert. Helse kan være aktuelt.

Finansiering:

Vekst i Grenland har meldt at de er med på samme nivå som i fjor, med kr 200 000,-.

I og med at dette er et arrangement hvor målsettingen er å involvere hele fylket på sikt, blir det søkt finansiering også fra Innovasjon Norge, næringslivet v/Sparebank1 Telemark, Varden og Skagerak Energi mfl om medfinansiering. Det blir også søkt næringssselskapene i de andre regionene enn Grenland om medfinansiering med tanke på felles markedsføring/profilering (bla program, hjemmeside med god synliggjøring). Se for øvrig finansieringsplan.

Personellressurser/prosjektledelse er en av de viktigste budsjettpostene. I 2012, som var et prøveår, var det en innleid ressurs i 100% de tre siste månedene. Utover det ble oppgavene fordelt på Etablererkontoret Grenland og Vekst i Grenland i samarbeid. I år er målet at Gründeruka blir mer omfattende (hele fylket) med flere arbeidsoppgaver og et mer omfattende program som gjør at behovet for ressurser blir større.

29 april ble det arrangert et ide-dugnadsmøte hvor fjorårets samarbeidspartnere/ medarrangører og representanter fra alle regionene blir invitert for å ha fokus på Gründeruka 2013 og arrangementer/gjennomføring. Det kom mange gode innspill om arrangementer fra hele fylket.

I Handlingsprogrammet 2013 for regional Plan for nyskaping og næringsutvikling i Telemark er et av tiltakene under punkt 1: «Styrke entreprenørskapsutdanningen». Her er et av tiltakene i perioden 2013-2016: «Tiltak som bidrar til å skape gründerkultur i Telemark – inkl tiltak som Gründeruka, internasjonal utveksling av skoleelever og Gründerprisen»

Det søkes om kr 500.000,- for 2013, men håper det er mulig å søke om midler i 1-2 år til for å jobbe frem en god organisering av Gründeruka på fylkesplan, og få Gründeruka til å bli et etablert varemerke hvor det nasjonale budskapet er «Gründerfylket Telemark». Vi ønsker med dette prosjektet å fortsette utviklingen med å sette Telemark på gründerkartet, og være den første regionen i Norge som tar på alvor den globale satsingen på innovasjon og entreprenørskap.

Våre samarbeidspartnere får god profilering gjennom Gründerukas hjemmeside og trykt materiell som program, plakater, annonser, synliggjøring på hjemmesiden mm.

I programmet får hverhovedsamarbeidspartner en helside til sin disposisjon.

Vedlagt følger budsjettet for uken og forslag til finansiering, samt hovedtrekkene i programmet så langt.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Etablererkontoret Telemark c/o Vekst i Grenland Org.nr:966372559	Unionsgate 18 3722 SKIEN	93409988
Kontakt- person	Etablererkontoret Telemark c/o Vekst i Grenland	Unionsgate 18 3722 SKIEN	93409988
Prosjekt- leder	Tone Allum	Unionsgate 18 3722 SKIEN	93409988

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

November 2012. Uvikling av den første Grunderuka.

Kr 100.000,- fra Telemark fylkeskommune

Kr 200.000,- fra Innovasjon Norge Telemark

Kr 200.000,- fra Vekst i Grenland

Totalbudsjettet var på kr. 1.035.000,-. For å løfte dette til å gjelde hele fylket, er det behov for en større satsing.

Spesifikasjon

Bakgrunn

Nedlegging av REC med underleverandører, høyere arbeidsledighet og behov for bedre informasjon om innovasjon og entreprenørskap var noe av bakgrunnen for at Gründeruka ble etablert.

Under et besøk i Danmark hos Væksthus Midt-Jylland, Århus ble vi kjent med deres Iværksetteruge - Uge46.dk. I Danmark har man arrangementer over hele landet. ref www.uge46.dk. Det ble diskutert hvorvidt dette er en uke vi ønsker å arrangere i Telemark, noe det var bred enighet om.

I tillegg er dette en global uke hvor det er arrangementer i over 100 land i samme uke med tema entreprenørskap og innovasjon. "Global entrepreneurship Week.

For å oppfylle Telemark fylkeskommunes målsetting om at Telemark skal bli et gründerfylke vil Gründeruka være et av prosjektene som på sikt vil føre til at målsettingen blir oppfylt.

Prosjektmål

- Gründerfylket Telemark
- Skape en sterkere kultur og oppmerksomhet for innovasjon og entreprenørskap
- Årlig arrangement
- Skape nasjonal oppmerksomhet om Telemark som et gründerområde

Ved å gjøre Gründeruka til et årlig arrangement i Telemark, vil målsettingen om “Gründerfylket Telemark” på sikt bli nådd. Det handler om at andre fylker/kommuner ser på Telemark som Gründerfylket i Norge.

I etterkant av Gründeruka har vi fått henvendelser fra 4 fylker som har fått med seg at vi har arrangert Gründeruka, og er interessert å få mer informasjon for å se på muligheten til å arrangere noe tilsvarende.

Den store interessen fra “Hvermannsen” til ulike arrangementer forteller at vi er i gang med å skape en sterkere kultur og oppmerksomhet om innovasjon og entreprenørskap.

Forankring

Det ble gjort en god forankringsprosess i 2012. I juni ble Gründeruka presentert for Næringskollegiet Telemark og noen dager senere for Etablererkontoret Telemark. Begge meldte positivt tilbake at dette er ønskelig å jobbe med.

Det ble også gjennomført mange møter med potensielle arrangører som så viktigheten av å kunne markedsføre sine arrangementer inn i Gründeruka. I tillegg til de to allerede nevnt, er Gründeruka presentert for: HiT, Ungt entreprenørskap Telemark, Innovasjon Norge, Connect, Bamble Næringsforening, Sparebank1 Telemark, Varden, TA, Skagerak Energi, Odd, Ernst&Young for å nevne noen. Uten unntak er alle positive til en slik modell. De fire andre regionene i Telemark har uoppfordret sagt at de ønsker å jobbe med egne arrangementer i Gründeruka.

Prosjektorganisering

Initiativet til Gründeruka kom som sagt etter en studietur til Danmark hvor Vekst i Grenland og Etablererkontoret Grenland deltok. Det var dermed naturlig at initiativet for å arrangere Gründeruka 2012 kom fra dette miljøet. For 2013 er det ønskelig å utvide organiseringen i tråd med utviklingen av Gründeruka. Organiseringen for 2013:

Prosjekteier: Vekst i Grenland v/Ståle Tveit

Prosjektleder: Tone Allum v/Etablererkontoret Grenland

Prosjektmedarbeider: Cecilie Kollstrøm, innleid ressurs.

Prosjektmedarbeider 2.

I tillegg etableres det en styringsgruppe (repr fra finansørene) og en referansegruppe (diskusjonsgruppe).

Det jobbes med å få på plass en mer fylkesdekkende organisering i 2013 som kan være aktiv fra 2014.

Samarbeidspartnere

2012 Medfinansører og egne arrangementer:

Skagerak Energi, Innovasjon Norge, Vekst i Grenland, Varden, Telemark fylkeskommune, Sparebank1 Telemark, Audiopol Live.,

2012 Medarrangører: Etablererkontorene i Telemark, Ernst&Young, Cody, Viaduct, Connect, Kunstkom, Patentstyret, Bedriftsforbundet, Siljan kommune, Høgskolen i Telemark, Ungt Entreprenørskap Telemark, Litteraturhuset Skien, Kunstnerbyen Skien, Folkeuniversitetet Telemark, Hjalmar Johansen vgs.

2013: Det er ønskelig at de ovenstående er med også for i år, og det er positive signaler at de fleste ønsker det. For 2013 vil et av fokusene være å øke antall samarbeidspartnere/medarrangører, spesielt i de andre regionene i og med at Grenland hadde et stort fokus i 2012.

Aktiviteter

Alle aktivitetene er ikke på plass enda. Gründeruka arrangeres fra 18 til 22 november. Planleggingen er allerede igang og noen konkrete aktiviteter:

- * Utvikle egen hjemmeside som kan være fleksibel for medarrangører med egne påmeldinger og som skal ha et enkelt brukergrensesnitt og oppleves som aktiv og interessant. Lansering siste uke i juni.
- * Kontakte medarrangører fra 2012 og nye som vil delta med egne arrangementer
- * Åpningsarrangement. Et i hver region til samme tid over hele fylket med et felles program
- * Workshop i forretningsmodell, heldags for virksomheter i vekst og gründere
- * Gründercamp, halv- eller heldags for videregående/høyskole
- * Springbrett for studentbedrifter
- * Eget arr. for studenter (faglig/sosialt/kultur)
- * Kurs fra patentstyret, halvdags for virksomheter i vekst og gründere
- * Gründerkafe. Drop-in tilbud til alle
- * Regionale arrangementer (ViG planlegger et større næringslivsseminar)
- * Investorforum
- * Mentorkafe for kulturbedrifter
- * Kurs fra Bedriftsforbundet
- * Konkurransen
- * Innovasjon Norge planlegger forskjellige arrangementer
- * Build2Grow: Eget arrangement i Telemark for gründere/etablerere/ virksomheter

Målgrupper

Målgruppa er bred, og med tanke på fylkeskommunens målsetting om "Gründerfylket Telemark" og "Skape en kultur for innovasjon og entreprenørskap" er det viktig for å oppnå målsettingene. De fleste er aktuelle som deltagere til flere arrangementer. I tillegg er forankring viktig ved å beskrive en såpass bred målgruppe.

Målgrupper:

Gründere og etablerere

Virksomheter i vekst

Befolkningen generelt. «Hvermannsen»

Ungdom/studenter

Politikere

Virkemiddelapparat

Utdanningsinstitusjonene

Kommunene

Resultat

Gjennom både kurs og seminarer mm som vil være åpne for alle og gratis vil vi øke forståelsen og lysten til å skape noe blant befolkningen. Å øke lysten til å bli gründer og skape sin egen og andres arbeidsplass.

Resultatet vil kunne måles blant annet ved økte henvendelser til Etablererkontorene, Næringssekskapene, Innovasjon Norge, inkubator. Økt innovasjonsgrad i Telemark og øking i antall etablerte bedrifter. Alle disse resultatene er målbare både via Brønnøysund og databaser hos de enkelte miljøene.

Effekter

Studenter fra andre steder i landet blir boende fordi Telemark er kjent som et godt Gründerfylke.

Tilbudet til gründere blir større og mer omfattende. Virkemiddelapparatet blir mer synlig.

Telemark blir gründerfylket i Norge.

Et avgjørende moment er at alle spiller på lag og ønsker å oppnå en felles målsetting. Kommune er viktige medspillere og at de deltar langsiktig. Forankring må det jobbes systematisk med.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

* 12.april: Søknad sendt Telemark fylkeskommune

* 29 april 2013: Ide-dugnad/Kick-off med samarbeidspartnere, regionene i Telemark med tema arrangementer og innspill til Gründeruka 2013

* 30 april. Leverandør til utvikling av hjemmeside valgt.

* Mai 2013: Gjennomføre møter med samarbeidspartnere/finansører. Sende søknader om medfinansiering

* 30 juni 2013: Hjemmeside lanseres

* 1 august 2013: Videreutvikling av design ferdig

* 1 september 2013: Konkurransen lanseres

* Sept - nov: Markedsføring av Gründeruka

* 15 okt. Frist for innsendelse til konkurransen

* 15 okt. 2013: Siste frist for innhold til programmet før trykking

* ca 10 nov. Programmet fulldistribueres til alle husstander i Telemark

* 18 - 22 nov. Gründeruka gjennomføres i hele fylket

Kostnadsplan

Tittel	2013	2014	2015	2016	2017	SUM
Diverse	20 000					
Dokumentasjon (film,foto, redigering)	20 000					
Egenproduserte arrangementer inkl Avslutn.arr.	206 300					
Profilerings-og markedsmateriell	500 000					
Prosjektledelse	570 000					
Reise, Hotellutgifter, bevertning	38 700					
Trykk av 24s program +fulldistribusjon fylket	210 000					
Utvikling av hjemmeside inkl design	166 000					
Sum kostnad	1 730 000					

Finansieringsplan

Tittel	2013	2014	2015	2016	2017	SUM
Innovasjon Norge Telemark	270 000					
Privat næringsliv	600 000					
Regionale næringssselskap	160 000					
Telemark Utviklingsfond	500 000					
Tiltak som fremmer gründerkultur i Telemark.						
Vekst i Grenland	200 000					

Sum finansiering	1 730 000
-------------------------	------------------

Geografi

800-Telemark

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

**SØKNAD OM STØTTE
FOR
TELEMARK FYLKESKOMMUNE
GJELDER
TRAINEE TELEMARK**

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	GENERELL INFORMASJON.....	3
2.	INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN	4
2.1.	Sammendrag av søknaden	4
2.2.	Oppdragsgiver Prosjekt eier	4
2.3.	Godkjenning prosjekteier	4
2.4.	Økonomisk kontroll vurderinger	5
2.5.	Godkjenning	5
2.6.	Konsekvenser ved avslag av søknaden	5
2.7.	Prosjektrekskap	6
2.8.	Støtte fra offentlige instanser	6
2.8.1.	Tidligere innvilget støtte	6
2.8.2.	Avslag på tidligere søknad	6
3.	UTFYLLING AV SØKNADEN	6
3.1.	Problemstilling og konsekvens ved dagens løsning	6
3.2.	Konsekvenser ved dagens løsning	6
3.3.	Hva skal utvikles	7
3.3.1.	Formålet med prosjektet tiltaket	8
3.3.2.	Konsekvenser ved ny løsning	8
3.3.3.	Sammenlignbare prosjekter	9
3.3.4.	Konkurrenter	10
3.4.	Gevinster etter gjennomføring	10
3.4.1.	Økonomiske gevinster	10
3.4.2.	Kvalitative samfunnsøkonomiske gevinster	10
3.5.	Risikopunkter	10
3.6.	Hvor bør prosjektet forankres	11
3.7.	Hvordan skal prosjektet gjennomføres	11
3.8.	Overordnet tidsplan og milepæler	11
4.	DRIFTSFASEN	12
4.1.	Hvem skal ha ansvaret for den fremtidige driften	12
4.2.	Fremtidige driftsresultater/budsjetter	12
5.	SAMARBEID MED ANDRE	12
5.1.	Vil andre ha nytte av prosjektet	12
5.2.	Er det opprettet samarbeid med andre	12
6.	BUDSJETT FINANSIERING DRIFT	12
6.1.	Budsjett	12
6.2.	Finansieringsplan	13
6.3.	Driftsbudsjetter	13
7.	FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF	14
7.1.	Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond	14
7.2.	Prosjekt tiltaket i forhold til formålet	15

Telemark fylkeskommune

1. GENERELL INFORMASJON

Telemark Fylkeskommune søker med dette Telemark Utviklingsfond om midler for å etablere et regionalt traineeprogram etter mønster av Trainee Sør for studenter på mastergradsnivå som ønsker å flytte til eller teste ut Telemark som arbeidssted og bosted.

Grunnet mangel på regionale utviklingsmidler i 2013 søkes det om 700 000 kr. i tilskudd til finansiering av pilotprosjekt for Trainee Telemark fram til våren 2015.

Alternativt søkes det om 400 000 kr. i tilskudd fra Telemark Utviklingsfond. Det vil da fremmes søknad om 300 000 kr. fra Telemark fylkeskommune om regionale utviklingsmidler i 2014.

Hensikten er å styrke konkurransekraften ved at virksomheter i regionen får tilgang til høyt utdannet arbeidskraft som ellers ville ha havnet i Oslo og andre pressområder.

Samtidig styrker det også regionen ved at flere med høy utdanning bosetter seg her. Og vi gir den unge en spennende og attraktiv inngang til arbeidslivet og sin karrierevei.

Fylkestinget vedtok følgende i sak 68/12 punkt 18:

En regional traineeordning vil kunne være med å gi høyt utdannede unge en mulighet til å bli kjent med fylkets næringsliv og offentlige virksomheter. Samtidig som det gir bedrift og virksomhet tilgang til nyutdannede toppkandidater som gir verdifulle kunnskaper og nye impulser i et bedriftsmiljø. Fylkeskommunen tar initiativ til å legge til rette for en traineeordning, og utarbeide kriterier for en eventuell utlysning i et nært samarbeid med bedrifter og offentlige virksomheter i fylket. Det gjøres i tillegg en kartlegging i egen organisasjon over områder og virksomheter som kan dra nytte av en slik ordning.

Telemark fylkeskommunes administrasjon ved Didrik Bakken og Geir Morten Johansen har fulgt opp saken administrativt sammen med en prosjektgruppe som på dugnadsbasis har arbeidet fram en grunnlaget for prosjektet. Samtidig som fylkestinget vedtok at det skulle arbeides for etablering av en regional traineeordning, hadde prosjektgruppen kommet så langt i arbeidet med å planlegge etablering av ordningen at det var nødvendig å få på plass en mer formell organisasjon og dedikert ressurs til å arbeide videre med en forstudie. Det ble gjort avtale med initiativtaker og primus motor, Rolf Idar Isaksen, og hans arbeidsgiver, Evry, om innleie av han som prosjektkoordinator i forstudieperioden. Dette ble behandlet i hovedutvalg for næringsutvikling 20. mars i år.

Behandlinga i Hovudutval for næringsutvikling

Representanten Lise Wiik, Ap, fremma følgjande forslag:

Hovudutval for næringsutvikling stiller 165.000 kr til disposisjon for det videre arbeidet med Trainee Telemark.

Dekning over Kap. 551. Post 60.

Vedtak i Hovudutval for næringsutvikling

Forslaget frå Wiik blei vedteke med 9 mot 1 røyst.

2. INFORMASJON OM SØKER – SØKNADEN

2.1. Sammendrag av søknaden

Som et sammendrag av hva det søkes støtte til fremlegges her teksten i pressemeldingen som sendt til media i forbindelse med lansering:

Vekst i Grenland i samarbeid med kommunene, fylkeskommunen og Høgskolen i Telemark arbeider nå for å etablere et regionalt trainee-program etter mønster av Trainee Sør for studenter på mastergradsnivå som ønsker å flytte til eller teste ut området.

Hensikten er å styrke konkurransekraften ved at virksomheter i regionen får tilgang til høyt utdannet arbeidskraft som ellers ville ha havnet i storbyene. Samtidig styrker det også regionen at flere med høy utdanning bosetter seg her. Og vi gir den unge en spennende og attraktiv inngang til arbeidslivet og sin karrierevei.

Ordningen kan komplettere eksisterende trainee-ordninger eller gjøre det mulig å engasjere en trainee for bedrifter som ikke har en ordning.

Bedriftene slipper å ta risiko og kostnad med ansettelse. Trainee ressursen leies fra trainee selskapet i 6 måneder. Traineen har et opplegg med 3*6 måneders engasjement. Både bedriften og trainee får testet hverandre. Målet er at traineen ender opp med et interessant jobbtilbud og fast ansettelse hos en av bedriftene etter endt program.

Erfaringene innhentet fra Sørlandet og Østfold viser begeistrede brukere av ordningen. Disse unge mastergradsstudentene bringer inn vitalitet og en analytisk kompetanse som det ikke er så lett å rekruttere området. Effekten av slike ordninger har vist at over 75% av traineene blir fast engasjert og bosetter seg i regionen.

Slike trainee-ordninger, for å tiltrekke høyt utdannede, finnes i de fleste regioner i Norge. Vi er nå i en forstudie fase der vi verifiserer at denne ordningen har livets rett også i denne delen av landet, noe vi regner med. En pilotfase innledes fra høsten og vi ser etter virksomheter som kunne tenke seg å være med i en slik fase.

2.2. Oppdragsgiver Prosjekt eier

Telemark fylkeskommune er prosjekteier i prosjektperioden til og med våren 2015. Prosjektet skal sam-finansieres med ViG. Høgskolen i Telemark er en sentral aktør og vil være bidragsyter i oppstartsfasen. Det er etablert en interim styringsgruppe som skal fungere fram til prosjektet har etablert eget styre som kan ta ansvar for videre drift av ordningen.

2.3. Godkjenning prosjekteier

Prosjekteier i prosjektperioden fram til sommer 2015 vil være Telemark fylkeskommune. Prosjekteier har som hjelp til å styre prosjektet etablert en interim

Telemark fylkeskommune

styringsgruppe bestående av Ståle Tveit (Vekst i Grenland), Mette Kammen (Høgskolen i Telemark), Odd Knudstad (Ernest og Young, som representant for næringslivet) og Geir Morten Johansen (Telemark fylkeskommune).

Det er naturlig at prosjekteierskapet følger hovedfinansør. Søker om denne finansieringen er prosjekteier / fylkesrådmann ved Utviklingssjef Jon Skriubakken

2.4. Økonomisk kontroll vurderinger

Prosjektet vil følge normal kontroll rutiner for utbetaling av regionale utviklingsmidler fra Telemark fylkeskommune.

I denne søknaden søkes det om finansiering til pilotprosjekt fram til våren 2015. Finansieringen i denne fasen vil basere seg på offentlig tilskudd fra ViG, TUF og Tfk. I tillegg vil det i denne fasen komme medlemsinntekter til foreningen. Traineeene vil finansieres i gjennom avtaler med mottakerbedriftene.

Når pilotprosjektet er over, våren 2015, er ambisjonen at ordningen skal være selvfinansierende. Det vil si at det i gjennom inntekter fra bedrifters deltagelse i medlemskap i foreningen og igjennom å benytte muligheten for å ta inn traineer så skal dette finansiere nødvendig drift av ordningen. Det skal virke motiverende for en daglig leder at det i gjennom «salg» av ordningen vil være mulighet for en større drift og stillingsprosent ved høyere bedriftsdeltagelse.

2.5. Godkjenning

Det foreligger godkjenning om oppstart av prosjektet fra fylkesrådmann og utviklingssjef Jon Skriubakken. Politisk godkjenning og mandat foreligger gjennom vedtak i fylkestinget og i gjennom vedtak i hovedutvalg for næringsutvikling.

Styringsgruppen tar beslutning om igangsettelse av pilotprosjektet basert på at det foreligger trygg finansiering. Dersom finansiering blir tilstrekkelig vil styringsgruppen utlyse prosjektlederstillingen for prosjektperioden.

2.6. Konsekvenser ved avslag av søknaden

Dersom ikke TUF har anledning til å støtte prosjektet vil prosjektet utsettes og det vil sendes ny søknad om støtte i form av regionale utviklingsmidler fra Telemark fylkeskommune basert på regionale utviklingsmidler fra 2014.

Dette er ikke ønskelig da det i gjennom våren 2013 er gjort et grundig kartleggingsarbeid i næringslivet og det er skapt forventning om at det i løpet av høsten 2013 vil igangsettes arbeid for etablering av ordningen og for markedsføring både mot studenter og næringsliv med tanke på at de første kandidatene kan tre inn i traineeposisjoner våren 2014. Ved utsettelse til 2014 vil antagelig ikke de første traineeene være i arbeid før tidligst høsten 2014.

2.7. Prosjektregnskap

Ved full-finansiering av prosjektet og formell oppstart vil det etableres et aksjeselskap og en forening som vil være ansvarlig for prosjektgjennomføringen. Det vil ansettes en daglig leder (50 % stilling) som også vil fungere som leder av foreningen. Den personen vil ha det økonomiske ansvaret for nødvendig rapportering. Prosjektet vil følge normal kontroll rutiner for utbetaling av regionale utviklingsmidler fra Telemark fylkeskommune.

2.8. Støtte fra offentlige instanser

2.8.1. Tidligere innvilget støtte

Det er gitt 165 000.- til leie av prosjektkoordinator i forstudie fasen. Dette er et innkjøp av konsulenttimer fra Evry og således ikke knyttet til foreningen som er planlagt etablert som støttemottager i dette prosjektet.

2.8.2. Avslag på tidligere søknad

Det er ikke gitt avslag på tidligere søknader.

3. UTFYLLING AV SØKNADEN

3.1. Problemstilling og konsekvens ved dagens løsning

Offentlig og privat næringsliv i Telemark er avhengig av å rekruttere nyutdannede med riktig kompetanse. Ny teknologi og nye samfunnsmessige problemstillinger krever nye løsninger. I utdanningen bygger unge mennesker oppdatert kunnskap om ny teknologi og nye samfunnsmessige problemstillinger. Dette er attraktive kandidater for næringslivet. Det er i dag en kamp mellom regioner om de beste talentene.

3.2. Konsekvenser ved dagens løsning

Når den enkelte aktør rekrutterer alene er det utfordrende å markedsføre og selge seg selv og regionen til den nye potensielle arbeidstageren. De unge nyutdannede talentene velger de mest attraktive regionene.

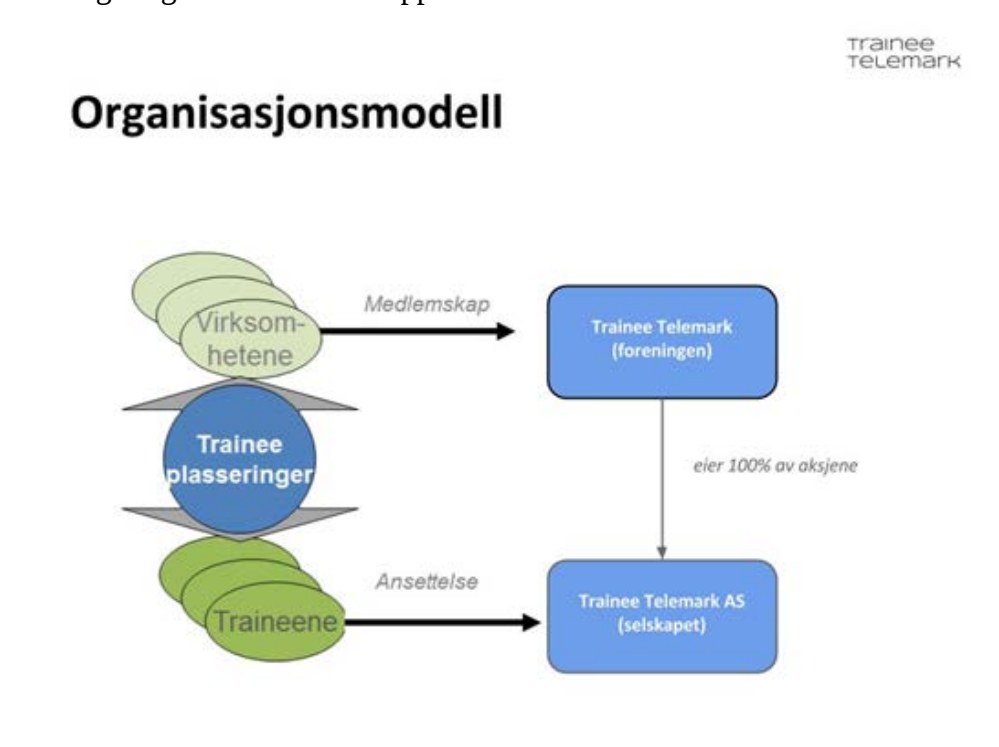
Næringslivet i Telemark rekrutterer ofte i lukkede prosesser gjerne gjennom lokale nettverk og bekjente. Denne form for rekruttering bidrar i liten grad til å gjøre regionen attraktiv.

Det er nødvendig å åpne bedriftenes syn på at de igjennom samarbeid med andre kan bidra til en mer attraktiv region som igjen vil bidra til å styrke egen organisasjon og drift.

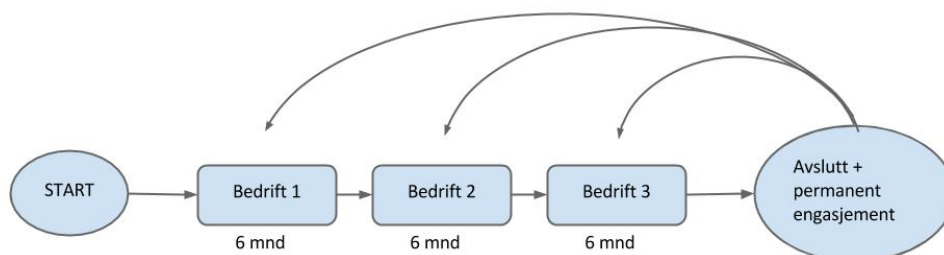
3.3. Hva skal utvikles

Dette prosjektet er et pilotprosjekt for etablering og igangkjøring av en trainee ordningen for Telemark. Dersom det lykkes å fullfinansiere pilotprosjektet skal det etableres en forening hvor det er planlagt en 50 % prosjektstilling som daglig leder i pilot perioden. Det er ambisjon om å få 2-4 traineestillinger fra våren 2014. Trainee Telemark etablerer et aksjeselskap hvor traineene ansettes og leies ut til bedriftene fra. Traineene er i 3 bedrifter i 6 måneders engasjement i hver virksomhet. Etter endt trainee-periode vil bedriftene og traineene ha et godt grunnlag for mulig fast ansettelse i en av virksomhetene.

Denne modellen er benyttet andre steder med suksess. I gjennom forstudien er det knyttet nær kontakt med Trainee Sør i Kristiansand, og det er gitt full tilgang til erfaringer og lærdom som er opparbeidet i Trainee Sør som har vært i drift siden 2004.

Trainee program

Trainee er ansatt i traineeselskap og leies ut i en 3*6 måneders periode til 3 forskjellige virksomheter

3.3.1. Formålet med prosjektet tiltaket

VISJON:

"De beste ressurser lander i Telemark"

Sikre næringsliv i Telemark tilgang på maks motiverte, høyt utdannede, unge og lovende ressurser, som bosetter seg i og beriker regionen

Formål:

Bygge region: Gjøre det mer attraktivt for høyt utdannede å bosette seg i regionen ved å tilveiebringe reelle jobb-muligheter

Bygge næringsliv: Styrke næringsliv og virksomheter i regionen ved at de får mer tilgang til høyt utdannede ressurser.

Bygge den unge (trainee): Tilby en attraktiv, unik og givende inngang til arbeidslivet og karrierevei.

3.3.2. Konsekvenser ved ny løsning

Styrke Telemarks konkurranseevne nasjonalt og internasjonalt. Næringene i Telemark er i sterk vekst og Trainee Telemark skal tiltrekke seg de mest ambisiøse og kompetente hodene og gi dem en unik start på sin yrkeskarriere.

Resultat mål: 80 % av trainee'ene bosetter seg i Telemark etter endt traineeperiode. Dette er i overensstemmelse med målinger som er gjort av resultatene fra Trainee Sør.

- Tiltrekke oss absolutte toppkandidater med høy kompetanse og høye ambisjoner til Telemark. Vi antar at toppkandidatene ønsker en spennende og utfordrende

Telemark fylkeskommune

start på arbeidslivet, og et unikt og differensiert Trainee Telemark vil gjøre det mer attraktivt for høyt utdannede å bosette seg i regionen. Dette vil tilføre regionen engasjerte tilflyttere med høy kompetanse, evne til nytenkning og stor arbeidskapasitet.

- Trainee Telemark vil skape strategiske synergieffekter for næringslivet, og bidra til å styrke konkurranseevnen til regionens næringsliv og virksomheter. Dette gjøres ved at man går sammen om å rekruttere (nasjonale) toppkandidater. Tanken er at man blir sterkere sammen enn hver for seg, og et slikt nettverk skaper synergieffekter for alle.
- En Trainee i Trainee Telemark blir satset på og får spillerom til å utvikle seg på flere plan, gjennom relevant arbeidserfaring, god personlig veiledning og sterk faglig oppfølging.
- Trainee Telemark skal ha ambisjoner om å være et unikt program i norsk sammenheng og ta sikte på å differensiere seg fra sine konkurrenter gjennom et tydelig programfokus og sterke grunnverdier. Man burde i tillegg vurdere å legge Traineeshipet tett opp til merkevaren Telemark - og se på hvilke konkurransefortrinn og relevante assosiasjoner Telemark som merkevare innehar.

3.3.3. Sammenlignbare prosjekter

Telemark og Vestfold er eneste fylker i landet uten regionale trainee-ordninger. I løpet av forstudien har prosjektkoordinator hatt tett dialog med og høstet erfaringer fra Trainee Sør og Trainee Nedre Glomma.

Telemark fylkeskommune

3.3.4. Konkurrenter

Trainee Telemark er basert på bedrifters frivillige medlemskap og er et samarbeidsprosjekt der bedriftene bidrar i felleskap til å markedsføre Telemark som attraktiv region for å lande de beste ressursene i Telemark. Ordningen må bli selvfinansiert etter pilotprosjektperioden. Trainee Telemark vil ikke innebære at noen får økonomisk konkurransemessige fortrinn.

Alternativet er å fortsette som i dag der de enkelte bedriftene løser sine egne behov for å rekruttere kandidater til ledige stillinger. En slik fremgangsmåte bidrar i liten grad til å skape et positivt bilde av regionen.

3.4. Gevinster etter gjennomføring

Regionene markedsføres som attraktiv for unge nyutdannede.

Det blir mer attraktivt for høyt utdannede å bosette seg i regionen ved å tilveiebringe reelle jobb-muligheter.

Styrke næringsliv og virksomheter i regionen ved at de får mer tilgang til høyt utdannede ressurser.

3.4.1. Økonomiske gevinster

Prosjektet har ikke som formål å gi økonomiske gevinster. Formålet er å skape et samarbeid i mellom aktører i regionen for å tiltrekke seg attraktive nyutdannede. Effekten vil være et bedre bedriftssamarbeid for å rekruttere de beste til regionen. I tillegg blir det en ny rolle i regionen i forhold til å ivareta dette samarbeidet.

3.4.2. Kvalitative samfunnsøkonomiske gevinster

Styrke Telemarks konkurranseevne nasjonalt og internasjonalt. Næringene i Telemark er i sterk vekst og Trainee Telemark skal tiltrekke seg de mest ambisiøse og kompetente hodene og gi dem en unik start på sin yrkeskarriere.

Resultat mål: 80 % av trainee'ene bosetter seg i Telemark etter endt traineeperiode.

3.5. Risikopunkter

Risikoen i prosjektet er om man får nok interesse for å ta ordningen i bruk i næringslivet. Trainee Telemark ordningen vil være en skalerbar ordning der man benytter prosjektleder ressurs etter etterspørsel fra bedriftene. Det må være et minimum av interesse for å forsvare ha en prosjektleder/dagligleder i virksomhet. Dersom ordningen gir gode resultater vil det være ønskelig å få en ressurs på fulltid.

3.6. Hvor bør prosjektet forankres

I forstudien og i politiske vedtak er det sikret en brei forankring blant flere aktører i regionen.

Telemark Fylkeskommune har igjennom politiske vedtak og i administrasjonen fulgt prosjektet tett og søker å bidra til et prosjektet gjennomføres på en god måte. I tillegg har prosjektet presentert seg for HR-avdelingen i Telemark Fylkeskommune, og dette har resultert i at det satt i gang arbeid med tanke på behovskartlegging i egen organisasjon.

I dugnadsfasen av prosjektet har særlig Porsgrunn kommune vært pådriver. Det videre arbeidet med å følge opp prosjektet er overlatt til Vekst i Grenland på vegne av Grenlands kommunene. Vekst i Grenland vil være vertskap for prosjektet i pilotprosjektperioden. ViG vil også bidra økonomisk til gjennomføringen av prosjektet. I tillegg er det forventning til at kommunene vil ta ordningen i bruk i forhold til egen rekruttering.

Høgskolen i Telemark har vært og er en sentral aktør i prosjektet. HiT vil bidra blant annet med bistand i forhold til å finne gode rekrutteringsarenaer for mastergradsstudenter. De vil også delta i ordningen.

I løpet av forstudien er det gjort flere presentasjoner for bedrifter. Flere bedrifter utenom de som er direkte involvert i prosjektet har fattet interesse for ordningen og har signalisert at de ønsker å delta:

Herøy Industripark

Skagerak Energi

Ernest & Young

Evry

Ineos

EFD

3.7. Hvordan skal prosjektet gjennomføres

Prosjektet i pilotperioden gjennomføres ved at det ansettes en daglig leder i en 50% prosjektstilling. Daglig leder har ansvar for å gjennomføre prosjektet med alle nødvendige oppgaver. Noen av oppgavene vil løses ved at det kjøpes inn tjenester fra eksterne leverandører.

3.8. Overordnet tidsplan og milepæler

Prosjektets varighet: august 2013 – juli 2015

Prosjektet er et pilotprosjekt på drift og er således ikke faseinndelt.

Det er prosjektleder / daglig leders ansvar å utnytte pilotprosjektperioden til å legge grunnlag for varig drift av Trainee Telemark basert på finansiering gjennom medlemskap og bedriftenes bestilling av traineer. Det er i forstudien og ved erfaringsoverføring fra Trainee Sør lagt opp til at pilotprosjektet skal forsøke å raskest

Telemark fylkeskommune

mulig utvikle seg til ordinær drift, det vil si at Trainee Telemark blir selvfinansierende. Styringsgruppens oppgave i pilotprosjektet er å sikre at nødvendig fremdrift skjer og bidra til å føre økonomisk kontroll med midlene i prosjektet. I tillegg skal styringsgruppen bidra til å sikre at nødvendige driftsrutiner blir etablert.

4. DRIFTSFASEN

4.1. Hvem skal ha ansvaret for den fremtidige driften

Etter endt pilotprosjekt skal Trainee Telemark være en selvstendig organisasjon med eget styre. Det er naturlig at medlemsbedriftene tar et overordnet ansvar for å styre organisasjonens videre utvikling.

4.2. Fremtidige driftsresultater/budsjetter

Trainee Telemark må bli selvfinansierende gjennom medlemskap og leveranse av traineer til bedriftene.

5. SAMARBEID MED ANDRE

5.1. Vil andre ha nytte av prosjektet

Det er naturlig at det er et tett samarbeid med utdanningsinstitusjoner, og i Telemark vil Høgskolen i Telemark være en aktiv part i pilotprosjektperioden.

5.2. Er det opprettet samarbeid med andre

Det er nødvendig å utvikle relasjon til organisasjoner som jobber med rekruttering i forhold til å kvalitetssikre kandidater. Når prosjektet finansiert og dagligleder/prosjektleder er tilsatt skal det velges et rekrutteringsselskap som samarbeidspartner.

I tillegg er det viktig å utvikle et bredt nettverk mot utdanningsmiljø der det er talent som har interesse av finne sin fremtidige arbeidsplass i Telemark.

6. BUDSJETT FINANSIERING DRIFT

6.1. Budsjett

Det er relativ stor usikkerhet knyttet til hvor raskt prosjektet klarer å bli selvfinansierende. Det er i budsjett og planer her skissert et mål om at man i løpet av 2015 skal ha et budsjett der inntekter og utgifter er i balanse.

Telemark fylkeskommune

KOSTNADER	Aug – Des 2013	2014
Lønn trainee (6 traineer ved utgang 2014)	-	1 700 000
Lønn daglig leder (50%)	200 000	450 000
Husvære	12 500	30 000
Div. innleide tjenester	20 000	40 000
Markedsføring	50 000	100 000
Honorar rekrutteringstjenester	20 000	100 000
Reisekostnader (ansatte og trainee)	15 000	60 000
Telefon, data	12 500	30 000
Etableringskostnader	20 000	-
Samlinger	-	40 000
Studietur	-	75 000
Design, Profilering (logo, presentasjonsdesign, web design)	30 000	
Diverse	20 000	20 000
Sum kostnader	400 000	2 625 000

6.2. Finansieringsplan

INNTEKTER	Aug. – Des. 2013	2014
Rekrutteringsbidrag	-	200 000
Administrasjonsbidrag	-	325 000
Trainee leie-inntekter	-	1 700 000
Egenandel arrangementer/reiser	-	
Tilskudd ViG	100 000	
Tilskudd TUF	300 000	100 000
Tilskudd Telemark fylkeskommune (Alternativt TUF)		300 000
SUM INNTEKTER	500 000	2 625 000

6.3. Driftsbudsjetter

Det legges ved driftsbudsjett for 2015 som er basert på et mål om en drift i balanse i løpet av 2015. Det forutsettes da at det er nok bedrifter som vil ta ordningen i bruk og vil rekruttere trainee til sin virksomhet.

Telemark fylkeskommune

KOSTNADER	2015
Lønn trainee (12 traineer ved utgang 2015)	3 400 000
Lønn daglig leder (50%)	450 000
Husvære	30 000
Div. innleide tjenester	40 000
Markedsføring	100 000
Honorar rekrutteringstjenester	100 000
Reisekostnader (ansatte og trainee)	60 000
Telefon, data	30 000
Etableringskostnader	-
Samlinger	40 000
Studietur	80 000
Design, Profilering (logo, presentasjonsdesign, web design)	
Diverse	20 000
Sum kostnader	4 350 000

INNEKTER	
Rekrutteringsbidrag	400 000
Administrasjonsbidrag	550 000
Trainee leie-inntekter	3 400 000
Egenandel arrangementer/reiser	-
Tilskudd ViG	-
Tilskudd TUF	-
Tilskudd Telemark fylkeskommune	-
SUM INNEKTER	4 350 000

7. FORANKRING MOT FORMÅLET TIL TUF

7.1. Hovedformålet til Telemark Utviklingsfond

Fondet skal være et virkemiddel for å skape og underbygge en positiv befolkningsutvikling og næringsutvikling i alle deler av Telemark Fylke.

Fondet skal primært nyttes til realisering av målsettinger i regionale planstrategier for Telemark fylke og tilhørende regionale planer.

Fondet skal bygge opp under:

- Plan for bærekraftig Telemark, vedtatt i fylkestinget 09.12. 2009
- FOU strategi for Telemark, vedtatt i fylkestinget 09.12. 2009
- Regional plan for nyskaping og næringsutvikling
- Regional plan for reiseliv
- Strategiplan for idrett og friluftsliv
- Andre planer/strategier vedtatt av fylkestinget
- Regionale eller lokale planer som bygger opp under fondets formål

Fondet skal særlig støtte utviklingstiltak i næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang.

7.2. Prosjekt tiltaket i forhold til formålet

Telemark fylkeskommune er av oppfatning av at Trainee Telemark er et tiltak som er direkte i tråd med og støtter opp under målsettingene i de regionale planene:

Prosjektet vil styrke regional samhandling for rekruttering av høyt utdannede til regionen.

Trainee Telemark vil understøtte arbeidet for at Telemark blir attraktiv som bosted, bedriftssted og besøkssted.

Trainee Telemark vil direkte bidra til målsettingen om økt bosetting i Telemark.

Telemark fylkeskommune vil bidra til at Trainee Telemark får et regionalt perspektiv på rekruttering til Telemark slik at ordningen også vil fungere som støtte til næringssvake kommuner og kommuner med folketallsnedgang. Dette vil vi gjøre gjennom å kople Trainee Telemark inn i en helhetlig regional satsning der næringshager, inkubatorer og andre næringsutviklingstiltak som Invest-in-Telemark og Telemark Offshore samspiller i den regionale utviklingen.